

Ragnhild Strøm

A-krimsentrene – organisering og tiltak

Masteroppgave i Bygg- og miljøteknikk

Veileder: Ola Lædre

Juli 2020

Ragnhild Strøm

A-krimsentrene – organisering og tiltak

Masteroppgave i Bygg- og miljøteknikk
Veileder: Ola Lædre
Juli 2020

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for ingeniørvitenskap
Institutt for bygg- og miljøteknikk

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Det har lenge vært et utstrakt problem med arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. For å bekjempe arbeidslivskriminalitet i alle bransjer er det opprettet tverretatlige a-krimsentere i syv byer i Norge; Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Bodø, Tønsberg og Kristiansand. På sentrene sitter ansatte fra politiet, skatteetaten, NAV og arbeidstilsynet, samt på noen sentere også andre offentlige etater. Masteroppgaven skal besvare følgende spørsmål:

1. Hvordan er a-krimsentrene organisert?
2. Hva er styrkene og svakhetene ved a-krimsentrenes organisering?
3. Hva er a-krimsentrenes tiltak mot arbeidslivskriminalitet?
4. Hva er styrkene og svakhetene ved a-krimsentrenes tiltak mot arbeidslivskriminalitet?
5. Hvordan bør a-krimsentrenes organiseres i fremtiden?
6. Hvordan kan a-krimsentrenes tiltak mot arbeidslivskriminalitet forbedres?

Etatenes tre hovedmål er som følger:

1. "Sentrale trusselaktører har fått sin kapasitet og intensjon betydelig redusert
2. Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter
3. Oppdragsgivere og forbrukere bidrar ikke til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester" (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 3).

Oppgaven er derfor organisert med først å se på organiseringen av a-krimsentrene, inkludert mål og styring, etterfulgt av disse tre hovedmålene.

Det har blitt gjennomført et litteraturstudie for å kartlegge eksisterende litteratur om emnet. Det var vanskelig å finne litteratur om a-krimsentrene, så litteraturen går i hovedsak på arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Det er også gjennomført et svært omfattende dokumentstudie, hovedsakelig av offentlige rapporter. Videre er det gjennomført fem semistrukturerte dybdeintervjuer av ansatte på a-krimsentrene. Det er identifisert betydelige svakheter med måten a-krimsentrene er organisert. Hovedproblemene er manglende oversikt over både budsjettet og resultatet av arbeidet, en struktur med alt for mange ledd med ledere, samt en lite hensiktsmessig måte å prioritere saker på. Når det kommer til sentrenes tre hovedmål så jobber a-krimsentrene i hovedsak kun med mål 1: sentrale trusselaktører. Tiltakene er stort sett begrenset til å gjennomføre tilsyn og aksjoner, og følge opp med reaksjoner fra etatene, som regel i forvaltningssporet, men noen ganger også i straffesporet. I tillegg er det en mediestrategi som i hovedsak går ut på å publisere et stort antall avisartikler. Tiltakene rettet mot utenlandske arbeidstakere er begrenset til at etatene snakker med arbeidstakere når de er ute på tilsyn og kontroll, og henviser dem til steder de kan få mer informasjon. Tiltakene rettet mot oppdragsgivere og forbrukere er å holde foredrag, og de tidligere nevnte avisartiklene.

Abstract

There has long been an extensive problem with work-related crime in the construction industry. To combat work-related crime in all industries, inter-agency crime centers have been established in seven cities in Norway; Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Bodø, Tønsberg and Kristiansand. The centers have employees from the police, the Norwegian tax Administration, the Norwegian Labor and Welfare Administration and the Norwegian Labor Inspection Authority, as well as other public agencies at some centers. The master's thesis shall answer the following questions:

1. How are the crime centers organized?
2. What are the strengths and weaknesses of the crime centers' organization?
3. What are the crime centers' measures against work-related crime?
4. What are the strengths and weaknesses of the crime centers' measures against work-related crime?
5. How should the crime centers be organized in the future?
6. How can the crime centers' measures against work-related crime be improved?

The agencies' three main objectives are as follows:

1. "Key threat actors have had their capacity and intention significantly reduced
2. Foreign workers are enabled to safeguard their rights and fulfill their obligations
3. Clients and consumers do not contribute to work-related crime by purchasing goods and services "(Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 3).

The thesis is therefore organized by first looking at the organization of the crime centers, including goals and management, followed by these three main goals.

A literature study has been conducted to map existing literature on the subject. It was difficult to find literature about the crime centers, so the literature is mainly about work-related crime in the construction industry. A very comprehensive document study has also been carried out, mainly of public reports. Furthermore, five semi-structured in-depth interviews were conducted with employees at the crime centers. Significant weaknesses have been identified with the way the crime centers are organized. The main problems are a lack of overview of both the budget and the result of the work, a structure with too many links with managers, and an ineffective way of prioritizing matters. When it comes to the centers' three main goals, the non-crime centers mainly only work with goal 1: key threat actors. The measures are largely limited to carrying out inspections and actions, and following up with reactions from the agencies, usually in the administrative track, but sometimes also in the penalty track. In addition, there is a media strategy that mainly involves publishing a large number of newspaper articles. The measures aimed at foreign workers are limited to the agencies talking to workers when they are out for supervision and control, and referring them to places where they can get more information. The measures aimed at clients and consumers are to give lectures, and the previously mentioned newspaper articles.

Forord

Denne masteroppgaven utgjør avslutningen av undertegnedes studie ved masterprogrammet Bygg- og miljøteknikk ved NTNU med prosjektledelse som hovedprofil. Oppgaven er skrevet for Institutt for bygg- og miljøteknikk. Masteroppgaven er en videreføring av en prosjektoppgave utarbeidet av undertegnede. Deler av masteroppgaven er derfor hentet fra prosjektoppgaven.

Masteroppgaven tar for seg a-krimsentrenes arbeid mot arbeidslivskriminalitet i byggebransjen og ble valgt etter forslag fra veileder Ola Lædre og medveileder Jardar Lohne. Oppgaven ble valgt på bakgrunn av at undertegnede ikke hadde hørt om a-krimsentrene før, og at studiet kun hadde en forelesning om kriminalitet i byggebransjen. Det var derfor ønskelig å lære mer om temaet.

Først må det takk rettes til hovedveileder Ola Lædre og medveileder Jardar Lohne for uvurderlig hjelp og støtte. En stor takk må også rettes til Rune Søfting ved politihøyskolen for god innføring i tema og hjelp og støtte. Tilsvarende rettes også en stor takk til Kari Rognes for å ha tilsendt organisasjonskart for a-krimsentrene og for svar på alle spørsmålene jeg hadde. Spesielt takk til Kari for også å ha plukket ut intervjuobjekter og kontaktet dem for meg. En stor takk må også rettes til alle intervjuobjektene som tok seg tid til å gjennomføre et intervju i en travel hverdag, og for åpenheten og interessen de viste.

Oslo, juli 2020

Ragnhild Strøm

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	7
Abstract	8
Forord	9
1. Innledning	13
1.1 <i>Bakgrunn</i>	13
1.1.1 Hvor mye arbeidslivskriminalitet er det i byggebransjen?	13
1.2 <i>Problemstilling</i>	14
1.3 <i>Avgrensninger</i>	15
1.4 <i>Disposisjon</i>	15
2. Teori	17
2.1 <i>Erfaringer med kriminalitet i byggebransjen internasjonalt</i>	17
2.2 <i>Erfaringer med kriminalitet i byggebransjen i Norge</i>	18
2.3 <i>Tiltak mot arbeidslivskriminalitet i Norge</i>	20
2.3.1 <i>Handlingsplaner</i>	21
2.3.2 <i>Allmenngjøring av tariffavtaler</i>	21
2.3.4 <i>Solidaransvar</i>	22
2.3.5 <i>Informasjons- og påseplikt</i>	22
2.3.6 <i>Strategi mot arbeidslivskriminalitet</i>	22
2.3.7 <i>Opprettelsen av a-krimenheter</i>	23
2.4 <i>Kunnskapshull</i>	24
3. Metode	25
3.1 <i>Overordnet metode</i>	25
3.2 <i>Litteraturstudie</i>	25
3.2.1 <i>Metodiske styrker og svakheter</i>	26
3.3 <i>Dokumentstudie</i>	26
3.3.1 <i>Avisartikler</i>	28
3.3.2 <i>Metodiske styrker og svakheter</i>	29
3.4 <i>Intervjuer</i>	29
3.4.1 <i>Metodiske styrker og svakheter</i>	30
4. Resultater og diskusjon	32
4.1 <i>A-krimsentrenes organisering</i>	32
4.1.1 <i>A-krimsentrenes organisering</i>	32
4.1.2 <i>Styrker og svakheter ved a-krimsentrenes organisering</i>	50
4.1.3 <i>Forbedring av a-krimsentrenes organisering</i>	54
4.2 <i>Diskusjon a-krimsentrenes organisering</i>	57
4.3 <i>Sentrale trusselaktører</i>	58
	10

4.3.1 A-krimsentrenes tiltak mot sentrale trusselaktører	58
4.3.2 A-krimsentrenes tiltak mot sentrale trusselaktører styrker og svakheter	64
4.3.3 Forbedring av a-krimsentrenes tiltak mot sentrale trusselaktører	65
4.4 <i>Diskusjon a-krimsentrenes tiltak mot sentrale trusselaktører</i>	66
4.5 <i>A-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere</i>	66
4.5.1 A-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere	66
4.5.2 Styrker og svakheter ved a-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere	69
4.5.3 Forbedring av a-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere	69
4.6 <i>Diskusjon a-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere</i>	69
4.7 <i>A-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere</i>	70
4.7.1 A-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere	70
4.7.2 A-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere styrker og svakheter	76
4.7.3 Forbedring av a-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere	77
4.8 <i>Diskusjon a-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere</i>	77
5. Konklusjon	78
5.1 <i>Organisering</i>	78
5.2 <i>Sentrale trusselaktører</i>	81
5.3 <i>Utenlandske arbeidstakere</i>	82
5.4 <i>Oppdragsgivere og forbrukere</i>	83
Referanseliste	84
<i>Litteraturstudie</i>	84
<i>Dokumentstudie</i>	84
<i>Øvrig</i>	86

Figurer

Figur 1 - Overordnet tidslinje	21
Figur 2: Organisasjonskart.....	36
Figur 3: Utdrag fra årsrapporten for 2018	70
Figur 4: SERO-undersøkelsen og SMSØ-undersøkelsen om forbrukeres kjøp av svarte tjenester	74
Figur 5: Opplevd innsats fra kontrolletatene	76
Figur 6: A-krimsentrenes lokasjon	78

Tabeller

Tabell 1: Dokumenter	27
Tabell 2: Oversikt over de ulike sentrene	32
Tabell 3: Tallfestede resultater fra a-krimsentrene 2015-2018	48
Tabell 4: Eksempler på a-krimsentrenes arbeid.....	62
Tabell 5: Eksempler på aksjoner gjennomført av a-krimsentrene	67
Tabell 6: Eksempler på arbeidet til a-krimsentrene.....	71
Tabell 7: Kort oversikt over hovedpunktene innenfor organiseringen av a-krimsentrene	78
Tabell 8: Virkemidler a-krimsentrene bruker mot sentrale trusselaktører.....	81
Tabell 9: Tiltak a-krimsentrene gjør for å redusere sentrale trusselaktører sin kapasitet og intensjon.....	81
Tabell 10: Tiltak a-krimsentrene gjør for å sette utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter	82
Tabell 11: Tiltak a-krimsentrene gjør for å forhindre at oppdragsgivere og forbrukere bidrar til arbeidslivskriminalitet	83

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Arbeidslivskriminalitet er i følge arbeidstilsynet definert som "Handlinger som bryter med norske lover om lønns- og arbeidsforhold, trygder, skatter og avgifter, gjerne utført organisert, som utnytter arbeidstakere eller virker konkurransevridende og undergraver samfunnsstrukturen" (Arbeidstilsynet, u.å.).

Arbeidslivskriminelle kjennetegnes i følge regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet (2017) av minst ett av punktene under:

- Skatte- og avgiftskriminalitet – overtredelse av skatteloven, skatteforvaltningsloven, skattebetalingsloven og merverdiavgiftsloven.
- Grove regnskaps- og bokføringsovertredelser – uriktige og mangelfulle regnskap og bruk av fiktiv/uriktig dokumentasjon
- Korrupsjon
- Utroskap – ulovlig tapping av selskaper
- Konkurskriminalitet
- Hvitvasking
- Valutasmugling
- Menneskehandel
- Trygdesvindler – mottak av trygd samtidig som det arbeides svart
- Grove bedragerier – bestillingsbedragerier, fakturasvindler, bedragerier mot finansnæringen
- Uriktige eller falske opplysninger og dokumentasjon til offentlig myndighet – herunder bruk av falsk identitet og registrering av uriktig informasjon i offentlige registre
- Grove brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven
- Utbytting av arbeidskraft i strid med lov og avtale
- Overtredelse av utlendingsloven – bruk av ulovlig arbeidskraft

Arbeidslivskriminalitet har alvorlige konsekvenser både for arbeidstagere, virksomheter og samfunnet. I tillegg bryter arbeidskriminelle ofte loven på flere måter enn en.

1.1.1 Hvor mye arbeidslivskriminalitet er det i byggebransjen?

De seneste tallene for omfanget av arbeidslivskriminalitet i «Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet, 2019» er fra en rapport utført av Samfunnsøkonomisk analyse på oppdrag fra Skatteetaten i 2015. Der fant de at samfunnet tapte mellom 12 og 60 milliarder kroner på manglende innbetaling av skatter og avgifter i 2015. Omfanget av verdiskapning som var skjult for myndighetene var funnet til å være mellom 28 og 108 milliarder kroner i 2015. Dette inkluderer data for tapt inntekt og grunnlag for arbeidsgiveravgift, samt trygdesvindler pga. Arbeidslivskriminalitet. Disse tallene er for alle bransjer. Skatteetaten har selv funnet at ca. 15% av alle virksomheter er involvert i arbeidslivskriminalitet. Det er

åpenbart vanskelig å vite nøyaktig hvor mye kriminalitet det er, og det er derfor mye usikkerhet knyttet til disse tallene. Skatteetaten fant at deler av byggenæringen hadde høyst andel arbeidslivskriminalitet sammenlignet med andre bransjer (Strategi mot arbeidslivskriminalitet, 2017). Noen av årsakene til at man finner mye kriminalitet i byggebransjen er at det er en bransje med få formelle krav til kompetanse, hvor arbeidet består mest av fysisk arbeid, at det er lett å etablere seg i bransjen, aktørene kjenner til bransjen og det finnes nesten ubegrenset arbeidskraft (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 11).

Først i januar 2015 la Regjeringen frem sin strategi mot arbeidslivskriminalitet. Denne har siden blitt revidert i februar 2017 og februar 2019 (Strategi mot arbeidslivskriminalitet, 2017). Strategiens hovedprinsipp er et bedre og vedvarende samarbeid mellom aktører i arbeidslivet og mellom de offentlige etatene. Regjeringen har satt i gang flere tiltak for å bekjempe arbeidslivskriminalitet, men opplever at de kriminelle er flinke til å tilpasse seg. Regjeringen planlegger derfor å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet (Strategi mot arbeidslivskriminalitet, 2017). Regjeringens innsats mot arbeidslivskriminalitet dreier seg i all hovedsak om opprettelsen av såkalte A-krimsentere. Et A-krimssenter er et senter hvor arbeidstilsynet, skatteetaten, NAV og politiet samarbeider for å bekjempe arbeidslivskriminalitet. A-krimssentre jobber ikke bare mot arbeidslivskriminalitet i byggebransjen, men også mot andre bransjer.

Det er totalt syv a-krimssentre lokalisert i:

- Oslo
- Bergen
- Trondheim
- Stavanger
- Bodø
- Tønsberg
- Kristiansand

Det finnes lite informasjon om hva A-krimssentrene har utrettet, og lite systematisk tallfestet informasjon i forhold til hvor viktig arbeid de gjør. Til tross for dette brukes det stadig mer midler til styrking av eksisterende sentre og opprettelse av nye sentre. Regjeringen beskriver også i sin strategi mot arbeidslivskriminalitet at det er «behov for mer kunnskap om hvordan etatenes innsats bidrar til redusert arbeidslivskriminalitet» (Strategi mot arbeidslivskriminalitet, 2017). Dette er derfor en svært interessant problemstilling å undersøke nærmere.

1.2 Problemstilling

De definerte problemstillingene for denne oppgaven er:

7. Hvordan er a-krimssentrene organisert?
8. Hva er styrkene og svakhetene ved a-krimssentrenes organisering?
9. Hva er a-krimssentrenes tiltak mot arbeidslivskriminalitet?

10. Hva er styrkene og svakhetene ved a-krimsentrenes tiltak mot arbeidslivskriminalitet?
11. Hvordan bør a-krimsentrenes organiseres i fremtiden?
12. Hvordan kan a-krimsentrenes tiltak mot arbeidslivskriminalitet forbedres?

1.3 Avgrensninger

Denne oppgaven avgrenses til å se på hvordan a-krimsentrene er organisert, tiltakene til a-krimsentrene mot arbeidslivskriminalitet i bygg- og anleggsbransjen, styrkene og svakhetene av disse og hvordan de kan forbedres. Det har vært vanskelig å finne informasjon spesifikt for bygg- og anleggsbransjen, så mye av informasjonen er generelt for næringslivet. Etatenes årlige rapport om a-krimssamarbeidet for 2019 var ikke publisert når mesteparten av arbeidet med denne oppgaven ble utført. Årsrapporten for 2019 er dermed i liten grad omtalt, men den er undersøkt og stemmer i all hovedsak overens med tidligere rapporter.

1.4 Disposisjon

I kapittel 2 vil det teoretiske rammeverket som er relevant for problemstillingen redegjøres for. Både internasjonal og nasjonal forskning på kriminalitet i byggebransjen blir kartlagt, og i den grad det er mulig å finne informasjon om a-krimsentrene vil det også kartlegges. Det finnes generelt lite litteratur om arbeidslivskriminalitet i Norge, teorien er derfor basert på færre kilder enn ønskelig. Avslutningsvis i kapittel 2 vil også kunnskapsgapet i den eksisterende litteraturen også diskuteres.

I kapittel 3 presenteres det metodiske rammeverket for denne studien. Metoder som ble brukt vil bli presentert, samt grunnlaget for valget av metoder. Styrker og svakhetene ved metodene vil også bli diskutert.

I kapittel 4 vil resultatene fra studien bli presentert, samt fortløpende diskutert. Kapittelet vil starte med et underkapittel om a-krimsentrenes organisering, og deretter inndeles etter a-krimsentrenes tre hovedmål:

1. "Sentrale trusselaktører har fått sin kapasitet og intensjon betydelig redusert
2. Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter
3. Oppdragsgivere og forbrukere bidrar ikke til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester" (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 3).

Denne inndelingen vil føre til noe gjentagelse av tiltak a-krimsentrene gjennomfører. Det følger naturlig ettersom etatene mener at spesifikke tiltak er til hjelp for å oppnå flere av målene. Valg av denne inndelingen vil også føre til noe ulik lengde på underkapitlene ettersom etatene vektlegger de ulike målene ulikt. Denne inndelingen anses allikevel som den

mest hensiktsmessig ettersom det bidrar til å belyse den ulike innsatsen mot målene. Det første underkapittelet, om a-krimsentrenes organisering, er noe lenger. Det er som følge av at organiseringen er svært innviklet, og dermed trengs det lenger plass for å tilstrekkelig redegjøre for oppbyggingen.

Kapittel 5 vil summere funnene fra kapittel 4, samt avslutningsvis gi anbefalinger om videre arbeid innenfor problemstillingen.

2. Teori

Det er vanskelig å få et helhetlig bilde over A-krimsentrene. De har ingen nettside med informasjon, ingen kontaktinformasjon, og det gis kun ut en årlig rapport kalt «Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet – Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet». Denne rapporten gis ut av arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten, og vil heretter bli referert til som «årsrapporten». Årsrapportene gir noe innblikk i hva som gjøres på a-krimsentrene, samarbeidet mellom linjene og a-krimsentrene og hvor suksessfullt arbeidet er.

I tillegg gir regjeringen ut rapporten «Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet», som finnes på arbeidstilsynets nettsider. Denne rapporten har ingen tall relatert til omsetning, antall ansatte, anmeldelser eller domfellelser. Rapporten omtaler arbeidskriminalitet for alle bransjer, ikke bare byggebransjen.

Det finnes også noen artikler i diverse aviser og magasiner med informasjon om hva A-krimsentrene har fått til, men dette gir ikke en komplett oversikt. Det er også vanskelig å finne ut hvor journalistene har fått informasjonen fra.

2.1 Erfaringer med kriminalitet i byggebransjen internasjonalt

Det er ikke enighet i hva som inngår i begrepet svart arbeid og det finnes ikke en vitenskapelig definisjon. Men både forskere og myndigheter er enige om hva svart arbeid innebærer. Bakgrunnen til at det ikke finnes en definisjon er at spekteret for ulike lands økonomiske utviklingsnivå, næringsstruktur og skattesystem er stort. Dette fører til store forskjeller i hva som forstås som svart arbeid. Svart arbeid finnes for eksempel ikke i en fullstendig uregulert og åpen økonomi (Andersen, Eldring og Steen, 2014). Dermed vil hvert lands forståelse av svart arbeid være betinget i lovverket og den økonomiske strukturen. Det finnes allikevel noen definisjoner av svart økonomi. OECD definerer «underground economy» (som tilsvarende svart arbeid) som «those activities that are productive and legal but are deliberately concealed from the public authorities to avoid payment of taxes or complying with regulations» (OECD, 2002). Selv om definisjonene varierer noe er det bred enighet om at svart økonomi bunnar i «all lovlig aktivitet som resulterer i transaksjoner som skjules for myndighetene» (Andersen, Eldring og Steen, 2014). Svart arbeid utføres i hovedsak for å unndra seg skatter og avgifter.

En viktig skilnad innenfor svart arbeid er om arbeidet foregår i privatmarkedet eller proffmarkedet. EU-kommisjonen gjennomførte en kartlegging som viste at 20 prosent av de som arbeidet svart i EU-landene hadde et firma som oppdragsgiver. Dette indikerer at privatmarkedet står for hoveddelen av etterspørselen etter svart arbeid. Det svarte markedet i byggebransjen er dermed helt avhengig av privatmarkedet for å kunne eksistere. Det er dermed svært vesentlig å se på privatpersoners tilbøyelighet til å kjøpe svart arbeid (Andersen, Eldring og Steen, 2014).

Ifølge forskning fra Sverige er det en sammenheng mellom økonomisk og organisert kriminalitet. Det er konstatert at «fikserere» med store nettverk samarbeider med entreprenører som arbeider delvis svart og delvis hvitt. «Fikserere» er individer med kunnskap om metoder for å bedrive med økonomisk kriminalitet. Fiksereren fungerer i hovedsak som en kobling mellom en kunde og individer som bedriver svart arbeid. Studien beskriver at det er svært vanlig at aktører arbeider i grenseland mellom lovlig og ulovlig økonomi (Heber, 2009). Schiray (2002) argumenterer med at det ikke er snakk om kriminelle organisasjoner, men stadig endrende nettverk som veksler tjenester. Disse nettverkene er ikke strukturerte eller stabile, og lederne har kun midlertidig ledelse. Nettverkene er stadig i endring, men med enkelte individer dukker opp gjentatte ganger. At nettverkene ikke er formelt strukturerte og i stadig endring gjør det også vanskeligere for myndighetene å få oversikt og lokalisere aktører. Generelt sett er disse nettverkene kortvarige, men med stabile og langvarige kontakter mellom aktørene. En studie med innsatte i fengsel viste at de innsatte bare visste om en håndfull av personer fra deres eget nettverk, til tross for at noen av aktørene fra nettverket deres satt i samme fengsel (Heber, 2009).

En nederlandsk studie av byggebransjen viste at noen byggefirma i praksis fungerer som kriminelle foretak. De ansetter svart arbeidskraft gjennom å ansette en underleverandør som har som oppgave å finne ulovlig arbeidskraft. På den måten kan byggherren eller entreprenøren unngå å bli holdt ansvarlig juridisk. Ifølge Heber (2009) er det svarte arbeidsmarkedet i byggebransjen i Nederland ganske likt det i Sverige. Ettersom det svenske arbeidsmarkedet er ganske likt det norske så vil også det nederlandske være ganske likt. Arbeidsmarkedet består i hovedsak av midlertidige prosjekter med et stort behov for tilgang til arbeidskraft på kort varsel som følge av behov for raske og uformelle løsninger. Aktører i byggebransjen har derfor et betraktelig behov for kontakter når de trenger en tjeneste på kort varsel (Heber, 2009). Da er det fristende å ty til ulovlige løsninger, ettersom de ofte kan stille opp på kort varsel og jobbe utenfor vanlig arbeidstid. Siden byggebransjen i hovedsak er prosjektbasert utvides stadig nettverkene til aktørene.

2.2 Erfaringer med kriminalitet i byggebransjen i Norge

Det finnes lite forskning på svart arbeid i Norge. En av de viktigste årsakene til dette er at det er vanskelig å forske på. Det er skjulte og ulovlig forhold som både arbeider og kjøper har liten interesse av å fortelle om. Den forskningen som finnes er i stor grad spørreundersøkelser for å kartlegge omfanget av svart arbeid. Betydningene av svart arbeid innenfor hver enkelt bransje, eller hvordan det svarte arbeidsmarkedet fungerer finnes det derimot langt mindre forskning på (Andersen, Eldring og Steen, 2014). Både i dagligtale og i forskningslitteratur brukes atskillige mer eller mindre synonyme begrep for svart arbeid og svart økonomi. Noen eksempler er uformell sektor, skjult økonomi, irregulære aktiviteter, uoffisiell økonomi og skyggeøkonomi. De viktigste grunnene til å bekjempe svart arbeid er at det fører til enorme inntektstap for fellesskapet, det svekker næringens omdømme, og det gjør det vanskelig for seriøse aktører.

Det vi vet er at byggebransjen er en av de verste bransjene, der særlig privatmarkedet er utsatt. Nordmenn kjøper oftere svart når det kommer til maler-, murer- og snekkerarbeid.

Dette skyldes sannsynligvis at disse tjenestene blir sett på som tjenester som er forbundet med lav risiko ved eventuelle feil, i motsetning til for eksempel rørleggerarbeid. I spørreundersøkelser er det en betydelig variasjon i andelen som innrømmer å ha kjøpt svart arbeid de siste 1-2 årene. Antallet varierer fra én til ti til over én av fire. Nesten like mange innrømmer at de selv har jobbet svart (Andersen, Eldring og Steen, 2014).

Også anslagene for hvor stort omfanget av skatteunndragelse er varierer betydelig. Det er ikke usannsynlig at det er omtrent fem prosent av BNP, hvorav svart arbeid utgjør rundt halvparten (Andersen, Eldring og Steen, 2014). Der svart arbeid omfatter kun arbeid mot ikke oppgitt betaling så inkluderer skatteunndragelser også manglende rapportering av formue og unndragelse av skattepliktige inntekter som ikke er å anse som frynsegoder eller kapitalinntekter. Svart arbeid fører ofte til at også arbeidsgiveravgift og merverdiavgift unndras ettersom omsetningen ikke registreres. Innenfor byggebransjen er særlig avgiftssvindel av interesse. Det er kjent at tilsynelatende lovlig bedrifter kjøper falske fakturaer for å tilsynelatende øke avgiftene sine, for dermed å få fratrukk i merverdiavgiften. På den måten jobber de ansatte i bedriften tilsynelatende hvitt, og kunden er ikke klar over at bedriften driver ulovlig. Useriøse firmaer som skylder merverdiavgift kan også slå seg selv konkurs for å unngå å betale avgiften. Bruk av falske fakturaer og unndragelser av merverdiavgift inngår ikke definisjonen av svart arbeid som er presentert tidligere, men det brukes ofte til å dekke over utbetaling av svarte lønninger hos underentreprenører, og er åpenbart knyttet til useriøsitet og svart arbeid i bransjen. En del useriøse aktører har i tillegg til å arbeide svart også koblinger til andre former for delvis organisert kriminalitet (Andersen, Eldring og Steen, 2014).

Det kan være relevant å se på omfanget av svart arbeid langt tilbake i tid for å se på hvordan a-krimsentrenes innsats har påvirket graden av arbeidslivskriminalitet. I 2003 svarte 18,2 prosent av nordmenn i yrkesaktiv alder at de hadde arbeidet svart i løpet av det siste året. Ifølge SSBs omnibusundersøkelse i 1998 hadde 19 prosent av befolkningen kjøpt svarte tjenester i løpet av de siste to årene. I 2002 var den tilsvarende andelen 15 prosent. Det som er svært interessant ved undersøkelser om svart arbeid er at tallene varierer i stor grad etter hvordan undersøkelsene er gjennomført. I undersøkelser basert på personlige intervjuer eller telefonintervjuer er andelen som innrømmer å ha kjøpt svart eller arbeidet svart mye lavere enn i spørreskjemaer. Undersøkelsene fra SSB er basert på personlige intervjuer og telefonintervjuer. I skatteetatens undersøkelse fant de i 2006 at 9 prosent hadde kjøpt svarte tjenester i løpet av de siste to årene. Da var undersøkelsen basert på telefonintervjuer. I 2009 ble den samme undersøkelsen gjennomført, men denne gangen var den nettbasert. Da hadde andelen som innrømmet å ha kjøpt svarte tjenester i løpet av de to siste årene steget til 17 prosent. I januar 2011 var den på 18 prosent. I 2012 gjennomførte Norstat en undersøkelse for finn.no. Den viste at 20 prosent av håndverkere tar svart betaling (Andersen, Eldring og Steen, 2014).

Sammenligner man de eldste undersøkelsene i «Privatmarkedet i byggenæringen – usynlig arbeidsmarked i de tusen hjem» av Andersen, Eldring og Steen (2014) ser man at andelen nordmenn som innrømmer at de har kjøpt svart arbeid har falt litt over tid. Men det er viktig å poengtere at ikke alle undersøkelsene kan sammenlignes direkte, og at sammenhengen er langt fra lineær. Hvis årsaken til nedgangen er reell kan det ha mangfoldige årsaker. Blant annet kan det skyldes høyere lønnsnivå, høyere verdsetting av fritid og større utstrekning av elektronisk betaling. Mye av statistikken er for flere bransjer, og sannsynligvis er omfanget av

svart arbeid mer påvirket av endringer i andre bransjer enn i byggebransjen. For eksempel jobbet dagmammaer svært ofte svart, og bruken av dagmammaer har gått kraftig ned som følge av økt barnehagedekning (Andersen, Eldring og Steen, 2014).

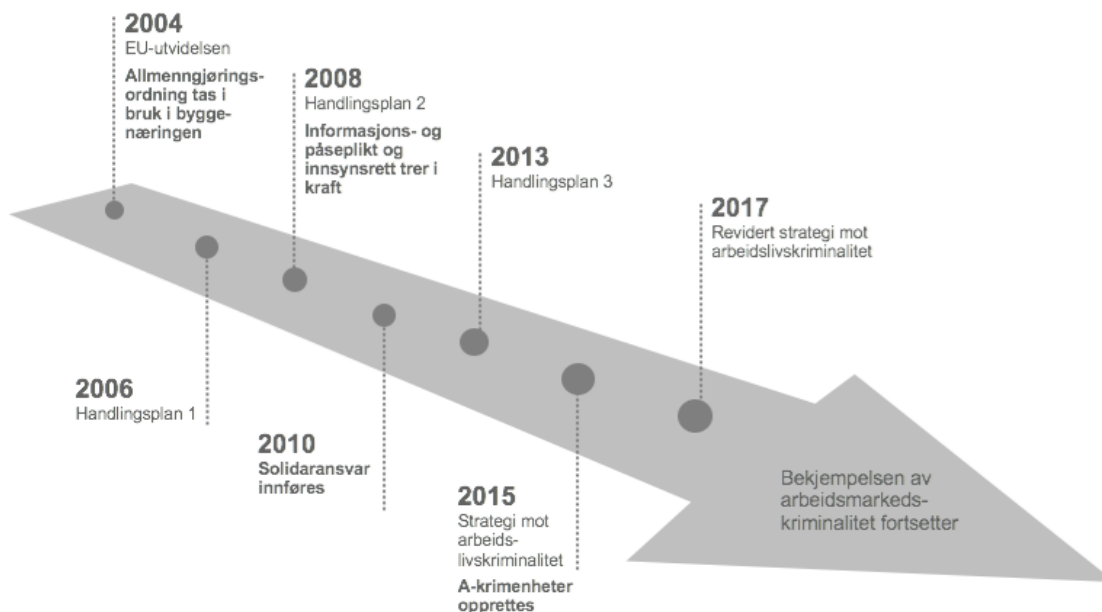
Ifølge velferd- og migrasjonsutvalget er det ikke grunnlag for å si at innvandrere er mer disponert for svart arbeid enn den øvrige befolkningen. Utvalget påpeker allikevel at ulovlig innvandring sannsynligvis fører til svart arbeid ettersom ulovlige innvandrere ikke kan få arbeidstillatelse og skattekort, og dermed ikke kan finansiere sitt livsopphold på lovlige måter. Det er i tillegg grunn til å tro at arbeidsinnvandring fører til økt tilbud av svart arbeidskraft. Dette gjelder spesielt for bygg- og anleggsbransjen som har en høy grad av svart arbeid, og en høy andel arbeidsinnvandrere. Skatteetatens undersøkelse i 2011 viste at 29 prosent av de som hadde kjøpt svart arbeid de siste to årene hadde kjøpt av innvandrere. 30 prosent av disse begrunnet det med at utenlandsk arbeidskraft var billigere. Ifølge Polonia-undersøkelsen (Fafos undersøkelse blant polske arbeidstakere i Oslo) betalte ikke en fjerdedel av de polske bygningsarbeiderne skatt til hverken Polen eller Norge. Undersøkelsen viste også at polske arbeidstakere jobbet oftere svart hvis de kun hadde vært i Norge i en kort periode (Andersen, Eldring og Steen, 2014).

Svart arbeid har i lang tid hvert et problem i byggebransjen. I 1980 gjorde Frischsenteret en undersøkelse der de fant at to tredjedeler innenfor bygg- og anleggsbransjen hadde jobbet svart det siste året. Til sammenligning var det totalt 20 prosent når man så på alle bransjene som helhet. Den samme undersøkelsen viste i 2001 at andelen som jobbet svart innenfor bygg- og anleggsbransjen var rundt 50 prosent, mens den generelt i arbeidslivet var på 13 prosent. En betydelig svakhet med undersøkelsen er derimot at kun 30 av de 973 deltakerne i undersøkelsen i 2001 jobbet i byggebransjen (Andersen, Eldring og Steen, 2014).

Andelen som kjøper svart i forhold til hvitt varierer også betydelig etter ulike tjenester. Det er svært mange som er villige til å kjøpe maler-, murer-, og snekkertjenester svart (henholdsvis 28, 21 og 19 prosent). Fellesnevneren for disse tjenestene er at de utgjør relativt liten risiko hvis det skulle gjøres feil. I motsetning til for eksempel rørlegger og elektrikerarbeid der kun 7-8 prosent er villige til å kjøpe svart (Andersen, Eldring og Steen, 2014).

2.3 Tiltak mot arbeidslivskriminalitet i Norge

Arbeidslivskriminalitet viste seg å kunne bli et reelt problem for norsk arbeidsliv ved EU/EØS-utvidelsen i 2004 (Dølvik og Eldring, 2018, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017). Etter dette ble en rekke tiltak, der opprettelsen av a-krimsentrene er blant de siste, satt i gang for å prøve å motvirke arbeidslivskriminalitet. Figur 1 gir en rask oversikt over hovedtiltakene som er satt i gang etter 2004 (Mørenskog og Skovly, 2017).

Figur 1 - Overordnet tidslinje

2.3.1 Handlingsplaner

Fra 2006 til 2017 ble det lagt frem tre handlingsplaner for å motvirke arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. Hovedmomentet i handlingsplanene har hvert år videre styrke allmenngjøringsordningen og sikre at ordningen faktisk blir fulgt (Alsos og Eldring, 2014, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017). Den første handlingsplanen fokuserte spesielt på bygg- og anleggsbransjen, da det var her problemet var størst. Handlingsplanen kom i hovedsak med tiltak for å forbedre det offentlige kontrollinnsats, verktøy de tillitsvalgte hadde til rådighet og begrense useriøsiteten nedover i kontraktkjeden. Eksempler på tiltak som ble innført inkluderer innføring av ID-kort (senere omdøpt til HMS-kort) på bygg- anleggsplasser, styrking av arbeidstilsynet og en utvidelse av ansvaret til byggherren. Det ble også bestemt at myndighetene skulle ha et tettere samarbeid med parter i arbeidslivet (Støstad, 2013, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017). Handlingsplan 2 innførte solidaransvar for oppdragsgivere som var underlagt de allmenngjorte tariffavtalene, men fokuserte ellers på tiltak innenfor restaurant- og renholdsbransjene. Handlingsplan 3 ble lagt frem i 2013 og fokuserte på å styrke tiltakene fra de to foregående handlingsplanene. Blant annet ble regelverket forbedret for å styrke allmenngjøringsordningen. I tillegg ble det bestemt at samarbeidet mellom offentlige etater skulle styrkes (Mørenskog og Skovly, 2017).

2.3.2 Allmenngjøring av tariffavtaler

Norge har ikke innført lovfestet minstelønn, men i bransjer som er ekstra utsatt for arbeidslivskriminalitet er allmenngjøring av tariffavtaler blitt innført. I 2004 ble allmenngjøringsordningen for byggebransjen innført i noen deler av landet (Støstad, 2013, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017). I 2007 ble allmenngjøringen av tariffavtalen for

byggebransjen gjort gjeldene for hele Norge (Alsos og Eldring, 2008, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017). Allmenngjøringsloven sitt mål var i hovedsak å sikre at utenlandske arbeidstakere får de samme lønns- og arbeidsvilkårene som norske arbeidstakere (Eldring et al., 2012, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017). Samtidig skulle den sikre at ingen arbeidstakere får dårligere lønns- og arbeidsforhold enn minimumskravet som er fastsatt i tariffavtalen. På den måten sikret man en minstelønn for arbeidstakere i byggebransjen, og allmenngjøring av tariffavtalen kan dermed bli sett på som et tiltak for å forebygge arbeidslivskriminalitet (Thorkildsen og Carlsen, 2014, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017).

2.3.4 Solidaransvar

I årene etter 2005 har allmenngjøringsordningen blitt styrket ved innføring av blant annet solidaransvar. Solidaransvar innebærer at oppdragsgiveren har ansvar for de pliktene oppdragstakerne nedover i kontraktkjeden har tatt på seg. Det vil for eksempel si at dersom en arbeidstaker ikke får lønn i henhold til forskriften så vil han eller hun kunne kreve å få utbetalt lønn fra aktører oppover i kontraktkjeden (Dørre og Lothe, 2013, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017).

2.3.5 Informasjons- og påseplikt

I de allmenngjorte tariffavtalene har også informasjons- og påseplikt, samt innsynsrett for tillitsvalgte blitt innført (Bergsli, 2015 og Eldring et al., 2011, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017). I bygg- og anleggsbransjen innebærer informasjons- og påseplikt at den som bestiller og har kontrakt med en entreprenør plikter å opplyse entreprenøren om arbeids- og lønnsvilkårene entreprenørens arbeidstakere skal ha i henhold til den gjeldende allmenngjøringsforskriften (Fafo Østforum, 2015 og Dørre og Lothe, 2013, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017). Bestilleren er også pliktet til å påse at lønns- og arbeidsvilkårene er tilfredsstillende i henhold til forskriften om allmenngjøring. Den tillitsvalgte hos bestilleren eller hovedleverandøren kan pålegge leverandøren å fremvise dokumentasjon for å påse dette (Fafo Østforum, 2015, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017).

2.3.6 Strategi mot arbeidslivskriminalitet

I 2015 ble regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet lagt frem. Strategien la frem en prioritert liste over tiltak, samt hvilket departement som var ansvarlig for å implementere tiltakene. Noen viktige punkter var økt samarbeid med partene i arbeidslivet, økt samarbeid mellom etatene og opprettelsen av et nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) (Mørenskog og Skovly, 2017). I 2017 og 2019 ble regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet oppdatert. Under følger regjeringens seneste tiltak mot arbeidslivskriminalitet.

Regjeringens tiltak mot arbeidslivskriminalitet (Strategi mot arbeidslivskriminalitet, 2017):
Samarbeid med partene i arbeidslivet

1. Trepertssamarbeid mot arbeidslivskriminalitet
2. Arbeide videre med treparts bransjesamarbeid i utsatte bransjer
3. Tiltak for å fremme seriøsitet i bygge- og anleggsnæringen

Forebygging og innkjøp

4. Styrket tverretatelig samarbeid om forebygging av arbeidslivskriminalitet
5. Næringslivskontakter i politiet
6. Utvikle tjeneste som gjør det lettere å kontrollere om leverandører er seriøse – eBevis
7. Informasjon og oppfølging av regelverket for offentlige anskaffelser
8. Samarbeid mot svart økonomi
9. Gjøre det enklere for forbrukere å velge seriøse aktører
10. Gjøre det enklere for private virksomheter å være seriøse
11. Styrket oppfølging av leverandører ved innkjøp av arbeidsmarkedstiltak

Kunnskap

12. Styrket kunnskap om arbeidslivskriminalitet
13. Kartlegge bruken av tilknytningsformer i arbeidslivet og bruken av allmenngjøring av tariffavtaler

Informasjon

14. Målrettet informasjonsarbeid overfor utenlandske arbeidstakere og arbeidsgivere
15. Økt oppmerksomhet overfor ofre for tvangsarbeid og menneskehandel

Kontroll og oppfølging

16. Videreutvikle det tverretatelige samarbeidet
17. Styrket samarbeid og oppfølging i vei- og transportsektoren
18. Styrket informasjonsdeling mellom offentlige myndigheter
19. Mer effektiv sanksjonering
20. Styrket håndheving av ulovlig innleie
21. Effektiv inndragning
22. Bedre tilgang til konkursopplysninger
23. Etatenes samarbeid med arbeids- og næringslivet

Bedre registerordninger og identitetsforvaltning

24. Bedre registerkvalitet i offentlige registre
25. Bedre registrering og oppfølging av tjenesteytere og utsatte arbeidstakere
26. Sikrere ID-dokumenter
27. ID-kontroll ved utstedelse av D-nummer og helhetlig ansvar for EØS-borgere
28. Utrede knytning av biometri mellom folkeregisteret og utlendingsregisteret

Internasjonalt samarbeid [biometri brukes til å bekrefte identitet, for eksempel fingeravtrykk]

29. Gjennomføre utsendingsdirektivet i norsk rett
30. Styrket samarbeid på europeisk nivå
31. Forsterke det internasjonale samarbeidet mellom kontrollmyndigheter

2.3.7 Opprettelsen av a-krimenheter

Nasjonalt tverretatlig analyse og etterretningssenter (NTAES) ble etablert i 2016 og arbeider med «å samle etterretning knyttet til økonomisk kriminalitet, og (å) utarbeide nasjonale

risiko og trusselvurderinger» (Mørenskog og Skovly, 2017). I 2015 ble det første a-krimsentret opprettet og i løpet av 2017 steg antall sentere til totalt 7 stykker. Sentrene består av ansatte fra Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten og NAV. I tillegg er Kemneren og Tollvesenet involvert i arbeidet (Lund, 2017, sitert i Mørenskog og Skovly, 2017).

2.4 Kunnskapshull

Det finnes mange kunnskapshull innenfor temaet arbeidslivskriminalitet. Den forskningen som finnes handler i hovedsak om omfanget av svart arbeid. Det finnes svært lite om forebygging av arbeidslivskriminalitet, og det er kun funnet en masteroppgave om a-krimsentrene (Bekjempelse av arbeidslivskriminalitet – En beskrivelse av samarbeidet mellom Oslo Akrim-senter og linja i Skatt øst av Mari Fjeld og Gina Aas Koren). Denne oppgaven er begrenset til å se på samarbeidet mellom a-krimsentret i Oslo og Skatt øst, og analysen går på ledelsen av disse. Oppgaven tar i liten grad for seg hvor effektive de ulike tiltakene til a-krimsentrene er. Oppgaven er publisert i 2017, altså kun to år etter at a-krimsentrene startet opp.

3. Metode

3.1 Overordnet metode

Denne oppgaven er i hovedsak basert på litteraturstudie og dokumentstudie. I tillegg til litteraturstudie og dokumentstudie er også noe informasjon tilsendt av Kari Rognes, som er seniorrådgiver i avdeling arbeidslivskriminalitet i arbeidstilsynet og sitter i den nasjonale koordineringsgruppen for a-krimsentrene. Kommunikasjonen med Rognes har foregått over mail i tidsperioden februar til april 2020. Hun har bidratt med generell informasjon om sentrene, spesielt har hun oppklart hvor mange ansatte det er på de ulike sentrene, bidratt med informasjon angående budsjettet til sentrene og supplert et organisasjonskart.

3.2 Litteraturstudie

Det ble gjennomført et litteraturstudie for å få kartlagt relevant litteratur. Utgangspunktet for fremgangsmåten til litteratursøket er hentet fra Arksey og O'Malleys (2005) «Scoping studies: towards a methodological framework». Først ble det etablert forskningsspørsmål, noe som ifølge Yin (2003) antakelig vil være det viktigste steget. Forskningsspørsmålene er beskrevet i kapittel 1.2, og ble brukt til å etablere målene for litteratursøket. Litteratursøket hadde som mål å få innbrakt informasjon relatert til arbeidslivskriminalitet i byggebransjen internasjonalt (inkludert tiltak mot arbeidslivskriminalitet), arbeidslivskriminalitet i byggebransjen i Norge og tiltak mot arbeidslivskriminalitet i Norge.

Deretter ble det gjort omfattende litteratursøk for å finne relevant litteratur. Fremgangsmåten til litteratursøket var i henhold til anbefalt metode presentert i forelesning av Jardar Lohne i 2018. Først ble det definert relevante søkeord og -fraser. I overensstemmelse med Lohne (2018) ble utvelgelsesprosessen gjennomført etter følgende rekkefølge:

1. Tittel
2. Nøkkelord
3. Abstrakt
4. Introduksjon

Der ett element ikke ble bedømt som tilstrekkelig relevant ble prosedyren avsluttet og artikkelen forkastet. Der alle punktene ble vurdert som relevant så ble hele artikkelen lest og vurdert etter TONE-prinsippet. TONE står for troverdighet, objektivitet, nøyaktighet og egnethet (NTNUUB, 2017). Modellen gir en god vurdering av forfatteren, forskningsmetodikken og hvordan dataene i artikkelen er presentert. I tillegg vurderes det hvor godt artikkelen passer til dine behov.

Metodene «snowballing» og «back-snowballing» ble i stor grad benyttet fordi det var svært vanskelig å finne relevante artikler. «Snowballing», også kalt «foreward-snowballing», er å se på artikler som har sitert en relevant artikkel. «Back-snowballing» er å se på litteraturen i bibliografien til en artikkel. En ulempe med denne metoden er at du får eldre og eldre artikler, og dermed ikke får med deg nyere forskning. I tillegg risikerer man at artikkelen man skriver blir veldig lik den artikkelen man startet å se på.

I oppgaven er det i hovedsak brukt søkemotorene International Journal of Project Management, Oria og Google Scholar. International Journal of Project Management ble valgt fordi det er den ledende journalen innenfor prosjektledelse, og fordi den har en impact factor på 4.694. Journalen er publisert av Elsevier i samarbeid med the Association for Project Management (APM) og the International Project Management Association (IPMA). Her ble det funnet svært få relevante resultater. Etter tips fra veileder Ola Lædre ble referansene i artikkelen «Ethical challenges during construction project handovers» av Lohne, Engebø og Lædre undersøkt. Der ble blant annet artikkelen «Privatmarkedet i byggenæringen. Usynlig arbeidsmarked i de tusen hjem» av Andersen, Eldring og Steen (2014) funnet. Denne viste seg å være svært relevant. Nettsiden prosjektnorge.no/krim var også svært nyttig for å identifisere relevante artikler. Spesielt ble masteroppgaven «byggherrenes tiltak for å motvirke arbeidsmarkeds kriminalitet» av Alida Rundhovde Mørenskog og Marianne Skovly (2017) flittig brukt i kapittel 2.

Oria er NTNU bibliotekets søkemotor og gir tilgang til universitetsbibliotekets- og Norske fagbiblioteks artikler. Oria var dermed svært nyttig for å undersøke tidligere masteroppgaver. Google scholar ble blant annet brukt for å vurdere reliabiliteten til artikler ved å se på antall siteringer og informasjon om forfatteren av artikkelen. Google scholar ble også brukt til å utnytte metodene «snowballing» og «back-snowballing» for å identifisere flere artikler.

3.2.1 Metodiske styrker og svakheter

Det forklares grundig hvordan litteraturen har blitt systematisk ervervet, noe som gir litteraturstudien høy reliabilitet. Litteraturstudien er også valid ved at søket har bestått av et stort antall relevante søkeord i forskjellige databaser. I tillegg har det blitt søkt etter kilder gjennom bruk av «snowballing», «back-snowballing» og etter tips fra veileder. Klare evalueringskriterier sikrer validitet ved litteraturen. Store mengder litteratur har blitt gjennomgått og de samme artiklene har dukket opp flere steder, noe som indikerer en høy relevans på litteraturen. Litteraturen som er spesifikt om a-krimsentrene er derimot svært begrenset ettersom det kun er funnet et fåtallig antall kilder som nevner a-krimsentrene. Dette er en svakhet ved litteraturstudien, men indikerer et massivt kunnskapshull om temaet.

3.3 Dokumentstudie

Denne oppgaven har dokumentstudie som utgangspunkt. Det meste av fakta om a-krimisentrene er å finne i «Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet – Felles årsrapport for styrket innsatts mot arbeidslivskriminalitet» som er utarbeidet av politiet, skatteetaten, NAV og arbeidstilsynet hvert år. Disse rapportene har blitt grundig og systematisk gjennomgått og analysert. I tillegg har noen andre dokumenter, blant annet rapporter fra NTAES, disponeringsskriv fra politiet, statsbudsjettet og avisartikler blitt gjennomgått.

Tabell 1: Dokumenter

Dokument	Dato	Hvorfor ble dokumentet undersøkt?	Hvordan ble dokumentet funnet?
Strategi mot arbeidslivskriminalitet (Revidert 5. Februar 2019) av departementene	12.03.19	For å få et innblikk i hva regjeringen gjør for å bekjempe arbeidslivskriminalitet	Googlet «hva regjeringen gjør for å bekjempe arbeidslivskriminalitet».
Tildelingsbrev 2019 – Politidirektoratet (POD)	25.09.19	Rune Søfting anbefalte det	Tilsendt av Rune Søfting
Kriminelle i arbeidslivet – Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningscenter (NTAES) 2018	24.09.19	Rune Søfting anbefalte det	Tilsendt av Rune Søfting
Disponeringsskriv 2019 – Politi- og lensmannsetaten	25.09.19	Rune Søfting anbefalte det	Tilsendt av Rune Søfting
Nasjonalbudsjettet 2019	25.09.19	Tildelingsbrevet 2019 ga ikke tilstrekkelig tall, derfor ble også nasjonalbudsjettet undersøkt.	Googlet «nasjonalbudsjettet 2019».
Statsbudsjettet 2019	25.09.19	Nasjonalbudsjettet for 2019 beskrev ikke tildeling til a-krimisentrene, derfor ble også statsbudsjettet undersøkt.	Googlet «statsbudsjettet 2019».
Mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i 2019 – politiet og statsadvokatene	25.09.19	Rune Søfting anbefalte det	Tilsendt av Rune Søfting

Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet – Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018	24.09.19	Ola Lædre foreslo at jeg skulle undersøke det	Tilsendt av Ola Lædre
Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet – Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017	26.09.19	Etter å ha lest årsrapporten for 2018 ble det besluttet å også se på tidligere årsrapporter	Googlet «Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet – Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017».
Felles årsrapport – 2015 mellom arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet	1.10.19	Etter å ha lest årsrapporten for 2018 ble det besluttet å også se på tidligere årsrapporter	Googlet «Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet – Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2015».
Felles årsrapport – 2016 mellom arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet	1.10.19	Etter å ha lest årsrapporten for 2018 ble det besluttet å også se på tidligere årsrapporter	Googlet «Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet – Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2016».
Felles handlingsplan 2017-2019 mellom arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet		Dokumentet ble nevnt i årsrapporten og i regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet.	Googlet «Felles handlingsplan 2017-2019 mellom arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet».

3.3.1 Avisartikler

For å finne relevante avisartikler ble det gjennomført et søk på retriever.no. Det ble gjort et fritekst søk på "a-krim senteret", med alle datoer og alle norske kilder. Søket ble gjennomført 4. November 2019. Det førte til 125 treff, men noen av artiklene var ikke lenger tilgjengelig når de ble forsøkt åpnet. Nesten alle artikler som omhandlet bygg, anlegg eller a-krimsentrene generelt ble valgt ut. De eneste artiklene som ble utelatt var de som det med en gang var tydelig at ikke inneholdt noe relevant informasjon for denne oppgaven. Det ble til sammen lagret 64 artikler. Derimot var en del av artiklene tilnærmet identiske bortsett fra at de var publisert i forskjellige kanaler.

De fleste artiklene ble skimlet, men i hovedsak ga de veldig lite ny informasjon til oppgaven. De kan derimot være nyttige for å innhente flere eksempler på hva a-krimsentrene gjør.

3.3.2 Metodiske styrker og svakheter

Reliabiliteten til dokumentstudie vil i hovedsak ha de samme fordelene og ulempene som litteraturstudie ettersom alle dokumenter som ble undersøkt er tilgjengelig for offentligheten. Dokumentstudie blir valid ved at informasjonen i hovedsak kommer direkte fra kilden, nemlig a-krimsentrene og andre offentlige myndigheter, og ved at dette er informasjon som i hovedsak ikke finnes i andre vitenskapelige artikler. Man kan stole på at a-krimsentrene selv vet hvordan de er organisert og hvordan de arbeider. Hva angår avisartiklene så følger ikke disse nødvendigvis den samme kvalitetssikringen og det metodiske rammeverket som vitenskapelige artikler. I denne oppgaven så er ikke det av særlig betydning ettersom avisartiklene tilførte svært lite relevant informasjon, og det stemte godt overens med informasjonen i årsrapportene.

3.4 Intervjuer

Det har blitt gjennomført fem individuelle, semistrukturerte dybdeintervju. Intervjuene og dokumentstudiet har vært de viktigste informasjonskanalene for denne studien. De fem intervjuobjektene jobber alle for a-krimsentrene. Det ble vurdert som essensielt å kunne garantere fullstendig anonymitet for intervjuobjektene ettersom de ble spurt om svært sensitive temaer relatert til egen arbeidsplass. Intervjuobjektene inkluderte alle de fire etatene og fem forskjellige a-krimssenter. To av intervjuobjektene var ledere på LKG-nivå (lokal koordineringsgruppe), en var senterkoordinator og to var medarbeidere. Det var ønskelig å intervju personer i forskjellig ledernivåer fordi de muligens satt på forskjellig informasjon, og for å se om det var noen forskjell i hvordan de vurderte effektiviteten i tiltak.

Intervjuene ble valgt til å være semistrukturerte på bakgrunn av at det ble ansett som essensielt å ha relativt åpne spørsmål, at intervjuobjektene fikk mulighet til å utdype svarene sine og der interessante svar kunne lede til nye spørsmål. Det var også viktig at intervjuene ble gjennomført individuelt, da det ble ansett som lettere for intervjuobjektene å åpne seg opp i den settingen. Alle intervjuobjektene hadde jobbet såpass lenge i a-krimsentrene at de ble ansett for å ha tilstrekkelig erfaring og kunnskap om arbeidet.

Intervjuobjektene ble valgt fra en liste utarbeidet av Kari Rognes, som sitter i den nasjonale koordineringsgruppen for a-krimsentrene. Det kan selvfølgelig tenkes at Rognes valgte ut intervjuobjekter basert på at a-krimsentrene skulle fremstå best mulig. Under intervjuene virket det derimot ikke slik, ettersom de fleste intervjuobjektene uttalte seg svært åpent og var villig til å uttale seg om det de anså som problemer i a-krimsentrene.

I forkant av intervjuet ble det utarbeidet en intervjuguide. Spørsmålene ble kategorisert etter en mer generell del, som blant annet omhandlet organiseringen av sentrene, og de tre målene til a-krimsentrene. Etter første intervju ble det klart at intervjuguiden funket hensiktsmessig, og det ble ikke besluttet å endre den før påfølgende intervjuer. Det var planlagt at intervjuguiden skulle gis til intervjuobjektet ved gjennomføring av intervju, men grunnet korona måtte alle intervju gjennomføres over skype, zoom eller lignende. Derfor ble intervjuguiden lest høyt for intervjuobjektene isteden. Alle intervjuene ble tatt opp for så å noteres ned hovedpunkter og transkribere de mest relevante delene. Alle intervjuobjektene fikk mulighet til å godkjenne referatet fra intervjuet. De fleste sendte tilbakemelding på at referatet var godkjent, men noen svarte ikke til tross for påminnelse. Dette ble ansett som glemsel og/eller at de ikke hadde fått mail og tekstmelding grunnet ferieavvikling.

3.4.1 Metodiske styrker og svakheter

En styrke ved å intervju ansatte på a-krimsentrene er at de har gitt informasjon som direkte omfatter problemstillingen og forskningsspørsmålene. Dette bekreftes blant annet av Yin (2003), som sier at en styrke ved intervju som metode er at det fokuseres direkte på problemstillingen, noe som øker studiens validitet. I tillegg har intervjuer på ulike nivåer i a-krimsentrene, samt dokumentstudie og informasjon fra Kari Rognes og Rune Søfting, gitt en triangulering av dataene, ved at ulike perspektiver på problemstillingen kunne sammenlignes. Dette gir ifølge Yin (2003) økt gyldighet til funnene.

Til tross for at intervju har en del sterke sider i en slik multiple case-studie, medfører det også noen metodiske svakheter. Yin (2003) påpeker at bruk av intervju som metode vil kunne redusere studiens validitet og reliabilitet av følgende årsaker:

- Bias på grunn av dårlig definerte spørsmål
- Responsbias, med andre ord at intervjuobjektene bevisst unngår å svare sannferdig
- Unøyaktigheter grunnet dårlig hukommelse
- Intervjuobjektene forteller det vedkommende tror at intervjueren vil høre

I denne studien er det være aktuelt å ta hensyn til disse svakhetene. For det første har undertegnede ingen erfaring hverken ved å utforme intervju spørsmål eller ved å gjennomføre intervju. Dette kan føre til at spørsmålene blir dårlig formulert eller at man glemmer å stille relevante oppfølgingsspørsmål, noe som fører til redusert validitet. For det andre så vil utspørring om effekten av eget arbeid og egen arbeidsplass kunne oppfattes som truende for intervjuobjektet, med konsekvens av at vedkommende bevisst unngår å svare sannferdig eller holder tilbake informasjon. Dette ble lagt vekt på ved utforming av intervjuguiden og ved gjennomføring av intervjuene. Blant annet var dette grunnen til at intervjuobjektene ble anonymisert. Allikevel vil det kunne gi en usikkerhet. Samtidig vil anonymisering av intervjuobjektene redusere reliabiliteten betraktelig, men som tidligere beskrevet ble dette allikevel ansett som nødvendig for studien. Transkribering av intervjuene øker studiens reliabilitet.

Intervjuobjektene måtte sette av arbeidstid til å gjennomføre intervjuet, og som forventet var mange av intervjuobjektene svært opptatte. Dette gjør det ressurskrevende i form av å måtte vente på å få gjennomført intervju. Det faktum at det kun har vært gjennomført fem intervjuer reduserer studiens validitet ettersom datagrunnlaget blir relativt tynt. Imidlertid var det stor overensstemmelse blant intervjuobjektene om de viktigste punktene i intervjuet, og det ble tilført lite ny data i de siste intervjuene. Allikevel vil flere intervjuer kunne ført til mer informasjon, og kanskje viktigst gitt et bedre grunnlag for å vurdere hvor effektive ulike tiltak er. Dette er imidlertid en naturlig konsekvens av den relativt korte tidsperioden og ressurstilgangen for studiet.

Koding av intervjudata

For å behandle intervjudataene mer effektivt, men samtidig korrekt ble det gjennomført en koding av intervjumaterialet. Det får ut på at det knyttes kodeord til utdrag av råmaterialet slik at man senere kan identifisere en viss uttalelse (Kvale og Brinkmann, 2009). Ved å ha spørsmålene i intervjuguiden inndelt etter de tre hovedmålene pluss en mer generell del, var spørsmålene til en viss grad kodet automatisk.

4. Resultater og diskusjon

4.1 A-krimsentrenes organisering

4.1.1 A-krimsentrenes organisering

Tabell 2: Oversikt over de ulike sentrene

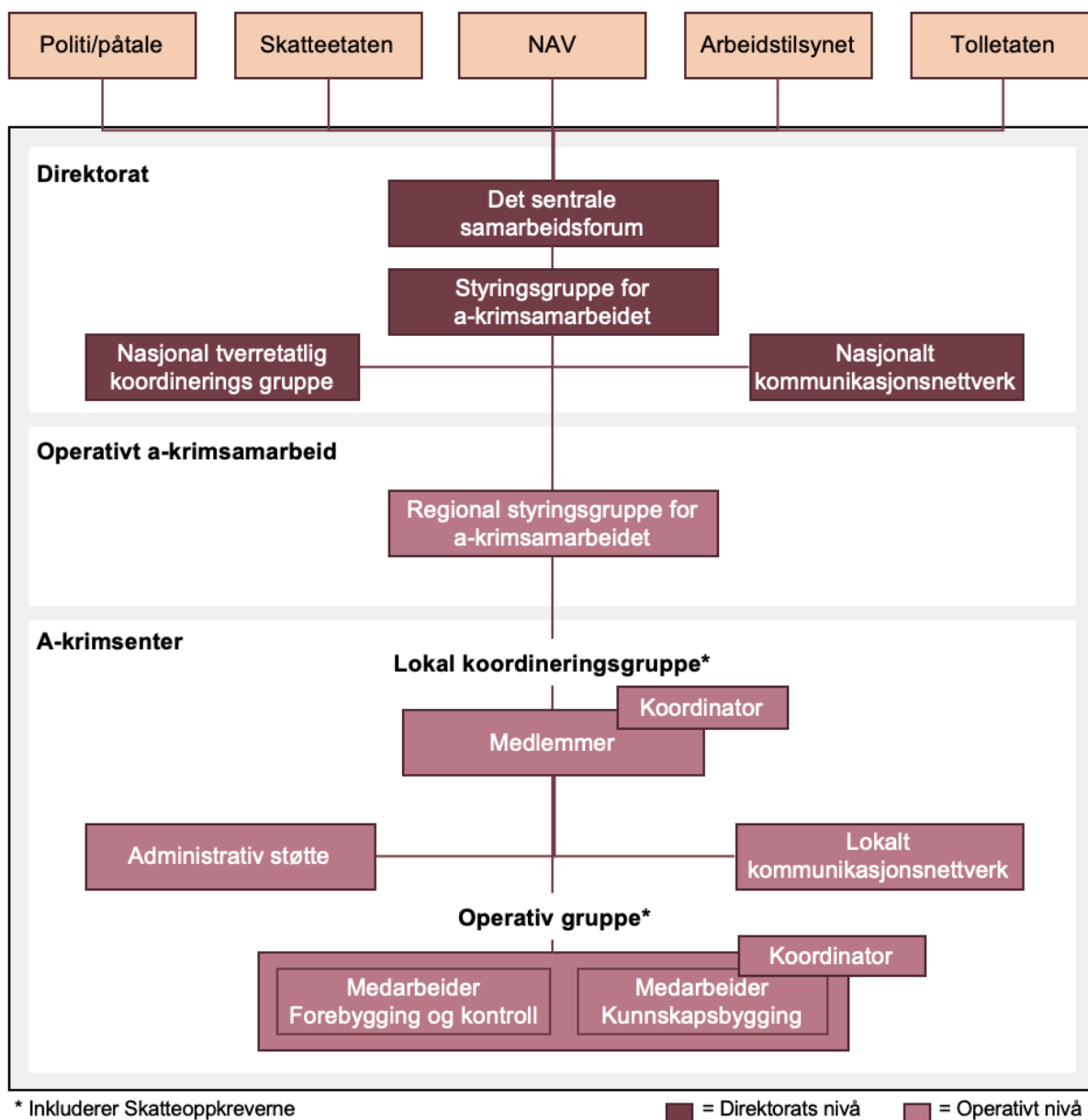
Senter	Opprettet	Geografisk nedslagsområde	Antall ansatte	Etater på senteret	Andre kommentarer
Oslo	2015	Ved oppstart var det geografiske nedslagsområdet Oslo, men i 2018 besluttet regional styringsgruppe at senteret også skal ha ansvar for Akershus (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 5).	35 medarbeidere (Kilde: Kari Rognes).	<ul style="list-style-type: none">- Arbeidstilsynet- Skatteetaten- NAV- Politiet- Tolletaten- Skatteoppkreverne	Har en senterkoordinator. Har blant annet hatt byggebransjen som prioritert område (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018).
Bergen	2015		22 Medarbeidere (Kilde: Kari Rognes).	<ul style="list-style-type: none">- Arbeidstilsynet- Skatteetaten- NAV- Politiet- Skatteoppkreverne	Har en senterkoordinator. Har blant annet hatt fokus på byggebransjen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018).

Stavanger	2015	I tillegg til Stavanger ble det i 2018 besluttet av regional styringsgruppe at det allerede eksisterende a-krimssamarbeidet i Haugesund skulle legges inn under senteret (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 5).	26 medarbeidere (Kilde: Kari Rognes).	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidstilsynet - Skatteetaten - NAV - Politiet - Skatteoppkreverne 	<p>Har en senterkoordinator.</p> <p>Har siden oppstart prioritert bygg og anleggsbransjen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018).</p>
Trondheim	2016		Rundt 16 medarbeidere (Kilde: Kari Rognes).	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidstilsynet - Skatteetaten - NAV - Politiet - Skatteoppkreverne 	<p>Fikk ved oppstart 24 millioner kroner fra Arbeids- og sosialdepartementet (NAV og Arbeidstilsynet er underlagt Arbeids- og sosialdepartementet). Pengene måtte imidlertid deles med Kristiansand (Sved, 2016). Det er ukjent hvor mye de andre etatene har bidratt.</p> <p>Har blant annet hatt fokus på bygg og anleggsbransjen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet -</p>

					Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018).
Kristiansand	2016		Rundt 14 medarbeidere (Kilde: Kari Rognes).	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidstilsynet - Skatteetaten - NAV - Politiet - Skatteoppkreverne 	<p>Fikk ved oppstart 24 millioner kroner fra Arbeids- og sosialdepartementet (NAV og Arbeidstilsynet er underlagt Arbeids- og sosialdepartementet). Pengene måtte imidlertid deles med Kristiansand/Trondheim (Sved, 2016). Det er ukjent hvor mye de andre etatene har bidratt.</p> <p>Har blant annet hatt fokus på byggebransjen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018).</p>
Tønsberg	Mai/juni 2017 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot	Vestfold, Telemark og Buskerud (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskrimin	Rundt 31 medarbeidere (Kilde: Kari Rognes).	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidstilsynet - Skatteetaten - NAV - Politiet - Skatteoppkreverne 	Har pga. Stort geografisk område enkelte operative grupper med tilhold utenfor senteret, men som samarbeider med senteret (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats

	arbeidslivs kriminalite t 2017, 2018, s. 5).	alitet 2017, 2018, s. 5).			mot arbeidslivskriminal itet 2017, 2018).
Bodø	Mai/juni 2017 (Sammen mot kriminalite t i arbeidslive t - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivs kriminalite t 2017, 2018, s. 5).	Nordland (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskrimin alitet 2017, 2018, s. 5).	Rundt 16 medarbeid dere (Kilde: Kari Rognes).	- Arbeidstils ynet - Skatteetat en - NAV - Politiet	Har pga. Stort geografisk område enkelte operative grupper med tilhold utenfor senteret, men som samarbeider med senteret (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminal itet 2017, 2018).

Det vil si at det er totalt rundt 160 medarbeidere tilsammen på a-krimsentrene. I tillegg er det etablert lokale og regionale samarbeidsavtaler mellom etatene flere steder i landet (Arbeidstilsynet, ukjent).

Figur 2: Organisasjonskart

I dette organisasjonskartet ser det ut som tolletaten er like involvert som politiet, NAV, arbeidstilsynet og skatteetaten, men i årsrapportene fremgår det ikke slik. Tolletaten er heller ikke medvirkende på alle a-krim sentrene.

Mål og styring

I februar 2017 ble Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet revidert. I tillegg undertegnet etatslederne «Felles handlingsplan 2017-2019 for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet». Felles handlingsplan stadfester overordnede mål og prinsipper for samarbeidet (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket

innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 4). En viktig del av felles handlingsplan sier at innsatsen skal inkludere både forebygging og bekjempelse av arbeidslivskriminalitet, samt ha et helhetlig aktørperspektiv. Følgende mål ble satt:

Arbeidstilsynet, NAV, politiet og Skatteetaten skal sammen bidra til å redusere arbeidslivskriminalitet ved å:

- Sette de kriminelle ut av stand til å fortsette sin virksomhet i arbeidsmarkedet eller redusere deres kapasitet til å drive kriminell virksomhet over lengre perioder
- Redusere handlingsrommet til de kriminelle
- Påvirke de useriøse til å etterleve regelverket (Felles handlingsplan 2017-2019 mellom arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet, 2017).

Etatene ble også enige om å benytte følgende prinsipper:

- Samarbeid krever forpliktende deltakelse, ressursbruk og oppfølging fra de fire etatene, selv om hver etat disponerer sine egne ressurser.
- Sammen bygger etatene kunnskap om kriminelle aktører og omfanget av arbeidslivskriminalitet som grunnlag for felles prioriteringer av hvilke aktører, bransjer og risikoer innsatsen skal rettes mot. Hvilke aktører, bransjer og risikoer som prioriteres, kan variere regionalt og lokalt. Kunnskapsbygging er et felles ansvar for etatene, og politiets etterretningsdoktrine skal legges til grunn for arbeidet, så langt det passer.
- Etatene legger til rette for mer synlighet og opplevd oppdagelsesrisiko.
- Etatene bruker de til enhver tid mest effektive virkemidler slik at de samlet gir best mulig effekt.
- Samarbeidet har et helhetlig aktørperspektiv; bakmenn, arbeidsgivere, oppdragsgivere og arbeidstakere, samt utenlandske aktører. Med bakmenn menes i denne sammenheng bl.a. Hovedledd i nettverk og profesjonelle medvirkere.
- Etatene samarbeider om å utvikle og gjennomføre forebyggende tiltak.
- Etatene samarbeider med andre relevante myndigheter som har virkemidler i arbeidet med å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet.
- Etatene samarbeider med arbeids- og næringslivet.
- Etatene er synlig og opptrer enhetlig og koordinert i mediebildet (Felles handlingsplan 2017-2019 mellom arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet (2017)).

Det ble etablert en styringsgruppe bestående av ledere på direktoratsnivå og ledere sentralt i etatene. Styringsgruppen er felles for Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) og a-krimisamarbeidet. Innenfor a-krimisamarbeidet jobber styringsgruppen med å sikre mål og rammer, følge opp de felles føringene i etatenes tildelingsbrev, oppdragsbrev fra departementene og den felles handlingsplanen. Skatteetaten har i 2018 hatt ledelse av styringsgruppen og gjennomført totalt fire møter. Blant annet ble det diskutert potensiell kontaktinformasjon til a-krimisentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 33).

I etatens tildelingsbrev for 2017 fikk arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten i oppgave å utvikle en felles styringsmodell. Styringsmodellen skulle også redegjøre for roller og rammer for samarbeidet. Det ble utarbeidet et mandat, og en tverretattlig arbeidsgruppe ble dannet. Den tverretattlige arbeidsgruppen fikk i tillegg ekstern prosessstøtte. Innledningsvis foretok arbeidsgruppen intervjuer med a-krimsentrene og ledere i lokale koordineringsgrupper for sentrene, med hensikt å kartlegge dagens organisering. Arbeidsgruppen fant at mye fungerte bra i samarbeidet, men det ble funnet en del problemer i organiseringen av a-krimssamarbeidet og hvordan det jobbes på a-krimsentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31). Styringsmodellen omhandler kun styring på direktoratsnivå og nedover til a-krimsentrene. Men den vil allikevel få betydning for linjene og a-krimssamarbeid som ikke er samlokalisert (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31). Basert på dette arbeidet besluttet etatslederne i oktober 2017 en styringsmodell som omhandler følgende:

- En anbefaling om mer likelydende styringssignaler i etatsinterne styringsdokumenter
- Krav og anbefalinger til roller, oppgaver og myndighet i en felles styringsmodell
- Krav og anbefalinger til oppgavefokus i a-krimsentrene, herunder:
 - o Merverdi ved at oppgaven løses i et a-krimssenteret
 - o Forventningsavklaring mellom a-krimsentrene og linjen
 - o Tydelige oppgaver i operative grupper med fokus på:
 - Forebygging og kontroll
 - Kunnskapsbygging
 - o Mer samhandling på tvers av a-krimsentrene
- Krav og anbefaling til minimum grad av samlokalisering i a-krimsentrene
- Krav og anbefaling vedrørende ressursinnsats og minimum kjernebemannings på hvert a-krimssenter, samt spesialisering av kunnskapsbygging på hvert senter
- Kostnadsdeling mellom etatene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31)

Gjennom linjene sendte hver etat også ut instruksjoner om at styringsmodellen skulle i hovedsak være implementert innen begynnelsen av 2018. Hovedelementene i styringsmodellen var i følge årsrapporten for 2017 implementert innen fristen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31). Men i årsrapporten for 2018 står det beskrevet at 2018 har blitt brukt for å iverksette styringsmodellen og etablere roller og oppgaver både på sentralt nivå og på hvert av a-krimsentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 3).

Målet med felles styringsmodell var å arbeide med felles kompetanse- og metodeutvikling for kunnskapsbygging innad og i mellom a-krimsentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31). Styringsmodellen påpeker at kunnskapsbygging om personer og miljøer og måten de utøver kriminalitet på er en vesentlig oppgave for a-krimsentrene. Dette skal være utgangspunktet for felles prioriteringer. Det har vært problemer med å bemanne a-krimsentrene med medarbeidere med tilstrekkelig kunnskap og erfaring om kunnskapsbygging (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 5). Et annet viktig aspekt ved a-krimssamarbeidet er at det «skal ha et helhetlig aktørperspektiv; bakmenn, arbeidsgivere, oppdragsgivere og arbeidstakere, samt utenlandske aktører» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 7). Bakmenn defineres i denne sammenhengen som «hovedledd i nettverk og profesjonelle medvirkere» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 7).

I arbeidet med å utvikle felles styringsmodell ble det klart at en av utfordringene med å jobbe effektivt og koordinert sammen er at hver etat har stilt egne krav til måltall. Det vil si at det er en konflikt for de ansatte på a-krimsentrene om de skal velge den løsningen de anser som mest effektiv bruk av ressurser, eller om de skal velge den løsningen som gjør at arbeidet tilfredsstiller deres etats måltall. Mål og resultatstyring ble derfor valgt som det neste steget i arbeidet med utvikling av en felles styringsmodell (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31). 14. juni 2017 fikk etatene i oppgave å "utvikle felles mål- og styringsparametere som skal inngå i den enkelte etats mål- og resultatstyring" (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31). De skulle i tillegg utarbeide egnede måter å måle effekten av arbeidet på. Etatene oppnevnte en tverretattlig gruppe til å gjennomføre oppgaven. Arbeidsgruppen begynte med oppgaven høsten 2017. Det endelige forslaget ble besluttet i Det sentrale samarbeidsforum i juni 2018 etter først å vært gjennom en høringsrunde i etatene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31). En fullstendig oversikt over hva felles styringsmodell består av har ikke blitt funnet.

Ved spørsmål om hvilke måltall a-krimsentrene hadde var svarene noe delt. Ett intervjuobjekt uttalte at de ikke hadde noen konkrete måltall, men at de hadde noen parametere for å måle innsatsen. For eksempel hadde de ikke noen spesifikke parametere på hvor mye trykkesvindler de skulle få inn. Men intervjuobjektet uttalte også at arbeidstilsynet har et måltall på antall tilsyn, og at det tidligere hadde vært et problem på senteret der vedkommende arbeidet, men at det ikke var det nå lenger. Intervjuobjektet uttalte også at: «Det at vi har kunne hatt noen konkrete måltall kunne ha hjulpet oss også med å gjennomføre ting litt mer effektiv. Det kan bli en sovepute også at du ikke har noe konkret». Etter instruks fra regjeringen prøver de nå å finne noen måltall. Intervjuobjektet uttalte i den forbindelse også at: «Vi gjør veldig mye, men vi vet ikke helt altså vi har fortsatt litt mangel på kunnskap om hva som fungerer best».

Et annet intervjuobjekt uttalte at de var fristilt fra måltall, men at tidligere hadde det, og at vedkommende nå ser at det begynner å komme litt tilbake. Ifølge intervjuobjektet skyldtes det at lederne deres måtte måle seg på noe. Intervjuobjektet uttalte også at lederne ikke har gode nok kunnskaper og at «Du skal oppnå et visst antall tilsyn i året, og det er jo null verdi i det». Intervjuobjektet fulgte videre at det ikke var noen felles måltall for senteret, men at arbeidstilsynet skulle gjennomføre ca. 3000 kontroller i a-krimssamarbeidet i 2020.

Intervjuobjektet uttalte også at:

«Du treffer egentlig kjernen på ganske mye konflikt og frustrasjon for de som jobber med a-krim. For vi mener jo, brorparten av oss da, mener vel at det er mere viktig å gjøre de rette tilsynene enn å få et stort antall tilsyn hvor man kanskje ikke får så mye treff». Og: «Vi har faktisk blitt bedt om å gjøre a-krimssaker som ikke nødvendigvis er a-krim, og være den eneste etaten som gjør det, bare for å få tallet til å gi mening, noe jeg mener er helt hårreisende». I tillegg uttalte intervjuobjektet: «Politikerne har jo evnet å gitt oss alle de samme målsetningene som forvaltningen generelt sett har». «Om jeg gjennomfører 50 tilsyn som er mitt måltall i år da, så er det ikke sikkert jeg nødvendigvis har touchet borti a-krim, men jeg kan for eksempel si at ja, jeg har forebygget da, med for eksempel å vært ute å veiledet». «Også tenker jeg: nja, det er et tynt grunnlag da. En ansvarligjør ikke det faktum at man ikke har jobbet med arbeidslivskriminalitet direkte. Man har gitt alle en mulighet til å dra seg unna det ansvaret da».

Et tredje intervjuobjekt beskrev at det kan forekomme mål som kan gå på tvers av a-krimssentrene mål, men at det hadde blitt bedre. Vedkommende uttalte også: «Det er jo av og til sånn at du står i et krysspress mellom egen etat og a-krimssenteret». Sett under ett virker det som at arbeidstilsynet satte press på sine ansatte om å gjennomføre et visst antall tilsyn, men at de andre etatene ikke la like stor vekt på måltall, hvis de i det hele tatt hadde noen.

I andre halvår av 2018 begynte etatene å arbeide med rapportens anbefalinger (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 35). I 2018 ble rollene i felles styringsmodell implementert på regionalt nivå. I følge a-krimssenteret i Bergen har styringsmodellen profesjonalisert senterets drift og forsterket samarbeidet. A-krimssenteret i Bergen mener det har vært gode prosesser når modellen ble innført. Allikevel viser a-krimssentrene til at innføringen har ført til mindre utadrettet aktivitet fordi innføringen har krevd ressurser, blant annet til å sikre felles forståelse for innholdet og til å opprette strukturer for hvordan senterne skal arbeide ut fra modellen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 4). De regionale styringsgruppene ble etablert i løpet av første halvår 2018, og har hatt 2-5 møter i 2018 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 4). De lokale koordineringsgruppene møtes i følge «Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018» (2019, s. 4) jevnlig. Det er ikke spesifisert hvor ofte "jevnlig" er.

I 2018 har en vesentlig jobb vært å bestemme felles mål- og resultatstyring for a-krimsentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 3). Etatene ble enige om å jobbe for å oppnå følgende tre mål:

1. «Sentrale trusselaktører har fått sin kapasitet og intensjon betydelig redusert
2. Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter
3. Oppdragsgivere og forbrukere bidrar ikke til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 3).

Noen av a-krimsentrene har blitt ganske store, fått større geografisk nedslagsfelt og flere medarbeidere. Det gjør at det har blitt vanskelig å organisere arbeidet og de ansatte. Noen av a-krimsentrene har derfor uttrykt et ønske om mer ledelse og styring, og tilstedeværelse av en daglig leder på sentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 5). I november 2018 diskuterte den sentrale styringsgruppen denne problemstillingen og opprettelse av nye roller i styringsmodellen. Det ble bestemt at sentrene selv kunne bestemme hvilke justeringer og grep de ville gjøre angående behovet for ledelse så lenge det var innenfor hovedrammen av den fastsatte modellen. Sentrene i Oslo, Stavanger og Bergen valgte å opprette en rolle som senterkoordinator. I tillegg gir styringsmodellen anvisning om at de ansatte på a-krimsentrene skal bruke rundt 60-80% av tiden på senteret (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 5-6).

I 2018 oppnevnte styringsgruppen en tverretattlig arbeidsgruppe som skulle arbeide med å utforme innholdet i felles metodikk og malverk for sentrenes arbeid med kunnskapsbygning. 31. Mai la arbeidsgruppen frem et forslag (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 36).

I 2018 ble det også laget et «målbylde» for samarbeidet, og det ble besluttet å etablere et tverretattlig forretningsteam. Målet med forretningsteamet er at det «skal styrke forretningssiden for felles a-krimssamarbeidsløsning med et tverretattlig miljø som kan være en sparringspartner til det tekniske miljøet vedrørende arbeidsflyt, registrering, kvalitet, prosess og videreutvikling av løsningen. Arbeidet i teamet vil også gi bedre grunnlag for prioriteringer og budsjettprosessen for samarbeidsløsningen» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 34/35). Forretningsteamet ble startet opp i januar 2019 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 36).

I 2016 startet utviklingen av en elektronisk løsning for lagring og deling av informasjon innad i a-krimssamarbeidet. Løsningen blir beskrevet som nyttig, men at det er

utfordringer koblet til hva som er lovlig å deles av opplysninger. Hittil har politiet bare tilgang til å lese informasjonen, men ikke legge inn noen opplysninger. Det er etter deres eget valg (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 34). I følge årsrapporten er hjemler for deling av informasjon mellom etatene fremdeles fraværende. Kommende regelendringer i skatteforvaltningsloven og tolloven angående taushetsplikt er forventet å bidra til bedre behandling av sakene gjennom mer effektiv informasjonsdeling. Etatene beskriver at dette vil føre til «en ytterligere styrking av merverdien» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 4). Den nye paragrafen 12a i personopplysningsloven trådte i kraft 20. Desember 2018 og «åpner for at offentlige myndigheter kan utlevere personopplysninger som *ikke* er taushetsbelagte, til hverandre når det er nødvendig for å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 37). Endringene i skatteforvaltningsloven og tolloven åpner for at Skatteetaten og Tolletaten kan gi taushetsbelagte opplysninger til de andre medarbeiderne i a-krimsentrene, NTAES og til andre offentlige myndigheter som kan ha bruk for dem i arbeidet med å føre tilsyn etter arbeidsmiljølovgivningen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 37).

Når Tønsberg og Bodø åpnet i mai/juni 2017 var det allerede et samarbeid mellom etatene. Dette beskrives av sentrene som et godt utgangspunkt. Allikevel beskriver årsrapportene at sentrene brukte andre halvdel av 2017 på å «komme i full drift» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 5). I Bodø skyldes det at det tok tid å få på plass personell, og at det har ført til litt lav aktivitet fra senteret (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 5).

I årsrapporten fra 2017 står det: *«Årsrapporten fra a-krimsentrene viser til et godt operativt samarbeid mellom etatene med stor utadrettet aktivitet. Dette gir økt opplevd oppdagelsesrisiko for kriminelle aktører, og etatene er synlige på arbeidsplassene»* (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 4). Sett i lys av dette sitatet, og resten av årsrapporten for 2017 og årsrapporten for 2018, så fremstår det som a-krimsentrene selv, og etatene, er svært fornøyd med arbeidet a-krimsentrene utretter. Årsrapportene beskriver noen vanskeligheter; som f.eks. vansker med å bemanne sentrene, med å finne hensiktsmessige lokaler og med å dele informasjon mellom etatene. Rapportene beskriver derimot ingen feil eller mangler med måten de arbeider på og hva de får til, og maler generelt et rosenrødt bilde av samarbeidet.

I 2018 har ØKOKRIM hatt arbeidslivskriminalitet som et prioritert område. De etterforsker a-krim saker selv, bistår i politidistriktene og samarbeider med Skatteetaten for å identifisere og kartlegge aktører. I tillegg har ØKOKRIM blitt mer aktiv med koordineringen av politiets arbeid på a-krimsentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 29).

Økonomi

Alle medarbeiderne på a-krimssentrene er ansatt, og dermed betalt, av de respektive etatene. Dette innebærer at også reiseutgifter og lignende belastes av den enkelte etat. I følge Kari Rognes «[finnes det] ingen oversikt over hvor mange timer som brukes på a-krimssentrene». Men de anslår at de fleste medarbeiderne bruker mellom 60 og 80% av tiden sin på sentrene. Det følger av at de fleste medarbeiderne er på a-krimssentrene på fulltid, bortsett fra når de er på etatsinterne møter, samlinger, opplæring, osv.

Det er heller ikke et eget budsjett for a-krimssentrene. Ansatte er som sagt betalt av den enkelte etat. Skatteetatene betaler leie for alle a-krimssentrene, bortsett fra a-krimssenteret i Kristiansand som er lokalisert i Arbeidstilsynets lokaler. Ifølge Kari Rognes deles alle andre eventuelle kostnader likt mellom de fire etatene. Å få et totalbilde over alle utgifter i forbindelse med a-krimssentrene er dermed svært vanskelig. Et av intervjuobjektene beskriver budsjettet til a-krimssenteret vedkommende arbeider på slik:

«A-krimssentrene i seg selv har ikke budsjett. Det er ikke noen tildelinger av midler som går til den enkelte etat. Også er veldig ulikt hvordan den enkelte etat igjen bruker de midlene. På senteret har vi ikke noe eget budsjett. Men for eksempel på skatt [skatteetatene red.anm.] så har jeg et budsjett på senteret for mine ansatte. Og helt nøyaktig hvordan det er hos de andre etatene vet jeg ikke sånn helt detaljert. Jeg tror det er ganske stor variasjon, jeg tror du finner der hvor noen ikke har det i det hele tatt og ikke vet hvor mye det egentlig koster å drive senteret. Hvertfall fra skatt sin side har vi det siste året, fra og med 2019, hatt et eget budsjett. Der har vi samlet alle kostnadene i senteret for å gripe oversikt over hva innsatsen i senteret har kostet oss. Det eneste vi har sagt som felles, for vi har alltid noen felleskostnader, så der har vi bare fått et handlingsrom via lederne våre, at vi fordeler de kostnadene mellom de ulike etatene».

Et annet intervjuobjekt uttrykte at hver gang det er fellesutgifter så blir det tatt opp i den lokale koordineringsgruppen, og eventuelt høyere opp, men at de pleide å ha et ca. Budsjett som de fikk godkjent av den regionale koordineringsgruppen. Intervjuobjektet uttalte også at det var veldig ulikt hvor mye de ulike etatene hadde i budsjett.

Et av de eneste håndfaste tallene som finnes er i statsbudsjettet for 2019. Der foreslo regjeringen å øke bidraget til a-krimssentrene med 20 mill. Kroner. Bevilgningen skulle brukes til blant annet teknologistøtte og der etatene selv mente innsatsen ville gi størst effekt (Meld. St. 1 (2018-2019)). En av intervjuobjektene uttalte: «Inneværende år har jeg ett budsjett på ca. 160 000», men poengterte at det var til kostnader som drivstoff, diett, leie av biler, verktøy, arbeidsklær og sosiale kostnader. De største kostnadene, leie og lønn til ansatte, er ikke inkludert i det budsjettet. Et intervjuobjekt uttalte også at når sentrene ble opprettet ble etatene tildelt noen millioner av regjeringen, men at vedkommende ikke trodde at det hadde vært noe kontroll på at det faktisk ble brukt på a-krimssentrene, og ikke bare generelt i etatene.

Arbeidsfordeling mellom A-krimsentrene og linjene

Felles styringsmodell antar at det etableres prosesser for hvordan dialog og samhandling mellom a-krimsentrene og linjen, og mellom linjene, skal foregå. I følge årsrapporten for 2018 så «fungerer samarbeidet mellom a-krimsentret og linjen på en tilfredsstillende måte for alle sentrene og alle etatene» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 6). Rapporten beskriver at utfordringer dukker opp i komplekse nettverkssaker hvor det trengs at flere av etatene er involvert. Utfordringene oppstår når linjene må samarbeide om strategi, tidspunkt for tiltak og saker skal behandles parallelt i linjen og på senteret (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 6). Det har blitt større fokus på at sentrene og linjen bør arbeide parallelt, der linjen bruker de tyngre virkemidlene og sentrene de raskere virkemidlene.

De ulike etatene bruker linjen forskjellig ved oppfølging av saker som genereres i a-krimsentrene. Dette begrunnes delvis ut fra etatenes ulike virkemidler og sanksjoner. Arbeidstilsynet bruker i hovedsak virkemidler og sanksjoner på senteret fordi de stort sett har raskere virkemidler og sanksjoner. Overtredelsesgebyr, anmeldelser og andre tyngre sanksjoner følges opp i samarbeid med linjen. Arbeidstilsynet anser dette som en god fordeling (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 6). Det virker ikke å være en like klar fordeling i politiet. Arbeidsfordelingen beskrives som «at det noen steder er medarbeidere på a-krimsentret som følger opp saker, samtidig som ressurser i linjen bistår ved behov og større saker» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 6). Øst politidistrikt beskriver «at det brukes ressurser i linjen i tillegg til ressurser til senteret i Oslo», samtidig som det henvises til at Øst politidistrikt har rettet sin innsats mot arbeidslivskriminalitet (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 7). Det er noe mer uklart hvordan NAV arbeider. Det beskrives at samarbeidet mellom sentrene og linjen fungerer godt, og at saker som genereres i sentrene «utredes og behandles videre i linjen for forvaltningsvedtak der det er nødvendig, eller til strafferettslig vurderinger i NAV Kontroll når sakene er ferdig utredet» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 7). Det er også noe uklart hvordan Skatteetaten arbeider. Det vises til et godt samarbeid, at linjen følger opp saker som genereres i a-krimsentrene, og at saker linjen har jobbet med sendes inn til a-krimsentrene. Det er gjennomgående i alle årsrapportene at saker sendes fra sentrene til linjen, men dette er første gang det er beskrevet at linjen sender saker til a-krimsentrene. Skatteetaten besitter en rekke virkemidler, men de viktigste for a-krimsentrene virker å være konkursbegjæring, arrest og utlegg (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 7). Også kemneren har en uklar arbeidsfordeling mellom linjen og sentrene. Det vises til at mange av sakene behandles på sentrene, men at også linjen har ressurser som kan ta sakene. Noen steder deltar linjen på større kontroller, og det vises til at Oslo kemnerkontor har et eget team som mottar saker, og de prioriterer saker fra a-krimsentrene. Årsrapporten viser til at det er et godt samarbeid når det gjelder utveksling av informasjon og behandling av saker (Sammen mot kriminalitet i

arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 7). For alle etatene blir de fleste anmeldelsene utarbeidet av linjene, ikke av a-krimisentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 13).

Det er inkonsekvent om sentrene har god støtte i linjen, og om sakene blir prioritert. Noen av sentrene har god støtte fra alle linjene, mens andre føler de mangler ressurser fra linjen. Manglende ressurser fører til at sentrene i enkelte tilfeller ikke starter opp omfattende saker, eller begrenser omfanget av saken. Det fører også til at a-krimisentrene selv følger opp tyngre saker. Årsrapporten viser til at dette påvirker det øvrige arbeidet til senteret (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 6). I felles styringsmodell for a-krimisamarbeidet er det poengtert at det skal være en merverdi at oppgavene løses tverretattlig i et a-krimisenter. Årsrapporten for 2017 sier at:

«Oppgaver som har karakter av tidkrevende saksbehandling og tyngre virkemiddel- og reaksjonsbruk, bør gjøres i og av linjen. A-krimisentrene skal legge til rette for mer synlighet fra etatene og opplevd oppdagelsesrisiko for aktørene, bl.a. gjennom tilstedeværelse ute på arbeidsplassene (løpende kontroller og aksjoner)» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 8).

Ifølge årsrapporten skal sentrene utnytte virkemidlene med korte frister. Målet er ikke umiddelbart å klare å sette de kriminelle aktørene ut av spill, men å gjøre det vanskelig for dem å bedrive aktivitet (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 8). Ifølge felles styringsmodell skal linjene prioritere og støtte opp under arbeidet som genereres på a-krimisentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 6).

I Bergen jobber de med å etablere en arbeidsprosedyre basert på kunnskapsstyrt aktivitet som skal garantere at saker blir prioritert riktig i forhold til om de skal følges opp av senteret eller av linjen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 5). Vest politidistrikt har også startet et etterforskningsavsnitt kalt a-krimavsnittet, som skal håndtere de fleste av de mindre sakene som genereres i senteret og er samlokalisert med a-krimisenteret i Bergen. I tillegg er det tenkt at andre enheter i politiet, blant annet økonomi-avsnittet skal håndtere blant annet større saker mot bakmenn og nettverk (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 6 og 29). Politidistriktene etterforsker også a-krim saker som ikke kommer fra a-krimisentrene, men sånn driftsstatistikken er bygget opp i dag så er det ikke mulig å skille ut hvilke saker som kommer fra a-krimisentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 29).

Samarbeidspartnere

A-krimsentrene samarbeider med mange aktører, både offentlige og private. Spesielt viktig er samarbeidet med tolletaten og skatteoppkreverne (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 9). Skatteoppkreverne bidrar i operative grupper for forebygging og kontroll, grupper for kunnskapsbygging, og er med i de lokale koordineringsgruppene. I 2018 var skatteoppkreverne tilstede på alle a-krimsentrene bortsett fra Bodø (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 6). I 2018 ble tolletaten med i gruppen for kunnskapsbygging ved a-krimsentret i Bergen. I tillegg er tolletaten tilstede på sentrene i Oslo og Trondheim (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 6). Årsrapporten for 2017 uttrykker at tolletaten også er en aktuell samarbeidspartner for de andre a-krimsentrene, men utdyper ikke hvorfor tolletaten bare er fast tilstede på noen av sentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 5). A-krimsentrene samarbeider også med parter i arbeidslivet, noe som er nyttig for å innhente tips. Blant annet uttrykker a-krimsentret i Trondheim at de har et spesielt godt samarbeid med aktører innenfor bygg og anlegg, inklusive byggebransjen sin uropatrolje (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 10). A-krimsentrene samarbeider også i stor grad med andre myndigheter (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 8). Flere av a-krimsentrene samarbeider med servicesentrene for utenlandske arbeidstakere (SUA). Samarbeidet består av utveksling av erfaringer rundt trender og utvikling, og at SUA viderefører tips de får om aktører og miljøer (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 7).

Andre viktige samarbeidspartnere er:

- Mattilsynet
- Bevillingsmyndigheter i kommunen
- Plan- og bygningsetat eller teknisk etat i kommunen (byggesak)
- Statens vegvesen
- Brannvesenet
- El-tilsynet
- Bostyrere
- Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) (aktuelt i saker hvor a-krimobjekter har sentral godkjenning)
- Fiskeridirektoratet (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 9)

Utvikling

Det er naturlig å se på endringen i arbeidslivskriminalitet når man skal vurdere styrkene og svakhetene ved a-krimsentrenes innsats mot arbeidslivskriminalitet for å se om tiltakene har hatt en effekt, og i så fall, i hvor stor grad. A-krimsentrene jobber med å bekjempe arbeidslivskriminalitet i mange bransjer, men i følge «Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet. Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017» er hovedaktiviteten av arbeidet er rettet mot bygg og anlegg (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 7).

Mye tyder på at det er en samvariasjon mellom graden av arbeidsinnvandring og omfanget av arbeidslivskriminalitet. I 2011 var arbeidsinnvandringen på topp, og siden det har det vært en jevnlig nedgang. Andre faktorer som påvirker utvikling av arbeidslivskriminalitet er blant annet konjunkturutvikling, organisasjonsgrad, endringer i befolkningens tillitt og oppslutning om velferdssamfunnet (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 25). Andre sentrale påvirkninger kan være arbeidsledighet i Europa, noe som var på topp i 2013 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 19), økning i arbeidsledighet og økning i antall flykninger. Begge disse var på topp i 2015 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 19). Det gjør det vanskelig å si med sikkerhet hva som skyldes innsatsen til a-krimsentrene, og andre tiltak, og hva som skyldes eksterne faktorer. I 2011 ble krav om HMS-kort innført i bygg og anlegg. I 2014 fikk arbeidslivskriminalitet økt fokus, blant annet gjennom bruk av media. I tillegg ble personallisteordningen innført som et tiltak mot svart arbeid (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 20).

Arbeidslivskriminalitet er dynamisk, de kriminelle opererer gjerne i flere bransjer eller flytter seg mellom bransjer når det kommer nye krav fra myndighetene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 7 og 27).

Tallfestede resultater fra a-krimsentrene 2015-2018

A-krimsentrene har selv registrert antall aksjoner og tilsyn, og resultatene fra dette arbeidet. Under følger en tabell etatene har publisert i rapporten «Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet. Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018». Tallene for 2015 gjelder sentrene i Oslo, Bergen og Stavanger. For 2016 gjelder tallene også Trondheim og Kristiansand. For 2017 og 2018 gjelder tallene også sentrene i Bodø og Tønsberg, som ble etablert i mai/juni 2017 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 26).

Det er usikkerhet knyttet til tallmaterialet da tallene i hovedsak baseres på manuell telling. I tillegg er det ikke fastsatt hva som skal inngå i rapporteringen, og de ulike sentrene kan derfor ha ulik oppfatning på hva som skal rapporteres. Dette gjelder spesielt saker der linjen har fulgt opp saksbehandlingen og brukt tyngre virkemidler. Det betyr at flere av aktivitetene i realiteten kan være utført av etatenes linje som en følge av funn i a-krimsentrene, og/eller i samspill med a-krimsentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 26). For eksempel rapporterte a-krimsentret i Oslo ingen aksjoner i 2018, men de har allikevel gjennomført aksjoner. Blant annet er en aksjon innen transport beskrevet i årsrapporten for 2018 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 27).

Tabell 3: Tallfestede resultater fra a-krimsentrene 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Aksjoner ¹	12	64	85	71
Virksomheter kontrollert	Ca. 1 500	Ca. 1 900	Ca. 2 100	Ca. 2 000
Arbeidsplasser/byggeplasser kontrollert	Ca. 1 200	Ca. 1 200	Ca. 1 300	Ca. 1 600
Personer kontrollert	Ca. 5 700	Ca. 4 300	Ca. 4 600	Ca. 5 000
Antall løpende utebesøk som ikke er del av aksjoner ²	Ca. 470	Ca. 2 200 ⁴	Ca. 460	Ca. 1 400
Bortvisning, jf. politiloven	80	89	232	177
Bort- eller utvisning, jf. utlendingsloven	63	91	55	102
Endringer i stønadsforhold		30	82	56
Antall tilsyn med vedtak om stans ved overhengende fare (AT) ³		97	233	283
Antall tilsyn med vedtak om stans som pressmiddel (AT) ³		267	331	340
Antall tilsyn med vedtak om tvangsmulkt (AT) ³		110	228	252
Antall tilsyn med overtredelsesgebyr (AT) ³	-	5	38	142
Avdekkingskontroller (SKO og Skatt)		263	221	86 ⁵
Beløp sikret gjennom arrest og utlegg (SKO og Skatt)		Ca. 23 mill.	Ca. 38 mill.	Ca. 38 mill.
Beløp sikret gjennom beslag og inndragning		Ca. 2 mill.	Ca. 0,8 mill.	Ca. 1,2 mill.
Antall medieoppslag		Ca. 200	Ca. 470	Ca. 530

Noen kommentarer til tabellen:

- Etatene defineres en aksjon som «en planlagt og styrt innsats av et større omfang, gjerne mot flere virksomheter og arbeidsplasser og hvor minst to etater har deltatt» Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 27). I større aksjoner deltar ikke bare ansatte på a-krimsentret, men også ansatte i linjen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 27).

- Punktetene antall tilsyn med vedtak om stans, tvangsmulkt og overtredelsesgebyr fra Arbeidstilsynet (AT) inkluderer også arbeid gjort av etatene, men det presiseres at det meste av arbeidet vil være gjort av a-krimsentrene. Det presiseres også at tallene for 2018 kan øke noe ettersom det er saksbehandlingstid mellom tiden tilsynet gjennomføres og vedtaket sendes (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019).
- Avdekkingskontroller gjennomføres ikke av a-krimsentrene, men rapporteres på, i følge etatene, fordi resultatene i linjen har «en direkte tilknytning til a-krimsentret» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 27). Denne tilknytningen kan være vanskelig å bedømme, så det var derfor frivillig å rapportere på denne posten i 2018 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 27).
- Det er verdier som er inndratt i straffesaker som omhandler arbeidslivskriminalitet, i tillegg til beløp sikret gjennom inndragning, som ikke er tatt med i tabellen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 27).

I tabellen kan vi se at et relativt stort antall virksomheter, arbeidsplasser/byggeplasser og personer er kontrollert. Det er derimot betydelig færre vedtak om bortvisning, stans eller reduksjon i stønad. Ettersom det er vanlig at aktører som opererer kriminelt blir oppsøkt mange ganger, og med gjentatt bruk av virkemidler i forvaltningssporet, så kan det se ut som kun en liten andel av de som ble kontrollert fikk noen reaksjoner, enten fordi de ikke driver med noe ulovlig, eller fordi etatene ikke fant noe ulovlig. I utgangspunktet forventer man at kun en liten andel driver kriminelt, men a-krimsentrene hevder å arbeide kunnskapsstyrt, og da burde man kunne forvente at et større andel av virksomhetene som ble kontrollert fikk en slags reaksjon.

I tillegg til tallene som er oppgitt i tabellen rapporterte a-krimsentrene at de hadde identifisert 32 sentrale trusselaktører og nettverket deres, 429 personer og 334 virksomheter ble identifisert og at 15 nettverk var blitt oversendt til linjen for at de skulle følge opp saken (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 27).

For 2018 rapporterte NAV at:

- «Det er unngått tilståelse/utbetaling for 4 personer
- Det er foretatt reduksjon eller opphør i ytelser for 155 personer
- Det er foretatt tilbakekreving av ytelser for 147 personer for et totalt beløp på 36 790 515 kroner
- Det er anmeldt 45 personer til politiet for et totalbeløp på 24 026 568 kroner» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 28).

Disse tallene stemmer ikke helt overens med informasjonen i tabell 3. I tabellen står det for eksempel at 56 stykker har fått endring i stønadsforhold i 2018, mens informasjonen

ovenfor fra NAV sier at det er unngått tilståelse/utbetaling for 4 personer og at det er foretatt reduksjon eller opphør i ytelser for 155 personer. Dette skyldes at rapporteringen fra etatene er svært usikkert. For det første sliter de med å skille mellom saker fra a-krimsentrene og linjen, og for det andre er mye av tellingen gjort manuelt.

4.1.2 Styrker og svakheter ved a-krimsentrenes organisering

Manglende budsjett

Det er en sterk svakhet at ingen har fullstendig oversikt over hva det koster å drive a-krimsentrene. Det er svært vanskelig å få en oversikt fordi de fleste kostnadene går på den individuelle etat, og hver etat har ikke nødvendigvis oversikt over hvilke av kostnadene som stammer fra a-krimsentrene. Når ingen har oversikt over hva innsatsen koster er det også svært vanskelig å vurdere om det er verdt det.

Sterk kontrollfunksjon

A-krimsentrenes arbeid har en sterk kontrollfunksjon, det vil si at de i hovedsak går på tilsyn og kontroller, og driver med lite etterretning. I oktober 2017 besluttet etatslederne en styringsmodell som blant annet beskrev at a-krimsentrene skulle fokusere på oppgaver der det var en merverdi at oppgavene løstes i a-krimsentrene. Årsrapporten for 2017 sier at:

«Oppgaver som har karakter av tidkrevende saksbehandling og tyngre virkemiddel- og reaksjonsbruk, bør gjøres i og av linjen. A-krimsentrene skal legge til rette for mer synlighet fra etatene og opplevd oppdagelsesrisiko for aktørene, bl.a. gjennom tilstedeværelse ute på arbeidsplassene (løpende kontroller og aksjoner)» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 8).

Det vil si at det er ønskelig fra etatenes side at a-krimsentrene stort sett gjennomfører tilsyn og kontroller, mens linjene tar de tyngre sakene. A-krimsentrene utfører en god del tilsyn og kontroller, og leverer derfor i henhold til styringsmodellen. Men tverretatlige tilsyn og kontroller ble også gjennomført før oppstarten av a-krimsentrene, og kan med litt planlegging gjøres tverretatlig uten at etatene må være samlokalisert. Særlig ettersom tilsyn og kontroller nødvendigvis utføres ute på arbeidsplasser, ikke på kontoret til a-krimsentrene. Tilsyn og kontroller, som er hovedtyngden av arbeidet a-krimsentrene utfører, bærer derfor ikke preg av å ha en merverdi ved at det gjennomføres av sentrene.

I årsrapporten for 2018 står det at de i Bergen jobber med å etablere en arbeidsprosedyre som skal sørge for riktig prioritering i forhold til om saker skal følges

opp av senteret eller linjen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 5). Samtidig har vest politidistrikt startet et etterforskningsavsnitt, som er samlokalisert med a-krimsentret i Bergen, som skal håndtere de fleste av de mindre sakene som genereres i senteret. I tillegg er det tenkt at andre enheter i politiet, blant annet økonomi-avsnittet skal håndtere, skal håndtere de større sakene mot bakmenn og nettverk (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 6 og 29). Med andre ord skal de aller fleste av sakene fra politiets sin side ikke håndteres av senteret.

En positiv side er at kunnskapsstyring om personer og miljøer er en vesentlig oppgave for a-krimsentrene, og er utgangspunktet for felles prioriteringer.

Manglende ledelse på sentrene

Det er en betydelig svakhet at a-krimsentrene ikke har hatt en daglig leder til nå. For at det skulle opprettes en stilling som daglig leder på de ulike sentrene så måtte de ansatte selv etterspørre det fordi de innså at det ble vanskelig å organisere arbeidet uten en tydelig leder. Fortsatt har bare 3 av 7 sentre daglig leder.

Ansvarspulverisering

En annen svakhet ved organiseringen av bekjempelse mot arbeidslivskriminalitet er at det ikke er en gruppe som har som ansvar å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Ansvar er blant annet fordelt mellom politiet, NAV, skatteetaten, arbeidstilsynet, a-krimsentrene, NTAES og ØKOKRIM. I tillegg er det en rekke separate grupper som er ansvarlige for styringen av a-krimsentrene. Blant annet det sentrale samarbeidsforum, styringsgruppe for a-krimsam arbeidet, nasjonal tverretatlig koordineringsgruppe, nasjonalt kommunikasjonsnettverk, regionale styringsgrupper for a-krimsam arbeidet, lokale koordineringsgrupper (som i tillegg til etatene også inkluderer skatteoppkreverne), samt operativ gruppe (operativ gruppe er de som jobber ute på sentrene). At alle disse er hvertfall til dels ansvarlig for bekjempelse av arbeidslivskriminalitet og styring av a-krimsentrene fører til enorm ansvarspulverisering. Når ansvaret er fordelt på såpass mange grupper og personer er det i praksis ingen som har ansvaret, og det blir veldig lett å skylde på andre når ting går skeis. I tillegg ble nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) opprettet mai 2016, altså like etter at a-krimsentrene ble opprettet, og de ble «opprettet som et tiltak fra Regjeringen for å skjerpe politiets og kontrolletatens innsats mot økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet» (Økokrim, 2017). Denne organiseringen er, i tillegg til å føre til ansvarspulverisering, også svært rotete og vanskelig å forstå.

Lang omstillingstid

I juni 2017 fikk etatene beskjed om å utvikle «felles mål styringsparametere som skal inngå i den enkelte etats mål- og resultatstyring» og å utarbeide egnende måter å måle effekten av arbeidet på (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31). Etatene begynte med arbeidet høsten 2017. Den nye styringsmodellen skulle i hovedsak vært implementert innen begynnelsen av 2018, noe som i hovedsak ble gjort ifølge årsrapporten. Allikevel står det at 2018 ble brukt til å iverksette styringsmodellen og å «etablere roller og oppgaver både på sentralt nivå og på hvert av a-krimsentrene» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 3). Hvis den nye styringsmodellen i hovedsak ble implementert før 2018, hvorfor ble allikevel store deler av 2018 brukt på å iverksette styringsmodellen?

Et annet eksempel på unødvendig lang tidsbruk er oppstartene av sentrene i Tønsberg og Bodø. I begge byene eksisterte det allerede et samarbeid mellom etatene før oppstart av sentrene. Sentrene åpnet i mai og juni 2017. Det blir beskrevet at de hadde et godt utgangspunkt før oppstarten av sentrene, allikevel var det lav aktivitet fra sentrene gjennom hele 2017. Dette skyldes ifølge etatene at det tok tid å «komme i full drift», blant annet var det vanskelig å få på plass personell (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 5). Det er forståelig at det er noe lavere aktivitet i oppstartsfasen, men det er allikevel svært lang tid å bruke på å komme i full aktivitet, spesielt med tanke på at de hadde et godt utgangspunkt i og med at de allerede hadde etablert et samarbeid. Det tyder på at a-krimsentrene bruker lang tid på å implementere og gjennomføre endringer. Dette er ikke uvanlig innenfor det offentlige, men det er allikevel ikke ideelt.

Koordineringsproblematikk

Det er beskrevet i årsrapportene at det er inkonsekvent om sentrene får god støtte fra linjen, og at det i enkelte tilfeller fører til at sentrene ikke starter opp omfattende saker. Dette er åpenbart en stor svakhet, ettersom de omfattende sakene gjerne er de som omfatter bakmenn. Det fører til at de småkriminelle blir tatt, mens bakmennene og nettverk får operere mer fritt. I noen tilfeller der a-krimsentrene opplever lite støtte fra linjen velger de derimot selv å følge opp tyngre saker, noe som er positivt. Men det blir beskrevet av a-krimsentrene at det fører til redusert arbeid ellers på senteret. I noen tilfeller blir saker sendt fra a-krimsentrene til linjen, for så å bli henlagt. Noe som åpenbart er sløsing av ressurser.

Det beskrives at utfordringer i samarbeidet mellom sentrene og linjen dukker opp i komplekse nettverkssaker der det er nødvendig at flere av etatene er involvert. Det vil si at det er problemer med samarbeidet når det kreves at mer enn en etat arbeider med saken, med andre ord; når det faktisk kreves samarbeid blir det problemer, ellers fungerer samarbeidet fint. Hovedpoenget med samlokaliseringen var å lette samarbeidet mellom etatene. De tyngste sakene, som gjerne er de som krever mye samarbeid mellom etatene, så sendes sakene videre til linjen, mens det lette forvaltningsarbeidet gjøres på sentrene.

En annen utfordring er at hver etat har sine egne måltall. Dette skaper utfordringer når de skal jobbe effektivt og koordinert sammen, og de ansatte settes i en indre konflikt om de skal velge den løsningen de anser som den beste, eller velge virkemidler fra egen etat. I tillegg fører det til splittelse innad i gruppen fordi de ikke arbeider mot de samme måltallene, selv om deres hovedmål er det samme. Høsten 2017 begynte arbeidsgruppen å jobbe med denne problematikken. Oppgaven deres var å «utvikle felles mål- og styringsparametere som skal inngå i den enkelte etats mål- og resultatstyring» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 31) og å utarbeide egnede måter å måle effekten av arbeidet på. Det høres kontraintuitivt ut å skulle løse problemet med at hver etat har sine egne måltall med å komme opp med «mål og styringsparametere som inngår i den enkelte etats mål- og resultatstyring». Det har ikke blitt funnet hva som kom ut av dette arbeidet.

Ved spørsmål om etatene klarer å enes om felles mål mente et intervjuobjekt at de hadde en god struktur på det. Først samlet kunnskapsgruppen informasjon, som videre ble tatt opp i LKG (lokal koordineringsgruppe). I all hovedsak fører det til enighet etter noen diskusjoner. Deretter blir man enige om hvilke virkemidler man kan bruke, og hvem som skal jobbe med saken. Når de har mer informasjon så kommer saken inn til LKG igjen. Da vurderer de blant annet om de skal bruke mer ressurser. Intervjuobjektet uttalte at de hadde noen diskusjoner rundt bruk av midler, men at det «ikke var urovekkende».

Et annet intervjuobjekt uttalte: «Jeg tror ikke vi er veldig enige om felles mål p.t.». Videre fulgte vedkommende opp med:

«Hele prinsippet da, grunnleggende prinsippet, er at man skal avlaste forvaltningen, man skal ikke sørge for at det blir mer arbeid. Prinsippet da var, i utgangspunktet, at den etaten som hadde de beste virkemidlene, den skulle ha fokuset på det sakskomplekset. Det er ikke sikkert at det er enkelt å gjennomføre, men vi har ikke gjennomført det med det prinsippet enda. Det er fremdeles der hvor vi går på kontroll, og så går vi hver til oss og gjennomfører forvaltningsarbeid [...] Det er så mange aktører som slipper unna bare fordi vi ikke greier å enes om å jobbe sammen om den eller den, og tid, og hvilke informasjon som skal deles for å komme i mål med den aktøren eller det nettverket og hvilke tiltak i de ulike fasene i kall det kontrollarbeidet/forvaltningsarbeidet eller straffesaksarbeidet som skal rettes inn mot den aktøren. Så vi er ikke i nærheten av god nok enda til å ha en effektiv forvaltning, selv om forholdene ligger til rette for det. Vi er fremdeles der hvor vi er veldig ærgjerrige på hver enkelt etats anliggende».

Deling av informasjon

Det er problematikk knyttet til deling av informasjon mellom etatene. I 2016 begynte arbeidet med å utvikle en løsning for lagring og deling av informasjon. Selv om løsningen er nyttig ifølge a-krimsentrene beskriver de også at det er utfordringer rundt hva de har lov til å dele og ikke. Av ukjent årsak har politiet kun valgt å ha tilgang til å lese informasjonen som blir lagt inn, men ikke å kunne legge inn informasjon selv (Sammen

mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 34). I følge årsrapporten for 2018 var hjemler for deling av informasjon mellom etatene fremdeles fraværende. Kommende regelendringer i skatteforvaltningsloven og tolloven angående taushetsplikt var forventet å bidra til bedre behandling av sakene gjennom mer effektiv informasjonsdeling. Etatene beskriver at dette vil føre til «en ytterligere styrking av merverdien» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 4). Den nye paragrafen 12a i personopplysningsloven trådte i kraft 20. Desember 2018 og «åpner for at offentlige myndigheter kan utlevere personopplysninger som *ikke* er taushetsbelagte, til hverandre når det er nødvendig for å forebygge, avdekke, forhindre eller sanksjonere arbeidslivskriminalitet» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 37). Endringene i skatteforvaltningsloven og tolloven åpner for at Skatteetaten og Tolletaten kan gi taushetsbelagte opplysninger til de andre medarbeiderne i a-krimsentrene, NTAES og til andre offentlige myndigheter som kan ha bruk for dem i arbeidet med å føre tilsyn etter arbeidsmiljølovgivningen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 37).

Delte stillingsbrøker

Det er ikke optimalt at alle medarbeiderne på a-krimsentrene ikke er tilstede hver dag. Når medarbeiderne er der mellom 60 og 80% av tiden så vil det nesten alltid være noen som ikke er tilstede, det gjør det vanskelig å organisere arbeidet. I tillegg vil det gjøre det vanskelig å få lojalitet til prosjektet når de ansatte i hovedsak er ansatt i hver sin etat og ikke på a-krimsentrene.

Uklarheter rundt rapportering

Det er usikkerhet knyttet til tallmaterialet i rapportene ettersom det baserer seg på manuell telling, noe av arbeidet er gjort av etatene men inkluderes allikevel i det samme tallmateriale og ikke alt av tall rapporteres på. For eksempel gjennomføres ikke avdekkingskontroller av a-krimsentrene men er allikevel tatt med i tallmaterialet fordi det er relevant for a-krimarbeidet. I tillegg er noe av arbeidet et samarbeid mellom a-krimsentrene og linjene og det er derfor opp til hver enkel om de vil rapportere på det eller ikke ettersom det ikke er fastsatt hva som skal inngå i rapporteringen. Det beskrives også at det verdier som er inndratt i straffesaker ikke er tatt med i tabellen. Det er ikke beskrevet hvorfor det er valgt å ikke ha det med. Totalt sett fører dette til at det blir svært vanskelig å analysere hva a-krimsentrene får til.

4.1.3 Forbedring av a-krimsentrenes organisering

Budsjett

Flere av intervjuobjektene uttalte at det var vanskeligheter med budsjettet. Det var blant annet knyttet til usikkerheten det medførte, og at det medførte merarbeid. Som et intervjuobjekt uttrykte det:

«Jeg kunne gjerne tenkt meg å hatt et budsjett for senteret som sådan, som senteret kunne disponert, for nå er det jo opp til hver etat». «Det hadde vært enklere, da hadde man kunne planlagt det, nå må man hvis man skal ha en aktivitet så må man mer eller mindre be alle etatene «er det greit?» for hver gang, og skal vi gjøre «sånn eller sånn?» og det kan være alt fra en sosial ting på senteret til å kunne ha et faglig seminar med lunsj og en foredragsholder. Uansett hva det gjelder må man ta det fra gang til gang liksom, så det hadde vært mye mer lettvent å ha ett budsjett å forholde seg til». Dette gjelder også i forbindelse med overtid og aksjoner. «Det kan faktisk være at en etat ikke har midler til å eventuelt kjøre en aksjon på helg fordi det er ikke noe mer overtidsmidler. Det er litt sånn uforutsigbart når man ikke har en fast tildeling sånn som det er nå».

Kunnskap

Det er stort fokus på å arbeidet kunnskapsbasert i a-krimsentrene, men som ett intervjuobjekt sa:

«Vi må stole mer på kunnskapen som sitter lokalt. Man har jo gått høyt ut å sagt at man skal jobbe kunnskapsbasert, for veldig mange så innebærer det å lete i egne datasystemer etter det som foreligger. Men den kunnskapen som sitter hos den enkelte kontrollør som har jobbet i disse sentrene i flere år den er unik og uvurderlig, men blir sjeldent brukt effektivt nok. Og en av grunnene til det er at man skal jobbe i henhold til etterretningsmodellen som sier noe om at du ikke skal være påvirket av den informasjonen du har fått. For det er noe som heter bias i etterretning som sier at ja, du hørte for to år siden at noen ble utnyttet i et arbeidsforhold og så vil du kanskje få en følelsesmessig reaksjon på det og så vil du si at den personen er forferdelig å ha med å gjøre, det er bias da [...]. En vil ikke ha den påvirkningen i etterretningen, derfor skal man prøve å søke så nøytral informasjon som mulig». «Hele etterretningsmodellen har blitt så teoretisert at den ødelegger for den ulike kunnskapen som sitter rundt på de ulike sentrene».

Det ble også uttalt fra det samme intervjuobjektet:

«Jeg vil tro det at veldig mye av kunnskapsgrunnlaget vårt må hentes fra dem som er ute å gjør kontrollene og de fortellingene som man kommer tilbake igjen til sentrene med, dessverre. For det er veldig vanskelig å fange opp den kriminelle aktiviteten gjennom de dataene som ligger i dette offentlige systemet som er egenrapporterte fra eventuelt de som bedriver kriminalitet».

Med dette mente vedkommende at kunnskapsbasert i a-krimsentrenes øyne vil si basert på analyser fra tall i offentlige registeret, og at det etter vedrommenes mening ble helt feil fordi mange av de største trusselaktørene er såpass gode på rapportering at det ikke vil være mulig å oppdage i de offentlige registrene.

Deling av informasjon

Alle intervjuobjektene uttrykte stor frustrasjon over at det var vanskelig å dele informasjon. Samtlige av intervjuobjektene påpekte også at dette vanskeliggjorde samarbeidet, blant annet fordi det førte til at de ikke kunne lagre all informasjonen samlet. Som ett intervjuobjekt sa:

«Hvis vi har en sak i NAV som vi jobber med, og som er i vår interesse, så kan vi dele med skatteetaten i håp om at de kan dele med oss ikke sant, og så videre. Men så kan du for eksempel kanskje ikke dele noen ting med arbeidstilsynet. Så vi har jo møter for eksempel der politi og skatt og arbeidstilsynet sitter å snakker om en sak også sier de nå må dere gå ut for noe skal skatt og politiet snakke videre sammen».

Det ble også uttrykt at det svar svært slitsomt for de ansatte å hele tiden vurdere om noe var greit å dele. Et intervjuobjekt uttrykte at ansatte hele tiden måtte bevege seg helt i kanten av det som er lov for å gjøre en god jobb på a-krimsentrene, og at dette slet spesielt på pliktoppfyllende ansatte. Manglende deling av informasjon på grunn av taushetsplikt fører også til at det i kunnskapsgruppen av og til er en eller flere etater som ikke får lov til å delta i diskusjoner om hvilke saker som skal prioriteres fordi informasjonen ikke kunne deles med den eller de etatene. Det ble uttrykt at den dagen det kommer en klausul som tillater at informasjon kan deles innad i senteret så ville de få en mye enklere jobb, og at det trolig ville føre til bedre resultater.

Byråkrati

Mange av intervjuobjektene uttalte at mye av systemet var for tungrodd og byråkratisk. Dette var i henhold til at det var veldig mange lederledd over de som faktisk jobbet operativt. Dermed jobbet mange i lederposisjoner bare en brøkdel av tiden med a-krim, noe som gjorde at de ikke skjønnte seg godt nok på hvordan arbeidslivskriminalitet fungerer. Det ble også uttalt at ettersom det var så mange som skulle ta beslutninger så var det vanskelig å få tatt beslutninger, og ting tok generelt lang tid.

I tillegg ble det uttalt at det var alt for vanskelig å straffeforfølge noen ettersom det tok alt for lang tid. Dette skyldtes i stor grad mye byråkrati og manglende ressurser fra politiet.

Arbeidstilsynets mandat blir nedprioritert

Ett av intervjuobjektene var svært opptatt av at arbeidstilsynets mandat etter vedrommenes mening ofte blir nedprioritert. Som vedkommende uttalte seg:

«I a-krim så har politikerne greid å lesse på oss akkurat de samme arbeidsoppgavene som forvaltningen generelt. Altså tilsyn, kontroll, veiledning, bla bla bla. Og vi vet jo det at å jobbe forebyggende er det beste som finnes, for da forhindrer du jo at ting skjer, men hos de som er i rett segment som vi i prinsippet, det var hvertfall det som var utgangspunktet når vi begynte med a-krim, skulle rette oss inn imot, så hjelper ikke det. Da er det stort sett kraftige sanksjonsmidler, for arbeidstilsynet sin del, eller forvaltning generelt, det vil si at du får en sanksjon da, en økonomisk reaksjon, og i verstefall en straffesak rettet mot deg som person eller bedrift. Også er det da, jeg tror det er veldig mange som jobber i a-krimsentrene som har vært innom studie på politihøgskolen som

omhandler økonomisk kriminalitet slik at de fleste skal være innforstått med hva begrepet innebærer og hvordan man skal kunne ramme det da. Men igjen så må de tilbake igjen til hva arbeidstilsynet generelt sett tidligere har jobbet med så har vi vondt for å forstå at ja det er økonomiske incentiver og omsette det til noe forståelig da i forhold til økonomisk kriminalitet i vårt forvaltningsfelt, det er det veldig mange som sliter med, sånn som jeg oppfatter det da».

Vedkommende mente også at: «Hele a-krimaspektet er egentlig fokusert på å ramme økonomisk kriminalitet». Med andre mente vedkommende at siden arbeidstilsynets saker ofte ikke dreide seg om økonomisk kriminalitet på overflaten så skjønnte ikke de andre etatene helt hva det dreide seg om. Vedkommende mente også at arbeidstilsynet ikke var flinke nok på å hevde sitt mandat og på å forklare hvorfor arbeidstilsynets saker ofte omhandler økonomisk kriminalitet. Vedkommende oppsummerte det fint i følgende sitat:

«Så har man jo sett det at å spare på HMS-tiltak, det er jo en økonomisk gevinst, ikke sant. Resultatet er at du utsetter arbeidstagere for risiko [...] Så har man jo sett det de siste årene at mange utenlandske arbeidstagere ikke får lønn, de får ikke overtidsbetaling, de bærer mye av risikoen for at bedriften er i livet for å si det sånn, at de er fremdeles i drift [...] Jeg tror at andre etater ikke skjønner det aspektet, litt fordi vi arbeidstilsynet ikke klarer å formidle det på den måten at det er et økonomisk anliggende å drive på den måten».

Etter vedkommende mening måtte arbeidslivskriminalitet stilles jevngodt med økonomisk kriminalitet ettersom det var en bevisst måte å organisere seg vekk fra ansvar og risiko. Vedkommende uttalte også at saker som omhandlet sosial dumping ikke ble tatt tilstrekkelig seriøst fra rettsapparatet, med mindre det var svært seriøse saker som omhandlet menneskehandel. Vedkommende mente at både rettsapparatet, de andre etatene og den øvrige befolkningen muligens ville skjønnt det bedre hvis man hadde brukt begrepet «utnytting», noe som heller ikke er et rettslig begrep, bortsett fra i hallikvirksomhet. Vedkommende mente at det burde være mulig for retten å overføre «utnyttelse» som rettslig begrep i hallikvirksomhet til saker som omhandler sosial dumping. Vedkommende mente også at den øvrige befolkningen ville skjønne mer hva sosial dumping handlet om hvis man brukte begrepet «utnytting».

4.2 Diskusjon a-krimsentrenes organisering

I følge etatene har det etterhvert blitt mer fokus på at linjen skal bruke de tyngre virkemidlene, og sentrene de raskere virkemidlene. Ved de større sakene, som krever bruk av tyngre virkemidler, er det også mest behov for samarbeid. Det burde heller hvert slik at a-krimsentrene gjør det arbeidet som er tyngst, ettersom poenget med samlokaliseringen er forenkling av det tverretatlige samarbeidet. Med bruk av de virkemidlene med korte frister er målet da ikke å stoppe de kriminelle, men å gjøre det vanskeligere for dem. A-krimsentrene vet altså at tiltakene de gjør sjeldent vil stoppe de kriminelle, men bare gjøre livet litt vanskeligere for dem. Målet burde kanskje heller være å jobbe i størst mulig grad for å stoppe de kriminelle fra å gjøre mer kriminalitet.

I årsrapporten fra 2017 står det: «Årsrapporten fra a-krimsentrene viser til et godt operativt samarbeid mellom etatene med stor utadrettet aktivitet. Dette gir økt opplevd oppdagelsesrisiko for kriminelle aktører, og etatene er synlige på arbeidsplassene» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot

arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 4). Dette sitatet beskriver at godt samarbeid og stor utadrettet aktivitet fører til at blir økt opplevd oppdagelsesrisiko for de kriminelle. Arbeidet fører til «økt opplevd oppdagelsesrisiko», ikke nødvendigvis til mindre kriminalitet. I tillegg er det velkjent at mange kriminelle tilpasser seg måten etatene arbeider på istedenfor å slutte å arbeide kriminelt.

4.3 Sentrale trusselaktører

4.3.1 A-krimsentrenes tiltak mot sentrale trusselaktører

En trusselaktør er, i følge a-krimsentrene, "enten et individ, en gruppe eller en organisasjon som har kjent eller antatt intensjon om, og kapasiteten til å overta, endre eller ødelegge verdier". "Sentral trusselaktør" er derimot et nytt begrep, derfor varierer det i rapportene hva som er beskrevet eller definert som en sentral trusselaktør (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 11). I 2018 har a-krimsentrene sett på bakmenn, arbeidsgivere, oppdragsgivere, arbeidstakere og utenlandske aktører. De har med andre ord hatt et helhetlig aktørperspektiv. Dette er i henhold til etatenes Felles handlingsplan 2017-2019. Med bakmenn menes hovedledd i nettverk og profesjonelle medvirkere (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 11).

Aktørene som utgjør de største truslene er personer som har en eller flere nøkkelfunksjoner i organiseringen av kriminaliteten (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 11). Nøkkelfunksjoner vil si de som "planlegger, organiserer, instruerer, igangsetter eller kamouflerer kriminaliteten" (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 11). Dette vil typisk være de samme aktørene som profiterer på kriminaliteten (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 11). A-krimsentrene dreier nå arbeidet mer mot nettverk og bakmenn (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s.4). Kriminelle nettverk defineres som "kriminelle handlinger som er organisert og involverer tre eller flere aktører/deltakere" (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 27). Nettverkene kan være enten et personbasert nettverksstruktur eller et virksomhetsbasert nettverk. En personbasert nettverksstruktur er oppbygd rundt en persons aktivitet (for eksempel familiebasert eller geografisk basert). En virksomhetsbasert nettverksstruktur er oppbygd rundt aktiviteter der virksomheten står i sentrum (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 27). I følge etatene er kjennetegn på at sentrale trusselaktører har fått sin kapasitet og intensjon betydelig redusert er "at det er etablert krav mot aktørene og at de er fratatt verdier, stanset og fratatt rettigheter, hindret i å organisere og kamouflere den ulovlige virksomheten og straffeforfulgt" (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 11). En utfordring med å bekjempe sentrale trusselaktører er at de flytter seg mellom bedrifter og bransjer ettersom

myndighetene setter krav til driften. I tillegg er aktøren flinke til å skjule de kriminelle aspektene bak en ryddig og ordentlig fasade (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 11). I årsrapporten for 2017 er en annen stor utfordring at personvernregler hindrer etatene i å dele informasjon mellom seg (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 4).

Metoder de kriminelle bruker

Måten de kriminelle opererer på består stort sett av å rapportere feilaktige kostnader for på den måten motta urettmessige fradrag, dette inkluderer blant annet fiktiv fakturering, fiktive arbeids- og lønnskostnader og fiktive kontrakter. I tillegg holder de kriminelle bedriftene kostnadene nede gjennom å blant annet ikke utbetale oppgitte lønninger, ikke sikre arbeidsplassen tilstrekkelig, blant annet gjennom manglende verneutstyr, og å plassere arbeidstakerne i ulovlige innkvarteringer. Et eksempel som er observert av et av a-krimsentrene er at arbeidstakere er innmeldt i Aa-registeret, og a-melding er levert, men den ansatte mottar ikke lønn i henhold til a-meldingen. Dette kan for eksempel skyldes svart avlønning eller at en person er registrert i Aa-registeret slik at han eller hun får utstedt et HMS-kort, mens det i realiteten er en uregistrert arbeidstaker som benytter seg av HMS-kortet, og dermed mottar lønningen (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 31).

En annen brukt taktikk er å etablere bemanningselskaper som tar for lavt betalt slik at de etterhvert går konkurs. På den måten kan de reelt ansvarlige i selskapene kan dermed motta ytelse fra NAV (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 13). I tillegg har kriminelle aktører begynt å benytte seg av lukkede betalings- og formidlingstjenester. Der gjennomføres kjøp og salg av tjenester, og betalingsløsninger som Paypal blir brukt. Slik gjøres kommunikasjon og transaksjoner skult, og kontrollarbeidet blir svært krevende (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 32). Tilbakebetaling av lønn er også en mye brukt taktikk. Noen eksempler er blant annet:

- Arbeidstaker mottar lønn i henhold til loven, men etter lønnen er på konto tas hele eller deler lønnen ut i kontant og tilbakebetales til arbeidsgiver. Noen ganger krever arbeidsgiver lønnen tilbake som betaling for reise eller opphold i Norge.
- Arbeidstaker mottar lønn i henhold til loven, men etter lønnen er på konto tas lønnen ut kontant og fordeles på flere arbeidstakere. På den måten kan lønnen til f.eks. fire arbeidstakere kamoufleres som lønn til en arbeidstaker.

En person mottar lønn fra en arbeidsgiver for deretter å betale lønnen tilbake til arbeidsgiver. Arbeidsgiver har da meldt lønnen til Skatteetaten, og personen som mottar lønningen har i realiteten ikke arbeidet, men får dermed mulighet til å søke trygdeytelser fra NAV. Dette kalles et fiktivt arbeidsforhold (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 27).

De kriminelle aktørene prøver å fremstå som lovlige ovenfor offentlige myndigheter, oppdragsgivere og forbrukere for å unngå myndighetenes granskning. En tydelig trend er

at mens de kriminelle før benyttet uregistrert arbeidskraft så har de nå tilpasset seg de tverretatlige kontrollene ved å registrere ansatte i Aa-registeret og heller foretar fiktiv timerapportering. Dermed tilfredsstiller de på papiret lovverkets krav til arbeidstid og lønn, og det blir vanskeligere for etatene å avdekke kriminaliteten. Tilsvarende så tilpasser de kriminelle seg til innrapporteringsplikter, registrering og bruk av HMS-kort, med mer (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 31). A-krimsentrene har selv erfart at aktørene tilpasser seg kravene og reaksjonene fra myndighetene ved å finne nye måter å utføre kriminaliteten på, eller ved at de flytter på seg. Hvis det går for lang tid etter en kontroll før det blir gjennomført reaksjoner mot lovbruddene som er avdekket så vil sannsynligvis den ulovlige aktiviteten fortsette, eller aktørene klarer å unndra seg reaksjonene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 8).

Hvilke virkemidler bruker a-krimsentrene?

Årsrapporten for 2017 beskriver at innsatsen til a-krimsentrene i stadig større grad dreies mot nettverk og bakmenn, og at det kontinuerlig jobbes med å utvikle nye metoder for å kunne stanse kriminell aktivitet (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 6). Målet med a-krimsentrene er at etatene skal samarbeide om å bruke de virkemidlene og sanksjonene som er best egnet for hver sak, ikke at alle etatene skal sanksjonere. Dette valget gjøres ut fra antatt effekt og effektiv ressursutnyttelse (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 12). I følge årsrapporten for 2018 arbeider a-krimsentrene i større grad med etterretning og analyse for å identifisere trusselaktører (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 14). Det er forventet at a-krimsentrene skal benytte virkemidler som ikke krever lang saksbehandlingstid, for eksempel etablering av krav, fratakelse av verdier og stans av arbeid. Virkemidler som bruker lenger saksbehandlingstid bør, i følge etatene, benyttes av linjen. Eksempler på virkemidler som bør utføres av linjen er straff, rettighetstap og virkemidler for å hindre organisering og kamuflering (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 11). Det er politiet og arbeidstilsynet som kan utføre virkemidlene med raskest effekt. Disse virkemidlene er typisk stans på grunn av overhengende fare, tvangsmulkt og overtredelsesgebyr. Stans på grunn av overhengende fare er viktig for arbeidernes sikkerhet, men det hemmer også virksomhetens arbeid. Imidlertid retter virksomhetene raskt opp enkelttilfeller, men uten å bedre sikkerheten generelt. Stans pga. Manglende HMS-kort blir også ofte rettet raskt opp, uten at det fører til endring i måten virksomheten opererer. I 2018 begynte Arbeidstilsynet å bruke overtredelsesgebyr ved gjentatte eller grovere brudd på HMS-kort-plikten, noe de opplever at fører til at flere følger reglene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 12). Noen virksomheter overholder ikke stansingsvedtak. Det er enkelt å avdekke brudd på stansingsvedtak, og det er derfor nødvendig å følge opp virksomheter som er gitt stansingsvedtak (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 12).

Disse virkemidlene brukes også ofte taktisk, der håpet er at det skal skape så mye vanskeligheter for virksomheten slik at deres intensjon til å begå lovbrudd blir redusert (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 12). Bortvisning gjennom politiloven paragraf 7 anses som et nyttig virkemiddel. Politiloven paragraf 7 sier at politiet kan bortvise aktører for å forebygge videre straffbare forhold. Dette kan for eksempel være hvis en virksomhet ikke er mva-registrert og ikke sender inn pliktige meldinger som mva-melding og a-melding (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 13). Politiet bruker også utlendingsloven for å bortvise eller utvise aktører (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 12). For å fortsette arbeidet må aktørene dokumentere for politiet at de har etterkommet grunnlaget for bortvisningen. I følge etatene resulterer dette ofte i at de oppfyller sin plikt ovenfor flere etater. For eksempel må lønn rapporteres inn gjennom a-meldingen, og omsetning gjennom mva-meldingen, noe som gjør at det blir etablert krav mot aktøren (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 13).

De virkemidlene med kort saksbehandlingstid kan gjøres parallelt med mer tidkrevende virkemidler. Det kan for eksempel være at Skatteetaten og kemner foretar avdekkingskontroller og fastsettelse, eller at NAV opphører stønad og tilbakekreving av feilutbetalt stønad. For å kunne ta verdier er det ofte en forutsetning at det blir etablert krav, og for størst effekt må gebyrer og tvangsmulkt kreves inn. Derfor har Skatteetaten og kemneren ifølge årsrapporten for 2018 stort fokus på innfordring, og særlig ved tvang gjennom bruk av arrest og utlegg (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 12).

For å redusere kapasiteten til en aktør er det i enkelte tilfeller kun straff som har tilstrekkelig virkning. Det gjelder spesielt når aktøren ikke bryr seg om forvaltningsaksjonene og har nok midler til å dekke potensielle krav (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 13). Politiet har i tillegg til virkemidlene innenfor forvaltningsporet, også virkemidler innen for straffesporet. Ved alvorlige brudd på utlendingsloven blir sakene anmeldt. Et eksempel på alvorlig brudd på utlendingsvideoen er bruk av ulovlig arbeidskraft. (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 12). Dog erfares det ofte at straffesakene ikke blir påtalegjort fordi de siktede drar fra landet (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 13).

I årsrapportene er det mye fokus på bruk av tilsyn og aksjoner, og tiltakene blir beskrevet som "svært" viktige. Tanken er at tilsyn og aksjoner vil virke avskrekkende for sentrale trusselaktører ved at etatene er synlige ute på arbeidsplassene. I tillegg mener a-krimsentrene at tiltaket også er svært viktig ovenfor utenlandske arbeidstakere (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 17). Under følger noen eksempler på arbeidet til a-krimsentrene.

Tabell 4: Eksempler på a-krimsentrenes arbeid

A-krimssenter	Eksempler
Oslo	<p>A-krimssenteret i Oslo har hatt fokus på å identifisere bakmenn og sette disse ut av spill. De rapporterer at de lykkes bedre med å bremse nettverk enn å stanse disse fullstendig. Enkelte av sakene er så vidt komplekse at umiddelbar effekt heller ikke kan påregnes. Noen av de sakene som a-krimssenteret har jobbet frem tidligere, har først gitt resultater i 2017. Eksempelvis er det saker som a-krimssenteret jobbet med ved starten i 2015, som nå er ferdigbehandlet i linjen med gode resultater, og det jobbes med anmeldelser for noen av sakene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 12).</p> <p>A-krimssenteret i Oslo har videreført fokus på å identifisere og ramme bakmenn og de som er lengst opp i "kjeden". De har i hovedsak rettet sin innsats mot byggebransjen og har i større grad enn tidligere hatt fokus på de noe mindre byggeplassene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 7).</p> <p>Eksempelvis har a-krimssenteret i Oslo i løpet av 2018 identifisert nye trusselaktører og laget etterforskningsrapporter på disse, samt forslag om oppfølging og tiltak. I tillegg har senteret fulgt opp aktører som er kjent fra tidligere kontroller og straffesaker, bl.a. for utnyttelse av arbeidstakere, hvitvasking, trygdesvindler og bruk av ulovlig arbeidskraft. Dette gjøres med sikte på å fange opp endringer i aktørenes virksomhet samt tiltak for å begrense kapasiteten til disse aktørene. Det erfarer at flere aktører har vært nødt til å omstrukturere driften, og at konsentrert oppfølging og pågang fra etatene over tid har en effekt. Samtidig er det ofte ikke tilstrekkelig for en betydelig kapasitetsreduksjon og sette de helt ut av spill (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 14).</p>
Bergen	<p>A-krimssenteret i Bergen har første halvår 2017 vektlagt oppfølging av privatmarkedet bygg der rumenske enkeltpersonforetak tilknyttet nettverk har hatt spesielt fokus. Disse foretakene markedsfører seg på sider som mittanbud.no, og etatene har funnet at disse i stor grad bruker uregistrert arbeidskraft. Denne arbeidskraften er fleksibel og blir vekslet mellom ulike foretak. Det har også vært kontroller og aksjoner mot bygg og anlegg – proffmarkedet. Her viser resultatet erfaringene fra tidligere år, at det er mindre grad av avvik der større profesjonelle står ansvarlig. Samtidig vises det til at flere av de mest sentrale aktørene som a-krimssenteret følger opp, opererer både innen privatmarkedet og proffmarkedet (Sammen mot</p>

	<p>kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 7).</p>
Stavanger	<p>A-krimisenteret i Stavanger har siden oppstart hatt bygg og anlegg som en prioritert målgruppe. Det vises til at det nå jobbes mer spisset enn tidligere, og det brukes mer tid på virksomheter av større omfang og mer organisert kriminalitet. Omfanget av kriminalitet i bygg og anlegg er omfattende (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 7).</p> <p>A-krimisenteret i Stavanger har etablert en "uopatrulje" som flere ganger i uken har vært ute og undersøkt tips, sjekket om virksomheter har overholdt stansingsvedtak, og foretatt enkle kontroller (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 12).</p>
Trondheim	<p>A-krimisenteret i Trondheim viser til at resultatene mot mindre aktørene har vært gode når det gjelder å få begrenset handlingsrommet for kriminell aktivitet. Det har vært mer utfordrende å få satt større aktører eller nettverk eller å redusere deres kapasitet i særlig grad. Det tar tid å systematisere og innhente informasjon for å avgjøre hvilke virkemidler og reaksjoner som er mest effektive, og før en sak eventuelt kan følges opp videre i linjen i en eller flere av etatene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 12).</p>
Kristiansand	<p>A-krimisenteret i Kristiansand har utført mange byggeplasskontroller som har gitt informasjon og ytterligere innsikt i bransjen og om aktuelle aktører. Det er også gjennomført noen større aksjoner i hyttemarkedet (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 7).</p>

Utvikling

De sentrale trusselaktørene står for den største delen av kriminaliteten i arbeidsmarkedet. For å se på om det har vært noen nedgang i kriminalitet er det naturlig å se på estimater for skjult verdiskapning som følge av arbeidslivskriminalitet. For 2015, det året a-krimisentrene startet opp, ble det estimert at den skjulte verdiskapningen som

følge av arbeidslivskriminalitet lå mellom 12 milliarder og 60 milliarder kroner. Dette estimatet ble gjort av etatene i 2017. Når modell og datagrunnlag ble gjennomgått på nytt, i 2018, viste det seg at usikkerheten knyttet til estimatene var større enn først antatt (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 22).

I årsrapporten for 2018 står det «På tross av usikkerheten er det ikke indikasjoner på at utvikling og omfang av arbeidslivskriminalitet avviker vesentlig fra det bildet som ble gitt i årsrapport for 2017. Det store bildet er at omfanget av arbeidslivskriminalitet ikke lenger øker. Det er tvert imot indikasjoner på at omfanget reduseres noe» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 22). Skatteetaten har på sin side estimert at det i 2016 var rundt 14% arbeidslivskriminalitet i næringslivet generelt. I 2017 etterberegnet Skatteetaten skatter og avgifter for 399 mill. Kroner, noe som er 60. mill. Lavere enn i 2016, men 50 mill. Høyere enn i 2015 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 26). Skatteetaten vurderte da at det ikke var klare tegn til reduksjon i arbeidslivskriminaliteten, men at skatterelatert arbeidslivskriminalitet hadde vært stabilt de siste årene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 14). I 2017 skrev etatene i årsrapporten at det i proffmarkedet i bygg- og anleggsbransjen etter «en samlet vurdering av tilgjengelig informasjon gir ikke grunnlag for å si at arbeidslivskriminaliteten fra 2015 til 2017 er vesentlig redusert» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 21). Etatene beskriver allikevel at det er «positive tendenser» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 21).

Med andre ord mener etatene at indikasjoner tilsier at utviklingen og omfanget av arbeidslivskriminalitet ikke har blitt redusert siden oppstarten av a-krimsentrene, hverken generelt i næringslivet eller i bygg- og anleggsbransjen. Allikevel beskriver de at det er «positive tendenser» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 21) og «indikasjoner på at omfanget reduseres noe» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 22).

4.3.2 A-krimsentrenes tiltak mot sentrale trusselaktører styrker og svakheter

I årsrapportene er det mye fokus på bruk av tilsyn og aksjoner, og tiltakene blir beskrevet som «svært viktige». Tanken er at tilsyn og aksjoner vil virke avskrekkende for sentrale trusselaktører ved at etatene er synlige ute på arbeidsplassene. En metode som er mye brukt av sentrale trusselaktører er feilrapportering. Det vil si at alt rapporteres slik at det ser riktig ut i henhold til loven, men i realiteten så stemmer ikke rapporteringen. Dette vil i hovedsak ikke fanges opp med bruk av tilsyn og aksjoner, og er dermed en stor svakhet med tiltakene som brukes. Bruken av aksjoner på bygg- og anleggsplasser går ikke nødvendigvis på sentrale trusselaktører ettersom det ofte er

tilfeldig hvilke bedrifter som blir undersøkt på aksjonene. Med mindre aksjonen gjøres svært grundig vil også bedrifter og arbeidsplasser kunne fremstå lovlydige mens de i realiteten driver kriminelt. Tilsyn er derimot som regel rettet mot bedrifter som det mistenkes av drives kriminelt, og vil dermed ofte være nyttigere.

4.3.3 Forbedring av a-krimsentrenes tiltak mot sentrale trusselaktører

Vanskelig å gjennomføre straffesaker

Flere av intervjuobjektene uttalte at det var vanskelig å gjennomføre straffesaker. Et intervjuobjekt uttalte: «Det som kanskje virker dårligst, hvertfall vår erfaring, men det er fordi det er et litt tungrodd system er jo straffesakene kanskje. Det går så lang tid fra de begår de straffbare forholdene til det havner i retten. Ikke minst at du skal bevise dette utover enhver rimelig tvil [...] Vi har mange gode saker som vi tror vi skal få innenfor et straffespor og så smuldrer det litt opp. Det tar lang tid». Intervjuobjektet mente det hadde funket bedre hvis det hadde gått litt raskere og hvert mer prioritert. «Det er noen gode historier fra Bergen blant annet hvor påtale, altså de som skal i retten med denne saken, hvor de har vært veldig påkoblet. De har sittet tett på saken og prioritert den, og da har man samlet folk og folk fra skatt, arbeidstilsynet og nav har inngått i et etterforskningsteam hos politiet også har de jobbet knallhardt med den og så i retten etter en kort periode». I vedrommenes by har de slitt litt med at påtalemyndigheten ikke har vært så tilgjengelig.

Arbeidsfordeling mellom a-krimsentret og linjen

Undertegnede: «De sakene som er såpass kompliserte at de blir sendt videre til straffesporet, er det ikke de man kanskje burde sitte alle etatene sammen for å samarbeide om?».

Intervjuobjekt: «Det er jo flere som mener det jo, deriblant meg. Både for, kall det, både for den preventive effekten, hvis du får gjort noe med, la oss si en stor aktør da, litt skikkelig, så vil det gi en signaleffekt da, vil jeg tro. Men og for den enkelte etats del, for å trene seg opp til å bli god til det felles etatlige samarbeidet, for det er vi ikke. Vi er ikke flinke nok til å forstå hva den enkelte etat vil kunne ha av virkemidler, og vi er ikke flinke nok til å hjelpe hverandre med å utnytte det handlingsrommet som, vi har da. For det er ganske stort. Så handler det litt igjen om informasjonsdeling». «Men hvis vi ikke har hele kunnskapsbilde foran oss så vil vi famle i blinde når vi skal hente inn informasjon, og det er jo veldig lite nyttig, ikke sant. Sånn er det ofte, man går på kontroll med en aktør, også ber man om noe informasjon, også er det mitt inntrykk at det som oftest er for å dekke inn behovene til skatteetaten eller NAV». «For å fylle opp for forvaltningskravene til en skattesak eller en NAV sak». «Vi har aldri forsøkt å straffe noen eller forsøkt å forhindre noen i å utnytte arbeidskraft. Det har ikke skjedd enda i a-krimarbeidet. Det må arbeidstilsynet som regel ta på egen kappe og i eget spor, uten å ha bistand fra de andre etatene».

Inndragning som reaksjon

Intervjuobjektene viste stor enighet om at inndragning var en god reaksjon ovenfor sentrale trusselaktører, men det var noen delte meninger om i hvor stor grad de lyktes med inndragning som reaksjon. Som et intervjuobjekt uttalte ved spørsmål om i hvor stor grad de brukte inndragning som reaksjon: «I veldig liten grad».

4.4 Diskusjon a-krimsentrenes tiltak mot sentrale trusselaktører

Undersøkelser viser ikke en signifikant endring i mengden arbeidslivskriminalitet, det er derfor vanskelig å si så mye om effekten av a-krimsentrenes tiltak. Det er mulig å tenke seg at mengden kriminalitet hadde økt uten tiltakene til a-krimsentrene. Når man ser på metodene de kriminelle bruker er det lite av dette som vil bli oppdaget på tilsyn og kontroller. De kriminelle rapporterer i stor grad informasjon som er i henhold til lovverket, men som ikke stemmer overens med faktiske forhold. Dette ville ikke blitt oppdaget på en kontroll, ettersom kontroller i stor grad kun kontrollerer at alt ser riktig ut på papiret. Det kan være et bra tiltak å gjennomføre tilsyn og aksjoner, men da er det viktig at kontrollene er tilstrekkelig til at det mest sannsynlig oppdages kriminalitet hvis det er tilstede. Hvis ikke så blir bedrifter feilaktig stemplet som lovlydige, noe som vil bidra til at de kriminelle opplever at det er lett å komme seg unna med svart arbeid.

4.5 A-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere

4.5.1 A-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere

Utenlandske arbeidstakere er, i følge erfaringen til a-krimssamarbeidet, den største risikogruppen for arbeidskriminalitet innenfor arbeidstakere (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 16). En utenlandsk arbeidstaker er definert som en arbeidstaker som ikke er norsk statsborger. En arbeidstaker kan medvirke til kriminalitet med viten og vilje, de kan bli utnyttet eller de kan ha manglende kunnskap om regelverk. De kan være vanskelig for etatene å skille hva som er tilfelle i de enkelte tilfellene, men er utslagsgivende for hvilke virkemidler etatene velger å bruke (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 16). Ifølge etatenes årsrapport for 2018 er "kjennetegn på at utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, er at de har mulighet til å oppfylle sine plikter, evne til å ivareta sine rettigheter samt om etatene er synlige ovenfor aktørgruppen" (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 16/17). Definisjonen sier ikke mye om hva som egentlig skal til for å sørge for at utenlandske arbeidstakere er i stand til å ivareta sine rettigheter som arbeidstakere, annet enn at etatene mener at det å være synlig for aktørgruppen er en essensiell del.

Tiltak a-krimsentrene bruker

A-krimsentrenes måte å sørge for at utenlandske arbeidstakere er i stand til å ivareta sine rettigheter synes, basert på analyse av årsrapportene, å bestå alene av tiltak som gjør a-krimsentrene og etatene synlig for aktørgruppen. Det viktigste tiltaket virker å være aksjoner, tilsyn og kontroll av virksomheter og arbeidsplasser (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 17). Bruk av media for å synliggjøre arbeidet trekkes også frem som et sentralt virkemiddel (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 3). Under følger to eksempler på aksjoner a-krimsentrene bruker:

Tabell 5: Eksempler på aksjoner gjennomført av a-krimsentrene

Stavanger	<p>På a-krimsentret i Stavanger ble det i 2018 gjennomført en kartleggingsaksjon innenfor privatmarked bygg. Dette er tredje år på rad aksjonen ble gjennomført. Det var tilsammen 13 tverretatlige team som kontrollerte 200 virksomheter over to dager.</p> <p>Sammenlignet med aksjonen året før ble det:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kontrollert langt flere nordmenn- Funnet færre uregistrerte arbeidstakere- Færre ble bortvist etter politiloven paragraf 7- Ingen ble bortvist fra Norge- Flere hadde HMS-kort- Flere virksomheter ble stanset grunnet farlig arbeid i høyden eller farlig arbeidsutstyr <p>Brudd på HMS/arbeidsmiljøloven, svart arbeid, brudd på allmengjort lønn og brudd på arbeidstidsbestemmelser var de lovbruddene det oftest var mistanke om. Identitetsovertakelse og lånebedrag ved bruk av ansatte var de lovbruddene etatene mistenkte færrest ganger. I følge årsrapporten for 2018 er dette «funn man kunne forvente da det er linjen og ikke a-krimsentrene (som) foretar en grundigere kontroll av underliggende forhold» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 19).</p>
Trondheim	<p>A-krimsentret i Trondheim hadde også en kartleggingsaksjon innenfor privatmarked bygg og anlegg i 2018. Totalt ble 31 adresser, 55 virksomheter og 108 personer kontrollert. Av disse var ca. 2/3-deler utenlandske. De utenlandske var størst representert på mistanke om brudd på skattelovgivningen, mens nordmenn var størst representert på brudd på HMS-lovgivningen. Aksjonen avdekket også mistanke om trygdemisbruk, arbeidstakere som ikke var registrert i Aa-registeret, næringsdrivende som ikke var registrert i mva-registeret, og ett tilfelle</p>

av manglende registrering i Enhetsregisteret. Av de kontrollerte var det ca. 40% som ikke hadde HMS-kort. Det ble pågrepet og bortvist personer, og arbeidet ble stanset på over 50% av adressene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 18/19).
--

A-krimsentrene trekker frem at aksjoner og tilsyn gjør sentrene tilgjengelig for utenlandske arbeidstakere ettersom etatene treffer mange utenlandske arbeidstakere på arbeidsplassene som kontrolleres (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 17). På aksjonene og tilsynene orienteres arbeidstakerne og de næringsdrivende om rettigheter og plikter. Det benyttes flerspråklige ansatte og tolker for å nå ut til arbeidstakere som ikke snakker norsk eller engelsk. Etatene anser det ikke som hensiktsmessig å drive veiledning i stort omfang på kontroller, og henviser heller videre til servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA) for videre veiledning (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 17). A-krimsentret i Stavanger derimot prøver å etterkomme utenlandske arbeidstakere sitt behov for veiledning. Blant annet veileder de om hvordan man skal gå frem for å kreve inn rettmessig lønn, oppsigelsesvern, sikkerhet og krav om lønnslipp. De veileder både individer og i grupper (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 17). I følge a-krimsentrene har dette bidratt til at en del arbeidstakere har besøkt SUA for å registrere seg og få veiledning. SUA hjelper utenlandske arbeidstakere med å utføre det de trenger for å følge reglene. Hvis utenlandske arbeidstakere blir bortvist fra arbeidsplassen kan de få fortsette arbeidet etter at de er registrert og lønn eller merverdiavgift er rapportert (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 17). Flere av a-krimsentrene forteller om et godt forhold til SUA. A-krimsentrene og SUA utveksler erfaringer vedrørende trender og utvikling, og SUA tipser a-krimsentrene om aktører og miljøer som er aktuelt for a-krimsentrene å følge opp (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 7).

Ved oppdagelse av dårlige forhold bruker arbeidstilsynet sanksjoner til å forbedre for eksempel kontrakter, arbeidstid, lønn og sikkerheten for arbeidstakerne. I følge etatene bidrar dette til å avverge utnyttelse av arbeidstakere, redusere risikoen for skader og til likere konkurransevilkår (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 17). Politiet bruker virkemidler innenfor forvaltning og straff. Mange av sakene a-krimsentrene avdekker løses i forvaltningssporet gjennom bruk av utlendingsloven. Et vanlig reaksjon er bort- eller utvisning. Ved bruk av ulovlig arbeidskraft, eller andre mer alvorlige brudd på utlendingsloven, blir sakene i tillegg anmeldt. Vanligvis sendes både forvaltningssakene og straffesakene videre til linjen, istedenfor å håndteres av a-krimsentrene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 12). I noen tilfeller bruker a-krimsentrene straff for å redusere kapasiteten til en aktør. Politiet erfarer imidlertid at utenlandske arbeidstakere unndrar seg straff ved å forlate Norge (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 13).

Utvikling

Det finnes svært få tall som måler utviklingen innenfor kategorien utenlandske arbeidstakere. At det er utenlandske arbeidstakere er ikke i seg selv negativt, men det er ofte utenlandske arbeidstakere som er offer for den verste arbeidslivskriminaliteten. De eneste tallene som ble funnet er relatert til eksempler på aksjoner som blir presentert i årsrapportene. To eksempler på slike aksjoner finnes i tabell 5.

Det vil si at i Stavanger var det en nedgang i antall utenlandske arbeidstakere i forhold til året før, men ingen informasjon om hvor stor prosentandel som var utenlandske. I Trondheim var ca. 2/3 av de kontrollerte utenlandske arbeidstakere, men det er ingen sammenlignbare tall fra tidligere år.

4.5.2 Styrker og svakheter ved a-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere

A-krimsentrenes teknikk for å sette utenlandske aktører i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter er å være synlig. For å være synlig gjennomfører de tilsyn og aksjoner, og bruker media. Styrken med dette tiltaket er at det er lav terskel for utenlandske arbeidstakere å snakke med a-krimsentrene når de møter opp på arbeidsplassen deres. Svakheten er at det er en svært snever tilnærming for å hjelpe utenlandske aktører, trolig vil ikke utsatte aktører ha lyst til å snakke med etatene hvis sjefen deres også er tilstede. I tillegg er de utenlandske aktørene er på jobb når etatene dukker opp, og de vil derfor ikke nødvendigvis ha tid til å snakke da.

4.5.3 Forbedring av a-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere

Ved spørsmål om forbedring av tiltak mot utenlandske arbeidstakere svarte samtlige at det måtte gjøres utenfor a-krimsentrene, fordi a-krimsentrene ikke hadde nok tid eller midler til å kunne gjennomføre det. Samtlige av intervjuobjektene uttalte også at det kunne vært en god ide å sende en melding til alle som kom til Norge med info om arbeidslivet i Norge og hvor de skulle henvende seg ved spørsmål.

4.6 Diskusjon a-krimsentrenes tiltak mot utenlandske arbeidstakere

Som nevnt tidligere bruker a-krimsentrene tilsyn og aksjoner for å veilede de utenlandske arbeidstagerne. Men de beskriver at de ikke driver med storsilt veiledning,

og stort sett henviser til SUA istedenfor. A-krimsentrene bidrar derfor ikke egentlig i noen særlig grad til å veilede utenlandske arbeidstakere, men legger ansvaret over på andre. I tillegg så er det lite hensiktsmessig å henvise til et senter som bare finnes i et fåtall av byer (Oslo, Stavanger, Bergen, Trondheim og Kirkenes) ettersom det gjør at det for de fleste vil gjøre det vanskelig å møte opp hos SUA. Utenlandske arbeidstakere som er utsatt for arbeidslivskriminalitet har ikke nødvendigvis tid eller penger til å reise til en annen by. SUA har i tillegg ikke kontaktinformasjon, man må bestille time før man møter opp hvis man vil snakke med Skatteetaten eller politiet, det er begrensede åpningstider, og for å bestille time så må man opprette brukerkonto. For mange vil det derfor trolig være høy terskel for å kontakte SUA.

A-krimsentrene beskriver at det andre tiltaket de gjør er å være synlig gjennom bruk av media. Det er trolig lite hjelpsomt for utenlandske arbeidstakere at det publiseres artikler på norsk i norske medier.

4.7 A-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere

4.7.1 A-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere

3.4 Oppdragsgivere og forbrukere

Etatene har i løpet av 2018 etablert et tredje brukermål om at oppdragsgivere og forbrukere ikke skal bidra til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester. Her er det viktig å påvirke både evnen og viljen til forbrukere og oppdragsgivere til å velge bort kriminelle leverandører. Etatene har flere virkemidler, og noen er enkeltstående tiltak som ikke utgjør en del av de ordinære saksbehandlingsprosessene i etatene. A-krimsentrene bidrar noe overfor oppdragsgivere og forbrukere, men hovedinnsatsen mot denne aktørgruppen vil ligge i linjen i etatene. Eksempel på aktiviteter fra a-krimsentrene er samarbeid med arbeids- og næringslivet.

Figur 3: Utdrag fra årsrapporten for 2018

Etatene sitt tredje mål for a-krimssamarbeidet er at oppdragsgivere og forbrukere ikke skal bidra til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester. Dette målet ble

etablert i 2018 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 3). Allerede to setninger etter at dette målet blir introdusert i årsrapporten skriver etatene at a-krimsentrene ikke bidrar i særlig grad med tiltak mot denne aktørgruppen. A-krimsentrene bidrar noe ved å dele ut informasjon, blant annet gjennom å holde foredrag om arbeidslivskriminalitet, eller ved å dele ut informasjonshefter. A-krimsentrene selv beskriver at de har mye aktivitet innenfor foredrag og samarbeid med arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner, relevante foreninger, andre offentlige myndigheter og private aktører i næringslivet (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 10). I årsrapportene vektlegger a-krimsentrene i stor grad også at samarbeid med næringslivet førte til at de fikk inn tips om aktører som drev kriminelt. A-krimsentrene beskriver også at de har dialog med utbyggere og entreprenører for å opplyse om deres plikt til å påse at også underleverandørene deres følger gjeldende regler angående lønns- og arbeidsvilkår (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 10). Et annet tiltak a-krimsentrene bruker er media. De antar at aksjoner kombinert med bruk av media vil ha en forebyggende effekt ovenfor forbrukere (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 8).

Tabell 6: Eksempler på arbeidet til a-krimsentrene

A-krimsententer	Hva de gjør	Hva det fører til	Kilde
Oslo	Samarbeider med Fair play Bygg.	Har gitt tips til a-krimsentret	Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 9.
Stavanger	Halvårlige samarbeidsmøter med næringslivet, partene i arbeidslivet og samarbeidende etater utenfor a-krimsentret om arbeidsmarkedet i Rogaland. Samarbeid med Næringsforeningen i Stavangerregionen.	I 2018 har tema blant annet vært seriøsitet i offentlige kontrakter, men det er ikke spesifisert hva disse møtene har ført til. Næringsforeningen mottar en betydelig mengde tips om mulig kriminelle aktører. Disse tipsene	Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 10. Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet

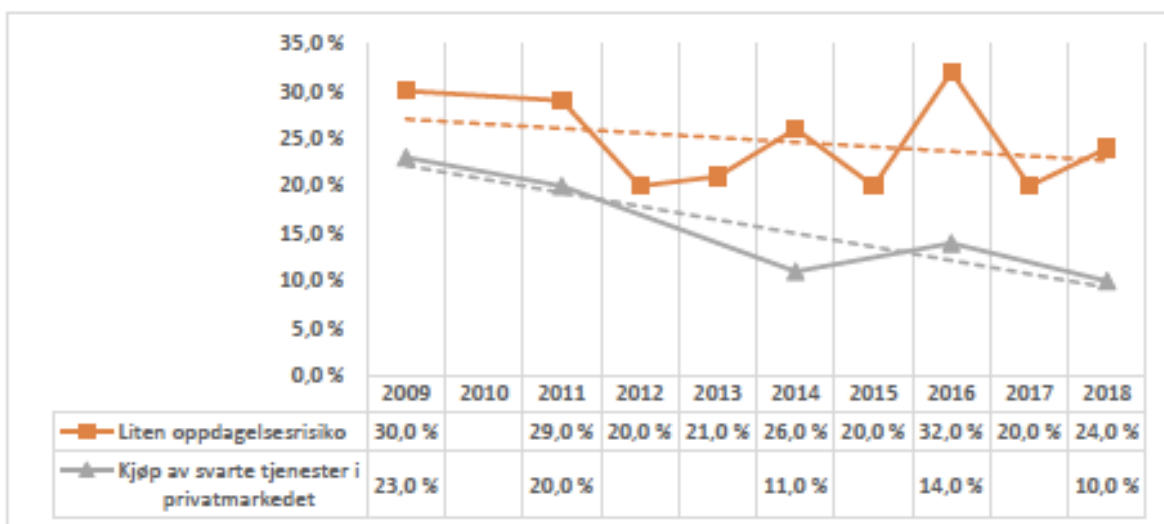
	<p>En opplæringsdag der tema var lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. Deltakere var ledere, saksbehandlere og innkjøperne fra fylket og alle de største og flere av de mindre kommunene i Rogaland.</p>	<p>kanaliseres inn til a-krimssenteret.</p> <p>Målet var å øke kompetansen hos offentlige innkjøpere av varer og tjenester for derigjennom redusere handlingsrommet til kriminelle</p>	<p>et 2017, 2018, s. 11.</p> <p>Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 11.</p>
Trondheim	<p>Videreført et samarbeid med byggebransjens uropatrolje.</p> <p>Samarbeider med regionale verneombud innenfor bygg og anlegg</p>	<p>Har gitt tips til a-krimssenteret.</p> <p>De bidrar med tips. Noe som har vært viktig for å planlegge aksjoner.</p>	<p>Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 9.</p> <p>Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 10.</p>
Kristiansand	<p>Halvårlige møter med LO og NHO, samt utvalgte forbund.</p>	<p>Utveksling av tips.</p>	<p>Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s.10.</p>
Tønsberg	<p>Samarbeid med partene i regi av LO og NHO, og et samarbeid med Fellesforbundet. Også et samarbeid med "Medbyggerne".</p>	<p>Fellesforbundet har vært en samarbeidspartner i forbindelse med aksjoner. Medbyggerne har ført til tips.</p>	<p>Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 10.</p>

	Har ved flere anledninger delt ut informasjon i postkasser.	Bidrar overfor private forbrukere, men gjør i tillegg etatene og a-krimsenteret mer synlig.	Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 20.
Bodø	Kontakt med arbeids- og næringslivet i Nordland, blant annet i samarbeid med politiet sin næringslivskontakt.	Ikke spesifisert hva a-krimsenteret får ut av dette.	Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 10
"Flere" av a-krimsentrene	Møter med næringsråd/næringsforeninger for å utveksle informasjon og eventuelt planlegge felles aktiviteter som informasjonsmøter mot ulike bransjer. Dette arbeidet er både gjennom a-krimsentrene og gjennom etatene. De har deltatt, hatt foredrag og innlegg på en rekke ulike seminarer og møter med partene, laug, bransjeorganisasjoner, andre offentlige myndigheter, politikere, advokatfirma, organisasjoner osv.	Gir informasjon om bransjer, modus/trender og kunnskap om arbeidslivet. Får også informert om kriminalitet i arbeidslivet, fortalt om det tverretatlige a-krimsamarbeidet og etablert relasjoner til ulike aktører i næringslivet.	Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 10.
Alle	I riksmidier og lokalmedier ble det i 2018 publisert ca. 530 oppslag som følge av arbeidet ved a-krimsentrene.	Media er i følge a-krimsentrene et viktig virkemiddel for å gjøre a-krimsentrene synlige. Det brukes for å nå ut til arbeidslivet, oppdragsgivere og forbrukere, og skal sette dem i bedre stand til å kjøpe varer og	Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 20.

	Samarbeid med LO, spesielt Fellesforbundet.	tjenester fra lovlige aktører. Det bidrar med tips.	Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 9.
--	---	--	--

Utvikling

Skatteetaten gjennomførte i 2015, 2016 og 2017 en spørreundersøkelse i proff-markedet i bygg- og anleggsbransjen. Mellom 2015 og 2017 ble det ikke funnet signifikante variasjoner i svarene. I 2017 svarte 17% at de i «stor eller svært stor grad opplever konkurranse fra aktører som leverer tjenester uten å betale alle skatter og avgifter» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 16).

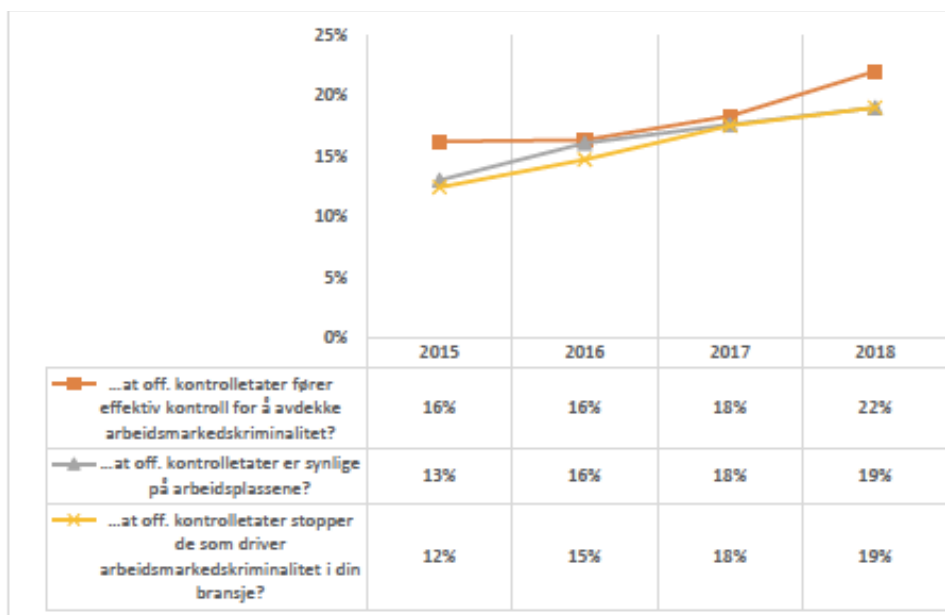
Figur 4: SERO-undersøkelsen og SMSØ-undersøkelsen om forbrukeres kjøp av svarte tjenester

En hypotese sier at høy risiko for oppdagelse reduserer graden av skatteunndragelser (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 17). SERO-undersøkelsen gjennomføres av Skatteetaten og viser næringslivets opplevelse av risikoen for å bli tatt. Som man kan se

av grafen har det vært store årlige variasjoner, fra 30% i 2009 til 24% i 2018. Trenden er altså nedgående (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 22). Hvis man derimot ser på tallene fra 2015, det året a-krimsentrene startet opp, og frem til 2018 er tendensen derimot at næringslivet opplever at det er like liten risiko for å bli tatt. Det er derimot store variasjoner mellom bransjene (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 23). Innenfor bygg- og anleggsbransjen er det mange som opplever lav oppdagelsesrisiko (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 17). I 2017 var 33% innenfor snekkerarbeid helt eller delvis uenig at det var vanskelig å unndra skatter og avgifter. Tilsvarende mente 25% innenfor bransjen «oppføring av bygninger», 23% innenfor maler og belegg og 18% innenfor spesialisert bygg (elektriker, vvs) det samme (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017, 2018, s. 18). SMSØ-undersøkelsen viser hvor stor prosent av forbrukerne som har kjøpt svart arbeid. Her ser vi en reduksjon fra 23% i 2009 til 10% i 2018 (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 22). SMSØ-undersøkelsen gjennomføres ikke hvert år, så det finnes ikke tall for 2015. Men vi ser derimot at det i 2014 var 11% av forbrukere som hadde kjøpt svart arbeid, mens det i 2016 var 14% av forbrukere. Tendensen siden a-krimsentrene åpnet i 2015 er derfor at forbrukere i stor grad ikke har endret mening om å benytte svart arbeid.

Figur X viser andelen som opplever at forskjellige uttalelser «i stor grad» stemmer. Figuren viser blant annet at:

- Antallet som opplevde at offentlige kontrolletater i stor grad fører effektiv kontroll for å avdekke arbeidsmarkeds-kriminalitet var 16% i 2015. I 2018 hadde antallet økt til 22%.
- Antallet som i stor grad opplever at offentlige kontrolletater er synlige på arbeidsplassen var 13% i 2015, og 19% i 2018.
- Antallet som i stor grad opplever at offentlige kontrolletater stopper de som driver arbeidsmarkeds-kriminaliteten i sin bransje var 12% i 2015, og 19% i 2018.

Figur 5: Opplevd innsats fra kontrollatetene

Etatene skriver i sin årsrapport for 2018 at hvis man ser «utviklingen i arbeidslivskriminalitet i sammenheng med hvordan næringslivet opplever kontrollatetens evne til å være synlige, avdekke og stoppe arbeidslivskriminalitet, kan det indikere at etatenes innsats har en viss effekt» (Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018, 2019, s. 25).

4.7.2 A-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere styrker og svakheter

Den største svakheten ved A-krimsentrenes arbeid for å hindre at oppdragsgivere og forbrukere ikke bidrar til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester er at de knapt nok jobber mot målet. Det er lite vits i å sette et mål, for deretter å konkludere med at man ikke skal jobbe mot målet. Det eneste a-krimsentrene gjør for å oppnå dette målet er å dele ut noe informasjon, blant annet gjennom bruk av foredrag og informasjonshefter. En styrke ved dette arbeidet er ifølge sentrene at de gjennom samarbeidet med næringslivet i forbindelse med for eksempel foredrag får inn tips om aktører som driver kriminelt. En annen styrke ved tiltakene er opplysningsarbeidet sentrene gjør ovenfor utbyggere og entreprenører for å opplyse om at de har plikt til å følge med på at også underleverandørene deres følger lover angående lønns- og arbeidsvilkår. Det er lett å tenke at det er noe alle i byggebransjen vet, men det er ikke utenkelig at små firmaer, spesielt med stor andel utlendinger ikke har fått med seg dette. Eventuelt at å bli påminnet om dette kan gjøre at de skjerper innsatsen sin. Et av hovedtiltakene mot oppdragsgivere og forbrukere er bruk av media. Etatene antar at aksjoner og bruk av media vil ha en forebyggende effekt ovenfor forbrukere, men det er lite fakta som viser at dette stemmer. Med i gjennomsnitt 500 medieoppslag hvert år i 2017 og 2018 skulle man isåfall trodd at kriminaliteten hadde gått kraftig ned, noe den ikke har.

4.7.3 Forbedring av a-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere

I hovedsak var intervjuobjektene svært usikre på hva som kunne gjøres som tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere. Det ble uttalt av flere at å ta i bruk påseplikt og solidaransvar i større grad enn nå kunne ha en god effekt.

4.8 Diskusjon a-krimsentrenes tiltak mot oppdragsgivere og forbrukere

De medieartiklene som er gjennomgått i forbindelse med arbeidet med denne oppgaven går i hovedsak ut på å nevne spesifikke tiltak og aksjoner a-krimsentrene har gjort. Artiklene er i lite grad opplysende om konsekvensene av arbeidskriminalitet, både for samfunnet og for de individene som blir utnyttet. Opplysningsarbeid om konsekvensene vil nok i større grad virke avskrekkende for oppdragsgivere og forbrukere enn vissheten om at etatene gjennomfører kontroller. En stor svakhet med a-krimsentrenes tiltak for å hindre at oppdragsgivere og forbrukere kjøper svart er at de antar at opplysninger om hvordan man unngår å kjøpe svart arbeid, for eksempel gjennom bruk av informasjonshefter, foredrag og media, vil føre til redusert arbeidslivskriminalitet. For noen oppdragsgivere og forbrukere vil nok dette gjøre en forskjell, men spørreundersøkelser viser at de aller fleste velger å kjøpe svart fordi det er billigere. For å forhindre disse oppdragsgiverne og forbrukerne må man derfor jobbe for å gjøre det mindre attraktivt å kjøpe svart gjennom blant annet høyere oppdagelsesgrad og antall anmeldelser. Det er ikke til å stikke under en stol at de fleste vet at det er liten sjanse for å bli oppdaget når man kjøper svart. Det er også ofte at slike saker blir henlagt på grunn av manglende bevis. En større innsats for å sikre domfellelser vil dermed kunne virke avskrekkende ved at man dermed risikerer straff og bøter ved bruk av svart arbeidskraft. I tillegg så vil trolig opplysningsarbeid om konsekvensene av svart arbeid føre til en holdningsendring, noe som vil kunne gjøre det mer tabu å kjøpe svart.

5. Konklusjon

5.1 Organisering

Figur 6: A-krimssentrene lokasjon

Tabell 7: Kort oversikt over hovedpunktene innenfor organiseringen av a-krimssentrene

Organisering	A-krimssentrene består av 7 sentre fordelt utover Norge. De første sentrene ble åpnet i 2015. A-krimssentrene består av en operativ gruppe, noen ganger med en senterkoordinator. Operativ gruppe er delt i to, med noen som er ansvarlig for kunnskapsbygging, og noen som er ansvarlig for forebygging og kontroll. Det er kun den operative gruppen, med eventuelt senterkoordinator, som er
--------------	---

	<p>lokalisert på a-krimsentrene. Over operativ gruppe er den lokale koordineringsgruppen, som består av ordinære medlemmer og en koordinator. Over den lokale koordineringsgruppen er den regionale styringsgruppen for a-krimssamarbeidet. Over disse igjen er styringsgruppen for a-krimssamarbeidet, som er på direktoratsnivå. Og over disse igjen er det sentrale samarbeidsforum.</p>
Mål og styring	<p>I 2018 ble felles mål- og resultatstyring for a-krimsentrene utviklet. Etatene ble enige om å jobbe for å oppnå følgende tre mål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sentrale trusselaktører har fått sin kapasitet og intensjon betydelig redusert 2. Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter 3. Oppdragsgivere og forbrukere bidrar ikke til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester
Økonomi	<p>Det finnes ikke en komplett oversikt over a-krimsentrenes økonomi. Alle medarbeideres lønn, reiseutgifter og lignende blir betalt av etaten de er ansatt i. Skatteetaten betaler leie for alle a-krimsentrene bortsett fra i Kristiansand, der er de lokalisert i arbeidstilsynets lokaler. I tillegg får a-krimsentrene øremerket noen midler fra regjeringen.</p>
Arbeidsfordeling mellom a-krimsentrene og linjen	<p>I følge årsrapporten for 2018 så fungerer samarbeidet i hovedsak greit, men det dukker opp utfordringer i komplekse nettverkssaker hvor det trengs at flere av etatene er involvert. Utfordringene oppstår når linjene må samarbeide om strategi, tidspunkt for tiltak og saker skal behandles parallelt i linjen og på senteret. Det er ønsket at linjen bruker de tyngre virkemidlene og sentrene de raskere virkemidlene. For alle etatene blir de fleste anmeldelsene utarbeidet av linjene, ikke av a-krimsentrene.</p>

	Det er inkonsekvent om sentrene har god støtte i linjen, og om sakene blir prioritert. Noen av sentrene har god støtte fra alle linjene, mens andre føler de mangler ressurser fra linjen.
Samarbeidspartnere	A-krimsentrene samarbeider med mange aktører, både offentlige og private. Spesielt viktig er samarbeidet med tolletaten og skatteoppkreverne. A-krimsentrene samarbeider også med parter i arbeidslivet, hovedsakelig for å innhente tips.
Utvikling	Det er vanskelig å si om det har vært en nedgang i mengden arbeidslivskriminalitet i løpet av årene a-krimsentrene har vært i drift. Undersøkelser viser at det er variasjoner fra år til år, men at trenden er at mengden arbeidslivskriminalitet har holdt seg noenlunde stabilt, muligens sunket noe. Det er vanskelig å si om eventuelle endringer skyldes innsatsen til a-krimsentrene eller andre faktorer.
Tallfestede resultater fra a-krimsentrene 2015-2018	Det er vanskelig å analysere innsatsen til a-krimsentrene basert på de tallfestede resultatene ettersom det er heftet mye usikkerhet til de. Tallene er basert på manuell telling, noe er frivillig å rapportere på og i noen tilfeller er det usikkert om arbeidet er av a-krimsentrene eller linjene.

Det er mange svakheter med a-krimssamarbeidet. Et stort problem er at ingen har fullstendig oversikt over hverken kostnader eller resultater, noe som gjør det omtrent umulig å vite om innsatsen er verdt resultatet. Det er også svært mange lederledd over sentrene, men på de fleste sentrene er det fortsatt ingen daglig leder. I tillegg så er det mange andre offentlige instanser som også skal jobbe mot arbeidslivskriminalitet, noe som fører til sterk ansvarspulverisering. Arbeidet bærer stort preg av å ha en sterk kontrollfunksjon, med mange tilsyn og aksjoner, men med mindre innsats i straffesporet og forvaltningssporet. En annen svakhet er at mange av de som jobber på a-krimsentrene også jobber i linjen. Det ender med at de blir trukket litt mellom arbeidet for linjen og arbeidet på a-krimsentrene. Det er også litt koordineringsproblematikk mellom noen av sentrene og noen av linjene, der senteret sender saker videre til linjen, som deretter henlegger det, ofte på grunn av manglende ressurser. Noe som fører til dårlig bruk av ressurser. Det er også flere eksempler på at sentrene bruker lang tid på å omstille seg endringer. En positiv side med a-krimarbeidet er at de arbeider kunnskapsstyrt utfra hvilke personer og miljøer som er de største trusselaktørene.

5.2 Sentrale trusselaktører

Tabell 8: Virkemidler a-krimsentrene bruker mot sentrale trusselaktører

Politiet	<ul style="list-style-type: none"> - Bortvisning. - Etablering av krav. - Fratagelse av verdier. - Stans av arbeid. - Anmeldelser.
Arbeidstilsynet	<ul style="list-style-type: none"> - Stans på grunn av overhengende fare. - Tvangsmulkt. - Overtredelsesgebyr. - Stans av arbeid/bortvisning pga. Manglende HMS-kort. - Overtredelsesgebyr ved gjentatte eller grovere brudd på HMS-kort plikten.
NAV	<ul style="list-style-type: none"> - Opphører stønad og tilbakekrever feilutbetalt støtte.
Skatteetaten	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomfører avdekkingskontroller og fastsettelse. - Innfordring, særlig ved tvang gjennom bruk av arrest og utlegg. - Tvangsmulkt.

Tabell 9: Tiltak a-krimsentrene gjør for å redusere sentrale trusselaktører sin kapasitet og intensjon

Etat	Tiltak
Politiet	
Arbeidstilsynet	
NAV	
Skatteetaten	
Felles	<ul style="list-style-type: none"> - Tilsyn og aksjoner - Mottar og følger opp tips. - Bruk av media for å synliggjøre arbeidet med tilsyn og aksjoner. - Etterretning og analyse for å identifisere trusselaktører

Etatene har til sammen mange virkemidler til å redusere handlingsrommet til de sentrale trusselaktørene, men de har svært få tiltak de bruker. I hovedsak så går de på tilsyn og aksjoner hos ulike arbeidsplasser. Noen ganger er det tilfeldig hvilke aktører de velger å føre tilsyn og aksjoner ved, mens noen ganger er det utfra intern etterretning og analyse, eller basert på tips. Årsrapportene nevner svært lite om hvordan kunnskapsbyggingen gjennom etterretning og analyse foregår, og i hvor utstrakt grad det foregår. I tillegg mener a-krimsentrene at bruk av media for å synliggjøre arbeidet er et svært viktig tiltak.

5.3 Utenlandske arbeidstakere

Tabell 10: Tiltak a-krimsentrene gjør for å sette utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter

Etat	Tiltak	Tiltaket brukes også mot sentrale trusselaktører
Politiet		
Arbeidstilsynet		
NAV		
Skatteetaten		
Felles	<ul style="list-style-type: none"> - Tilsyn og aksjoner hos virksomheter og arbeidsplasser. Her er det noen ganger med tolk. Her henviser de noen ganger utenlandske arbeidstakere videre til servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA). - Bruker media for å synliggjøre arbeidet med tilsyn og aksjoner. 	<p>X</p> <p>X</p>

Som tabellen tydeliggjør gjennomføres det svært få tiltak direkte rettet mot utenlandske arbeidstakere. Disse tiltakene kunne vært gjennomført uten å organisere seg som a-krimsentre, selv om det trolig gjør planleggingen av aksjoner noe lettere. Alle tiltakene ovenfor utenlandske arbeidstakere er i hovedsak de samme som mot sentrale trusselaktører. Den eneste som er spesifikt rettet mot utenlandske arbeidstakere er bruken av tolk, og at det noen ganger henvises til servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA). A-krimsentrene mener at bruk av media også er et tiltak rettet mot utenlandske arbeidstakere, men det er trolig lite virksomt ettersom nyhetsartiklene publiseres på norsk. Spesielt ettersom det er utenlandske arbeidstakere som nylig har kommet til Norge som er mest utsatt for å bli utnyttet i arbeidslivet.

5.4 Oppdragsgivere og forbrukere

Tabell 11: Tiltak a-krimsentrene gjør for å forhindre at oppdragsgivere og forbrukere bidrar til arbeidslivskriminalitet

Etat	Tiltak	Tiltaket brukes også mot sentrale trusselaktører
Politiet		
Arbeidstilsynet		
NAV		
Skatteetaten		
Felles	<ul style="list-style-type: none">- Deler informasjon om gjennomførte tilsyn og aksjoner i media.- Holder foredrag.- Deler ut informasjonshefter.	X

Siden a-krimsentrene velger å ikke arbeide for å forhindre at oppdragsgivere og forbrukere bidrar til arbeidslivskriminalitet, så er det heller ikke overaskende at de utfører svært få tiltak rettet mot denne gruppen. Alle tiltakene som er rettet mot oppdragsgivere og forbrukere er også tiltak som kunne vært gjennomført uten en samlokalisering av etatene.

Referanseliste

Litteraturstudie

Andersen, R. K., Eldring, L. Og Steen, J. R. (2014) *Privatmarkedet i byggenæringen – Usynlig arbeidsmarked i de tusen hjem*. (Fafo- rapport 2014:14). Oslo: Fafo. Tilgjengelig fra: <https://www.fafo.no/images/pub/2014/20361.pdf> (Hentet: 12.02.20).

Fjeld, M. Og Koren, G. A. (2017). Bekjempelse av arbeidslivskriminalitet – En beskrivelse av samarbeidet mellom Oslo Akrim-senter og linja i Skatt øst. Masteroppgave. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet. Tilgjengelig fra: <https://nmbu.brage.unit.no/nmbu-xmlui/handle/11250/2458260> (Hentet: 3.9.19).

Heber, A. (2009). Networks of organised black market labour in the building trade. *Trends in Organized Crime*, 12(2), s. 122–145. doi: [10.1007/s12117-008-9060-y](https://doi.org/10.1007/s12117-008-9060-y)

Lohne, J., Kjesbu, N. E., Engebø, A. Og Young, B. (2019). Scoping Literature Review of Crime in the AEC Industry, *Journal of Construction Engineering and Management*, 145(6), s. 1-14. Tilgjengelig fra: <https://ascelibrary.org/doi/abs/10.1061/%28ASCE%29CO.1943-7862.0001648> (Hentet: 20.6.20).

Mørenskog, A. R. Og Skovly, M. (2017). *Byggherrenes tiltak for å motvirke arbeidsmarkedskriminalitet*. Masteroppgave. NTNU. Tilgjengelig fra: <https://www.prosjektnorge.no/wp-content/uploads/2017/11/masteroppgave-alida-og-marianne-krim-BAE.pdf> (Hentet: 2.3.20).

OECD (2002). *Measuring the Non-Observed Economy – A Handbook*. Paris: OECD.

Schiray, M (2002) Introduction: Drug Trafficking, Organised Crime, and Public Policy for Drug Control. *International Social Science Journal* 53, 351–358. doi: [10.1111/1468-2451.00322](https://doi.org/10.1111/1468-2451.00322)

Dokumentstudie

Disponeringsskriv 2019 – Politi- og lensmannsetaten (2019). Tilgjengelig fra: <https://www.politiet.no/globalassets/05-om-oss/03-strategier-og-planer/disponeringsskriv-2019.pdf> (Hentet: 24.10.19).

Felles handlingsplan 2017-2019 mellom arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet (2017). Arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten. Tilgjengelig fra: <https://www.samarbeidmotsvartokonomi.no/wp-content/uploads/2015/12/vedlegg-3-felles-handlingsplan-for-styrket-innsats-mot-arbeidslivskriminalitet-2017-2019.pdf> (Hentet: 3.11.19).

Felles årsrapport – 2015 mellom arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet (u.å.). Arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten. Tilgjengelig fra: <https://www.prosjektnorge.no/wp-content/uploads/2017/12/FELLES-AARSRAPPORT-2015-MELLOM-ARBEIDSTILSYNET-NAV-POLITIET-OG-SKATTEETATEN-FOR-STYRKET-INNSATS-MOT-ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET.pdf> (Hentet: 1.10.19).

Felles årsrapport – 2016 mellom arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet (u.å.). Arbeidstilsynet, NAV, politiet og skatteetaten.

Tilgjengelig fra:

<https://www.arbeidstilsynet.no/contentassets/7ec576afb75a45b69f8a74705ebe9c18/felles-arsrapport-2016-innsats-mot-arbeidslivskriminalitet.pdf> (Hentet: 1.10.19).

Kriminelle i arbeidslivet (2018) Oslo: Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter. Tilgjengelig fra: <https://www.okokrim.no/kriminelle-i-arbeidslivet-ny-rapport-fra-ntaes.6182389-411472.html?showtipform=2> (Hentet: 1.10.19).

Meld. St. 1 (2018-2019) (2018) *Nasjonalbudsjettet 2019*. Oslo: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon. Tilgjengelig fra: https://www.statsbudsjettet.no/upload/Statsbudsjett_2019/dokumenter/pdf/stm.pdf (Hentet: 26.09.19).

Mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i 2019 – Politiet og statsadvokatene (2019). Oslo: Riksadvokaten. Tilgjengelig fra: <https://www.riksadvokaten.no/wp-content/uploads/2019/05/Mål-og-prioriteringer-for-straffesaksbehandlingen-i-2019-.pdf> (Hentet: 29.10.19).

Prop. 1 S (2018-2019) (2018) *Statsbudsjettet*. Oslo: Det kongelige finansdepartement. Tilgjengelig fra: https://www.statsbudsjettet.no/upload/Statsbudsjett_2019/dokumenter/pdf/gulbok.pdf (Hentet: 25.10.19).

Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2017 (2018). Arbeidstilsynet, NAV, politiet og Skatteetaten. Tilgjengelig fra: <https://www.arbeidstilsynet.no/contentassets/7ec576afb75a45b69f8a74705ebe9c18/felles-arsrapport-for-styrket-innsats-mot-arbeidslivskriminalitet-2017.pdf> (Hentet: 23.09.19).

Sammen mot kriminalitet i arbeidslivet - Felles årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet 2018 (2019). Arbeidstilsynet, NAV, politiet og Skatteetaten. Tilgjengelig fra: <https://www.arbeidstilsynet.no/contentassets/7ec576afb75a45b69f8a74705ebe9c18/felles-arsrapport-for-styrket-innsats-mot-arbeidslivskriminalitet-2017.pdf> (Hentet: 23.09.19).

Strategi mot arbeidslivskriminalitet (2019). Oslo: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-mot-arbeidslivskriminalitet-2019/id2628152/> (Hentet: 25.08.19).

Strategi mot arbeidslivskriminalitet (2017). Oslo: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon. Tilgjengelig fra: https://www.regjeringen.no/contentassets/18425e5b42f84340b02fbb74bdb90b19/no/pdf/s/a-0044-b_strategi_arbeidslivskriminalitet_regjerin.pdf (Hentet: 25.08.19).

Sved, B. (2016) *Trondheim får nytt team som skal ta de kriminelle i arbeidslivet*, Adresseavisa. Tilgjengelig fra: <https://web.retriever-info.com/services/archive/displayPDF?documentId=02000120160503fe7c59cbc156e09ee f2c0732eaf244f4&serviceId=2> (Hentet: 3.11.19).

Tildelingsbrev 2019 – Politidirektoratet (POD) (2019). Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/80197702ddb144e8a016a040e656751f/tildelingsbrev-2019-politidirektoratet.pdf> (Hentet: 24.10.19).

Øvrig

Arbeidstilsynet (u.å.) *Arbeidslivskriminalitet*. Tilgjengelig fra: <https://www.arbeidstilsynet.no/om-oss/prioriterte-aktiviteter/aktiviteter-2020/arbeidslivskriminalitet/> (Hentet: 20.08.19).

Arksey, H., and O'Malley, L. (2005). Scoping studies: towards a methodological framework. *International Journal of Social Research Methodology*, 8(1), 19–32.

International Journal of Project Management. (u.å.). Elsevier. Tilgjengelig fra: <https://www.journals.elsevier.com/international-journal-of-project-management> (Hentet: 4.4.20).

Kvale, S. og Brinkmann, S. (2009) *Det kvalitative forskningsintervju*. 2. utg. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Norgeskart (ukjent) [digital illustrasjon] Tilgjengelig fra: <https://www.ue.no/index.php/no/layout/set/print/AArsmelding-2017/NORGE/Vaare-programmer/UE-over-hele-landet/Norgeskart> (Hentet: 2.10.19).

NTNUUB. (2017, jan. 13). Kildekritikk av artikler: T-O-N-E prinsippet [Video fil]. Tilgjengelig fra: <https://www.youtube.com/watch?v=rs5PFX5SIHc>

Yin, R. K. (2003). *Case study research: design and methods*. 4. utg. California: SAGE Publications.

Økokrim (2017) *NTAES*. Tilgjengelig fra: <https://www.okokrim.no/ntaes.447592.no.html> (Hentet: 5.3.20).

Vedlegg

Intervjuguide

Introduksjon

Jeg er en student ved Institutt for bygg- og miljøteknikk ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Jeg arbeider for tiden med en masteroppgave om arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Oppgaven har til hensikt å kartlegge regjeringens tiltak mot arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Den er avgrenset til å se på arbeidet til a-krimsentrene. Forskningsspørsmålene som skal besvares er:

1. Hvordan er a-krimsentrene organisert?
2. Hva er styrkene og svakhetene ved a-krimsentrenes organisering?
3. Hva er a-krimsentrenes tiltak mot arbeidslivskriminalitet?
4. Hva er styrkene og svakhetene ved a-krimsentrenes tiltak mot arbeidslivskriminalitet?
5. Hvordan bør a-krimsentrenes organiseres i fremtiden?
6. Hvordan kan a-krimsentrenes tiltak mot arbeidslivskriminalitet forbedres?

Målet er at denne oppgaven kan være til hjelp til å utforme hvordan man jobber for å bekjempe arbeidslivskriminalitet i byggebransjen.

I følge tildelingsbrevet til politidirektoratet 2019 skal de samarbeidende etatene innrette innsatsen mot å oppnå følgende mål:

1. Sentrale trusselaktører har fått sin kapasitet og intensjon betydelig redusert.
2. Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter.
3. Oppdragsgivere og forbrukere bidrar ikke til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester.

Disse tre målene er med på å danne strukturen for intervjuet.

Prosedyre

Intervjuguiden er utarbeidet på bakgrunn av forskningsspørsmålene. Hensikten med spørsmålene er å få en forståelse for hvordan a-krimsentrene jobber for å bekjempe arbeidslivskriminalitet, og hva ansatte på a-krimsentrene mener er styrkene og svakhetene med metodene de bruker, og eventuelt hva som kan gjøres for å forbedre arbeidet mot arbeidslivskriminalitet.

Intervjuformen er semi-strukturerte dybdeintervju, hvilket medfører at det er utformet en intervjuguide som følges, men med mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål. Det er ønskelig å benytte seg av lydopptak av intervjuene. Transkribert intervju blir ettersendt intervjuobjektene for godkjenning. Intervjuobjektene vil være anonyme.

Generelle spørsmål

- Kan du gi et kort sammendrag om din bakgrunn og arbeidserfaring?
- Hvilken stilling har du og hvor lenge har du hatt den?
- Hvilke arbeidsoppgaver har du?

Forskningsspørsmål

Del 0: Fakta om A-krimsentrene: Budsjett, organisering og måltall.

- Hva kan du fortelle meg om budsjettet til a-krimsentrene.
- Hvilke tiltak gjennomfører dere for å bekjempe arbeidslivskriminalitet?
- Hvilke måltall har dere?
- Er det slik at den enkelte etat har egne mål som går på tvers, eller er i utakt med a-krimsentrerets målsetting?
- Hvilke tiltak for å bekjempe arbeidslivskriminalitet bruker dere mest støtte på?
- I følge tildelingsbrevet til politidirektoratet 2019 skal tilskuddet til styrking av a-krimsentrene brukes ut fra etatenes felles vurdering av hvor innsatsen gir størst effekt. Hvilke tiltak mener du gir størst effekt?
- Har dere gjort en analyse av hvilke tiltak som er mest effektive? (forbedring).
- Hvilke forebyggende tiltak gjør dere? Jf. At forebygging skal være en primærstrategi innenfor alle politiets virksomhetsområder (kilde: tildelingsbrevet til politidirektoratet 2019).
- Har dere noen indikasjoner på at det arbeidet dere gjør har noen varige virkninger?
- At flere etater arbeider sammen stiller strenge krav til samhandling og lojalitet, i hvilken grad klarer dere å enes om felles mål?

Del 1: Sentrale trusselaktører

- Hvilke tiltak har dere gjort for at sentrale trusselaktører skal få sin kapasitet og intensjon betydelig redusert?
- Hvor effektive har disse tiltakene vært?
- Det er kjent at de fleste kriminelle ser lovlydige ut på papiret, men i realiteten driver med blant annet falsk fakturering. Hvordan fanger dere opp disse på tilsyn og aksjoner?
- I hvor stor grad bruker dere inndragning som reaksjon? (Evt. oppfølging: Hvorfor ikke?).
- Hvordan kan tiltakene for å redusere trusselaktørene sin kapasitet og intensjon forbedres?

Del 2: Utenlandske arbeidstagere.

- Hvilke tiltak har dere gjort for at utenlandske arbeidstakere skal være i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter?
- Hvor effektive har disse tiltakene vært?
- Hvordan kan tiltakene for å gjøre utenlandske arbeidstakere i stand til å ivareta sine rettigheter og sine plikter forbedres?

Del 3: Oppdragsgivere og forbrukere

- Hvilke tiltak har dere gjort for å forhindre at oppdragsgivere og forbrukere bidrar til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester?
- Hvor effektive har disse tiltakene vært?
- Hvordan kan tiltakene for å forhindre at oppdragsgivere og forbrukere bidrar til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester forbedres?
- Et av målene til politidirektoratet er at de skal ha tilgjengelige tjenester med god service. Hvor tilgjengelig er dere for øvrige personer i samfunnet?

Avsluttende spørsmål

- Har du noen forslag til hva som må gjøres for at A-krim sentrene skal få til mer?
- Er det andre personer som er involvert i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet som jeg bør ta kontakt med i forbindelse med masteroppgaven?
- Er det noe jeg har glemt å spørre om eller noe du mener ikke er kommet godt nok frem?
- Kan jeg kontakte deg senere dersom det er noe jeg har glemt å spørre om?

Nyheter

Avdekket særdeles alvorlige lovbrudd	📄 Rana Blad	18.09.2019	3
- Byggebransjen måtte ta grep på egen hånd	📄 Dagsavisen	17.06.2019	5
Samles og styrker innsatsen mot A-krim	🌐 Byggmesteren	07.06.2019 13:23	7
Avslørte 13 kriminelle nettverk i 2018	🌐 Elmagasinet	27.05.2019 06:30	10
Høysesong for svart arbeid: - Det drep bransjen vår!	🌐 Firdaposten Pluss	26.05.2019 21:52	11
Høysesong for svart arbeid: - Det drep bransjen vår!	🌐 Porsgrunns Dagblad Pluss	26.05.2019 18:49	14
Høysesong for svart arbeid: - Det dreper bransjen vår!	🌐 Telemarksavisa Pluss	26.05.2019 13:14	17
Høysesong for svart arbeid: - Det dreper bransjen vår!	🌐 Bergensavisen Pluss	26.05.2019 11:52	20
- DREPER BRANSJEN VÅR!	📄 Bergensavisen	25.05.2019	23
Mer arbeidslivskriminalitet i Oslo og Akershus, ifølge a-krimcenteret	🌐 FriFagbevegelse.no	29.04.2019 16:13	25
Avdekket to tilfeller av grov arbeidskriminalitet	🌐 Drammen Live24	13.03.2019 11:50	27
Snart ringer de deg	📄 Tønsbergs Blad	06.03.2019	28
Kjøpe eller bygge bolig i Færder? Da vil du snart få en telefon	🌐 Tønsbergs Blad Pluss	03.03.2019 10:32	30
Intensiverer jakten på dem som kjøper svart	📄 Stavanger Aftenblad	19.01.2019	32
Intensiverer jakten på dem som kjøper svart	🌐 Stavanger Aftenblad - Login	18.01.2019 18:39	34
Over hundre personer ble kontrollert under storaksjon i Salten - to byggeplasser måtte legge ned arbeidet	🌐 Avisen Nordland Pluss	09.12.2018 23:18	36
Visjoner for fremtidens arbeidsliv	🌐 Arbeids- og sosialdepartementet	22.10.2018 16:23	38
Huseier skulle betale 35.000 for dette: - Jobbet med hammer og spade	🌐 Bergens Tidende - Login	18.09.2018 18:26	39
Felles satsing mot svart arbeid	🌐 Kristiansand kommune	14.09.2018 11:17	41
13 bortvist i strandsoneaksjon	📄 Fædrelandsvennen	25.08.2018	42
Politiet aksjonerte langs hele sørlandskysten	🌐 iRisør	23.08.2018 15:51	43
Aksjonerte langs sørlandskysten	🌐 N247.no	23.08.2018 15:41	44
13 bortvist etter aksjon i strandsonen	🌐 Fædrelandsvennen	23.08.2018 14:24	45
Politiaksjon mot hus og hytter	🌐 Avisen Agder Login	23.08.2018 14:21	46
- Rart at de slipper dem inn i sine hjem	🌐 Byggmesteren	28.05.2018 08:27	47
Unge i arbeidsmarkedet rammes hardest av arbeidskriminalitet og trakassering	🌐 EnerWE	30.04.2018 16:48	48

Arbeidsministeren: - Sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på	🌐 Fremover Pluss	20.03.2018 06:00	49
- Vi ser bare toppen av isfjellet	📄 Avisa Nordland	20.03.2018	51
Statsråden på a-krimssenteret i Bodø: - Sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på	🌐 Lofot-Tidende Pluss	19.03.2018 20:05	53
Statsråden i Bodø: - Sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på	🌐 Rana Blad Pluss	19.03.2018 17:54	55
Vestfoldinger vil ikke vente lenge på a-krim	🌐 Byggmesteren	12.03.2018 08:19	57
66 anmeldelser i 2017	📄 Ringerikes Blad	08.02.2018	59
66 anmeldelser for trygdesvindler i Buskerud	🌐 Ringerikes Blad Pluss	06.02.2018 13:07	60
66 personer anmeldt for trygdesvindler i Buskerud	🌐 Eikernytt	30.01.2018 10:36	62
Kriminelle svindler milliarder - godt hjulpet av norsk lovverk	🌐 TV2	17.12.2017 20:43	63
Kriminelle nettverk er med på å tappe NAV for milliarder	🌐 TV2	16.12.2017 19:25	64
Tallmagi med arbeidskrim	📄 Kapital	21.09.2017	65
Slik skal kriminelle lukes bort fra byggeplasser	🌐 Stavanger Aftenblad - Login	24.08.2017 11:04	70
Slik skal kriminelle lukes bort fra byggeplasser	📄 Stavanger Aftenblad	24.08.2017	72
Slik jobber de kriminelle i det norske arbeidsmarkedet 170704 NTAES Situasjonsbeskrivelse a-krim.pdf	📄 NTBtekst	21.08.2017	74
Myter og fakta om Høyres politikk	📄 Tønsbergs Blad	03.07.2017	76
Arbeidsministeren lover å jage kriminelle fra skanse til skanse	🌐 Byggeindustrien	19.04.2017 08:56	78
Stor hyttebygger får kritikk	🌐 Byggmesteren	18.04.2017 12:44	79
10 kriminelle aktører slått	📄 Agder Flekkefjords Tidende	10.04.2017	81
- Håndverkerne ser det vi ikke ser	🌐 Byggmesteren	07.04.2017 10:29	82
Nytt samarbeid mot a-krim dro inn 60 millioner i 2016	📄 Ukeavisen Ledelse	24.03.2017	84
254 kriminelle nettverk og saker er avdekket	📄 LO-Aktuelt	22.03.2017	87
De jakter på kriminelle i arbeidslivet - og avdekket 254 kriminelle nettverk og saker i fjor	🌐 FriFagbevegelse.no	17.03.2017 14:56	89
Tar flere kriminelle i arbeidslivet	🌐 Retailmagasinet	17.03.2017 11:45	91
Har oppdaget 11 kriminelle nettverk i byggebransjen	🌐 VVS-forum	14.03.2017 08:57	92
Skatteetaten: Har oppdaget 11 kriminelle nettverk i byggebransjen	🌐 Byggeindustrien	14.03.2017 08:30	93
Har anmeldt tre personer fra 11 kriminelle byggenettverk	🌐 VA Nytt	14.03.2017 08:20	94
Har oppdaget 11 kriminelle nettverk i byggebransjen	📄 NTBtekst	14.03.2017	95
De beskrives som mafialiknende og multikriminelle. Nå mener A-krimssenteret å ha avslørt 11 nye nettverk	🌐 Dagbladet Pluss	14.03.2017 01:48	96
Hentet inn 4,8 millioner kroner i unndratt inntekt	🌐 Adresseavisen	04.03.2017 18:38	97
Tønsberg får regionalt senter	📄 Tønsbergs Blad	15.02.2017	100
Regionalt senter skal bekjempe arbeidslivskriminalitet i Vestfold	🌐 Jarlsberg	10.02.2017 16:43	101
- Banket på dørene til rike villaeiere og fikk jobb	🌐 Bergensavisen Pluss	20.11.2016 08:38	103
Skatteetaten skal ta disse takket være tettere samarbeid	🌐 Vestby Avis Pluss	11.06.2016 11:00	106
Skjerper kampen mot a-krim	🌐 Skatteetaten	10.06.2016 15:19	108
Jakter på bakmenn i Oslo	🌐 Byggmesteren	12.05.2016 12:58	109
Jakter bakmenn	🌐 Arbeidstilsynet	10.05.2016 09:01	111
Skatteetaten skal ta flere skurker i arbeidslivet	🌐 FriFagbevegelse.no	29.02.2016 18:00	112
i sentrum Kriminalitet	📄 NTL Magasinet	17.02.2016	115

RanaBlad

Avdekket særdeles alvorlige lovbrudd

Rana Blad. 18.09.2019. Side: 2-3

BEATE NYGÅRD JOHANSSON

RANA: - Det vi har avdekket rundt kombinasjoner av lovbrudd gjør det særdeles alvorlig, sier Lars-Jørgen Gunnestad fra A-krimssenteret.

Tirsdag ble det kjent at A-krimssenteret i Nordland har kontrollert fire byggeplasser i Mo i Rana. Kontrollen var rettet mot det de først omtalte som store aktører innenfor bygg- og anleggsbransjen. Det ble funnet flere arbeidere uten lovlig arbeidstillatelse, flere var ikke oppført i Arbeidsgiverregisteret og tre saker følges opp for trygdesvindel. Ting tyder også på svart avlønning og brudd på bestemmelser om tariff lønn. Videre ble det avdekket manglende HMS-kort, usikret arbeid i høyden og arbeidsutstyr hvor flere av verneinnretningene på utstyr var fjernet. I tillegg ble kjøretøy avskiltet.

Lars-Jørgen Gunnestad som er koordinerende leder for A-krimssenteret i Nordland, kan ikke gå inn på hvilke aktører det er snakk om, men bekrefter at det er snakk om private oppdragsgivere.

Målrettet kontroll

- Aksjonen var primært rettet inn mot privatmarkedet mot aktører av en viss størrelse som har en god del aktivitet i Ranaområdet.

- Hva lå bak avgjørelsen om å aksjonere mot akkurat disse?

- Dette er snakk om en målrettet kontroll som vi har fulgt med på over tid. Det betyr at en eller flere etater i A-krimssenteret kjenner til aktørene fra tidligere, svarer Gunnestad. Han sier han ikke kan gå ut med hvilke bedrifter det er snakk om av hensyn til taushetsplikt og videre arbeid som skal gjøres fra de ulike etatene. Han vil heller ikke si om det er norske eller utenlandske aktører som står bak.

Bryter flere lover

A-krimssenteret i Nordland består av personell fra Skatteetaten, Arbeidstilsynet, NAV og politiet.

- Det vi har avdekket rundt kombinasjoner av lovbrudd gjør det særdeles alvorlig. Litt av bakgrunnen for at A-krimssenteret ble opprettet var fordi det er vanskelig å avdekke arbeidslivskriminalitet fra hver etat sin side.

For når en aktør er villig til å begå et lovbrudd i ett område, er det ofte tilfelle at de er villige til å bryte andre lover.

- Hvordan foregikk selve kontrollen?

- Vi reiste ned til Mo i Rana dagen før og hadde møte med de lokale aktørene som skulle være med på aksjonen. Og så brukte vi en lang dag på selve gjennomføringen. Det er sjelden vi møter på store utfordringer. Det går som regel forholdsvis rolig for seg. Men det er klart, det er blanda følelser når vi kommer. Vi har også sett tilfeller der arbeiderne er instruert til hva de skal si ved en kontrollsituasjon.

- Gjaldt dette for kontrollen på Mo?

- De var ikke akkurat instruert i den forstand, men vi opplevde at enkelte var tilbakeholdne med å forklare seg for myndighetene.

Ødelegger markedet

Tommy Rannov Nystad som er leder i Fellesforbundet Helgeland, mener useriøse aktører ødelegger for de seriøse.

- Hva tenker du om at de kontrollerte virksomhetene bevisst har forsøkt å omgå lover og regler som gjelder?

- Det er bekymringsfullt. En del av den norske modellen består av å betale skatter og avgifter. Når noen ikke

gjør det, så konkurrerer de ut de som driver ordentlig. Å ha folk uten lovlig arbeidstillatelse er alvorlig. En tredjedel av kostnadene i et anbud er som regel lønnsutgifter, og da kan du få store prisforskjeller. I fjor ble en del små og useriøse aktører tatt og forsvant fra markedet, men så dukker det dessverre alltid opp nye, svarer Rannov Nystad.

- Hvilke tanker gjør du deg når du hører om manglende HMS-kort, usikret arbeid i høyden og arbeidsutstyr hvor flere av verneinnretningene på utstyr var fjernet?

- Uten å henge ut noen, så har ikke utenlandske arbeidere med seg den bevisstheten rundt jobbsikkerhet som vi får helt fra skolebenken og ut i arbeidslivet. Det er ingen arbeidere som er tjent med å skade seg på jobb. Så god lønn har de ikke. Men en del tar snarveier, og små bedrifter kan dessverre tjene inn en del på å droppe en del sikkerhetstiltak gjennom lettvinde løsninger. Det er beklagelig, sier lederen for Fellesforbundet Helgeland og legger til:

- Det er veldig bra at A-krim er på banen. Aksjonene er et godt tiltak og har stor signaleffekt. Det gjør at firma må skjerpe seg, og særlig de som nå ble tatt. Og så ønsker vi de useriøse bort fra markedet - de som driver med planlagt omgåelse av regler.

Ingenting å skjule

Trond Harry Hansen som er daglig leder ved MBA Entreprenør AS, sier han setter pris på at A-krim gjør disse aksjonene.

- Det er bra at det tas tak og ryddes opp i. For vår del applauderer vi A-krim som ser bransjen i kortene. Selv har vi alt i orden, og det gjelder også for våre underleverandører. Hvis det imidlertid skulle vise seg at en av våre ikke har ting i orden, skal det ryddes opp i med en gang, sier Hansen.

Han stusset imidlertid over ordlyden A-krim brukte da saken først ble kjent tirsdag morgen. Der ble det sagt at aksjonen var rettet mot store aktører i bygg- og anleggsbransjen i Mo i Rana og videre spesifiserte de at det gjaldt fire byggeplasser.

- Hvis vi på noen måte skulle ha ønsket oss noe, var det at A-krim kunne nyansert hvem det var. Det er helt sikkert mange som lurer på om det er oss, men for vår side har vi ingenting å skjule. Vår intensjon er at vi skal ha alt i orden - og det har vi.

Les hele saken på ranablad. no.

Vi opplevde at enkelte var tilbakeholdne med å forklare seg for myndighetene.

"

LARS-JØRGEN GUNNESTAD

Koordinerende leder i A-krim senteret Nordland

A-KRIMSENTERET I NORDLAND

Er et tverretatlig samarbeid mellom Skatteetaten, Politiet, Arbeidstilsynet og NAV.

Senteret er lokalisert i Bodø og ble etablert i 2017.

NEDSLÅENDE RESULTATER: - Hårreisende at enkeltaktører systematisk velger å omgå regelverket og samtidig bidra til grobunn for arbeidslivskriminalitet, sier Lars-Jørgen Gunnestad, koordinerende leder for A-krim senteret i Nordland. Bildet er har ingenting med de nevnte byggeplassene å gjøre. ILLUSTRASJONSFOTO: SCANPIX | ROSER A-KRIM: - Vår intensjon er at vi skal ha alt i orden - og det har vi, sier daglig leder ved MBA Entreprenør AS, Trond Harry Hansen (t.v.). Her sammen med kvalitetssjef Stig Alvestad.

© Rana Blad

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/wkjnYMh7>

Dagsavisen

- Byggebransjen måtte ta grep på egen hånd

Dagsavisen. 17.06.2019. Side: 8-9

JO BREDEVEIEN

A-KRIM: En dugnad som skal avsløre arbeidslivskriminalitet i byggebransjen i Oslo har levert 101 tips om lovbrudd siden januar. De skraper bare overflaten.

Det er mannen fra Ukraina som jobber i Norge med rumensk pass og som får lønna i kontanter - etter at 50 prosent skatt er trukket fra, ifølge arbeidsgiver. Selv tror den rumenske ukraineren at lønna er svart, men da han klaget, mistet han jobben.

Det er arbeidsgivere som tvinger den ansatte til å sykmelde seg, men krever fortsatt oppmøte på jobb. Han som ikke har fått lønn på flere måneder. Sjefen som ikke har lappen, men låner førerkortet til de ansatte når han kjører bil.

Det er torpedoer, ulovlige kontrakter og trafficking. Folk som sover i kjelleren til sjefen.

Denne uka leverte Fair Play Bygg Oslo og omegn sine 101 tips til relevante myndigheter om lovbrudd i byggebransjen i Oslo-området - etter fem måneders virksomhet og med bare én mann ansatt.

- Vi skraper bare overflaten, sier denne ene ansatte, prosjektleder Lars Mamen, til Dagsavisen.

Ingen sheriff

Fair Play er en dugnad mellom arbeidsgiversiden og fagorganisasjonene. Mamen skulle gjerne hatt flere kolleger i prosjektet, men er likevel glad for at initiativet i det hele tatt eksisterer.

Det er bare han - mot et ukjent antall useriøse og kriminelle aktører i byggebransjen. Mamen har ingen fullmakter til å gripe inn i forhold, ingen ID-papirer han kan vifte med som gir ham innpass. Han må oppnå tillit, sier han, overbevise hver enkelt om å varsle, og i enkelte tilfeller politianmelde.

Det kommer inn en god del tips, men Fair Play Bygg får også saker fra arbeidstakere som tar kontakt selv eller som Mamen kommer i kontakt med der bygningsarbeidere møtes.

- Jeg har vært på byggeplass siden jeg var 16 år. Jeg

vet hva jeg ser, sier Mamen.

Et dårlig oppstilt stillas, et hopetall av utenlandsregistrerte biler ved byggeplassen, ansatte i joggebukse og slippers i stedet for reglementert antrekk får alarmen til å gå.

- Men jeg er ingen sheriff som rir rundt i byen. Jeg kommer i kontakt med folk som har noe å fortelle, sier han.

Måtte ta grep selv

Mamen forteller om falske pass og falske nasjonaliteter, og om trusler.

- Vi har nådd et punkt der deler av arbeidslivet ikke er som vi er vant til å se for oss, sier Mamen. Han forteller om en stor, svart økonomi som truer med å bli uhåndterlig. Det var derfor Fair Play ble opprettet. - Vi har levert 101 tips nå, som vi har forsøkt å verifisere så godt som mulig før vi sender dem videre. Men problemet stikker dypere, og det jeg kan gjøre, er å synliggjøre problemet. Vi i bransjen ser at myndighetene ikke klarer å håndtere dette alene, så vi måtte ta grep selv, sier Mamen.

- Gi fagbrev til alle

Han vil ikke være for politisk og er forsiktig med å komme med løsninger. Men Lars Mamen har et forslag som han mener ville innebære et kjempeløft. Det går tusenvis av ufaglærte håndverkere i sin beste alder rundt i Norge, av mange nasjonaliteter. Mange av

disse har ikke annet valg enn å akseptere vilkårene de tilbyr i useriøse - eller kriminelle - bedrifter. Mamen ser for seg at bransjen og myndighetene sammen tilbyr dem fagbrevutdanning.

- På den måten vil de bli attraktive for de seriøse arbeidsgiverne, sier han.

For, sier Mamen: Det er viktig å understreke at tross alt det negative, er det mye som er bra i norsk

håndverksbransje. Og de fleste ønsker å være seriøse.

- Vi la ut informasjon om retten til tjenstepensjon på polsk på vår Facebook-side. På en ettermiddag hadde vi 20.000 lesere. En viktig del av jobben er å få informasjon om hva man har krav på ut til den enkelte, sier Lars Mamen.

Det er likevel ikke nok. Problemet han står overfor «virker uendelig», og vi trenger en større innsats for å hindre at den ulovlige virksomheten undergraver en hel bransje - og på sikt kan dette bli en trussel mot velferdsstaten, sier Lars Mamen.

Undergraver velferdsstaten

I underkant av 80 av tipsene til Mamen har gått til A-krimisenteret i Oslo og Akershus. Senteret er et samarbeid mellom Skatt øst, Arbeidstilsynet, Nav Kontroll, Tolletaten, Kemneren i Oslo og politiet.

Leder Olav Norheim er godt fornøyd med informasjonen fra Fair Play og andre aktører. Han er positiv til at bransjer selv tar initiativ til slike samarbeid.

Dette er ofte vanskelige saker, sier Norheim, som erkjenner at ingen har full oversikt over omfanget av problemet. Men han mener at økt kunnskap og bedre analyser gir et stadig bedre bilde av hva vi står overfor.

A-krimisenteret utførte 863 kontroller i fjor.

- Vi avdekker mer og mer, sier Norheim.

Mamen bruker beskrivelsen «mafialignende tilstander» om deler av bransjen. Det vil ikke Norheim gjøre.

- Vi bruker begrepet «kriminelle nettverk» som jobber innenfor ulike bransjer, sier han.

Men han er med på at situasjonen er alvorlig. Den ulovlige virksomheten kan tilby vilkår som de som driver lovlig ikke klarer. Dermed kan de utkonkurrere de lovlige virksomhetene, noe som har skjedd i andre land, forteller Norheim.

- Vi går etter bakmennene. Det de driver med, kan undergrave samfunnsstrukturen vår - og

velferdsstaten, sier Olav Norheim.

"Jeg er ingen sheriff som rir rundt i byen.

Lars Mamen, Fair Play Bygg"

IKKE SHERIFF: Lars Mamen er eneste ansatte i Fair Play Bygg Oslo og omegn, som siden januar har avdekket 101 lovbrudd i byggebransjen. Her besøker han Veidekke, som har ting på stell. |

© Dagsavisen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/PbNoBjOS>

Samles og styrker innsatsen mot A-krim

Byggmesteren. 07.06.2019 13:23

Christopher Kunøe

Fair Play Bygg og Byggebransjens Uropatrolje inviterte A-krim og kommende uropatroljer til samling i Oslo. Målet er å få flere uropatroljer i landet og et samarbeid som kan motvirke mobil arbeidslivskriminalitet.

- Idag skal observatører fra Rogaland, Østfold og Agder få se hvordan vi jobber. A-krimssenteret for Oslo og Akershus deltar også, i tillegg til BNL og Fellesforbundet, sier daglig leder i Byggebransjens Uropatrolje, Vidar Sagmyr.

Lokale tiltak er viktig

På samlingen ble det klart at Rogaland nå er klare for å lansere sin versjon av Fair Play Bygg og Uropatroljen, mens Agder og Østfold trenger mer tid før de starter opp.

- Alle seriøse bedrifter i landet sliter med de samme problemene som Oslo og Trondheim, sier Sagmyr og forklarer at de ser flere eksempler på at useriøse firmaer flytter virksomheten til andre landsdeler om de får problemer en plass.

- Vi har flere aktører i Trondheim som vi har tipsa Skatteetaten både i Bergen og Stavanger om. Det er lurt at byene begynner å samarbeide. I dag kan vi finne felles mål for det fremtidige samarbeidet som gir bedre resultater for hele byggebransjen, mener Sagmyr.

Lokale forhold, eierstruktur og kultur vil bestemme hvordan hver av de nye Uropatroljene skal arbeide.

- Det viktigste er at hvert enkelt Uropatrolje eller Fair Play Bygg er politisk nøytral og beholder fokus: Å bekjempe useriøse og kriminelle der ute. Vi skal ikke være et seriositetsalibi for sponsorer - enten de er kommuner, bedrifter eller andre, fastslår Sagmyr.

Byggebransjens Uropatrolje i Trøndelag kan vise til

The screenshot shows the Byggmesteren website interface. At the top, there's a navigation bar with links for 'HJEM', 'NYHETER', 'TILBUDEN', 'REPORTASJE', 'PRODUKTER', and 'KOMMENTARER'. A search icon is also present. Below the navigation, a large banner for 'BYGG MESTEREN' features the text '370 kutt i 48x098 mm pr. ladning!' and 'Kompakt, rask og nøyaktig uten ledning.' To the right of the banner is an image of a power tool. Below the banner, there's a section for 'MEST LEST' and 'SISTE ARTIKLER'. The main article is titled 'Samles og styrker innsatsen mot A-krim' and includes a photo of three men. The article text mentions a meeting in Oslo and the goal of increasing uropatroljes in the country. The sidebar on the right lists several other articles with their titles and dates.

gode resultater på en rekke områder det siste året. Sagmyr røper at de fremover vil ha fokus på bruk av alibilæringer i offentlige kontrakter, skaffe flere tips om ulovlige elanlegg og OTP.

- Saken om manglende innbetaling av OTP er nå til behandling på Stortinget og vi håper at det snart kommer nye kontrollrutiner - flere etater ønsker nå kunne sjekke innbetaling av obligatorisk pensjon, sier Sagmyr på samlingen.

Stavanger på startstreken

To av observatørene på møtet er Terje Håland og Arvid Erga. De har med seg gode nyheter til samlingen.

- Vi har fått nok penger til å starte opp i denne uka og i løpet av høsten skal vi ha daglig leder på plass, sier Erga.

- I første omgang blir dette et treårig prosjekt i Rogaland. Behovet for en lokal uropatrolje er stort, fastslår Håland.

Går det som Håland og Erga ønsker kan de ansette to og dermed utvide mandatet til også å bekjempe useriøse og kriminelle i flere bransjer.

- Dette blir vår egen versjon av Uropatroljen og Fair Play Bygg. I tillegg til eiere fra arbeidstakerne og arbeidsgiverne, har vi fått med oss fylket og kommunene, sier Håland til Byggmesteren.

Tiltaket vil få større gjennomslagskraft når alle parter står bak, mener de to.

- Da får vi et bredest mulig mandat til å rydde opp i arbeidslivet i Rogaland. Fylket har enorme byggeprosjekter under planlegging som to svære, nye sykehus. Her blir det mye å se på, sier distriktsleder Arvid Erga.

Godt igang i Oslo

Fair Play Bygg Oslo og omegn startet opp for et halv år siden og har funnet sin arbeidsmåte, sier daglig leder Lars Mamen.

- Vi er ikke sheriffen i byen, men skal skape tillit og dempe konflikter. Når vi bistår ofre for sosial dumping med lønnskrav eller andre ting, bygger vi tillit som igjen gir oss viktige tips, forklarer Mamen og legger til:

- Fair Play Bygg Oslo og omegn må hjelpe folk istedet for å bare ta imot tips og så tuppe dem ut igjen.

Til sammen har Arbeidstilsynet, NAV og etatene nå mottatt nesten 300 tips fra Fair Play Bygg Oslo og omegn.

Mamen deler flere historier om arbeidslivskriminalitet og sosial dumping på samlingen.

- I en sak vi ruller opp nå er det over 350 rumenere

som ble behandlet helt forkastelig i sitt bemanningsbyrå. Så størrelsen på bemanningsbyrået borger ikke akkurat for seriositeten. Men noen av dem prøver nå å skjerpe driften, forteller Mamen som er bekymret for mengden falske og gjenbrukte HMS-kort i Oslo.

- Kontrollen er alt for dårlig og dette vil vi forfølge politisk. Arbeidsgiverne inndrar ikke kortene etter endt oppdrag, men sitter på bunke med kort som de kan dele ut ved behov.

Den oppfatningen deles også av A-krimssenteret i hovedstaden.

- Vi må ta ut de kriminelle aktørene før de blir for store. I utlandet ser vi hvordan kriminelle uthuler hele bransjer og det skal vi forhindre i Norge, sier Olav Nordheim som er koordinator for A-krimssenteret.

Han ønsker seg flere tips til senteret, som koordinerer innsatsen til politiet, NAV og de ulike etatene.

- Det viktigste er hva dere ser og melder inn til analysegruppa vår. Så skal vi ha et godt apparat som ivaretar tipsene. For vi trenger det gode samarbeidet med gruppene deres, sier Nordheim.

Flere på samlingen lurer på hvorfor det ikke reises tiltale mot flere kriminelle i byggebransjen.

Må det være store og tunge saker for at politiet skal etterforske?

- Nå kommer det flere ressurser til å påtale mindre A-krimssaker, fastslår koordinator Olav Nordheim.

Image-text:

Lars Mamen fra Fairplay Bygg Oslo og omegn, koordinator for A-krimssenteret i Oslo og Akershus Olav Nordheim og Vidar Sagmyr fra Byggebransjens Uropatrolje. (Alle foto: Byggmesteren)

- Jo flere Uropatroljer og Fair Play Bygg jo bedre, sier

daglig leder Vidar Sagmyr i Byggebransjens Uropatrolje.

Et ferskt eksempel på mobile useriøse: Firmaet som oppfører dette garasjebygget holder egentlig til i Trøgstad og skylder et anselig beløp til kemneren der. Byggebransjens Uropatrolje tipset skatteetaten i Trondheim og regner med at skyldig beløp nå vil bli innkrevd der istedet. (Foto: Byggebransjens Uropatrolje)

Avdelingsleder i Fellesforbundet Terje Håland og distriktsleder i EI- og IT forbundet Arvid Erga.

Lars Mamen og Fair Play Bygg ønsker også å vise fram de gode historiene, lærlingene og håndverkerne som lykkes i fagene.

Olav Nordheim er koordinator for A-krimssenteret i Oslo og Akershus og ber om flere tips om kriminelle i byggebransjen.

© Byggmesteren

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/MKDwWNML>

Avslørte 13 kriminelle nettverk i 2018

Elmagasinet. 27.05.2019 06:30

NYHETER - A-krimsentrene gjør det vanskeligere å drive kriminell virksomhet i norsk næringsliv. BLOMBERING. Det lokale eltilsyn (DLE) er stadig med på tverretatlige tilsyn. Her plomberes et elanlegg. Foto: A-krimsentretet Oslo og Akershus

© Elmagasinet

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/GcndTm5b>

The screenshot shows the Elmagasinet.no website interface. The main article is titled "Avslørte 13 kriminelle nettverk i 2018" and is dated Monday, 27 May 2019. The article text includes:

- I fjor identifiserte vi 175 personer og 160 virksomheter som var en del av kriminelle nettverk som drev med arbeidsledighetsulov, sier Olav Nordheim, leder for A-krimsentret i Oslo og Akershus.**
- Totalt gjennomførte vi i fjor 863 tverretatlige tilsyn, her plomberes et elanlegg. Det resulterte i 41 anmeldelser og at 25 virksomheter ble slått konkurs. Dessuten arbeidet vi 37 millioner kroner i uendretle skatter og avgifter. Også helsevesen blir avdekket.**
- Vi har flere saker det må graves dypere i. De blir sendt ut i ligen for videre behandling. Det kan eksempelvis være at Skatteetaten ønsker å gjennomføre boketilsyn, eller saker som må politietterforskes.**
- A-krimsentret har også virkemidler vi kan bruke umiddelbart. Blant annet kan vi stenge en virksomhet om det er begjært alvorlige brudd på HMS-regelverket, og holde den stengt inntil ansket er fiksset.**
- Arbeider med A-krim daglig**
A-krimsentret i Oslo og Akershus, som ble startet i 2015, var et av de første i sitt slag. I dag arbeider 35 representanter for Skatt (St), Tullestaten, Arbeidsolignet, Nav Kontroll, Kammeren i Oslo og Oslo og Øst politidistrikt nærmest fulltid ved sentret.
- Vi får inn tra med tips fra Far Play Bygg Oslo og Omegn og bransjeorganisasjoner. Her har vi et godt samarbeid.**
- Vi kommer også over mange saker gjennom egne undersøkelser og analyser. Måsetingen er å ha oversikt over hvor kriminaliteten skjer. Selv om det nok fortsatt er markertall, synes vi at vi får stadig bedre oversikt. Vi blir bedre på analyser og vurdering av risikobilder.**

At the bottom of the article, it says: **Jakter multikriminelle over bransjegrensar**

The right side of the screenshot features a sidebar with logos for partner companies: Schneider Electric, nortronic, ABB, MDO, Vanpee, and E.T.N. Below the logos is a section titled "Fornybar og fullelektrisk. Hvor langt er vi kommet?" with the Eliaden logo and the text "Norges Varesener 26.-28. mai 2019".

Firdaposten

Høgsesong for svart arbeid: - Det drep bransjen vår!

🌐 Firdaposten Pluss. 26.05.2019 21:52. Oppdatert 27.05.2019 00:23

Stian Espeland og Eivind Andre Pettersen / Bergensavisen

Politiet og byggebransjen ropar varsku. No er det høgsesong for økonomisk kriminalitet forbunde med hus- og hagearbeid. - Du får ikkje malt taket ditt for tusen kroner!

Bergensavisen: Målarmeister Frode Stien lar seg ikkje lenger overraske over kor langt vanlege folk er villige til å gå for å spare nokon kroner når dei skal pusse opp huset sitt.

- Sjå, her har eg fått ein e-post der eit svensk firma tilbyr arbeidskraft til 99 kroner timen. Måling, snikring, muring, elektrisk, røyrløysing, stillas og så vidare. Dette firmaet kan tilsynelatande utføre alt billeg. Dette er sosial dumping på det aller verste. Slike folk drep bransjen vår.

Kvinne blei lurt

Svart arbeid er ein gjengangar når den organiserte delen av byggebransjen i Bergen held sine møte.

Stien har sete som leiar i Maler- og byggtapetsermestrenes foreining i tre år og høyrd mange skrekkhistorier. Men det kjem stadig nye.

- Ei fortvila kvinne ringde foreininga vår. Den utanlandske arbeidaren som ho hadde leigd inn stakk av då halve målarjobben var gjort. Personen hadde tatt imot 10.000 kroner på forskot, men meinte plutselig at timane hans var «brukt opp». Kvinna sjølv måtte handle inn rullebrett, kostar, sparkel og måling til han. Ingen seriøse bedrifter gjer slik, sukker Frode Stien.

- Kva svarte du ho?

- «Du har sjølv gått inn i dette, som openbert er svar arbeid, med opne auge. Då kan du ikkje komme til oss og klage etterpå!» Ein har sjølv eit personleg ansvar for å undersøke bedrifta ein hyrer inn: Har dei

organisasjonsnummer og er offentlig registrert, betaler dei skatt og moms, og har dei referansar? Ingen seriøse målarar kan måle taket ditt for tusen kroner. Sjølv målinga kostar jo minst 500 kroner, seier målarmeisteren som representerer 26 medlemsbedrifter i Bergen.

Til krig mot dei useriøse

Arild Kolltveit er styreformann i Bygningsgruppen Bergen der det sit formenn i alle foreiningane, frå blikkenslagarar og elektrikarar til murarar og målarar.

Bygningsgruppa har over tid køyrd kampanjar mot svart arbeid på byens byggeplassar.

- Heile bransjen er uroa. Mange av våre medlemmar er plagda av svart arbeid. På denne årstida er det ikkje tvil

om at omreisande, som stressar kundar til å få utført hagearbeid og lettare oppussing, pressar marknaden. Våre seriøse medlemsbedrifter får ikkje oppdrag fordi andre stikk av med jobben for ein billeg pris, seier Kolltveit til BA.

Kan føre til konkursar

Byggebransjen fortel om døme der seriøse målarfirma har lagt inn anbod på 80.000 kroner for å måle eit hus.

Så kjem det useriøse aktørar og tilbyr jobben svart for under halvparten.

- Vi snakkar ikkje berre om å fjerne moms og dumpe timeprisen. Ein undergrev fagarbeidet og trakasserer dei som utfører det. Alle i byggebransjen blir påverka av svarte, useriøse bedrifter. Marginane våre er allereie små og innteninga låg. Utan inntening vil ein heller ikkje overleve, seier Kolltveit.

- Kva tenker de om privatpersonar som nyttar seg av svart arbeid?

- Der og då tenker dei nok ikkje på konsekvensane, berre på å spare pengar. Samtidig klagar dei over dyre bompengar og dårleg skuletilbod. Dei skal vite at bedriftene som utfører lovleg byggearbeid i Norge betalar skatt slik at vi kan halde oppe den gode velferda i landet. Alt heng saman, seier styreleiaren.

- Du er ansvarleg

Frode Reisæter er prosjektleiar i Lars Jønsson AS, totalleverandør av store bygg. I løpet av fire år skal han og kollegaane rehabilitere tusen studenthyblar på Fantoft.

Han meiner å ha funne resept mot svart arbeid:

- Vi har skjerpa inn bruken av underleverandørar, og brukar maksimalt eitt ledd nedover i rekka. Dette er eit viktig byggherreansvar og ein god måte å føre kontroll på vareleveransane. Svart arbeid øydelegg bransjen, seier Reisæter.

Bygningsgruppa Bergen er opptatt av at privatpersonar også har eit juridisk ansvar.

- Dersom du leier inn nokon og personen fell ned frå ein usikra stige er du som byggherre ansvarleg. Som privatperson burde du vite at dette arbeidet ikkje skulle vore utført utan stillas. Det er ikkje kjekt å måtte betale sjukepengar i seks månadar etter å ha leigd inn nokon svart!

- Viss du skal måle huset eller utføre vedlikehald av taket, er det lett å engasjere nokon som utfører arbeidskriminalitet. og det er nesten sosialt akseptert. Det synest eg er skakande og skremmande, seier Julie Ekeland.

Ho er senterkoordinator for A-krim-senteret i Bergen og avsnittsleiar for arbeidsmarknadskriminalitet i Vest politidistrikt.

- Fleirtalet bryr seg, men det er kanskje ikkje nok bevisstgjerjing. Folk tenker gjerne ikkje så mykje over det, fordi det er relativt små beløp. Når folk skal ha større jobbar gjort, føretrekker dei fagarbeidarar som gjer det kvitt, seier Ekeland.

I og med at det er så enkelt å legge ut småjobbar på nettportalar, som til dømes Mitt anbod, framhevar Ekeland at det er ekstra viktig å ta førehandsreglar.

- Kontroller selskapet. Kven er dette? Har dei referansar? Får eg faktura med moms? Står fram det som arbeidarane har ryddige arbeidsforhold?

Dette seier ho vel vitande om at britiske steinleggarar i fjor engasjerte tiggjarar på gata i Bergen til å utføre arbeida. Verken britane eller tiggjarane var registrert i AA-registeret (arbeidsgivar- og arbeidstakarregisteret).

Steinleggarane blei arresterte av politiet, først etter utlendingslova. Seinare blei dei overført i varetekt på grunn av mistanke om bedrageri og brot på meirverdiavgiftslova og bokføringslova. Det blei deretter oppretta utvisingssak på dei britiske

statsborgarane og dei blei utvist etter at dei hadde vedtatt førelegg for dei straffbare forholda.

- Kva slags straff risikerer kunden ved kjøpe av svarte tenester?

- Kunden risikerer å få straff, mellom anna for å ha medverka til skatte- og avgiftsunndragingar. Dei bidrar til arbeidslivskriminalitet ved å kjøpe tenester av dei som driv useriøse, svarer Ekeland.

Image info:

SKJØNNAR DET IKKJE: Anleggsløiar Karl Inge Nordeide (frå v.) hos Lars Jønsson AS og målarmeister Frode Stien i Bygningsgruppen Bergen forstår ikkje privatpersonar som leiger inn svart arbeidskraft.

Fact-box:

Slik unngår du svart arbeid

Politiet meiner forbrukarane må bli flinkare til å sjekke arbeidarar og selskap.

Det er enkelt å legge ut småjobbar på til dømes Mitt anbud, derfor er det ekstra viktig at du tar forholdsreglar.

Politiets A-krimssenter ber deg sjekke dette: Når blei selskapet oppretta? Kven jobbar der? Har dei referansar? Verkar forholda ryddige? Får eg faktura med moms?

Har arbeidstakarane HMS-kort? Er dei forsikra? Framstår det som arbeidarane jobbar under tvang?

Sjekkliste mot svart arbeid:

Når privatpersonar og firma ikkje betalar skattar og avgifter etter reglane, blir det kalla det svart arbeid.

Når du betalar nokon kontant, utan at det blir trekt skatt og moms, eller du får faktura.

Er eit stort problem for heile samfunnet. Det blir mindre pengar til utdanning, helse og vegar.

Det blir vanskelegare å drive ei lovleg bedrift fordi denne må konkurrere mot dei som juksar.

Dei som velg å jobbe svart mistar rettigheit som feriepengar, sjukepengar, pensjon, lønsgaranti, oppseiingsvern og pengar under arbeidsløyse,

KILDE: handlehvitt.no

Fact-box:

A-KRIM

A-krim er eit tverrfagleg samarbeid mellom Arbeidstilsynet, skatteetaten, politiet, kemnaren og Nav.

Målet er mellom anna å avdekke svart arbeid, sosiale dumping, trygdesvindler og bruk av ulovleg arbeidskraft.

Spesielt utsette bransjar er mellom anna bygg- og anleggsbransjen, servering, bilverkstad og transport.

Sidan 2014 har dei nemnde fem offentlege etatane jobba med å nedkjempe kriminalitet i arbeidsmarknaden i Hordaland.

© Firdaposten Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/oBluwZYF>

Høgsesong for svart arbeid: - Det drep bransjen vår!

🌐 Porsgrunns Dagblad Pluss. 26.05.2019 18:49

Stian Espeland

Politiet og byggebransjen ropar varsku. No er det høgsesong for økonomisk kriminalitet forbunde med hus- og hagearbeid. - Du får ikkje malt taket ditt for tusen kroner!

Målarmeister Frode Stien lar seg ikkje lenger overraske over kor langt vanlege folk er villige til å gå for å spare nokon kroner når dei skal pusse opp huset sitt.

- Sjå, her har eg fått ein e-post der eit svensk firma tilbyr arbeidskraft til 99 kroner timen. Måling, snikring, muring, elektrisk, røyrløysing, stillas og så vidare. Dette firmaet kan tilsynelatande utføre alt billeg. Dette er sosial dumping på det aller verste. Slike folk drep bransjen vår.

Kvinne blei lurt

Svart arbeid er ein gjengangar når den organiserte delen av byggebransjen i Bergen held sine møte.

Stien har sete som leiar i Maler- og byggtapetsermestrenes foreining i tre år og høyrd mange skrekkehistorier. Men det kjem stadig nye.

- Ei fortvila kvinne ringde foreininga vår. Den utanlandske arbeidaren som ho hadde leigd inn stakk av då halve målarjobben var gjort. Personen hadde tatt imot 10.000 kroner på forskot, men meinte plutsleg at timane hans var «brukt opp». Kvinna sjølv måtte handle inn rullebrett, kostar, sparkel og måling til han. Ingen seriøse bedrifter gjer slik, sukker Frode Stien.

- Kva svarte du ho?

- «Du har sjølv gått inn i dette, som openbert er svart arbeid, med opne auge. Då kan du ikkje komme til oss og klage etterpå!» Ein har sjølv eit personleg ansvar for å undersøke bedrifta ein hyrer inn: Har dei organisasjonsnummer og er offentleg registrert, betaler dei skatt og moms, og har dei referansar? Ingen seriøse målarbedrifter kan måle taket ditt for

The screenshot shows a news article on the website pd.no. The headline is "Høgsesong for svart arbeid: - Det drep bransjen vår!". Below the headline is a photograph of a man in a blue jacket and white hard hat, standing on a construction site. The article text below the photo reads: "Sjå, her har eg fått ein e-post der eit svensk firma tilbyr arbeidskraft til 99 kroner timen. Måling, snikring, muring, elektrisk, røyrløysing, stillas og så vidare. Dette firmaet kan tilsynelatande utføre alt billeg. Dette er sosial dumping på det aller verste. Slike folk drep bransjen vår." The author is identified as Stian Espeland, and the date is 26. mai 2019, kl. 18:49.

tusen kroner. Sjølv målinga kostar jo minst 500 kroner, seier målarmeisteren som representerer 26 medlemsbedrifter i Bergen.

Til krig mot dei useriøse

Arild Kolltveit er styreformann i Bygningsgruppen Bergen der det sit formenn i alle foreiningane, frå blikkenslagarar og elektrikarar til murarar og målarar.

Bygningsgruppa har over tid køyrd kampanjar mot svart arbeid på byens byggeplassar.

- Heile bransjen er uroa. Mange av våre medlemmar er plaga av svart arbeid. På denne årstida er det ikkje tvil om at omreisande, som stressar kundar til å få utført hagearbeid og lettare oppussing, pressar marknaden. Våre seriøse medlemsbedrifter får ikkje oppdrag fordi andre stikk av med jobben for ein billeg pris, seier

Kolltveit til BA.

Kan føre til konkursar

Byggebransjen fortel om døme der seriøse målarfirma har lagt inn anbod på 80.000 kroner for å måle eit hus.

Så kjem det useriøse aktørar og tilbyr jobben svart for under halvparten.

- Vi snakkar ikkje berre om å fjerne moms og dumpe timeprisen. Ein undergrev fagarbeidet og trakasserte dei som utfører det. Alle i byggebransjen blir påverka av svarte, useriøse bedrifter. Marginane våre er allereie små og innteninga låg. Utan inntening vil ein heller ikkje overleve, seier Kolltveit.

- Kva tenker de om privatpersonar som nyttar seg av svart arbeid?

- Der og då tenker dei nok ikkje på konsekvensane, berre på å spare pengar. Samtidig klagar dei over dyre bompengar og dårleg skuletilbod. Dei skal vite at bedriftene som utfører lovleg byggearbeid i Norge betalar skatt slik at vi kan halde oppe den gode velferda i landet. Alt heng saman, seier styreleiaren.

- Du er ansvarleg

Frode Reisæter er prosjektleiar i Lars Jønsson AS, totalleverandør av store bygg. I løpet av fire år skal han og kollegaane rehabiliterer tusen studenthyblar på Fantoft.

Han meiner å ha funne resept mot svart arbeid:

- Vi har skjerpaa inn bruken av underleverandørar, og brukar maksimalt eitt ledd nedover i rekka. Dette er eit viktig byggherreansvar og ein god måte å føre kontroll på vareleveransane. Svart arbeid øydelegg bransjen, seier Reisæter.

Bygningsgruppa Bergen er opptatt av at privatpersonar også har eit juridisk ansvar.

- Dersom du leier inn nokon og personen fell ned frå ein usikra stige er du som byggherre ansvarleg. Som privatperson burde du vite at dette arbeidet ikkje skulle vore utført utan stillas. Det er ikkje kjekt å måtte betale sjukepengar i seks månadar etter å ha leigd inn nokon svart!

- Viss du skal måle huset eller utføre vedlikehald av taket, er det lett å engasjere nokon som utfører arbeidskriminalitet. og det er nesten sosialt akseptert. Det synest eg er skakande og skremmande, seier Julie Ekeland.

Ho er senterkoordinator for A-krim-senteret i Bergen og avsnittsleiar for arbeidsmarknadskriminalitet i Vest politidistrikt.

- Fleirtalet bryr seg, men det er kanskje ikkje nok bevisstgjerings. Folk tenker gjerne ikkje så mykje over det, fordi det er relativt små beløp. Når folk skal ha større jobbar gjort, føretrekker dei fagarbeidarar som gjer det kvitt, seier Ekeland.

I og med at det er så enkelt å legge ut småjobbar på nettportalar, som til dømes Mitt anbod, framhevar Ekeland at det er ekstra viktig å ta førehandsreglar.

- Kontroller selskapet. Kven er dette? Har dei referansar? Får eg faktura med moms? Står fram det som arbeidarane har ryddige arbeidsforhold?

Dette seier ho vel vitande om at britiske steinleggarar i fjor engasjerte tiggjarar på gata i Bergen til å utføre arbeida. Verken britane eller tiggjarane var registrert i AA-registeret (arbeidsgivar- og arbeidstakarregisteret).

Steinleggarane blei arresterte av politiet, først etter utlendingsslova. Seinare blei dei overført i varetekt på grunn av mistanke om bedrageri og brot på meirverdiavgiftslova og bokføringslova. Det blei deretter oppretta utvisingssak på dei britiske statsborgarane og dei blei utvist etter at dei hadde vedtatt førelegg for dei straffbare forholda.

- Kva slags straff risikerer kunden ved kjøpe av svarte

tenester?

- Kunden risikerer å få straff, mellom anna for å ha medverka til skatte- og avgiftsunndragingar. Dei bidrar til arbeidslivskriminalitet ved å kjøpe tenester av dei som driv useriøse, svarer Ekeland.

Image info:

SKJØNNAR DET IKKJE: Anleggsleiar Karl Inge Nordeide (frå v.) hos Lars Jønsson AS og målarmeister Frode Stien i Bygningsgruppen Bergen forstår ikkje privatpersonar som leiger inn svart arbeidskraft.

© Porsgrunns Dagblad Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/ZzFe0Fmy>

Høysesong for svart arbeid: - Det dreper bransjen vår!

Telemarksavisa Pluss. 26.05.2019 13:14

Stian Espeland og Eivind Andre Pettersen

Politiet og byggebransjen roper varsku. Nå er det høysesong for økonomisk kriminalitet forbundet med hus- og hagearbeid. - Du får ikke malt taket ditt for tusen kroner!

Malermester Frode Stien lar seg ikke lenger overraske over hvor langt vanlige folk er villige til å gå for å spare noen kroner når de skal pusse opp huset sitt.

- Se, her har jeg fått en mail der et svensk firma tilbyr arbeidskraft til 99 kroner timen. Maling, snekring, muring, elektrisk, rørarbeid, stillas og så videre. Dette firmaet kan tilsynelatende utføre alt billig. Dette er sosial dumping på det aller verste. Slike folk dreper bransjen vår!

Kvinne ble lurt

Svart arbeid er en gjenganger når den organiserte delen av byggebransjen i Bergen avholder sine møter.

Stien har sittet som leder i Maler- og byggtapetsermestrenes forening i tre år og hørt mange skrekkehistorier. Men det kommer stadig nye.

- En fortvilet kvinne ringte foreningen vår. Den utenlandske arbeideren som hun hadde leid inn stakk av da halve malerjobben var gjort. Personen hadde mottatt 10.000 kroner i forskudd, men mente plutselig at timene hans «var brukt opp». Kvinnen selv måtte handle inn rullebrett, koster, sparkel og maling til ham. Ingen seriøse bedrifter gjør slikt, sukker Frode Stien.

- Hva svarte du henne?

- «Du har selv gått inn i dette, som åpenbart er svart arbeid, med åpne øyne. Da kan du ikke komme til oss og klage etterpå!» Man har selv et personlig ansvar for å undersøke bedriften du hyrer inn: Har de organisasjonsnummer og offentlig registrert, betaler de skatt og moms, og har de referanser? Ingen seriøse malermestere kan male taket ditt for tusen kroner. Selve

malingen koster jo minst 500 kroner, sier malermesteren som representerer 26 medlemsbedrifter i Bergen.

Til krig mot de useriøse

Arild Kolltveit er styreformann i Bygningsgruppen Bergen der det sitter formenn i alle foreningene, fra blikkenslagere og elektrikere til murere og malere.

Bygningsgruppen har over tid kjørt kampanjer mot svart arbeid på byens byggeplasser.

- Hele bransjen er bekymret. Mange av våre medlemmer er plaget av svart arbeid. På denne årstiden er det ikke tvil om at omreisende, som stresser kunder til å få utført hagearbeid og lettere oppussing, presser markedet. Våre seriøse medlemsbedrifter får ikke oppdrag fordi andre stikker

av med jobben for en billig pris, sier Kolltveit til BA.

Kan føre til konkurser

Byggebransjen forteller om eksempler der seriøse malerfirma har lagt inn anbud på 80.000 kroner for å male et hus.

Så kommer det useriøse aktører og tilbyr jobben svart for under halvparten.

- Vi snakker ikke bare om å fjerne moms og dumpe timeprisen. Man undergraver fagarbeidet og trakasserer dem som utfører det. Alle i byggebransjen blir påvirket av svarte, useriøse bedrifter. Marginene våre er allerede små og inntjeningen lav. Uten inntjening vil man heller ikke overleve, sier Kolltveit.

- Hva tenker dere om privatpersoner som benytter seg av svart arbeid?

- Der og da tenker de nok ikke på konsekvensene, bare på å spare penger. Samtidig klager de over dyre bompenger og dårlig skoletilbud. De skal vite at bedriftene som utfører lovlig byggearbeid i Norge betaler skatt slik at vi kan opprettholde den gode velferden i landet. Alt henger sammen, sier styrelederen.

Du er ansvarlig

Frode Reisæter er prosjektleder i Lars Jønsson AS, totalleverandør av store bygg. I løpet av fire år skal han og kollegene rehabilitere tusen studenthybler på Fantoft. Han mener å ha funnet resept mot svart arbeid:

- Vi har skjerpet inn bruken av underleverandører, og bruker maksimalt ett ledd nedover i rekken. Dette er et viktig byggherreansvar og en god måte å føre kontroll på vareleveransene. Svart arbeid ødelegger bransjen, sier Reisæter.

Bygningsgruppen Bergen er opptatt av at privatpersoner også har et juridisk ansvar.

- Dersom du leier inn noen og personen faller ned fra en usikret stige er du som byggherre ansvarlig. Som privatperson burde du vite at dette arbeidet ikke skulle vært utført uten stillas. Det er ikke kjekt å måtte betale sykepenger i seks måneder etter å ha leid noen inn svart!

- Hvis du skal male huset eller utføre vedlikehold av taket, er det lett å engasjere noen som utfører arbeidskriminalitet. Og det er nesten sosialt akseptert. Det synes jeg er rystende og skremmende, sier Julie Ekeland.

Hun er senterkoordinator for A-krim-senteret i Bergen og avsnittsleder for arbeidsmarkeds kriminalitet i Vest politidistrikt.

- Flertallet bryr seg, men det er kanskje ikke nok bevisstgjøring. Folk tenker gjerne ikke så mye over det, fordi det er relativt små beløp. Når folk skal ha større jobber gjort, foretrekker de fagarbeidere som gjør det hvitt, sier Ekeland.

I og med at det er så enkelt å legge ut småjobber på nettportaler, som eksempelvis Mitt anbud, fremhever Ekeland at det er ekstra viktig å ta forholdsregler.

- Kontroller selskapet. Hvem er dette? Har de referanser? Får jeg faktura med moms? Fremstår det som arbeiderne har ryddige arbeidsforhold?

Dette sier hun vel vitende om at britiske steinleggerne i fjor engasjerte tiggere på gaten i Bergen til å utføre arbeidene. Verken britene eller tiggerne var registrert i AA-registeret (arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret).

Steinleggerne ble pågrepet av politiet, først etter utlendingsloven. Senere ble de overført i varetekt på grunn av mistanke bedrageri og brudd på merverdiavgiftsloven og bokføringsloven. Det ble opprettet utvisningssak på de britiske statsborgerne og de ble utvist etter at de hadde vedtatt forelegg for de straffbare forholdene.

- Hvilken straff risikerer kunden ved kjøp av svarte tjenester?

- Kunden risikerer å få straff, blant annet for å ha medvirket til skatte-og avgiftsunndragelser. De bidrar til arbeidslivskriminalitet ved å kjøpe tjenester av de som driver useriøst, svarer Ekeland.

Image info:

Anleggsleder Karl Inge Nordeide (fra v.) hos Lars Jønsson AS og malermester Frode Stien i Bygningsgruppen Bergen forstår ikke privatpersoner som leier inn svart arbeidskraft. Skrekkhistoriene er mange. - Svart arbeid undergraver bransjen vår. Samtidig tar folk en stor risiko! Her står de foran studentblokkene på Fantoft der de utfører lovlig rehabiliteringsarbeid. Foto: RUNE JOHANSEN

© Telemarksavisa Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/6MGEy48T>

Høysesong for svart arbeid: - Det dreper bransjen vår!

Bergensavisen Pluss. 26.05.2019 11:52. Oppdatert 14:15

Stian Espeland, Eivind Andre Pettersen Stian Espeland Eivind Andre Pettersen

Politiet og byggebransjen roper varsku. Nå er det høysesong for økonomisk kriminalitet forbundet med hus- og hagearbeid. - Du får ikke malt taket ditt for tusen kroner!

Malermester Frode Stien lar seg ikke lenger overraske over hvor langt vanlige folk er villige til å gå for å spare noen kroner når de skal pusse opp huset sitt.

- Se, her har jeg fått en mail der et svensk firma tilbyr arbeidskraft til 99 kroner timen. Maling, snekring, muring, elektrisk, rørarbeid, stillas og så videre. Dette firmaet kan tilsynelatende utføre alt billig. Dette er sosial dumping på det aller verste. Slike folk dreper bransjen vår!

Kvinne ble lurt

Svart arbeid er en gjenganger når den organiserte delen av byggebransjen i Bergen avholder sine møter.

Stien har sittet som leder i Maler- og byggtapetsermestrenes forening i tre år og hørt mange skrekkehistorier. Men det kommer stadig nye.

- En fortvilet kvinne ringte foreningen vår. Den utenlandske arbeideren som hun hadde leid inn stakk av da halve malerjobben var gjort. Personen hadde mottatt 10.000 kroner i forskudd, men mente plutselig at timene hans «var brukt opp». Kvinnen selv måtte handle inn rullebrett, koster, sparkel og maling til ham. Ingen seriøse bedrifter gjør slikt, sukker Frode Stien.

- Hva svarte du henne?

- «Du har selv gått inn i dette, som åpenbart er svart arbeid, med åpne øyne. Da kan du ikke komme til oss og klage etterpå!» Man har selv et personlig ansvar for å undersøke bedriften du hyrer inn: Har de organisasjonsnummer og offentlig registrert, betaler de skatt og moms, og har de referanser? Ingen seriøse malermestere kan male taket ditt for tusen kroner. Selve

malingen koster jo minst 500 kroner, sier malermesteren som representerer 26 medlemsbedrifter i Bergen.

Til krig mot de useriøse

Arild Kolltveit er styreformann i Bygningsgruppen Bergen der det sitter formenn i alle foreningene, fra blikkenslagere og elektrikere til murere og malere.

Bygningsgruppen har over tid kjørt kampanjer mot svart arbeid på byens byggeplasser.

- Hele bransjen er bekymret. Mange av våre medlemmer er plaget av svart arbeid. På denne årstiden er det ikke tvil om at omreisende, som stresser kunder til å få utført hagearbeid og lettere oppussing, presser markedet. Våre seriøse medlemsbedrifter får ikke oppdrag fordi andre stikker

av med jobben for en billig pris, sier Kolltveit til BA.

Kan føre til konkurser

Byggebransjen forteller om eksempler der seriøse malerfirma har lagt inn anbud på 80.000 kroner for å male et hus.

Så kommer det useriøse aktører og tilbyr jobben svart for under halvparten.

- Vi snakker ikke bare om å fjerne moms og dumpe timeprisen. Man undergraver fagarbeidet og trakasserer dem som utfører det. Alle i byggebransjen blir påvirket av svarte, useriøse bedrifter. Marginene våre er allerede små og inntjeningen lav. Uten inntjening vil man heller ikke overleve, sier Kolltveit.

- Hva tenker dere om privatpersoner som benytter seg av svart arbeid?

- Der og da tenker de nok ikke på konsekvensene, bare på å spare penger. Samtidig klager de over dyre bompenger og dårlig skoletilbud. De skal vite at bedriftene som utfører lovlig byggearbeid i Norge betaler skatt slik at vi kan opprettholde den gode velferden i landet. Alt henger sammen, sier styrelederen.

- Du er ansvarlig

Frode Reisæter er prosjektleder i Lars Jønsson AS, totalleverandør av store bygg. I løpet av fire år skal han og kollegene rehabilitere tusen studenthybler på Fantoft. Han mener å ha funnet resept mot svart arbeid:

- Vi har skjerpet inn bruken av underleverandører, og bruker maksimalt ett ledd nedover i rekken. Dette er et viktig byggherreansvar og en god måte å føre kontroll på vareleveransene. Svart arbeid ødelegger bransjen, sier Reisæter.

Bygningsgruppen Bergen er opptatt av at privatpersoner også har et juridisk ansvar.

- Dersom du leier inn noen og personen faller ned fra en usikret stige er du som byggherre ansvarlig. Som privatperson burde du vite at dette arbeidet ikke skulle vært utført uten stillas. Det er ikke kjekt å måtte betale sykepenger i seks måneder etter å ha leid noen inn svart!

- Hvis du skal male huset eller utføre vedlikehold av taket, er det lett å engasjere noen som utfører arbeidskriminalitet. Og det er nesten sosialt akseptert. Det synes jeg er rystende og skremmende, sier Julie Ekeland.

Hun er senterkoordinator for A-krim-senteret i Bergen og avsnittsleder for arbeidsmarkeds kriminalitet i Vest politidistrikt.

- Flertallet bryr seg, men det er kanskje ikke nok bevisstgjøring. Folk tenker gjerne ikke så mye over det, fordi det er relativt små beløp. Når folk skal ha større jobber gjort, foretrekker de fagarbeidere som gjør det hvitt, sier Ekeland.

I og med at det er så enkelt å legge ut småjobber på nettportaler, som eksempelvis Mitt anbud, fremhever Ekeland at det er ekstra viktig å ta forholdsregler.

- Kontroller selskapet. Hvem er dette? Har de referanser? Får jeg faktura med moms? Fremstår det som arbeiderne har ryddige arbeidsforhold?

Dette sier hun vel vitende om at britiske steinleggerne i fjor engasjerte tiggere på gaten i Bergen til å utføre arbeidene. Verken britene eller tiggerne var registrert i AA-registeret (arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret).

Steinleggerne ble pågrepet av politiet, først etter utlendingsloven. Senere ble de overført i varetekt på grunn av mistanke bedrageri og brudd på merverdiavgiftsloven og bokføringsloven. Det ble opprettet utvisningssak på de britiske statsborgerne og de ble utvist etter at de hadde vedtatt forelegg for de straffbare forholdene.

- Hvilken straff risikerer kunden ved kjøp av svarte tjenester?

- Kunden risikerer å få straff, blant annet for å ha medvirket til skatte- og avgiftsunndragelser. De bidrar til arbeidslivskriminalitet ved å kjøpe tjenester av de som driver useriøst, svarer Ekeland.

Image info:

Anleggsleder Karl Inge Nordeide (fra v.) hos Lars Jønsson AS og malermester Frode Stien i Bygningsgruppen Bergen forstår ikke privatpersoner som leier inn svart arbeidskraft.

ADVARER: Julie Ekeland er koordinator for A-krimssenteret i Bergen. FOTO: stian Espeland

PÅGREPET: På denne tiden i fjor engasjerte britiske steinleggerne tiggere på gaten i Bergen. Verken britene eller tiggerne var registrert i Aa-registeret. Her blir de pågrepet av politiet. ARKIVFOTO. BA

Fact-box:

Slik unngår du svart arbeid

Politiet mener forbrukere må bli flinkere til å sjekke arbeidere og selskaper.

Det er enkelt å legge ut småjobber på eksempelvis Mitt anbud, derfor er det ekstra viktig at du tar forholdsregler.

Politiets A-krimssenter ber deg sjekke dette: Når ble selskapet opprettet? Hvem jobber der? Har de referanser? Virker forholdene ryddige? Får jeg faktura med moms?

Har arbeidstakerne HMS-kort? Er de forsikret? Fremstår det som arbeiderne jobber under tvang?

Sjekkliste mot svart arbeid:

Når privatpersoner og firma ikke betaler skatter og

avgifter etter reglene, kalles det svart arbeid.

Når du betaler noen kontant, uten at det blir trukket skatt og moms, eller du får faktura.

Er et stort problem for hele samfunnet. Det blir mindre penger til utdanning, helse og veier.

Det blir vanskeligere å drive en lovlig bedrift fordi denne må konkurrere mot dem som jukser.

De som velger å jobbe svart mister rettigheter som feriepenger, sykepenger, pensjon, lønnsgaranti, oppsigelsesvern og penger under arbeidsledighet.

KILDE: handlehvitt.no

Fact-box:

A-krim

A-krim er et tverrfaglig samarbeid mellom Arbeidstilsynet, skatteetaten, politiet, kemneren og Nav.

Målet er blant annet å avdekke svart arbeid, sosial dumping, trygdesvindler og bruk av ulovlig arbeidskraft.

Spesielt utsatte bransjer er blant annet bygg- og anleggsbransjen, servering, bilverksted og transport.

Siden 2014 har de nevnte fem offentlige etatene jobbet med å bekjempe kriminalitet i arbeidsmarkedet i Hordaland.

© Bergensavisen Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/5BizOTJc>

- DREPER BRANSJEN VÅR!

Bergensavisen. 25.05.2019. Side: 8-9

STIAN ESPELAND EIVIND ANDRE PETTERSEN

Politiet og byggebransjen roper varsku. Nå er det høysesong for økonomisk kriminalitet forbundet med hus- og hagearbeid. - Du får ikke malt taket ditt for tusen kroner!

FANTOFT: Malermester Frode Stien lar seg ikke lenger overraske over hvor langt vanlige folk er villige til å gå for å spare noen kroner når de skal pusse opp huset sitt.

- Se, her har jeg fått en mail der et svensk firma tilbyr arbeidskraft til 99 kroner timen. Maling, snekring, muring, elektrisk, rørarbeid, stillas og så videre. Dette firmaet kan tilsynelatende utføre alt billig. Dette er sosial dumping på det aller verste. Slike folk dreper bransjen vår!

Kvinne ble lurt

Svart arbeid er en gjenganger når den organiserte delen av byggebransjen i Bergen avholder sine møter. Stien har sittet som leder i Maler- og byggtapetsermestrenes forening i tre år og hørt mange skrekkehistorier. Men det kommer stadig nye.

- En fortvilet kvinne ringte foreningen vår. Den utenlandske arbeideren som hun hadde leid inn stakk av da halve malerjobben var gjort. Personen hadde mottatt 10.000 kroner i forskudd, men mente plutselig at timene hans «var brukt opp». Kvinnen selv måtte handle inn rullebrett, koster, sparkel og maling til ham. Ingen seriøse bedrifter gjør slikt, sukker Frode Stien.

- Hva svarte du henne?

- «Du har selv gått inn i dette, som åpenbart er svart arbeid, med åpne øyne. Da kan du ikke komme til oss og klage etterpå!» Man har selv et personlig ansvar for å undersøke bedriften du hyrer inn: Har de organisasjonsnummer og offentlig registrert, betaler de skatt og moms, og har de referanser? Ingen seriøse malermestre kan male taket ditt for tusen kroner. Selve malingen koster jo minst 500 kroner, sier malermesteren som representerer 26 medlemsbedrifter i Bergen.

Til krig mot de useriøse

Arild Kolltveit er styreformann i Bygningsgruppen Bergen der det sitter formenn i alle foreningene, fra blikkenslagere og elektrikere til murere og malere. Bygningsgruppen har over tid kjørt kampanjer mot svart arbeid på byens byggeplasser.

- Hele bransjen er bekymret. Mange av våre medlemmer er plaget av svart arbeid. På denne årstiden er det ikke tvil om at omreisende, som stresser kunder til å få utført hagearbeid og lettere oppussing, presser markedet. Våre seriøse medlemsbedrifter får ikke oppdrag fordi andre stikker av med jobben for en billig pris, sier Kolltveit til BA.

Kan føre til konkurser

Byggebransjen forteller om eksempler der seriøse malerfirma har lagt inn anbud på 80.000 kroner for å male et hus.

Så kommer det useriøse aktører og tilbyr jobben svart for under halvparten.

- Vi snakker ikke bare om å fjerne moms og dumpe timeprisen. Man undergraver fagarbeidet og trakasserer dem som utfører det. Alle i byggebransjen blir påvirket av svarte, useriøse bedrifter. Marginene våre er allerede små og inntjeningen lav. Uten inntjening vil man heller ikke overleve, sier Kolltveit.

- Hva tenker dere om privatpersoner som benytter seg av svart arbeid?

- Der og da tenker de nok ikke på konsekvensene, bare på å spare penger. Samtidig klager de over dyre bompenger og dårlig skoletilbud. De skal vite at

bedriftene som utfører lovlig byggearbeid i Norge betaler skatt slik at vi kan opprettholde den gode velferden i landet. Alt henger sammen, sier styrelederen.

- Du er ansvarlig

Frode Reisæter er prosjektleder i Lars Jønsson AS, totalleverandør av store bygg. I løpet av fire år skal han og kollegene rehabilitere tusen studenthybler på Fantoft. Han mener å ha funnet resept mot svart arbeid:

- Vi har skjerpet inn bruken av underleverandører, og bruker maksimalt ett ledd nedover i rekken. Dette er et viktig byggherreansvar og en god måte å føre kontroll på vareleveransene. Svart arbeid ødelegger bransjen, sier Reisæter.

Bygningsgruppen Bergen er opptatt av at privatpersoner også har et juridisk ansvar.

- Dersom du leier inn noen og personen faller ned fra en usikret stige er du som byggherre ansvarlig. Som privatperson burde du vite at dette arbeidet ikke skulle vært utført uten stillas. Det er ikke kjekt å måtte betale sykepenger i seks måneder etter å ha leid noen inn svart!

- Hvis du skal male huset eller rengjøre taket, er det lett å engasjere noen som utfører arbeidskriminalitet. Og det er nesten sosialt akseptert. Det synes jeg er rystende og skremmende, sier Julie Ekeland, koordinator for A-krim-senteret i Bergen og avsnittsleder for arbeidsmarkedskriminalitet.

- Jeg tror mange bryr seg, men det er kanskje ikke nok bevisstgjøring. Folk tenker gjerne ikke så mye over det, fordi det er relativt små beløp. Når folk skal ha større jobber gjort, foretrekker de fagarbeidere som gjør det hvitt. Det er lite som går på solidaritetsansvar, sier Ekeland, som skulle ønske forbrukerne kunne stilles mer til ansvar.

HØRER SKREKKHISTORIER: Anleggsleder Karl Inge Nordeide (fra v.) hos Lars Jønsson AS og malermester Frode Stien i Bygningsgruppen Bergen forstår ikke privatpersoner som leier inn svart arbeidskraft. Skrekkehistoriene er mange. - Svart arbeid undergraver bransjen vår. Samtidig tar folk en stor risiko! Her står de foran studentblokkene på Fantoft der de utfører

lovlig rehabiliteringsarbeid. | PÅGREPET: På denne tiden i fjor engasjerte britiske steinleggerne tiggere på gaten i Bergen. Verken britene eller tiggerne var registrert i Aa-registeret. Her blir de pågrepet av politiet. ARKIVFOTO. BA | ADVARER: Julie Ekeland er koordinator for A-krim-senteret i Bergen.

© Bergensavisen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefordles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/uOLazmAC>

Mer arbeidslivskriminalitet i Oslo og Akershus, ifølge a-krimssenteret

🌐 FriFagbevegelse.no. 29.04.2019 16:13. Oppdatert 01.05.2019 03:18

TORGNY HASÅS

- Utfordringene med arbeidslivskriminaliteten i Oslo og Akershus har ikke blitt mindre hos oss hverken når det gjelder alvorlighetsgrad eller omfang.

Vi ser at kriminelle stadig tilpasser seg vår kontrollvirksomhet, sier leder for A-krimssenteret i Oslo og Akershus, Olav Norheim til FriFagbevegelse.

p

Betydelig høyere aktivitet

Senterets resultater for 2018 viser en økning fra 2017, og at senteret har en betydelig høyere aktivitet i 2018 enn året før.

- Økningen skyldes at vi har satt inn ytterligere ressurser og har blitt mer effektive, sier Norheim.

Tallet på anmeldelser har nesten doblet seg fra 2017. Antall kontroller er tredoblet. Antall utvisninger er firedoblet. 70 prosent flere virksomheter er stanset i 2018, viser resultatene.

37 millioner kroner

Mens Skatteetaten og kemneren i 2017 avdekket 28 millioner kroner i inntekt- og avgiftsunndragelser, så hadde dette beløpet økt til 37 millioner kroner i 2018.

- At Arbeidstilsynet melder om færre brudd på arbeidsmiljøregelverket på landsbasis, er gledelig, men i vårt område ser vi dessverre en økning i funn i tilknytning til våre tverretatlige kontroller, sier Norheim til FriFagbevegelse.

Arbeidstilsynet konkluderte i sin årsrapport for 2018 med at arbeidslivskriminaliteten innenfor HMS regelverket har blitt mindre alvorlig.

Mennesker utnyttet

FriFagbevegelse

Med 12 ukte forekjøp, bedkjøp og arbeidsmiljøkontroller i hovedregionen

1. mai på ungdomsgate

Olav Norheim, leder for a-krimssenteret i Oslo, mener at arbeidslivskriminaliteten i Oslo og Akershus har ikke blitt mindre hos oss hverken når det gjelder alvorlighetsgrad eller omfang. Vi ser at kriminelle stadig tilpasser seg vår kontrollvirksomhet, sier leder for A-krimssenteret i Oslo og Akershus, Olav Norheim til FriFagbevegelse.

Vi beretter informasjonen i denne artikkelen med henholdsvis innhold og ansvar. Du kan alltid bestille innholdet i dette. Les mer

📄 Meld deg på nyhetsbrevet

Mer arbeidslivskriminalitet i Oslo og Akershus, ifølge a-krimssenteret

Resultatene for a-krimssenteret for 2018 viser større aktivitet og kriminelle som tilpasser seg kontrollvirksomheten

TORGNY HASÅS
torgn@fri FAGbevegelse.no

Publisert 29.04.2019 16:13
Oppdatert 01.05.2019 03:18

- Utfordringene med arbeidslivskriminaliteten i Oslo og Akershus har ikke blitt mindre hos oss hverken når det gjelder alvorlighetsgrad eller omfang. Vi ser at kriminelle stadig tilpasser seg vår kontrollvirksomhet, sier leder for A-krimssenteret i Oslo og Akershus, Olav Norheim til FriFagbevegelse.

A-krimssenteret Oslo og Akershus er et tverretatlig samarbeid mellom politi, skatt, Nav, Arbeidstilsynet, toll og kemner. Det er ett av sju a-krimssentrene i Norge. Under kontroller i regi av senteret, har en ofte funnet grove brudd på gjeldende lover og regler.

- Vi ser mennesker som utnyttet og store summer skatter og avgifter som undras fellesskapet. A-krim fører til konkurransedreining. I møte med kriminelle aktører, som presser priser og vinner anbud, blir det vanskeligere å drive lovlig virksomhet. Det har alvorlige konsekvenser for samfunnet vårt, sier Norheim.

p

Samfunnet taper

Han oppsummerer at a-krimsentret i Oslo og Akershus stadig bygger kompetanse, blir mer effektivt og avdekker mer.

- Vi mener våre resultater viser at satsningen lønner seg. Vi må fortsette innsatsen mot a-krim, for mange av de kriminelle er godt organiserte og det er arbeidskrevende å stanse deres virksomhet.

Han avslutter med en appell til forbrukere og oppdragsgivere. Det er viktig at alle tar ansvar.

- Det er samfunnet som taper når kriminelle aktører vinner markedsandeler, slår lederen fast.

Image-text:

Olav Norheim, leder for a-krimsentret i Oslo, mener at arbeidslivskriminaliteten ikke har blitt mindre i hovedstaden.

A-krimsentret i Oslo

© FriFagbevegelse.no

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/qiS5EMM>

Avdekket to tilfeller av grov arbeidskriminalitet

🌐 Drammen Live24. 13.03.2019 11:50. Oppdatert 16:17

Redaksjonen

A-krimsentret har i samarbeid med politiet, NAV, Arbeidstilsynet og Skatteetaten avdekket to store, kriminelle nettverk i sør-øst politidistrikt.

© Drammen Live24

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/GOWpzIAI>

DRAMMEN LIVE24
TIPS OSS!
☎ 915 20 615 eller tips@ret.nu
1000+ tilgjengelige tips

NYHETER - SPORT - KULTUR - FORBRUKER - BLOGG - VIDEO - WEBKAMERA

Ta bussen til årets råeste hopprenn 16.-17. mars
Vi setter opp ekstra busser lørdag og søndag til Vikersund.
Brakar

Avdekket to tilfeller av grov arbeidskriminalitet
A-krimsentret har i samarbeid med politiet, NAV, Arbeidstilsynet og Skatteetaten avdekket to store, kriminelle nettverk i sør-øst politidistrikt.

Redaksjonen
13.03.19, kl. 11:50
13.03.19, kl. 16:17

Del artikkelen

A-KRIMSENTERETS INNSATS I 2018:

- 1701 hadde a-krimsentret 694 løpende utbetalt og gjennomførte 690 ID-kontroller.
- Totalt ble det gjennomført 10 skjener der 121 virksomheter og 181 arbeid- og byggruiner ble kontrollert. Til sammen 518 personer ble kontrollert.
- 18,2 millioner i skyldte skatter og avgifter er sikret gjennom arrest og utlegg.
- 34 personer er utvist fra landet.
- 35 personer og virksomheter er arrestert.
- 45 000-løst innløst.
- 230 000 kroner innkrevet fra hater

BUSKERUD: - Vi ser tydelige resultater av innsatsen mot uøstlige og kriminelle, sier koordinator Helle Hartz Hagen.

De kriminelle nettverkene som er avdekket består av flere firmaer som samarbeider om kriminaliteten på tvers av fylker og bransjer. Flere bakmenn har blitt identifisert, og vil bli straffet og fjernet fra markedet.

- Her snakker vi om godt organiserte nettverk som systematisk bryter regelverket, sier koordinator Helle Hartz Hagen.

Hun understreker at etablene tar i bruk alle sine verktøyer på en samordnet og effektiv måte for å stå ut skatere.

- Innsatsen nytter
A-krimsentret ble opprettet sommeren 2017 og består av medarbeidere fra politiet, Skatteetaten, Arbeidstilsynet og NAV.
Gjennom at flere etabler samarbeider kan man gjøre bredere kontroller, og man

SOMMER HELE ÅRET PÅ DRAMMENSBADETI
27 grader i det store bassenget og 35,5 grader i vannbassengene

- Kan det oppleves konfronterende for huseiere å bli oppringt av skatteetaten med anmodninger om svart arbeid?

- Vi prøver å ha en åpen og informativ tilnærming. Vi er veldig opptatt av å få fram at hensikten er å gjøre det enkelt å velge seriøs arbeidskraft. Våre veiledere har god trening i å kommunisere disse temaene, sier divisjonsdirektør i Skatt Sør, Eve Bergli.

Hun tror ikke er grunn til å anta at folk vil bli nervøse.

- Vi opplever at folk setter pris på at vi tar kontakt for å veilede. Det ligger ikke noen kontrollvirksomhet i dette. Det er rett og slett for å hjelpe forbrukeren til å ta gode valg, sier Bergli.

Skatteetaten ønsker gjennom kampanjen å tilrettelegge for velinformerte og gode valg.

- Vi har befolkningsundersøkelse fra juni 2014 som viser en sammenheng mellom informerte valg og atferd. Dette er veldig målrettet informasjon, til en gruppe der det kan være aktuelt å etterspørre arbeidskraft fra håndverkere, sier Bergli.

SAMARBEIDER: Politistasjonssjef i Tønsberg, Øystein Hovde, og Færder-ordfører Roar Jonstang (H).

© Tønsbergs Blad

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/JzQm9RYn>

Kjøpe eller bygge bolig i Færder? Da vil du snart få en telefon

Tønsbergs Blad Pluss. 03.03.2019 10:32

Ivar Benjamin Østebø

Skatteetaten vil ringe alle som har kjøpt eller søkt byggetillatelse for enebolig.

I 2016 ble holdningskampanjen Medbyggerne lansert. Medbyggerne er et samarbeid mellom A-krim-senteret, bygg- og anleggsbransjen og flere offentlige instanser.

Denne kampanjen retter seg mot bedriftene.

Nå blir Færder en av de elleve første kommunene i landet som henger seg på kampanjen «Tett på», der kommunen sammen med Skatteetaten og Medbyggerne samarbeider om å få til en holdningsendring og spre kunnskap til forbrukerne.

Til forbrukere

Derfor vil alle i Færder som kjøper bolig, fritidsbolig eller sender byggesøknad bli ringt opp av Skatteetaten med oppfordring om å bruke seriøse håndverkere. Etter veiledning på telefon, vil de også fått tilsendt skriftlig informasjon om hvordan de kan velge riktig.

Færder kommune bidrar med informasjon om byggesøknader og Kartverket har informasjon om solgte boliger. Veiledere fra Skatt Sør ringer deretter de berørte innbyggerne.

- Det må understrekes at dette er et tilbud, og ikke en kontroll. Det er veldig viktig, sier Færder-ordfører Roar Jonstang (H).

Kampanjen henger sammen med regjeringens strategidokument, der det gis klare føringer om at arbeidslivskriminalitet skal være en prioritert oppgave for det offentlige.

Ut over de seriøse

- Dette går ut over de seriøse aktørene i bransjen. De fleste ønsker jo å bruke seriøse håndverkere, men

alternativet er jo der. De seriøse aktørene kan ikke konkurrere mot dem som ikke følger spillereglene, sier politistasjonssjef i Tønsberg, Øystein Hovde.

Han forteller at A-krim-senteret i Tønsberg stadig oppdager svart arbeid og regelbrudd ved sine kontroller. Det er aksjonert mot både byggeplasser, vaskehaller og privatboliger.

- Dette er et tilbud som vil øke kunnskapen om rettigheter og plikter hos tiltakshaverne i kommunen. Vi håper at dette vil gjøre det enklere å velge seriøse håndverkere og som reduserer etterspørselen av useriøs arbeidskraft, sier Jonstang.

Hovde påpeker betalingsmetode som det første røde flagget man må være bevisst på. Skatteetaten vil tilby å veilede innbyggerne innen de forskjellige

forbeholdene man bør ta for å forsikrer seg om at håndverkerne man bruker jobber etter boka.

fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/We0umUq1>

- Utover at staten taper svært store inntekter, løper man også en risiko selv. Man har ikke mye reklamasjon å snakke om når man velger svart, og du unngår dessuten medansvar for skatteunndragelser, sier Jonstang.

Ingen kontrollvirksomhet i det

- Kan det oppleves konfronterende for huseiere å bli oppringt av skatteetaten med anmodninger om svart arbeid?

- Vi prøver å ha en åpen og informativ tilnærming. Vi er veldig opptatt av å få fram at hensikten er å gjøre det enkelt å velge seriøs arbeidskraft. Våre veiledere har god trening i å kommunisere disse temaene, sier divisjonsdirektør i Skatt Sør, Eve Bergli.

Hun tror ikke er grunn til å anta at folk vil bli nervøse.

- Vi opplever at folk setter pris på at vi tar kontakt for å veilede. Det ligger ikke noen kontrollvirksomhet i dette. Det er rett og slett for å hjelpe forbrukeren til å ta gode valg, sier Bergli.

Skatteetaten ønsker gjennom kampanjen å tilrettelegge for velinformerte og gode valg.

- Vi har befolkningsundersøkelse fra juni 2014 som viser en sammenheng mellom informerte valg og atferd. Dette er veldig målrettet informasjon, til en gruppe der det kan være aktuelt å etterspørre arbeidskraft fra håndverkere, sier Bergli.

Image info:

SAMARBEIDER: Politistasjonssjef i Tønsberg, Øystein Hovde, og Færder-ordfører Roar Jonstang (H).

© Tønsbergs Blad Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning

- Vi ringte til arbeidsgiveren som sa at håndverkeren hadde startet i bedriften dagen i forveien. Vi mistenker svart arbeid. Håndverkeren ble bortvist fra plassen, sier en av kontrollørene til Aftenbladet.

Servicebransjen

Samtidig som det nye senteret skal gjøre A-krim mer slagkraftig, mener Ellingsen at sammenslåingen med A-krim i Haugesund har styrket arbeidet.

- Vi er nå tettere på arbeidslivet i hele Rogaland, sier hun.

Byggebransjen har fått mye oppmerksomhet fra A-krim senteret. Denne bransjen vil ikke bli glemt i 2019, men i tillegg vil vi ettergå servicebransjen nærmere i sømmene. Spesielt serveringsbransjen.

- Hvorfor retter dere oppmerksomheten mot akkurat denne bransjen?

- Som i alle bransjer finnes det hovedsakelig seriøse aktører, men vi har grunn til å tro at det gjøres mange feil i servicebransjen. Det er mye penger i bransjen og det er vanlig med stor utskifting av personale. Vi vet også at mange som jobber i bransjen enten er unge eller utenlandske og at disse kanskje ikke kjenner til sine rettigheter og plikter i like stor grad som eldre arbeidstakere. Funn vi har gjort på kontroller gir oss grunn til å mistenke at det syndes en del i denne bransjen, sier Ellingsen.

A-krim Rogaland

Hva: Arbeidsmarkeds kriminalitet er brudd på norske lover om lønns- og arbeidsforhold, trygde-, skatte- og avgiftskriminalitet eller organisert kriminalitet som minimaliserer produksjonskostnader for varer og tjenester i Norge, og dermed undergraver norske samfunnsstrukturer og virker konkurransevridende.

Hvem: Politiet, Arbeidstilsynet, Skatteetaten, Kemneren i Stavanger og NAV.

Onsdag gjennomførte A-krim kontroll ved flere privatboliger i Stavanger og Sandnes. Alt virker å være i orden i denne kjelleren på Vaulen, hvor to polske håndverkere jobber. Ved hjelp av tolken som arbeidstilsynet har ringt, svarer Jacek Matwiej på kontrollørenes spørsmål.

c Fredrik Refvem

© Stavanger Aftenblad

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/EaPmWFO>

Intensiverer jakten på dem som kjøper svart

Stavanger Aftenblad - Login. 18.01.2019 18:39. Oppdatert 19.01.2019 22:42

Cornelius Munkvik Journalist Fredrik Refvem Fotograf

ROGALAND: I 2019 kan det bli dyrt å spare penger ved å benytte seg av dem som tilbyr svart arbeid.

- Til nå har vi i all hovedsak konsentrert oss om å stanse uærlige arbeidsgivere. Nå kan også uærlige kunder vente seg reaksjoner, sier tilsynsleder Gro Ellingsen i Arbeidstilsynet.

Hun er talsperson for den tverretatlige gruppen A-krim (se faktaboks).

Det er snart fire år siden A-krim senteret ble etablert i Rogaland. På spørsmål om det nå har blitt mindre arbeidsmarkeds kriminalitet i distriktet, svarer Ellingsen følgende:

- Det er fremdeles definitivt bruk for A-krim. Det er mye å gjøre. For oss er det dagligdags å avdekke tilfeller av svart arbeid. Nå vil vi i større grad også konfrontere dem som benytter seg av slike tjenester, sier hun.

Nytt senter

A-krim Rogaland har høstet mange lovord. I februar i fjor var både datidens politidirektør Odd Reidar Humlegård og statssekretær Thor Kleppen Sættem (H) fra Justis- og beredskapsdepartementet i Sør-Vest politidistrikt for å høre mer om hvordan den tverretatlige gruppen jobber.

FERSK DOM: Restauranteiere dømt for å ha utnyttet fire kokker til tvangsarbeid

I fremtiden vil A-krim Rogaland bli enda mer slagkraftige, skal vi tro Ellingsen. Fredag åpnet A-krim senteret nye og større lokaler hos Skatteetaten i Lagårdsveien. Det betyr blant annet en samlokalisering av alle som er tilknyttet A-krim. Det igjen betyr mer effektivitet.

- Med det nye senteret på plass vil etatene samarbeidet enda tettere. Det vil generere hyppigere

kontroller, som igjen betyr større oppdagelsesrisiko for dem som begår arbeidsmarkeds kriminalitet, sier Ellingsen og fortsetter:

- Vi har også opprettet en kunnskapsgruppe på senteret som skal drive med etterretning og analyse. Vi skal til enhver tid ha oversikt over aktører vi anser for å være en trussel mot vårt velferdssystem.

Hyppige kontroller

Årsregnskapet for 2018 er foreløpig ikke klart. Ellingsen kan derfor ikke si hvor mye arbeidskriminalitet som ble avdekket av A-krim i fjor. At antallet kontroller øker kan hun imidlertid bekrefte. Da A-krim startet i mars 2015 var åtte personer tilknyttet gruppen. I dag er antallet 25.

Bli med A-krim Rogaland på jakt etter svart arbeid

Onsdag gjennomførte fem av disse, to politibetjenter og tre medarbeidere fra Arbeidstilsynet, kontroll ved flere privatboliger som er under oppussing.

- Jeg synes det er bra at A-krim gjennomfører kontroller. De er jo her først og fremst for å hjelpe, sier en huseier på Storhaug, som ikke ønsker å stå frem med navn.

Utenfor en bolig under oppussing i Sandnes kommer A-krim i kontakt med en håndverker som sier at han har jobbet for et lokalt selskap i et halvt år. Til kontrollørene kan han også fortelle at han alltid får utbetalt lønn i kontanter.

Lønn i kontanter får varsellysene til å blinke i A-krim.

- Vi ringte til arbeidsgiveren som sa at håndverkeren hadde startet i bedriften dagen i forveien. Vi mistenker svart arbeid. Håndverkeren ble bortvist fra plassen, sier en av kontrollørene til Aftenbladet.

Servicebransjen

Samtidig som det nye senteret skal gjøre A-krim mer slagkraftig, mener Ellingsen at sammenslåingen med A-krim i Haugesund har styrket arbeidet.

- Vi er nå tettere på arbeidslivet i hele Rogaland, sier hun.

Byggebransjen har fått mye oppmerksomhet fra A-krim senteret. Denne bransjen vil ikke bli glemt i 2019, men i tillegg vil servicebransjen ettergås nærmere i sømmene. Spesielt serveringsbransjen.

- Hvorfor retter dere oppmerksomheten mot akkurat denne bransjen?

- Som i alle bransjer finnes det hovedsakelig seriøse aktører, men vi har grunn til å tro at det gjøres mange feil i servicebransjen. Det er mye penger i bransjen og det er vanlig med stor utskifting av personale. Vi vet også at mange som jobber i bransjen enten er unge

eller utenlandske og at disse kanskje ikke kjenner til sine rettigheter og plikter i like stor grad som eldre arbeidstakere. Funn vi har gjort på kontroller gir oss grunn til å mistenke at det syndes en del i denne bransjen, sier Ellingsen.

Image info:

Onsdag gjennomførte A-krim kontroll ved flere privatboliger i Stavanger og Sandnes. Alt virker å være i orden i denne kjelleren på Vaulen, hvor to polske håndverkere jobber. Ved hjelp av tolken som arbeidstilsynet har ringt, svarer Jacek Matwiej på kontrollørenes spørsmål.

Arbeidstilsynet spør ut en boligeier på Storhaug. - Det er flott at A-krim gjennomfører kontroller, sier mannen som ønsker å være anonym.

HMS-kort er bare en av mange ting A-krim sjekker når de gjennomfører kontroller.

Fact-box:

A-krim Rogaland

© Stavanger Aftenblad - Login

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/FHGx37B4>

Over hundre personer ble kontrollert under storaksjon i Salten - to byggeplasser måtte legge ned arbeidet

🌐 Avis Nordland Pluss. 09.12.2018 23:18

Anders Bergundhaugen

A-krimssenteret oppsøkte 40 adresser og kontrollerte 102 personer i Bodø, Fauske og Meløy. Ved to byggeplasser ble arbeidet stanset. Storaksjonen ble gjennomført i september, og hadde som mål å kartlegge privatmarkedet i byggebransjen.

- Vi avdekket noen ting som ikke var på stell. Men ikke de store alvorlige forhold. Andre steder har samme aksjon gitt et helt annet resultat, sier Per Thomassen, leder for A-krimssenteret i Nordland.

- Ga god oversikt

Like fullt ble det påvist noen lovbrudd. Og ved to tilfeller ble det gitt stoppordre, da Arbeidstilsynets representanter ikke vurderte det forsvarlig å la arbeidet fortsette før påpekte forhold var rettet.

Thomassen åpner for at vær og vind kan ha spilt inn på aktivitetsnivået da kontrollen ble gjennomført. Fire tverretattlig sammensatte team brukte to dager på de tre Salten-kommunene. Foruten de faste medlemmene fra skatteetat, arbeidstilsyn, politi og nav, deltok kemner og politiets utlendingstjeneste.

- Sesongen var nok over sin høyde for enkelte typer arbeid, men aksjonen ga oss en god oversikt. Særlig i Bodø foregår mye næringsaktivitet i privatmarkedet. Og vi fikk tilbakemelding fra en del aktører om at de satte pris på at vi kom, sier Thomassen.

Kummerlige boforhold

Siden oppstarten sommeren 2017 har A-krimssenteret sett nærmere på flere bransjer. Thomassen nevner bygg og anlegg, fiskeri og fisketurisme, samt bilpleie og bilverksted.

- Vi har avdekket boforhold og kostnader omkring dette som ikke er bra. Arbeid i høyden som ikke er bra og arbeidstid som ikke er bra. Det er ingen grunn til å

tro at det er så mye bedre i Nord-Norge enn lenger sør i landet, fastslår Thomassen.

- Hva er skrekkeksemplene?

- Vi vet om folk som har malt hus for 65 kroner timen, hvilket selvsagt er langt under tariff. Og vi har sett eksempler der utenlandske arbeidere betaler mye for kummerlige boforhold i arbeidsgivers regi.

En aktør er politianmeldt, for svart arbeid og ulovlig arbeidskraft. Saken er under etterforskning.

For godt?

- Hvilke tanker gjør du deg når dere kommer over slike saker?

- Jeg tenker at både jeg og andre må reflektere litt over at dette ikke er rett. Det er sosial dumping og konkurransevridning. Dersom mange benytter seg av dem som driver ulovlig for eksempel ved malearbeid, blir det ikke enkelt for dem som driver seriøst.

Bortfall av inntekter til fellesskapet som følge av svart og ulovlig arbeid, er et samfunnsproblem. Tall fra Samfunnsøkonomisk analyse tilsier at arbeidslivskriminalitet koster Nordland cirka 1300 millioner, mens unndratt skatt og trygdesvindler gjør at fylket og kommunene taper cirka 557 millioner årlig.

- Det er noe enhver må reflektere over når en står overfor et tilbud om noe som er for godt til å være sant i forhold til pris. Virker noe for godt til å være sant, så er det som regel det, sier Thomassen.

Raske virkemidler

Så langt i år har A-krimssenteret i Nordland kontrollert nær 700 personer innen ulike bransjer, fordelt på elleve kommuner i Nordland.

- Vi forsøker å benytte raske virkemidler ute på kontroll. Arbeidstilsynet kan for eksempel gi overtredelsesgebyr, og politiet kan bortvise personer dersom vi har en klar oppfatning av at det foregår noe straffbart. I noen tilfeller er overtredelsene så grove at anmeldelse blir sluttsammen.

Thomassen føler de har fått gjort en god del, men har en ambisjon om å være enda mer ute i fortsettelsen, noe han ser som en naturlig konsekvens av at bemanningen ved senteret er blitt ytterligere styrket siden oppstarten.

Image info:

Koordinerende leder Per Thomassen og A-krimssenteret teller nå fire hele stillinger fra politiet, tre fra Arbeidstilsynet, to fra Nav og fem fra Skatteetaten.

Per Thomassen leder A-krimssenteret i Nordland.

Dette bildet er tatt under kartleggingsaksjon rettet mot byggebransjen.

Per Thomassen leder A-krimssenteret i Nordland.

Nær 700 personer er kontrollert i fylket så langt i år.

Fact-box:

A-krim

* A-krimssenteret i Nordland åpnet sommeren 2017, og jobber på tvers av fag og etater for å forhindre arbeidslivskriminalitet.

* Foruten politi, skatteetat, arbeidstilsyn og nav, som inngår i teamet - samarbeider man også med en rekke andre aktører (etater og organisasjoner), der det er naturlig.

* Senteret er samlokalisert hos Skatt Nord i Bodø, og har nå 15 ansatte. Også andre steder i fylket fins lokale og tverrfaglig sammensatte A-krimmiljø.

* Samfunnsøkonomisk analyse rapporterte i 2017 at det årlig jobbes svart for cirka 28 milliarder kroner i Norge. Unndratt skatt og trygdesvindler utgjør cirka 12 milliarder.

© Avisa Nordland Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/50bmtPOZ>

Visjoner for fremtidens arbeidsliv

Arbeids- og sosialdepartementet. 22.10.2018 16:23

Arbeids- og sosialminister Anniken Hauglies innlegg på Arbeidsmiljøkongressen 2018.

© Arbeids- og sosialdepartementet

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/XhBxFbGc>

The screenshot shows the official website of the Norwegian government, Regjeringen.no. The page features a dark blue header with the government logo and navigation menus for 'Tema', 'Dokument', 'Aktuelt', 'Departement', and 'Regjering'. The main content area is white and contains the following text:

Visjoner for fremtidens arbeidsliv
 Taleinnlegg | Dato: 22.10.2018
 Av: Arbeids- og sosialminister, Anniken Hauglie

Arbeids- og sosialminister Anniken Hauglies innlegg på Arbeidsmiljøkongressen 2018.

* Sjekkes mot fensjering

Kjære alle sammen,

Jeg er glad for å se så mange engasjerte ansatte, verneombud, tillitsvalgte og arbeidsgivere, som alle har til felles at vi ønsker oss, og jobber for, et trygt og godt arbeidsliv for alle.

Dere kjenner pulsen på arbeidsmiljøet.

Uten dere og det arbeidet dere gjør hver dag på arbeidsplassene, ville arbeidslivet sett helt annerledes ut.

*

I Norge har de fleste et godt arbeidsmiljø.

9 av 10 trives på jobb.

Vi er blant de i Europa som er aller mest fornøyd med forholdene på arbeidsplassen, ifølge Statens arbeidsmiljøinstitutt.

Arbeidsmiljøet i Norge er med andre ord i verdens toppen - mye takket være det gode partssamarbeidet.

Arbeid er for mange en god kilde til god helse.

Jeg vil derfor starte med å gi ros og anerkjennelse til alle de tillitsvalgte, verneombud, ansatte og arbeidsgivere som hver eneste dag bidrar til den høye, norske arbeidsmiljøstandarden, som vi må verne om.

Statens arbeidsmiljøinstitutt, et forskningsmiljø som oversøker arbeidsmiljøet i Norge, rapporterer i 2018 at utfordringen på

Huseier skulle betale 35.000 for dette: - Jobbet med hammer og spade

🌐 Bergens Tidende - Login. 18.09.2018 18:26. Oppdatert 20:37

Ørjan Torheim

I glovarmen jobbet tiggere med en grøft utenfor huset i Bergen. Det endte med fire utviste briter. - Det var 30 grader i skyggen den dagen.

Rumenerne satt og hakket med en hammer, og brukte en aluminiumsspade og delvis hendene til å skuffe vekk med, sier Øystein Andersen i Arbeidstilsynet.

Han er talsperson for A-krim Hordaland, der flere etater jobber sammen for å avdekke og bekjempe kriminalitet i arbeidslivet.

Mandag snakket han til arbeidsminister Anniken Hauglie (H). Hun kom på besøk for å høre om resultatene siste halvår.

- Hentet på hospits

Rumenerne som skulle lage fire meter grøft for 35.000 kroner, var ett av eksemplene Andersen trakk frem. De ble oppdaget i et boligfelt under en aksjon mot britiske steinleggere i Bergen tidlig i sommer. Østeuropeerne oppga selv å være tiggere.

I løpet av flere aksjoner, på ulike steder i Bergen, ble fire briter tatt. De ble alle bøtelagt og utvist, fikk ministeren opplyst, blant annet for svart arbeid og bruk av uregistrerte arbeidstakere.

- De hentet rumenere på et hospits i Bergen. Vi snakker om uregistrerte og ikke-forsikrede arbeidstakere som for 200 kroner dagen ble satt til potensielt livsfarlig arbeid, sa Andersen, og viste til usikret arbeid på hustak.

Huseieren som skulle få gravd grøften, har til BA uttalt at «det verste er følelsen av å bli lur».

Første i landet

Da A-krim Hordaland startet arbeidet i 2014, var de

Huseier skulle betale 35.000 for dette: – Jobbet med hammer og spade

I glovarmen jobbet tiggere med en grøft utenfor huset i Bergen. Det endte med fire utviste briter.

Av ØRJAN TORHEIM 18. sep. 2018 18:26, oppdatert 20:37

– Det var 30 grader i skyggen den dagen. Rumenerne satt og hakket med en hammer, og brukte en

nasjonale pionérer. Senere er det bygget opp seks lignende sentre i Norge, blant annet i Oslo.

Under besøket i Bergen lovet statsråd Hauglie at regjeringen vil satse videre på kampen mot arbeidslivskriminalitet.

- Fremover vil vi fortsatt styrke dette arbeidet. Jeg vil ikke si hvordan, men budsjettmidler er én måte å gjøre det på, sa Hauglie, men ville overfor BT ikke komme med noen budsjettlekkasje.

- Hvorfor er dette viktig?

- Blant annet fordi slik kriminalitet truer ansatte i det seriøse arbeidslivet, og det fører til unndragelse av skatter og avgifter. Sett fra et forbrukerperspektiv vil jeg også si at du ikke bør slippe useriøse aktører inn i

huset ditt. Du aner ikke hva de kan og hvem de er.

Hauglie lovet også å gjøre mer for at etatene som jobber sammen, lettere kan dele informasjon. Enkelt sagt er det i dag slik at politiet kan dele det meste, hvis det kan avverge kriminalitet, mens for eksempel Nav har ganske strenge regler for taushetsplikt.

Arbeidstilsynets Øystein Andersen sa det slik til ministeren:

- En del føler at de går i en gråsoner, og de er redde for å bryte regelverket.

- Må være best i klassen

I flere år har proffmarkedet i bygg- og anleggsbransjen vært hovedprioritet for A-krim Hordaland. I en stor aksjon i år sjekket de nær 150 virksomheter i dette segmentet, i Hardanger og Sogn og Fjordane.

Resultatene var ikke spesielt oppløftende:

Ifølge A-krimtalsmann Øystein Andersen kom offentlige byggherrer ikke bedre ut enn de private. Den kommentaren gjorde arbeidsministeren nedstemt.

- Offentlig sektor må bare være best i klassen på å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Det er nå kommet skjerpede krav til offentlige byggaktører om å følge opp kontrakter de selv har signert.

Under besøket mandag ble Hauglie tatt med på stikkprøvekontroll på en tilfeldig valgt byggeplass i Bergen sentrum. Inne i bygget ble tømmerbas Per Arne Lid overrasket, men det endte med skryt fra ministeren for å ha «alt på stell».

- Jeg ble overrasket, men ikke skremt i det hele tatt. Det er bare positivt med tilsyn, sa Lid til BT.

Image info:

GRØFT: Huseieren i Bergen vest skulle etter avtalen betale 35.000 kroner for å få gravd en fire meter lang

dreneringsgrøft i sommer.

OVERRASKELSE: Arbeidsminister Anniken Hauglie var med kontrollører fra flere etater på tilsyn ved en tilfeldig valgt byggeplass i Bergen sentrum. Bas for tømmerne, Per Arne Lid (bakerst), ble overrasket, men mener tilsyn bare er positivt. - Ikke alle har alt på stell, så det er bra at du har det, skrøt ministeren.

TATT: To britiske steinleggere ble pågrepet i Bergen vest 5. juni i år. Aksjonen var i regi av A-krim Hordaland. Senere ble to briter til pågrepet. Alle fire ble utvist. Britene engasjerte rumenske tiggere til å jobbe for seg. En huseier skal ha betalt 12.000 kroner cash for å få høytrykksspylt seks kvadratmeter med brostein.

LØFTER: Arbeidsminister Anniken Hauglie lover videre satsing på kampen mot arbeidslivskriminalitet. Her er hun i møte på A-krim senteret i Bergen mandag. Ved siden av henne sitter politiinspektør Frode Karlsen, som er med i koordineringsgruppen som gir oppdrag til senteret.

Fact-box:

A-krim Hordaland

© Bergens Tidende - Login

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefordles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/IGSsZWKc>

Felles satsing mot svart arbeid

Kristiansand kommune. 14.09.2018 11:17

Jon Sverre Karterud

Tett på - De aller fleste bruker seriøse firmaer som gjør jobben hvitt. Det er vi veldig fornøyd med. Seriøse firmaer gir sine ansatte riktige lønns- og arbeidsvilkår og bidrar med penger til fellesskapet.

© Kristiansand kommune

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/wSNutzvE>

The screenshot shows a news article on the Kristiansand kommune website. The article title is "Felles satsing mot svart arbeid". The main text reads: "Kristiansand kommune samarbeider med Skatteetaten og politiet for å redusere bruken av svart arbeid i forbindelse med byggearbeid på hus og hytter." Below the text is a photo of two men, one in a police uniform and one in a suit, standing in front of a building. The article continues with a quote from Hans Ditlef Christensen, a police officer, stating that most people use serious companies and that the project aims to reduce black work by providing good advice on how to proceed. The article also mentions that the project is a joint effort between the municipality, the tax authority, and the police, with the goal of making it easier for serious contractors to bid for work.

Fædrelandsvennen 13 bortvist i strandsoneaksjon

Fædrelandsvennen. 25.08.2018. Side: 10

Ilhme, Henrik

Flere etater deltok i aksjonen da 31 byggeplasser fra Risør til Mandal ble kontrollert denne uka.

AGDER

Agder politidistrikt skriver i en pressemelding at det tirsdag og onsdag ble aksjonert mot hus og hytter i strandsonen langs hele sørlandskysten. Det opplyses at bakgrunnen var å kontrollere byggeaktivitet i skjærgården for å undersøke om lover og regler i arbeidslivet blir fulgt, samt avdekke om det blir brukt arbeidskraft som ikke har lovlig opphold i Norge.

- Det bygges og restaureres på hus og hytter i strandsonen langs hele sørlandskysten. Erfaring har vist at en del av dem som jobber, jobber uten kontrakter, gjeldende tariff eller gjeldende norske arbeidsdokumenter, sier Jan Kåre Eriksen, politiførstebetjent i Agder politidistrikt og talsperson for A-krimssenteret i Kristiansand.

Det ble foretatt totalt 31 kontroller, og dette var resultatet, ifølge Eriksen:

- 13 personer bortvist fra arbeidsplassen etter politiloven grunnet manglende arbeidsdokumenter.
- Én person anmeldt for brudd på forurensingsloven.
- Ett arbeid stanset grunnet arbeid i høyden.
- Det ble også gitt flere pålegg om utbedringer fra Arbeidstilsynet.

- Skatt sør, Nav Kontroll og kemneren i Kristiansand-regionen vil i etterkant undersøke opplysninger som har blitt gitt A-krim senteret, sier Eriksen i pressemeldingen.

- Det ble ikke avdekket ulovlig arbeidskraft denne gangen, men det ble gitt informasjon og veiledning til mange av firmaene som ikke hadde full kontroll på alle krav som stilles i forbindelse med arbeid på byggeplass, sier Eriksen.

A-krimssenteret i Kristiansand er et tverretattlig samarbeid for å bekjempe kriminalitet i arbeidslivet i Agder.

10 NYHETER

SKULLE SPARE PENGER PÅ VIKARER

13 bortvist i strandsoneaksjon

Flere etater deltok i aksjonen da 31 byggeplasser fra Risør til Mandal ble kontrollert denne uka.

Agder politidistrikt skriver i en pressemelding at det tirsdag og onsdag ble aksjonert mot hus og hytter i strandsonen langs hele sørlandskysten. Erfaring har vist at en del av dem som jobber, jobber uten kontrakter, gjeldende tariff eller gjeldende norske arbeidsdokumenter, sier Jan Kåre Eriksen, politiførstebetjent i Agder politidistrikt og talsperson for A-krimssenteret i Kristiansand.

Det ble foretatt totalt 31 kontroller, og dette var resultatet, ifølge Eriksen:

- 13 personer bortvist fra arbeidsplassen etter politiloven grunnet manglende arbeidsdokumenter.
- Én person anmeldt for brudd på forurensingsloven.
- Ett arbeid stanset grunnet arbeid i høyden.
- Det ble også gitt flere pålegg om utbedringer fra Arbeidstilsynet.

- Skatt sør, Nav Kontroll og kemneren i Kristiansand-regionen vil i etterkant undersøke opplysninger som har blitt gitt A-krim senteret, sier Eriksen i pressemeldingen.

- Det ble ikke avdekket ulovlig arbeidskraft denne gangen, men det ble gitt informasjon og veiledning til mange av firmaene som ikke hadde full kontroll på alle krav som stilles i forbindelse med arbeid på byggeplass, sier Eriksen.

A-krimssenteret i Kristiansand er et tverretattlig samarbeid for å bekjempe kriminalitet i arbeidslivet i Agder. HENRIK IHME

SKULLE SPARE PENGER PÅ VIKARER

Byrådsleder i Songdalen kommune, Arne Hagen, mener det er viktig å spare penger på vikarer. Han viser til at kommunen har hatt store utgifter til vikarer i løpet av året.

PSYKISK UTVIKLINGSHEMMED

En mann som har vært utsatt for vold og trusler, har fått en diagnose som psykisk utviklingshemmede. Dette kan ha store konsekvenser for hans liv.

IKKE KONTROLLERE

Byrådsleder i Songdalen kommune, Arne Hagen, mener det er viktig å spare penger på vikarer. Han viser til at kommunen har hatt store utgifter til vikarer i løpet av året.

HELT KLART

Byrådsleder i Songdalen kommune, Arne Hagen, mener det er viktig å spare penger på vikarer. Han viser til at kommunen har hatt store utgifter til vikarer i løpet av året.

STENAR VINDSÅN

Byrådsleder i Songdalen kommune, Arne Hagen, mener det er viktig å spare penger på vikarer. Han viser til at kommunen har hatt store utgifter til vikarer i løpet av året.

Her foregår det kontroll på en av byggeplassene. Foto: A-krimssenteret

© Fædrelandsvennen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes uten egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/FyGANBYD>

Politiet aksjonerte langs hele sørlandskysten

© iRisør. 23.08.2018 15:51

Tore Myrberg -

Foto: A-krimssenteret Fra Risør i øst til Mandal i Vest er det denne uken aksjoner mot hus og hytter som restaureres i strandsonen. Dette for å kontrollere byggeaktiviteten.

© iRisør

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/Plkfr7Go>

The screenshot shows a news article on the iRisør.no website. The article is titled "Politiet aksjonerte langs hele sørlandskysten" and is dated 23. august 2018. The author is Tore Myrberg. The article text discusses police operations along the southern coast of Norway, focusing on the restoration of houses and cottages in beach areas to control building activity. It mentions that the operations were conducted from Risør in the east to Mandal in the west. The article also notes that the police checked if the correct Norwegian laws and regulations were followed, and if any work was done without proper permits. A photo shows police officers in uniform talking to a man in a high-visibility vest. There are also advertisements for RSA BIL and ØSTRE SPAR visible on the page.

NY VÅR FOR SØI
 MANDAG 27. AUGU
 Sjøhelvener i Eika, Jan I
 holder foredrag "NY VÅR FO
 på TENK-Sent
 Fjærkløvene 52, Tus
 Følelsesveien
 Panselving 6.

ØSTRE SPAR

Resultater

Aksjonerte langs sørlandskysten

N247.no. 23.08.2018 15:41

Nicolai Prebensen

Tirsdag og onsdag 21.-22. august ble det aksjonert mot hus og hytter som restaureres i strandsonen langs hele sørlandskysten.

© N247.no

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/PggUcQTN>

The screenshot shows a news article on the website 'nytt søgne og songdalen'. The article title is 'Aksjonerte langs sørlandskysten' and it is dated 21. aug 2018 at 15:41. The article text describes a police operation where houses and cottages in the beach area along the southern coast of Norway were inspected. It mentions that the reason for the action was a lack of proper building permits and that the police were looking for illegal construction. The article also notes that the police found many illegal buildings and that the owners were not informed of the operation. The article is written by Nicolai Prebensen. The website layout includes a navigation bar at the top with 'FORSIDE', 'KATEGORIER', 'KONTAKT OSS', and 'SEN'. There are also several advertisements on the page, including one for 'bayauto' and 'Ford', one for 'MESSAR PC', one for 'euronics SØGNE', and one for '991 02 247'.

Fædrelandsvennen

13 bortvist etter aksjon i strandsonen

🌐 Fædrelandsvennen. 23.08.2018 14:24. Oppdatert 14:57

Henrik Ihme

Flere etater deltok i aksjonen da 31 byggeplasser fra Risør til Mandal ble kontrollert denne uka.

AGDER: Agder politidistrikt skriver i en pressemelding at det tirsdag og onsdag ble aksjonert mot hus og hytter i strandsonen langs hele sørlandskysten.

Det opplyses at bakgrunnen var å kontrollere byggeaktivitet i skjærgården for å undersøke om lover og regler i arbeidslivet blir fulgt, samt avdekke om det blir brukt arbeidskraft som ikke har lovlig opphold i Norge.

- Det bygges og restaureres på hus og hytter i strandsonen langs hele sørlandskysten. Erfaring har vist at en del av dem som jobber, jobber uten kontrakter, gjeldende tariff eller gjeldende norske arbeidsdokumenter, sier Jan Kåre Eriksen, politiførstebetjent i Agder politidistrikt og talsperson for A-krimssenteret i Kristiansand.

Det ble foretatt totalt 31 kontroller, og dette var resultatet, ifølge Eriksen:

- * 13 personer bortvist fra arbeidsplassen etter politiloven grunnet manglende arbeidsdokumenter.
- * Én person anmeldt for brudd på forurensingsloven.
- * Ett arbeid stanset grunnet arbeid i høyden.
- * Det ble også gitt flere pålegg om utbedringer fra Arbeidstilsynet.
- Skatt sør, Nav Kontroll og kemneren i Kristiansand-regionen vil i etterkant undersøke opplysninger som har blitt gitt A-krim senteret, sier Eriksen i pressemeldingen.
- Det ble ikke avdekket ulovlig arbeidskraft denne

gangen, men det ble gitt informasjon og veiledning til mange av firmaene som ikke hadde full kontroll på alle krav som stilles i forbindelse med arbeid på byggeplass, sier Eriksen.

Image info:

Her foregår det kontroll på en av byggeplassene.

Fact-box:

A-krimssenteret Kristiansand

© Fædrelandsvennen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/ZDf3efC>

Politiaksjon mot hus og hytter

🌐 Avisen Agder Login. 23.08.2018 14:21

Avisen Agder

Denne uken ble det aksjonert mot hus og hytter som restaureres i strandsonen langs hele sørlandskysten.

Bakgrunnen for aksjonen var å kontrollere byggeaktivitet i skjærgården for å undersøke om norske lover og regler i arbeidslivet blir fulgt, samt avdekke om det blir brukt arbeidskraft som ikke har lovlig opphold i Norge, opplyser politiet i en pressemelding.

- Det bygges og restaureres på hus og hytter i strandsonen langs hele sørlandskysten. Erfaring har vist at en del av dem som jobber, jobber uten kontrakter, gjeldende tariff eller gjeldende norske arbeidsdokumenter, sier Jan Kåre Eriksen, politiførstebetjent i Agder politidistrikt/ talsperson for a-krim senteret i Kristiansand.

21. august ble det kontrollert på byggeplasser i området fra Risør til Grimstad. 22. august fortsatte kontrollene i områdene fra Lillesand til Mandal. I forkant hadde politiet kartlagt aktuelle kontrollsteder hvor det foregår byggeaktivitet. Det ble foretatt totalt 31 kontroller.

- Under aksjonen ble 13 personer bortvist fra arbeidsplassen etter politiloven grunnet manglende arbeidsdokumenter. En person ble anmeldt for brudd på forurensningsloven og ett arbeid ble stanset grunnet usikret arbeid i høyden. I tillegg ble det gitt flere pålegg om utbedringer til foretak fra Arbeidstilsynet. Skatt sør, NAV Kontroll og kemneren i Kristiansandsregionen vil i etterkant undersøke opplysninger som har blitt gitt a-krim senteret, sier Eriksen.

- Det ble ikke avdekket ulovlig arbeidskraft denne gangen, men det ble gitt informasjon og veiledning til mange av firmaene som ikke hadde full kontroll på alle krav som stilles i forbindelse med arbeid på byggeplass, sier Eriksen.

Aksjonen var planlagt og gjennomført av a-krimgruppen i Kristiansand, med bistand fra Kystvakta. I tillegg bistod politiets felles enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie, samt miljøkrimkoordinator.

A-krim senteret er et samarbeid mellom politiet, NAV Kontroll, Skatt sør, Arbeidstilsynet, kemneren i Kristiansandsregionen og Interkommunal arbeidsgiverkontroll i Agder.

Image-text:

Foto: POLITIET

© Avisen Agder Login

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/5v7sezl9>

- Rart at de slipper dem inn i sine hjem

Byggmesteren. 28.05.2018 08:27. Oppdatert 29.05.2018 12:29

- Vi er overrasket over at vi finner så mye i private hjem, sier A-krimssenteret i Trondheim etter stor aksjon i ROT-markedet.

Av: Christopher Kunøe

Etatene i A-krim samarbeidet hadde en større aksjon i Trondheims privatmarked og fant mange ulovligheter.

Mange uregistrerte

Til sammen ble 108 personer kontrollert på de ulike byggeplassene som aksjonen hadde tilsyn på. Her skriver A-krim senteret at to tredjedeler av de kontrollerte, var utenlandske arbeidstakere.

20 prosent av disse var ikke registrert i arbeidstakerregisteret og 44 manglet lovpålagt HMS-kort.

- Vi er overrasket over at vi finner så mye i private hjem, sier Stian B. Thingstad som er koordinator for A-krimetatene i Trøndelag til Adresseavisa. Han minner leserne om at HMS-kortet skal vise boligeierne hvem arbeidstakerne er og at de tilhører en arbeidsgiver. Flere pågrepet og bortvist

Andre resultater fra aksjonen var at fire personer ble bortvist fra byggeplasser og tre personer ble pågrepet på grunn av manglende oppholds- og arbeidstillatelse.

At disse hadde fått innpass til flere private hjem, uten at boligeierne visste hvem de var, viser hele poenget med HMS-kortet, mener A-krim koordinatoren.

- Uten slike kort vet heller ikke huseieren hvem arbeiderne er, og det er overraskende at de da slipper dem inn i sine hjem, sier Thingstad.

Extra-info:

Fra en tidligere aksjon i privatmarkedet. (Foto: A-krim Rogaland)

© Byggmesteren

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/FIBL7xMq>

Unge i arbeidsmarkedet rammes hardest av arbeidskriminalitet og trakassering

EnerWE. 30.04.2018 16:48

Produsert av enerWE Partner Plattform

På årets markering av den internasjonale ILO-dagen var det fokus på unge arbeidstakere, varsling og arbeidskriminalitet. Ifølge Tove Johansen som er daglig leder for AOF Norge er det viktig med fokus på disse temaene ettersom mye tyder på at

© EnerWE

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/zrCVZquX>

enerWE Energibransjens digitale kanal Ledge stillinger Arrangementer Arkiv Podcast Produkter og tjenester

Arrangementer

International Hydrogen and Fuel Cell conference
14.15.05.2018
Trondheim

Søk lager du egne videoer
14.06.2018
Oslo

Strategisk omdømmebygging, HR og rekruttering - Gratis kursmateriale
13.09.2018
Stavanger

Se alle arrangementer

Ledge stillinger

Nettalliansen
Nettalliansen søker daglig leder

SafeUse
SafeUse søker senior-salgere

DEA
DEA søker masterstudent til

Unge i arbeidsmarkedet rammes hardest av arbeidskriminalitet og trakassering

AOF, Lov og rett, Pottakk, Stillinger, Team enerWE, Produsert av enerWE Partner Plattform 30. april 2018

Arbeidsmarkedet - AOF Norge

På årets markering av den internasjonale ILO-dagen var det fokus på unge arbeidstakere, varsling og arbeidskriminalitet

Ifølge Tove Johansen som er daglig leder for AOF Norge er det viktig med fokus på disse temaene ettersom mye tyder på at vi har et tøffere arbeidsmarked i vente.

Mange er midlertidige ansatte, men få ønsker å være det

I følge tall fra SSB var det i fjor 214 000 midlertidig ansatte i Norge, dette var 18 000 flere enn året før. Midlertidig ansattelse er vanligst for dem under 30 år. Derimot ønsket nær 60 prosent av de som var midlertidig ansatt i 2018 en fast jobb.

Grunn til bekymring

Foredragsholder Pål Henrik Sjøerås fra LØ synes fremtiden på mange måter ser lys ut og liker å tenke på at ting går framover, men innrømmer at han også er bekymret. – Synkende organisasjonsmotivert blant unge og høy arbeidsledighet er virkelig alvorlig. Vi møter blant enkelte arbeidstakere en kynisk måte å legge arbeidskontrakter på, hvor

Pål Henrik Sjøerås fra LØ var gjestende på ILO-dagen. Foto: enerWE

Arbeidsministeren: - Sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på

🌐 Fremover Pluss. 20.03.2018 06:00

Anders Bergundhaugen

Arbeidslivskriminalitet er ikke noe Oslo-fenomen. Det brer om seg over alt om det ikke tas ved roten. Ingen kjeltringer skal føle seg trygge, heller ikke i Nordland.

Det var budskapet fra arbeidsminister Anniken Hauglie (H) da hun gjestet Bodø mandag.

- Regjeringen skal gjøre det vanskelig å være useriøs i arbeidslivet. A-krimsentrene er et av våre viktigste verktøy når vi skal kjeppjage de kriminelle, sier statsråden til Avisa Nordland.

Det ferskeste av sju

Senteret i Nordland er det nordligste av totalt sju som er etablert på landsbasis siden 2015.

Det er også det ferskeste. Per Thomassen og hans ni kolleger fra politiet, skatteetaten, arbeidstilsynet og nav har vært operative siden august.

Det omfatter 44 kommuner i Nordland - og omtrent 243.000 innbyggere.

Mandag ble statsråden informert om hvordan de jobber sammen, og hva de konkret arbeider med.

- Vi har allerede mer en 100 tips som omhandler både små og store forhold, redegjorde Thomassen.

Han fortalte også om omfattende kontrollvirksomhet. Senest i forbindelse med Vinterfestuka i Narvik nylig.

61 kriminelle nettverk

Statsråden fikk også høre om det tverrfaglige arbeidet med en konkret sak, som nå er oversendt Nordland politidistrikt.

- Det er sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på, kommenterer Hauglie.

Tall fra de øvrige norske sentrene, viser ifølge departementet at 481 kriminelle aktører ble satt ut av spill - og 61 kriminelle nettverk ble avslørt i fjor.

- Arbeidskriminalitet er et stort problem, og det vi har sett hittil er bare toppen av isfjellet. Det dreier seg om mange milliarder som unndras beskatning, sier Hauglie.

Og fortsetter:

- Det dreier seg om svindel av fellesskapets interesser, aktører som skaffer seg urettmessige konkurransefortrinn, og ansatte utsettes for umenneskelige arbeidsbetingelser.

Foruten å ha opprettet a-krimsentrene, har regjeringen

tatt initiativ overfor EU om et europeisk samarbeid.

- Temaet er viet stor politisk oppmerksomhet, sier Hauglie.

Nybrottsarbeid

For senteret i Nordland gjenstår fortsatt en del nybrottsarbeid.

- Vi skulle gjerne hatt et felles saksbehandlingssystem, erkjenner Thomassen.

Gruppen som deler kontorlandskap i Bodø, kan for eksempel ikke dele printer per i dag. Problemstillingen er ikke ny for statsråden, som opplyser at det arbeides for å legge til rette for å lette samhandlingen mellom ulike etater.

Foruten politi, skatteetat, arbeidstilsyn og nav, som inngår i teamet - samarbeider man også ut mot en rekke andre aktører, der det er naturlig.

Senteret er samlokalisert hos Skatt Nord i Bodø, men har delt Nordland inn i fem geografiske områder med lokale og tverrfaglig sammensatte miljøer.

Det fins tilsvarende sentre også i Bergen, Kristiansand, Stavanger, Oslo, Trondheim og Tønsberg.

- Dette er et av regjeringens hovedsatsingsområder, sier Hauglie.

- Det jeg har hørt her i dag om det gode samarbeidet mellom etatene, lover godt for arbeidet som skal gjøres framover, avrunder arbeidsministeren.

Image info:

A-krim: Per Thomassen og kollegene ved det nye a-krimssenteret i Nordland fikk besøk av arbeidsminister Anniken Hauglie (H) mandag. BEgge foto: Anders Bergundhaugen

Viktig: 61 kriminelle nettverk ble avslørt i fjor, ifølge

departementet. - Temaet er viet stor politisk oppmerksomhet, sier statsråden.

© Fremover Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/0iia7oxR>

Avisa Nordland
an

- Vi ser bare toppen av isfjellet

☐ Avisa Nordland. 20.03.2018. Side: 8-9

ANDERS BERGUNDHAUGEN

Det nye a-krimsentret i Bodø er blant de viktigste verktøyene i regjeringens storsatsing.

BODØ: Arbeidslivskriminalitet er ikke noe Oslo-fenomen. Det brer om seg over alt om det ikke tas ved roten. Ingen kjeltringer skal føle seg trygge, heller ikke i Nordland.

Det var budskapet fra arbeidsminister Anniken Hauglie (H) da hun gjestet Bodø mandag.

- Regjeringen skal gjøre det vanskelig å være useriøs i arbeidslivet. A-krimsentrene er et av våre viktigste verktøy når vi skal kjeppjage de kriminelle, sier statsråden til AN.

Det ferskeste av sju

Senteret i Nordland er det nordligste av totalt sju som er etablert på landsbasis siden 2015.

Det er også det ferskeste. Per Thomassen og hans ni kolleger fra politiet, skatteetaten, arbeidstilsynet og nav har vært operative siden august.

Det omfatter 44 kommuner i Nordland - og omtrent 243.000 innbyggere.

Mandag ble statsråden informert om hvordan de jobber sammen, og hva de konkret arbeider med.

- Vi har allerede mer en 100 tips som omhandler både små og store forhold, redegjorde Thomassen.

Han fortalte også om omfattende kontrollvirksomhet.

Senest i forbindelse med Vinterfestuka i Narvik nylig.

61 kriminelle nettverk

Statsråden fikk også høre om det tverrfaglige arbeidet med en konkret sak, som nå er oversendt Nordland politidistrikt.

- Det er sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på, kommenterer Hauglie. Tall fra de øvrige norske sentrene, viser ifølge departementet at 481 kriminelle aktører ble satt ut av spill - og 61 kriminelle nettverk ble avslørt i fjor.

- Arbeidslivskriminalitet er et stort problem, og det vi har sett hittil er bare toppen av isfjellet. Det dreier seg om

mange milliarder som unndras beskatning, sier Hauglie.

Og fortsetter: - Det dreier seg om svindel av fellesskapets interesser, aktører som skaffer seg urettmessige konkurransefortrinn, og ansatte utsettes for umenneskelige arbeidsbetingelser.

Foruten å ha opprettet a-krimsentrene, har regjeringen tatt initiativ overfor EU om et europeisk samarbeid.

- Temaet er viet stor politisk oppmerksomhet, sier Hauglie.

Nybrottsarbeid

kjenner Thomassen.

Gruppen som deler kontorlandskap i Bodø, kan for eksempel ikke dele printere per i dag. Problemstillingen er ikke ny for statsråden, som opplyser at det arbeides for å legge til rette for å lette samhandlingen mellom ulike etater.

Foruten politi, skatteetat, arbeidstilsyn og nav, som inngår i teamet - samarbeider man også ut mot en rekke andre aktører, der det er naturlig.

Senteret er samlokalisert hos For senteret i Nordland gjenstår fortsatt en del nybrottsarbeid.

- Vi skulle gjerne hatt et felles saksbehandlingssystem, er Skatt Nord i Bodø, men har delt Nordland inn i fem geografiske områder med lokale og tverrfaglig sammensatte miljøer.

Det fins tilsvarende sentre også i Bergen, Kristiansand, Stavanger, Oslo, Trondheim og Tønsberg.

- Dette er et av regjeringens hovedsatsingsområder, sier Hauglie.

- Det jeg har hørt her i dag om det gode samarbeidet mellom etatene, lover godt for arbeidet som skal gjøres framover, avrunder arbeidsministeren.

Sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på. "

ANNIKEN HAUGLIE

Arbeidsminister

A-KRIM: Per Thomassen og kollegene ved det nye akrimssenteret i Nordland fikk besøk av arbeidsminister Anniken Hauglie (H) mandag. BEGGE | VIKTIG: 61 kriminelle nettverk ble avslørt i fjor, ifølge departementet. - Temaet er viet stor politisk oppmerksomhet, sier statsråden.

© Avisa Nordland

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/MXmEhrvo>

Statsråden på a-krimsenteret i Bodø: - Sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på

Lofot-Tidende Pluss. 19.03.2018 20:05

Anders Bergundhaugen

Det nye a-krimsenteret i Bodø er blant de viktigste verktøyene i regjeringens storsatsing.

Arbeidslivskriminalitet er ikke noe Oslo-fenomen. Det brer om seg over alt om det ikke tas ved roten.

Ingen kjeltringer skal føle seg trygge, heller ikke i Nordland.

Det var budskapet fra arbeidsminister Anniken Hauglie (H) da hun gjestet Bodø mandag.

- Regjeringen skal gjøre det vanskelig å være useriøs i arbeidslivet. A-krimsentrene er et av våre viktigste verktøy når vi skal kjeppjage de kriminelle, sier statsråden til AN.

Det ferskeste av sju

Senteret i Nordland er det nordligste av totalt sju som er etablert på landsbasis siden 2015.

Det er også det ferskeste. Per Thomassen og hans ni kolleger fra politiet, skatteetaten, arbeidstilsynet og nav har vært operative siden august.

Det omfatter 44 kommuner i Nordland - og omtrent 243.000 innbyggere.

Mandag ble statsråden informert om hvordan de jobber sammen, og hva de konkret arbeider med.

- Vi har allerede mer en 100 tips som omhandler både små og store forhold, redegjorde Thomassen.

Han fortalte også om omfattende kontrollvirksomhet. Senest i forbindelse med Vinterfestuka i Narvik nylig.

61 kriminelle nettverk

Statsråden fikk også høre om det tverrfaglige arbeidet med en konkret sak, som nå er oversendt Nordland

politidistrikt.

- Det er sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på, kommenterer Hauglie.

Tall fra de øvrige norske sentrene, viser ifølge departementet at 481 kriminelle aktører ble satt ut av spill - og 61 kriminelle nettverk ble avslørt i fjor.

- Arbeidskriminalitet er et stort problem, og det vi har sett hittil er bare toppen av isfjellet. Det dreier seg om mange milliarder som unndras beskatning, sier Hauglie.

Og fortsetter:

- Det dreier seg om svindel av fellesskapets interesser, aktører som skaffer seg urettmessige

konkurransefortrinn, og ansatte utsettes for umenneskelige arbeidsbetingelser.

Foruten å ha opprettet a-krimsentrene, har regjeringen tatt initiativ overfor EU om et europeisk samarbeid.

- Temaet er viet stor politisk oppmerksomhet, sier Hauglie.

Nybrottsarbeid

For senteret i Nordland gjenstår fortsatt en del nybrottsarbeid.

- Vi skulle gjerne hatt et felles saksbehandlingssystem, erkjenner Thomassen.

Gruppen som deler kontorlandskap i Bodø, kan for eksempel ikke dele printer per i dag. Problemstillingen er ikke ny for statsråden, som opplyser at det arbeides for å legge til rette for å lette samhandlingen mellom ulike etater.

Foruten politi, skatteetat, arbeidstilsyn og nav, som inngår i teamet - samarbeider man også ut mot en rekke andre aktører, der det er naturlig.

Senteret er samlokalisert hos Skatt Nord i Bodø, men har delt Nordland inn i fem geografiske områder med lokale og tverrfaglig sammensatte miljøer.

Det fins tilsvarende sentre også i Bergen, Kristiansand, Stavanger, Oslo, Trondheim og Tønsberg.

- Dette er et av regjeringens hovedsatsingsområder, sier Hauglie.

- Det jeg har hørt her i dag om det gode samarbeidet mellom etatene, lover godt for arbeidet som skal gjøres framover, avrunder arbeidsministeren.

Image info:

A-krim: Per Thomassen og kollegene ved det nye a-krimsentret i Nordland fikk besøk av arbeidsminister

Anniken Hauglie (H) mandag. BEgge foto: Anders Bergundhaugen

Viktig: 61 kriminelle nettverk ble avslørt i fjor, ifølge departementet. - Temaet er viet stor politisk oppmerksomhet, sier statsråden.

© Lofot-Tidende Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/IsWA89OC>

Statsråden i Bodø: - Sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på

Rana Blad Pluss. 19.03.2018 17:54

Anders Bergundhaugen

Det nye a-krimsentret i Bodø er blant de viktigste verktøyene i regjeringens storsatsing.

Arbeidslivskriminalitet er ikke noe Oslo-fenomen. Det brer om seg over alt om det ikke tas ved roten.

Ingen kjeltringer skal føle seg trygge, heller ikke i Nordland.

Det var budskapet fra arbeidsminister Anniken Hauglie (H) da hun gjestet Bodø mandag.

- Regjeringen skal gjøre det vanskelig å være useriøs i arbeidslivet. A-krimsentrene er et av våre viktigste verktøy når vi skal kjeppjage de kriminelle, sier statsråden til AN.

Det ferskeste av sju

Senteret i Nordland er det nordligste av totalt sju som er etablert på landsbasis siden 2015.

Det er også det ferskeste. Per Thomassen og hans ni kolleger fra politiet, skatteetaten, arbeidstilsynet og nav har vært operative siden august.

Det omfatter 44 kommuner i Nordland - og omtrent 243.000 innbyggere.

Mandag ble statsråden informert om hvordan de jobber sammen, og hva de konkret arbeider med.

- Vi har allerede mer en 100 tips som omhandler både små og store forhold, redegjorde Thomassen.

Han fortalte også om omfattende kontrollvirksomhet. Senest i forbindelse med Vinterfestuka i Narvik nylig.

61 kriminelle nettverk

Statsråden fikk også høre om det tverrfaglige arbeidet med en konkret sak, som nå er oversendt Nordland

politidistrikt.

- Det er sjokkerende å høre hvordan enkelte virksomheter har fått holde på, kommenterer Hauglie.

Tall fra de øvrige norske sentrene, viser ifølge departementet at 481 kriminelle aktører ble satt ut av spill - og 61 kriminelle nettverk ble avslørt i fjor.

- Arbeidskriminalitet er et stort problem, og det vi har sett hittil er bare toppen av isfjellet. Det dreier seg om mange milliarder som unndras beskatning, sier Hauglie.

Og fortsetter:

- Det dreier seg om svindel av fellesskapets interesser, aktører som skaffer seg urettmessige

konkurransefortrinn, og ansatte utsettes for umenneskelige arbeidsbetingelser.

Foruten å ha opprettet a-krimsentrene, har regjeringen tatt initiativ overfor EU om et europeisk samarbeid.

- Temaet er viet stor politisk oppmerksomhet, sier Hauglie.

Nybrottsarbeid

For senteret i Nordland gjenstår fortsatt en del nybrottsarbeid.

- Vi skulle gjerne hatt et felles saksbehandlingssystem, erkjenner Thomassen.

Gruppen som deler kontorlandskap i Bodø, kan for eksempel ikke dele printer per i dag. Problemstillingen er ikke ny for statsråden, som opplyser at det arbeides for å legge til rette for å lette samhandlingen mellom ulike etater.

Foruten politi, skatteetat, arbeidstilsyn og nav, som inngår i teamet - samarbeider man også ut mot en rekke andre aktører, der det er naturlig.

Senteret er samlokalisert hos Skatt Nord i Bodø, men har delt Nordland inn i fem geografiske områder med lokale og tverrfaglig sammensatte miljøer.

Det fins tilsvarende sentre også i Bergen, Kristiansand, Stavanger, Oslo, Trondheim og Tønsberg.

- Dette er et av regjeringens hovedsatsingsområder, sier Hauglie.

- Det jeg har hørt her i dag om det gode samarbeidet mellom etatene, lover godt for arbeidet som skal gjøres framover, avrunder arbeidsministeren.

Image info:

A-krim: Per Thomassen og kollegene ved det nye a-krimsentret i Nordland fikk besøk av arbeidsminister

Anniken Hauglie (H) mandag. BEgge foto: Anders Bergundhaugen

Viktig: 61 kriminelle nettverk ble avslørt i fjor, ifølge departementet. - Temaet er viet stor politisk oppmerksomhet, sier statsråden.

© Rana Blad Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/ftM13uM0>

Vestfoldinger vil ikke vente lenge på a-krim

Byggmesteren. 12.03.2018 08:19. Oppdatert 10:20

De var utålmodige og satt knapt stille på stolene, vestfoldingerne som torsdag kveld hadde dialogmøte med Akrimssenteret i Tønsberg. Av: Per Bjørn Lotherington 12.

mars 2018

- Vi er rastløse og opplever at det ikke skjer noe, sa Rolf Eilerås, leder i Byggmesterforbundet Vestfold da han ønsket tre representanter for det nye a-krimssenteret velkommen til dialog med den lokale byggebransjen. Han fortalte at samarbeid bransjen har med myndighetene og kontrollatene i Medbyggerne har fungert bra, men at man stadig lurer på hva som kommer ut av det det blir tipset om.

I salen satt omkring 30 representanter for flere av byggfagene og trippet da koordinator for a-krimssenteret, Helle Hartz Hagen, presenterte seg og de to andre, Marianne Pedersen fra Arbeidstilsynet og Jan Einar Gåsholt som er koordinator for operativ gruppe i Vestfold. Senteret arbeider i Telemark, Vestfold og Buskerud og kontrollatene i alle tre fylkene er representert: Politiet, Nav, Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Skatteoppkreveren.

Trege i reaksjonen

Hartz Hagen var knapt kommet i gang med presentasjonen av virksomheten og arbeidsmetodene deres før det første kommentaren kom fra salen:

- Dere er utrolig trege når dere oppdager noe ulovlig, fastslo byggmester Leif Ingar Liane fra Porsgrunn.

- De kriminelle er mye smartere enn dere og forsvinner til andre steder før dere får reagert, mente han.

Tømrermester Anders Frøstrup diskuterer et tips med Jan Einar Gåsholt i A-krim Tønsberg.

Dere blir lurt

The screenshot shows the homepage of the website 'BYGGMESTEREN'. The main article is titled 'Vestfoldinger vil ikke vente lenge på a-krim' and is dated 12. mars 2018. The article text is partially visible, matching the text in the document. The website layout includes a navigation menu with categories like NYHETER, TØMREREN, REPORTASJE, PRODUKTER, KOMMENTARER, JOBB, BRANSLEREGISTER, and MAGASINER. There are also sections for 'Siste artikler', 'Mest Lest', and 'Nyheter'. A sidebar on the right contains advertisements and additional article thumbnails.

- Når noen blir kontrollert, jeger de om at de bare er gode kamerater av byggherren, og dere lar dere lure, smiler og drar derfra, fulgte tømrermester Anders Frøstrup fra Tønsberg opp.

Marianne Pedersen, Arbeidstilsynet.

- I arbeidstilsynet har vi myndighet til å stanse arbeid når det er fare for liv og helse, men det hender at byggeplassen startes opp igjen så snart vi har reist. Vi må ha med oss politiet om noen må bortvises eller noen forsøker å stikke av, forklarte Marianne Pedersen.

Hun la til at det er begrenset hva arbeidstilsynet kan gjøre noe med når det foregår på privat grunn. Men det kan være at lovendringer vil komme for å endre på det.

Krympe handlingsrommet

Hartz Hagen minnet om at akrimss oppgaver er å

identifisere kriminelle aktører og krympe handlingsrommet deres gjennom kontroller.

Hun sa at kriminelle aktører har etablert seg i arbeidslivet i Buskerud, Vestfold og Telemark.

- De gjør alt de kan for å unndra seg myndighetenes kontroll. Men a-krimisenteret ble etablert i fjor sommer nettopp for å bekjempe disse aktørene, og vi får til mye når vi bruker alle etatenes virkemidler på en effektiv og samordnet måte. Som et direkte resultat av senterets arbeid, ble 18 kriminelle aktører satt ut av spill i fjor, og vi reduserte kapasiteten til 34 andre.

Omkring 30 bransjefolk var med på møtet.

Sett noen kriminelle?

Hun oppfordret byggebransjen til å komme med opplysninger de måtte ha om kriminelle aktører i næringen, men fikk ikke napp på noen storfisker. I hvert fall ikke der og da.

Hun og kollegene i a-krimisenteret fikk derimot mange innspill om å følge med og reagere på tips. De forsikret at tips blir fulgt opp, men at taushetsplikten og hensyn til etterforskning hindrer dem fra å melde tilbake om hva de gjør med tipsene.

Storaksjon i fjellet

Som ferskt eksempel på kontrollvirksomheten operativ gruppe driver, fortalte Hartz Hagen om en to dager lang aksjon på byggeplasser i fjellheimen i Telemark. En stor gruppe fra de forskjellige kontrolletatene var med, og politiet deltok for å forhindre at noen kunne stikke av.

- Vi oppdaget litt av hvert, men kan ikke gå inn nærmere inn på resultatene ennå, fortalte Hartz Hagen. Hun la vekt på fordelene myndighetene har med bærbare elektroniske verktøy som effektiviserer oppfølgingen av de kontrollerte.

annonse

Extra-info:

Helle Hartz Hagen og Jan Einar Gåsholt fra Akrim svarte på mange spørsmål og kommentarer, og Rolf Eilerås i Byggmesterforbundet, styrer debatten.

© Byggmesteren

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefordles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/NG10jKpm>

66 anmeldelser i 2017

□ Ringerikes Blad. 08.02.2018. Side: 24

BENTE ELMUNG

Nav anmeldte 66 personer for til sammen å ha svindlet Nav for 12 million kroner i Buskerud i 2017. Det er økning sammenliknet med 2016.

Flest er anmeldt for svindel med dagpenger. 53 personer er anmeldt for til sammen 6,5 millioner kroner. Dette er en økning fra 2016 på to millioner kroner.

Ni er anmeldt for svindel med arbeidsavklaringspenger. Begge ytelsene skal være inntektssikring når man er utenfor arbeidslivet i en periode.

- Alvorlig

For å få utbetalt dagpenger og arbeidsavklaringspenger kreves det at stønadsmottaker sender meldekort til Nav og oppgir antall arbeidstimer. 51 personer av dem som er anmeldt har oppgitt langt færre, eller ingen arbeidstimer på meldekortet selv om de har vært i arbeid.

- Nav jobber for å hjelpe folk i arbeid. Det er alvorlig når de bevisst skjuler at de jobber, og samtidig mottar stønad fra Nav. Det er svindel av fellesskapets midler og er med på å undergrave tilliten til velferdssystemet vårt, sier avdelingsdirektør i Nav kontroll øst, May Snedsbøl.

De fleste av sakene som er anmeldt er avdekket gjennom samkjøring av offentlige registre.

- Risiko for å bli oppdaget

Opplysninger som er gitt til Nav kontrolleres blant annet med inntektsopplysninger fra Skatteetaten.

- Kontrollene våre blir stadig mer målrettet, og de som velger å gi feil opplysninger til Nav løper en stor risiko for å bli oppdaget, sier Snedsbøl.

- Nav og Norge er helt avhengig av et velfungerende arbeidsliv. Ved opprettelse av A-krim senteret, jobber vi nå enda tettere med politiet, Arbeidstilsynet og Skatteetaten mot kriminalitet i arbeidslivet. Tverretatlige samarbeid skal bidra til både å forebygge og avdekke trygdesvindel, sier Snedsbøl.

24 | NYHETER | Torsdag 8. Februar 2018 | RINGERIKESBLAD

Økende trygdesvindel i Buskerud

66 anmeldelser i 2017

Nav anmeldte 66 personer for til sammen å ha svindlet Nav for 12 millioner kroner i Buskerud i 2017. Det er økning sammenliknet med 2016.

BENTE ELMUNG
Mellemkomst

Flest er anmeldt for svindel med dagpenger. 53 personer er anmeldt for til sammen 6,5 millioner kroner. Dette er en økning fra 2016 på to millioner kroner.

Ni er anmeldt for svindel med arbeidsavklaringspenger. Begge ytelsene skal være inntektssikring når man er utenfor arbeidslivet i en periode.

- Alvorlig
For å få utbetalt dagpenger og arbeidsavklaringspenger kreves det at stønadsmottaker sender meldekort til Nav og oppgir antall arbeidstimer. 51 personer av dem som er anmeldt har oppgitt langt færre, eller ingen arbeidstimer på meldekortet selv om de har vært i arbeid.

- Risiko for å bli oppdaget
Opplysninger som er gitt til Nav kontrolleres blant annet med inntektsopplysninger fra Skatteetaten.

Kontrollene våre blir stadig mer målrettet, og de som velger å gi feil opplysninger til Nav løper en stor risiko for å bli oppdaget, sier Snedsbøl.

- Nav og Norge er helt avhengig av et velfungerende arbeidsliv. Ved opprettelse av A-krim senteret, jobber vi nå enda tettere med politiet, Arbeidstilsynet og Skatteetaten mot kriminalitet i arbeidslivet. Tverretatlige samarbeid skal bidra til både å forebygge og avdekke trygdesvindel, sier Snedsbøl.

SVINDLES: 66 personer ble anmeldt for til sammen å ha svindlet Nav for 12 millioner kroner i Buskerud i 2017. FOTO: FRODE JOHANSEN

OLYMPISKE DAGER
Vi hjalp på de norske utøvernes og kjeper med OL. Utvalgt på alle modeller. Suzuki som skapte for norske forbilde!

OLYMPISKE DAGER SPAR 54.000,-
Cross 4x4 fra 334.900,- / Anticross 4x4 fra 334.900,- / Anticross 4x4 fra 334.900,-

OLYMPISKE DAGER SPAR 80.500,-
Vitara 4x4 fra 334.900,- / Anticross 4x4 fra 334.900,- / Anticross 4x4 fra 334.900,-

OLYMPISKE DAGER SPAR 42.600,-
Swift Hybrid 4x4 fra 229.900,- / Anticross 4x4 fra 334.900,-

HØNEFOSS • BIL
Dramning Åsøsgate 18,
Hønefoss • Tlf. 32 14 01 70

SUZUKI
Suzuki Norge AS
Suzuki Norge AS

SVINDLES: 66 personer ble anmeldt for til sammen å ha svindlet Nav for 12 millioner kroner i Buskerud i

© Ringerikes Blad

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/CmEGTENr>

66 anmeldelser for trygdesvindel i Buskerud

Ringerikes Blad Pluss. 06.02.2018 13:07

Bente Elmung

Nav anmeldte 66 personer for til sammen å ha svindlet Nav for 12 million kroner i Buskerud i 2017. Det er økning sammenliknet med 2016. Flest er anmeldt for svindel med dagpenger. 53 personer er anmeldt for til sammen 6,5 millioner kroner.

Dette er en økning fra 2016 på to millioner kroner.

Ni er anmeldt for svindel med arbeidsavklaringspenger.

Begge ytelsene skal være inntektssikring når man er utenfor arbeidslivet i en periode.

- Alvorlig

For å få utbetalt dagpenger og arbeidsavklaringspenger kreves det at stønadsmottaker sender meldekort til Nav og oppgir antall arbeidstimer. 51 personer av dem som er anmeldt har oppgitt langt færre, eller ingen arbeidstimer på meldekortet selv om de har vært i arbeid.

- Nav jobber for å hjelpe folk i arbeid. Det er alvorlig når de bevisst skjuler at de jobber, og samtidig mottar stønad fra Nav. Det er svindel av fellesskapets midler og er med på å undergrave tilliten til velferdssystemet vårt, sier avdelingsdirektør i Nav kontroll øst, May Snedsbøl.

De fleste av sakene som er anmeldt er avdekket gjennom samkjøring av offentlige registre.

- Stor risiko for å bli oppdaget

Opplysninger som er gitt til Nav kontrolleres blant annet med inntektsopplysninger fra Skatteetaten.

- Kontrollene våre blir stadig mer målrettet, og de som velger å gi feil opplysninger til Nav løper en stor risiko for å bli oppdaget, sier Snedsbøl.

- Nav og Norge er helt avhengig av et velfungerende arbeidsliv. Ved opprettelse av A-krim senteret, jobber vi nå enda tettere med politiet, Arbeidstilsynet og Skatteetaten mot kriminalitet i arbeidslivet. Tverretatlige samarbeid skal bidra til både å forebygge og avdekke trygdesvindel, sier Snedsbøl.

VI HAR BLANT ANNET SKREVET OM DISSE SVINDELSAKENE:

Image info:

Den tidligere ustraffede kvinnen må nå belage seg på å sone i fengsel.

Fact-box:

Hold deg oppdatert uansett hvor du er!

Last ned appen ringblad.no, og få varsel på mobilen om de viktigste hendelsene og nyhetene.

For Iphone

For Android

© Ringerikes Blad Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/X5PcrPIf>

66 personer anmeldt for trygdesvindel i Buskerud

Eikernytt. 30.01.2018 10:36. Oppdatert 31.01.2018 14:37

Redaksjonen Redaksjonen

Nav anmeldte 66 personer for å ha svindlet etaten for til sammen 12 million kroner i Buskerud i 2017. Det er økning sammenlignet med 2016. 66 personer ble anmeldt for trygdesvindel i Buskerud i fjor.

© Eikernytt

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/M6Gf0nFI>

Kriminelle svindler milliarder - godt hjulpet av norsk lovverk

TV2. 17.12.2017 20:43. Oppdatert 22:44

Haakon Eliassen

Taushetsplikten hindrer offentlige etater i å dele viktig informasjon i kampen mot arbeidsmarkeds kriminalitet. Årlig svindles det for over 100 milliarder kroner i trygd, skatter og avgifter.

© TV2

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/7KV8HPsj>

Sendt 17 des. Video Sporten Underholdning Stemmer Mer Q 2 Surfer

MENY

Hell! Hva kan jeg hjelpe deg med?

Her du en god oppskrift på Sarah Bernhardt? 🍷

Forsiden > Nyheter > Innvandrings

Kriminelle svindler milliarder – godt hjulpet av norsk lovverk

Taushetsplikten hindrer offentlige etater i å dele viktig informasjon i kampen mot arbeidsmarkeds kriminalitet. Årlig svindles det for over 100 milliarder kroner i trygd, skatter og avgifter.

Haakon Eliassen

10

Men på kriminelle er trappet opp, men DEL-taushetsplikt og lovverk hindrer utveksling av viktig informasjon. Og dette gjør jakten på lovbrøtterne unedig tungvindl.

– De eneste som tjener på dagens system er de kriminelle, testirer Rudolf Christoffersen, påtaleansvarlig ved Riksadvokaten i Bergen.

Kriminelle nettverk er med på å tappe NAV for milliarder

TV2. 16.12.2017 19:25

Haakon E. Hidalgo Eliassen

I Bergen har politiet nylig avslørt et familienettverk som svindlet til seg mer enn to millioner kroner. I høst fanget politiets skjulte opptak opp at det er full aktivitet ved et bilpleiefirma i Bergen.

© TV2

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/w0xHnk95>

2 Lørdag 16. des. Video Sporten Underholdning Stern SE Mer 2 Bilde

hiligst BILLIGST I VGs store Julematbørs

Her er julematen billigst

Forfatter: > Nyheter > Innvandrings

Kriminelle nettverk er med på å tappe NAV for milliarder

I Bergen har politiet nylig avslørt et familienettverk som svindlet til seg mer enn to millioner kroner.

Haakon E. Hidalgo Eliassen

DEL I fangnet politiets skjulte opptak opp at full aktivitet ved et bilpleiefirma i Bergen.

– Det vi ser på denne sporingvideoen er to personer, hvor den ene er sykkelkjøper og sløyretilende i full jobb, mens den andre personen i bildet er i jobb, men uten arbeidstillatelse og uten lovlig opphold i

Nyhet!

Raskere tilbake på banen med

Tallmagi med arbeidskrim

□ Kapital. 21.09.2017. Side: 32

Siri Gedde-Dahl sgd@kapital.no

Arbeidslivskriminaliteten i byggebransjen har gått ned, med nøyaktig åtte prosentpoeng, forteller skattedirektøren. Men hverken politiet, byggebransjen eller det nye analysesenteret for kriminalitet ser noen klare tegn til bedring.

- Vi har tall som viser at innsatsen spesielt rettet mot ferdiggjøring av bygg, som er den bransjen der risikoen for arbeidslivskriminalitet har vært størst, virker. Her ser vi en betydelig nedgang fra 2011 til 2015, fra 23,6 prosent til 15,6 risiko for arbeidslivskriminalitet. Noe som viser at målrettet innsats virker, sier skattedirektør Hans Christian Holte i en pressemelding fra 30. mars 2017.

Oslo har vært desidert mest utsatt for denne typen kriminalitet, og Oslo-politiet har et annet inntrykk:

- Det er ingenting som tilsier at omfanget av arbeidslivskriminalitet har gått ned, sier leder for finans- og miljøkrim i Oslo-politiet, Rune Skjold, til Kapital nå.

I 2014-2015 kom arbeidslivskriminalitet, såkalt a-krim (se Kapital-fakta), for alvor på politikernes agenda. Regjeringen laget handlingsplaner og opprettet a-krimsentre med informasjonsutveksling mellom kontrollstatene og politiet. Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) ble etablert. Endel store oppdragsgivere skjerpet kravene til sine leverandører og underleverandører og inngikk avtale om informasjonsutveksling med Skatteetaten.

Få tegn på nedgang

Men har arbeidslivskriminaliteten allerede gått ned? Ja, mener skattedirektøren. I 2016 og 2017 har skattedirektøren i en rekke offentlige sammenhenger hevdet at risikoen for arbeidslivskriminalitet innen ferdigstilling av bygninger har gått ned, noe han tilskriver "målrettet innsats".

Økonomisk kriminalitet

Skattedirektøren mener arbeidslivskriminalitet i bygg går ned:

Tallmagi med arbeidskrim

OLJEMELDING: Skattedirektør Hans Christian Holte friskmelder ikke Norge for arbeidslivskriminalitet, men hans budskap er at denne kriminaliteten nå står i et tilbakefall av Skatteetaten. Skatteetatens kreative regnestykker og selektive bruk av informasjon møtes med skapnis i miljøer som fører arbeidslivskriminaliteten på kroppen. FOTO: ERIK HERSKOVEN SWANIK

Arbeidslivskriminaliteten i byggebransjen har gått ned, med nøyaktig åtte prosentpoeng, forteller skattedirektøren. Men hverken politiet, byggebransjen eller det nye analysesenteret for kriminalitet ser noen klare tegn til bedring.

- Vi har tall som viser at innsatsen spesielt rettet mot ferdiggjøring av bygg, som er den bransjen der risikoen for arbeidslivskriminalitet har vært størst, virker. Her ser vi en betydelig nedgang fra 2011 til 2015, fra 23,6 prosent til 15,6 risiko for arbeidslivskriminalitet. Noe som viser at målrettet innsats virker, sier skattedirektør Hans Christian Holte i en pressemelding fra 30. mars 2017. Oslo har vært desidert mest utsatt for denne typen kriminalitet, og Oslo-politiet har et annet inntrykk:

- Det er ingenting som tilsier at omfanget av arbeidslivskriminalitet har gått ned, sier leder for finans- og miljøkrim i Oslo-politiet, Rune Skjold, til Kapital nå. I 2014-2015 kom arbeidslivskriminalitet, såkalt a-krim (se Kapital-fakta), for alvor på politikernes agenda. Regjeringen laget handlingsplaner og opprettet a-krimsentre med informasjonsutveksling mellom kontrollstatene og politiet. Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) ble etablert. Endel store oppdrags-

vere skjerpet kravene til sine leverandører og underleverandører og inngikk avtale om informasjonsutveksling med Skatteetaten.

Få tegn på nedgang
Men har arbeidslivskriminaliteten allerede gått ned? Ja, mener skattedirektøren. I 2016 og 2017 har skattedirektøren i en rekke offentlige sammenhenger hevdet at risikoen for arbeidslivskriminalitet innen ferdigstilling av bygninger har gått ned, noe han tilskriver "målrettet innsats".

32 Kapital 2017

Skatteetatens pressemelding fra mars i år er lenket til en tidligere pressemelding, fra 9. desember 2016, der tittelen lyder "Omfanget av arbeidslivskriminalitet går ned innenfor bygg". Her dukker åtte prosentpoengs nedgang opp første gang i offentligheten.

Administrerende direktør Jon Sandnes i Byggenæringens landsforening kjenner seg ikke igjen i Skatteetatens budskap.

- Vi greier ikke være så spesifikke. Jeg kan hverken bestride eller bekrefte. Men vi som kjenner forholdene i privatmarkedet, sitter med helt andre nyanser, sier Sandnes. Han viser til at Skatteetatens kontrollmateriale dreier seg om proffmarkedet, og at det bransjen nå observerer er at det svarte arbeidet flytter seg over til privat hus- og hyttebygging.

- Du ser ingen tydelige tegn på at kriminaliteten går ned?

- Nei, på ingen måte.

Kriminaliteten flytter seg

To uker før Holte i mars i år uttalte at risikoen for arbeidsmarkeds kriminalitet innen ferdiggjøring av bygninger var falt fra 23,6 til 15,6, gav skatteetatens Bjørn Marhaug et mer nøkternt bilde. Han er koordinator for Oslos senter mot arbeidslivskriminalitet, det to år gamle A-krim senteret, som skal ha avslørt 11 nettverk på to år. Marhaug snakker om at omfanget ikke nødvendigvis har økt:

- Det er et lite klapp på skuldrene til oss selv, som har blitt bedre og mer systematiske i å avdekke den typen kriminalitet. Det har mer med det å gjøre enn at omfanget nødvendigvis har økt, sa Marhaug da han fremla årsrapporten. Han gjorde det ellers til et viktig poeng at arbeidslivskriminelle, som er mest kjent fra bygge- og renholdsbransjen, nå i økende grad flytter seg til andre bransjer. Blant annet har det nye A-krim senteret funnet tilfeller innenfor helse og omsorg.

At kriminaliteten kanskje bare flytter seg når skattekontrollene har vært effektive på ett område en periode, sier skattedirektøren ingenting om i sine pressemeldinger.

Kapital ba om innsyn i rapporten som viser hvordan nedgangen på åtte prosentpoeng innen bygg er regnet ut. Skatteetaten oversendte da rapporten Arbeidsmarkeds kriminalitet: Omfang, utvikling og justering/endring av innsats fra november 2016. Denne var ikke lagt ut på skatteetatens hjemmesider. Den var merket "unntatt offentlighet", men Kapital fikk innsyn på forespørsel. Rapporten forklarer ikke regnestykket, selv om tallene også er brukt her. Men rapporten gir samlet sett et atskillig dystre bilde enn det skattedirektøren gav i sine pressemeldinger, der hovedpoenget var effektive tiltak og markant nedgang i kriminaliteten.

Rapporten sier nemlig også:

✓ I samme tidsrom som arbeidslivskrim innenfor

ferdigstilling av bygg falt, "har omfanget av a-krim innenfor drosjebiltransport økt med 5,8 prosent".

✓ Tilliten til Skatteetaten, Arbeidstilsynet, Politiet og Nav i bekjempelse og forebygging av a-krim er fortsatt lav.

✓ Rundt 60 prosent mener at kontrolletatene ikke stopper de som driver a-krim, ikke er synlige på arbeidsplassene og heller ikke fører effektiv kontroll for å avdekke a-krim.

✓ Det er liten sammenheng mellom kjennetegn på de bedrifter skatteetaten kontrollerer og kjennetegn ved typiske a-krim-bedrifter. Kontrollene konsentrerer seg altså ikke om den typen bedrifter der problemet er størst.

✓ Andelen som i en holdningsundersøkelse mener Skatteetaten først og fremst retter kontrollen mot virksomheter som begår alvorlig skatte- og avgiftsunndragelse, gikk ned med syv prosentpoeng fra 2014 til 2016.

✓ Innføringen av plikt til å føre personallister i utvalgte bransjer har ikke avdekket mer svart arbeid. Det til tross for at Skatteetaten brukte 4.266 arbeidsdager på å sjekke disse listene i 2015 og 3.231 dagsverk ut september i 2016.

Bransjen kritisk til tall

Jon Sandnes i Byggenæringens landsforening opplever at kriminaliteten flytter seg fra de store profesjonelle byggherrene (proffmarkedet) og inn i private hytter og hus.

- I Oslo er det blitt verre i privatmarkedet. Arbeidsmarkeds kriminaliteten er verst i byene, og Oslo er absolutt verst. Det krever mye mer arbeid å avdekke det. Dette er på ingen måte en kamp som er over.

Sandnes er skeptisk til holdningsundersøkelser som viser at folk flest har blitt mer negative til svart arbeid.

- Det er lite som tyder på dette i privatmarkedet.
- Men er det blitt bedre i proffmarkedet?
- Det er et fryktelig vanskelig spørsmål å svare på. Mange av de større aktørene opplever at det går riktig vei. A-krimsentrene og den felles veilederen fra skatt og politiet har hjulpet proffaktører å bli mer selektive i valg av underleverandører, sier Sandnes, men legger til:
- Samtidig melder de store aktørene at de stadig oftere kommer i en situasjon der det er "ingen å spørre", fordi ingen underleverandør oppfyller alle kravene.
- Er det kommet tiltak mot a-krim som monner?
- Nei, ikke ennå, det er for lite og for sent.

Kunne vært verre

Det er vanskelig å si om det er mer eller mindre arbeidslivskriminalitet enn før, mener Økokrim-sjef Trond Eirik Schea. Han sier kriminaliteten blir mer motstandsdyktig, beveger seg mer og gir politi og kontrolletater nye utfordringer.

- Har tiltakene mot a-krim hjulpet?
- Arbeidslivskriminalitet er fortsatt et stort problem, men uten de senere års oppmerksomhet og kappløp om å ha de beste tiltakene ville det sett verre ut. Det er for eksempel historisk at det nå kommer likelydende bestillinger fra de berørte departementene i tildelingsbrevene til Skatt, Toll, Nav, Arbeidstilsynet og Politiet på dette området.

Økokrimsjefen fortsetter:

- I Økokrims trusselvurdering fra 2010 sa vi at dette var blitt en utfordring for samfunnet, og i 2015 sa vi at den har et stort omfang. Økokrim har ikke gjort noen strategisk analyse av arbeidslivskriminalitet siden da. Men vårt bilde stemmer godt med analysen fra det nasjonale tverretatlige senteret, NTAES.

Denne analyserapporten, fra august i år, sier ingenting om at arbeidslivskriminaliteten har gått tilbake.

Derimot slår NTAES fast:

De kriminelle tilpasser seg økt kontroll og oppmerksomhet. De blir flinkere til å holde fasaden og ha registerdata i orden.

✓ De kriminelle beveger seg over i nye bransjer.

✓ Utnyttelse av arbeidskraft er økende.

✓ Undergraving av arbeidsgiveransvaret øker, eksempelvis ved at "ansatte" presses til å etablere enkeltpersonforetak.

- Summen av dette er at noe av arbeidslivskriminaliteten blir mer krevende å avdekke, fastslår Schea.

Kritisk gravejournalist

Ettersom rapporten Kapital får oversendt ikke forklarer Skatteetatens regnestykke om nedgang, ber vi om innsyn i en rapport, nevnt i en fotnote:

"Arbeidslivskriminalitet - kjennetegn, omfang, utvikling. Analyse av kontrolldata, 2016". Her fremgår det at regnestykket som viser nedgang fra 23,6 til 15,6 prosent risiko for a-krim innen bygg, er basert på data fra etatens kontroller. A-krimbedrifter er de som har "fått fastsatt tilleggsavgift på over 40 prosent, fastsatt tilleggsavgift på over 30 prosent eller blitt anmeldt som følge av en avdekkingskontroll på lønns-, innkjøps- eller salgsområdet". Det er foretatt noen teoretiske justeringer for at utvalget skal stemme bedre med virkeligheten, men det er altså kontrolldata som ligger til grunn for risikovurderingen.

- Man kan ikke regne seg frem til omfanget av kriminaliteten ut fra tilfeldig valgte kontroller. Det er et syltynt grunnlag, hevder tidligere Aftenposten-journalist og forfatter Einar Haakaas, aktuell med den nylig utgitte boken Svartmaling, kriminelle bygger Norge

. Haakaas har som gravende journalist jobbet med

arbeidslivskriminalitet gjennom mer enn et tiår. Han har gått knallhardt ut og kritisert innsatsen til både Arbeidstilsynet, politiet og Skatteetaten.

- Det jeg ser etter arbeidet jeg har gjort, er at de kriminelle bare flytter seg til andre deler av landet og delvis til andre bransjer, sier han.

Strøm av rapporter

I februar 2016 la regjeringen ut på nett en evaluering av a-krimiltakene, bestilt fra Samfunnsøkonomisk analyse. Her heter det: "Vår gjennomgang kan tyde på at myndighetene gjennom ulike tiltak har vært i stand til å stoppe eller begrense enkelte måter å drive arbeidsmarkeds kriminalitet på, men aktører har tatt i bruk andre metoder".

Under Arendalsuka i august er skattedirektøren igjen ute og markerer seg: Det er ingen økning i arbeidsmarkeds kriminaliteten samlet sett, sier han, og viser til en annen rapport, som Skatteetaten har bestilt fra Samfunnsøkonomisk Analyse. De mange forbehold i rapporten, om stor usikkerhet i anslagene, har ikke kommet med i det hele tatt i Skatteetatens pressemelding. Også denne rapporten baserer seg i stor grad på kontrolldata fra skatteetaten. Holte gjentar også sitt budskap om hvor effektive skatteetatens tiltak har vært:

- Vi ser også en nedgang i arbeidslivskriminalitet der vi har satt inn målrettede tiltak og ressurser, som for eksempel innen ferdigstilling av bygg, sier Holte på skatteetatens hjemmesider 17. august 2017.

Frank Ivar Andersen, daglig leder i Byggmesterforbundet, har lest rapporten fra Samfunnsøkonomisk Analyse, og kommenterer den slik:

- Jeg kjenner meg ikke igjen, og kan heller ikke se at rapporten er tilstrekkelig begrunnet. Andersen er også skuffet over at rapporten regjeringen bestilte fra bransjen, "Enkelt å være seriøs", i liten grad er fulgt opp.

Går bakmennene fri?

Avsløringer ved a-krimisentrene fører til økt trykk på politiet. Det er politiet som må etterforske og ta bakmennene. Mens a-krimisentrene er mye ute i felten på arbeidsplassene, har ikke satsingen vært fulgt opp med økning av etterforskningskapasiteten på økonomisk kriminalitet generelt. Mesteparten av etterforskningen skal skje ute i distriktene.

Rune Skjold i Oslo-politiet sier inntrykket er at arbeidslivskriminaliteten sprer seg til flere bransjer der de formelle utdanningskravene er små. Han er glad for det nye samarbeidet med A-krimisenteret i Oslo, der politi, skatt, toll og Nav samordner kontroller. Senteret sier de har avdekket 11 nye kriminelle nettverk i løpet av sine to første leveår.

- Vi har ikke muligheten til å ta bakmenn i alle disse sakene, forteller Skjold.

Oslo-politiet har i mange år har slitt med etterforskningskapasiteten innenfor økonomisk kriminalitet, men er ikke tilført vesentlig mer ressurser for å følge opp a-krim saker med etterforskning og straffeprosess.

- Det er ressurskrevende å ta bakmenn, betydelig mer ressurskrevende enn å ta stråmenn og førstelinjen. Vi må prioritere begge deler, men vi skulle gjerne hatt mer tyngde i ta bakmenn i "realtime" og sikre verdier. Men da må vi ha tilgang til mannskaper, vi kommer på etterskudd.

- Har dere tatt flere bakmenn etter at A-krimisenteret ble opprettet?

- Når vi ser på den totale innsatsen kontrolletatene og politiet samlet, så har vi et inntrykk av at flere bakmenn tas nå enn tidligere. Vi har ikke noe konkrete tall på hvor mange, men ut fra å jobbe med tematikken kan det fremstå slik for oss, svarer Skjold.

Han vil "av taktiske hensyn" ikke opplyse hvorvidt noen av de nevnte 11 nettverk, oppdaget av A-krimisenteret,

er under politietterforskning.

Einar Haakaas har liten tillit til politiets innsats de siste par årene:

- Så vidt jeg vet, er sakene fra A-krim senteret ikke engang ferdig behandlet som bokettersyn hos Skatteetaten. Ikke ett eneste nytt, større nettverk er etterforsket av Oslo-politiet etter nedleggelsen av politiets "Operasjon svartmaling" i 2015. Det finnes heller ikke en eneste ny bakmann innen byggebransjen i Oslo som er tiltalt etter denne nedleggelsen, sier Haakaas.

GLADMELDING: Skattedirektør Hans Christian Holte friskmelder ikke Norge for arbeidslivskriminalitet, men hans budskap er at denne kriminaliteten nå slår effektivt tilbake av skatteetaten. Skatteetatens kreative regnestykker og selektive bruk av informasjon møtes med skepsis i miljøer som føler arbeidsmiljøkriminaliteten på kroppen. FOTO: TERJE PEDERSEN/NTB SCANPIX

SER INGEN NEDGANG: - Det er ingenting som tilsier at omfanget av arbeidslivskriminalitet har gått ned, sier leder for finans- og miljøkrim i oslopolitiet, Rune Skjold. FOTO: NILS BJÅLAND/VG/ntb

SER INGEN NEDGANG: Arbeidslivskriminalitet er stort og truende, og det er vanskelig å si om omfanget har gått opp eller ned, mener økokrimsjef Trond Eirik Schea. FOTO: EIVIND YGGESETH

GLEDESDREPER: - Ikke ett eneste nytt nettverk er avslørt av politiet etter nedleggelsen av politiets "Operasjon svartmaling" i 2015. Det finnes heller ikke en eneste ny bakmann innenfor byggebransjen som er tiltalt etter denne nedleggelsen i Oslo, sier journalist og forfatter Einar Haakaas.

FOTO: ntb scanpix/AFTENPOSTEN

Skattedirektøren:

Velger positive

nyheter

- Skatteetaten ønsker i pressemeldinger å fremheve nyheter og forhold som slår positivt ut for egen virksomhet, sier skattedirektør Hans Christian Holte, og fortsetter:

- Vi har over tid både vist til positive og negative resultater. Vi pleier å gi tilgang til grunnlagsdata og rapporter som pressemeldingene baserer seg på, slik at mediene på egen hånd kan vurdere faktagrunnlaget. At våre budskap i mediene er svakt faglig fundert, vil jeg sterkt avvise.

Holte sier det var "en glipp" at grunnlagsdata ikke var lagt ut i forbindelse med pressemeldingene Kapital omtaler.

- Våre analyser sier ikke at arbeidslivskriminaliteten i bygg går ned, men spesifikt innen "ferdiggjøring av bygninger", som i omsetning utgjør rundt fem prosent av bygg- og anleggssektoren.

Skattedirektøren avviser at han har gitt uttrykk for at omfanget av arbeidslivskriminalitet generelt har gått ned, men sier at rapporten som Skatteetaten bestilte fra Samfunnsøkonomisk Analyse, viser at veksten i a-krim ikke har vært økende mellom 2012 og 2015.

- Analysen baserer seg ikke på "tilfeldig valgte kontroller", men på samtlige kontroller i to tidsperioder, til sammen vel 23.000 kontroller, sier Holte.

© Kapital

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/N4u9y2Cg>

Slik skal kriminelle lukes bort fra byggeplasser

Stavanger Aftenblad - Login. 24.08.2017 11:04

Cornelius Munkvik

Rogaland fylkeskommune ønsker flere kontroller på sine byggeplasser. Onsdag slo A-krim Rogaland til mot nye Gand skole i Sandnes. - Vi kan ikke gjøre denne jobben alene. A-krim (se faktaboks) er avhengig av at byggherrer tar ansvar.

Også seriøse aktører kan gjøre feil. Derfor er vi fornøyde med at Rogaland fylkeskommune ønsker et tettere samarbeid med oss, sier Arbeidstilsynets Gro Ellingsen, som er talsperson for A-krim.

I boka Svartmaling. Kriminelle bygger Norge av journalist og forfatter Einar Haakaas, kommer det frem at albanske kriminelle nettverk har utført arbeider i blant annet Forsvarsdepartementet, Skattedirektoratet og statsministerboligen.

Hver fjerde virksomhet brøt regelverket

- Det er ingen grunn til å tro at kriminelle nettverk ikke er inne i større byggeprosjekter også i Rogaland, sier Ellingsen.

Flere kontroller

Onsdag formiddag var representanter fra fylkeskommunen invitert til A-krim lokaler i Statens hus i Lagårdsveien i Stavanger. Her fikk de høre at en kartleggingsaksjon A-krim gjennomførte i 2016 avdekket kriminelle forhold på 30 prosent av byggeplassene som ble kontrollert. Året etter var prosenttallet 26.

- Dette er høye tall tatt i betraktning at vi kontrollerte alle. Vi hadde med andre ord ikke valgt oss ut byggeplasser hvor vi mistenkte juks, sier Ellingsen.

I fremtiden vil A-krim gjennomføre flere kontroller på byggeplasser hvor fylkeskommunen er byggherre. Dette er kontroller fylkeskommunen selv ønsker velkommen.

Slik skal kriminelle lukes bort fra byggeplasser

Rogaland fylkeskommune ønsker flere kontroller på sine byggeplasser. Onsdag slo A-krim Rogaland til mot nye Gand skole i Sandnes.

- Vi kan ikke gjøre denne jobben alene. A-krim (se faktaboks) er avhengig av at byggherrer tar ansvar. Også seriøse aktører kan gjøre feil. Derfor er vi fornøyde med at Rogaland

Får opplæring

Fra Statens hus gikk turen til nye Gand videregående skole i Sandnes. Skolen, som skal stå ferdig innen årets utgang, har over tre byggetrinn en prislapp på 740 millioner kroner.

Avdekket 32 kriminelle nettverk i Rogaland i løpet av ett år

Heidi Klaveness, som er bygg- og eiendomssjef i Rogaland fylkeskommune, understreker at det også tidligere er gjennomført kontroller fra Arbeidstilsynet på fylkeskommunale byggeplasser, og at hun ser frem til et tettere samarbeid med A-krim.

- Fylkeskommunen er opptatt av å bekjempe kriminalitet. Samtidig som det ble innført strengere seriositetsbestemmelser (se faktaboks), vedtok

politikerne tettere samarbeid med A-krim-gruppen. Dette betyr mer enn flere uanmeldte kontroller. Vi vil også få opplæring i hvordan vi kan sikre oss mot kriminalitet, sier Klaveness.

Nettopp forebyggende arbeid står sentralt for den tverretatlige arbeidsmarkeds kriminalitet-gruppen.

Mange utfordringer

Onsdagen ble 65 arbeidere kontrollert uten at det ble funnet noe ureglementert. Et poeng denne dagen var at skolen som ble kontrollert, utdanner dem som skal ut i markedet A-krim jobber med å rense.

LES MER OM A-KRIM HER: På jakt etter svart arbeid

- Utfordringene er mange. Spesielt i forbindelse med sommerferier og i sluttfasen av et byggeprosjekt, når arbeidspresstet kan bli stort, er det fare for at useriøse underleverandører kommer inn. Med de nye seriøsitetsreglene blir byggeplasser mer oversiktlige for byggherren. Reglene forbyr blant annet at leverandøren har flere enn ett ledd underentreprenører i kjede under seg, sier Klaveness og fortsetter:

- Vi ønsker naturligvis gode og trygge arbeidsplasser og bruker allerede store ressurser på å sikre dette.

Får skryt

Blant dem som var med A-krim denne dagen var statssekretær Morten Bakke i arbeids- og sosialdepartementet. Han mener at andre A-krim-grupper i landet kan lære av gruppen i Rogaland.

- A-krim Rogaland er meget flinke til å bruke de verktøyene de har tilgjengelig. Blant annet kan de bortvise fra arbeidsplasser. Det er viktig å reagere tidlig og på den måten forhindre at saker vokser seg store. Gjør de det risikerer man årelange rettssaker, sier Bakke, som før han kom til Stavanger besøkte A-krim-senteret i Bergen.

Senere skal han til A-krim i Kristiansand og i Bodø.

- Vi ser at arbeidsmarkeds kriminaliteten bare blir grovere og mer sammensatt. Aktørene blir mer profesjonelle. Da er det viktig at vi også strekker oss lengre for å ta disse. Tverretatlig samarbeid gir resultater, sier statssekretæren.

Politiet slo til mot 15 massasjeinstitutter

Image info:

Onsdag gjennomførte A-krim Rogaland sin første kontroll på en fylkeskommunal byggeplass. Denne kontrollen var varslet. I fremtiden blir det flere uvarslede kontroller. Etter fylkeskommunens ønske.

Bygg- og eiendomssjef Heidi Klaveness og prosjektleder Edeltrøad Munding i Rogaland fylkeskommune er godt fornøyd med et tettere samarbeid med A-krim.

Statssekretær Morten Bakke i arbeids- og sosialdepartementet skryter av A-krim Rogalands bruk av sanksjoner.

Fact-box:

A-krim Rogaland

Seriøsitetsregler i byggeprosjekt

© Stavanger Aftenblad - Login

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/zVMeari>

- Utfordringene er mange. Spesielt i forbindelse med sommerferier og i sluttfasen av et byggeprosjekt, når arbeidspresset kan bli stort, er det fare for at useriøse underleverandører kommer inn. Med de nye seriøsitetsreglene blir byggeplasser mer oversiktlige for byggherren. Reglene forbyr blant annet at leverandøren har flere enn ett ledd underentreprenører i kjede under seg, sier Klaveness og fortsetter:

- Vi ønsker naturligvis gode og trygge arbeidsplasser og bruker allerede store ressurser på å sikre dette.

Får skryt

Blant dem som var med A-krim denne dagen var statssekretær Morten Bakke i arbeids- og sosialdepartementet. Han mener at andre A-krim-sentre i landet kan lære av gruppen i Rogaland.

- A-krim Rogaland er meget flinke til å bruke de verktøyene de har tilgjengelig. Blant annet kan de bortvise fra arbeidsplasser. Det er viktig å reagere tidlig og på den måten forhindre at saker vokser seg store. Gjør de det, risikerer man årelange rettssaker, sier Bakke, som før han kom til Stavanger besøkte A-krim-senteret i Bergen.

Senere skal han til A-krim i Kristiansand og i Bodø.

- Vi ser at arbeidsmarkeds kriminaliteten bare blir grovere og mer sammensatt. Aktørene blir mer profesjonelle. Da er det viktig at vi også strekker oss lengre for å ta disse. Tverretatlig samarbeid gir resultater, sier statssekretæren.

A-krim Rogaland

Et tverretatlig samarbeid mellom Arbeidstilsynet, Skatteetaten, politiet, NAV og lokale kemnere. Andre offentlige kontrolletater blir koblet på i enkeltsaker.

Målet er å avdekke og forebygge arbeidsmarkeds kriminalitet.

Seriøsitets- regler i byggeprosjekt

Regler i prosjekt hvor Rogaland fylkeskommune er byggherre.

1. Alle arbeidsdeltakere skal bære lett synlig gyldig HMS-kort.
2. Pliktig medlemskap i Startbank eller tilsvarende leverandørregistre.
3. Minimum 50 prosent av timer skal utføres av personer med dokumentert fagopplæring.
4. Minimum 15 prosent skal utføres av lærlinger.
5. Rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for

utenlandssaker.

6. Krav til interkontroll, sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.
7. Krav til lønns- og arbeidsvilkår i henhold til forskrift av allmenngjort tariffavtale.
8. Leverandøren kan ikke, uten byggherrens skriftlige samtykke, ha flere enn ett ledd underentreprenører i kjede under seg.
9. Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank.
10. Mislighold av kontraktsforpliktelser får konsekvenser for senere konkurranser.
11. Byggherre, eller ekstern revisor engasjert av byggherren, kan gjennomføre revisjon hos leverandøren og eventuelle underleverandører fra kontraktsinngåelse til slutfaktura er betalt.

Onsdag gjennomførte A-krim Rogaland sin første kontroll på en fylkeskommunal byggeplass. Denne kontrollen var varslet. I fremtiden blir det flere uvarslede kontroller. Etter fylkeskommunens ønske. Foto: Jon Ingemundsen

© Stavanger Aftenblad

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/Z6BAyg5>

NTB

Slik jobber de kriminelle i det norske arbeidsmarkedet

170704 NTAES Situasjonsbeskrivelse a-krim.pdf

NTBtekst. 21.08.2017

Kriminelle aktører utvikler kontinuerlig metodene etter hvert som de finner nye muligheter for profitt. Metodene for arbeidslivskriminalitet varierer og ikke alle lovbrudd er like enkle å oppdage, viser en ny rapport.

Rapporten er en situasjonsbeskrivelse av arbeidslivskriminaliteten i Norge, utarbeidet av Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTAES). Senteret er et samarbeid mellom politiet, Skatteetaten, Tolletaten, NAV og Arbeidstilsynet. NTAES er etablert som ett av tiltakene i regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet. Formålet er å styrke samarbeidet om å bekjempe arbeidslivskriminalitet og legge til rette for at politiet og kontrolletatene bedre kan utnytte etatenes samlede analyse- og etterretningsinformasjon.

Svart arbeid vanligst

Situasjonsbeskrivelsen viser stor variasjon i metodene for å begå arbeidslivskriminalitet. Blant hovedfunnene er:

Slik jobber etatene mot kriminaliteten

Med en felles situasjonsbeskrivelse er det enklere for etatene å samarbeide effektivt mot useriøse og kriminelle aktører. Tverretatlig kunnskapsdeling om arbeidslivskriminalitet er et viktig virkemiddel for å bekjempe kriminaliteten effektivt og i fellesskap.

– Det vi ser er at de som driver arbeidslivskriminalitet stadig tenker nytt og finner nye former. De finner nye bransjer eller finner former med et respektabelt ytre, sier skattedirektør Hans Christian Holte.

Situasjonsbeskrivelsen viser også at nettverk og bakmenn driver i flere bransjer samtidig eller flytter på seg over tid. Eksempelvis er det avdekket tilfeller der kriminelle aktører fra byggebransjen har flyttet seg til omsorgsbransjen.

– Der det er mye penger er det også en betydelig risiko for kriminalitet. Vi ser også at de har beveget seg til helse og omsorgssektoren. Og det er noe vi vil følge med på, sier Atle Roll-Matthiesen, nestleder i politifagavdelingen i Politidirektoratet.

Siden 2015 har det blitt opprettet samlokaliserte a-krimsentre i Bergen, Stavanger, Trondheim, Oslo, Kristiansand, Tønsberg og Bodø.

Samarbeid gir resultat

Situasjonsbeskrivelsen påpeker at gevinster av a-krimisamarbeidet er særlig knyttet til kjennskap til hverandres ulike avdekkings- og sanksjonsmuligheter. Og å benytte de sanksjonene som vil ha størst effekt i hvert enkelt tilfelle.

– Den tverretatlige bekjempelsen virker. Samtidig oppfattes arbeidslivskriminaliteten mer dynamisk enn tidligere. Tilstedeværelse, kunnskapsdeling og etterretning mot de kriminelle i arbeidslivet blir enda viktigere i politi- og kontrolletatenes innsats fremover, sier leder for NTAES Jørgen Steen.

**** Dette stoff formidler NTB for andre - se www.ntbinfo.no ****

Se hele pressemeldingen på NTB info her:

<https://www.ntbinfo.no/release?releaseld=15744542>

Logo170704 NTAES Situasjonsbeskrivelse a-krim.pdf

© NTBtekst

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/x1qlus3M>

© Tønsbergs Blad

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler
må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning
fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/2SVTG25k>

Arbeidsministeren lover å jage kriminelle fra skanse til skanse

Byggeindustrien. 19.04.2017 08:56. Oppdatert 11:00

- De skal sove svært dårlig om natten, lover arbeidsminister Anniken Hauglie (H). I et større intervju med Dagbladet lover Hauglie at regjeringen vil trappe opp kampen mot de kriminelle i norsk arbeidsliv.

© Byggeindustrien

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/DNf8Nct1>

20 dB REDUSERT TRINNLyd med MasterTop 1327-20dB

MASTER-BUILDERS

Modulbygg

NORCEM

THUNBERG

CENTEK

Byggeindustrien
bygg.no

Bygg Anlegg Eiendom Arkitektur Kådgivere Byggevare Berge + A 10 Å ByggeDagene Hage.no

Arbeidsministeren lover å jage kriminelle i arbeidslivet fra skanse til skanse

- De skal sove svært dårlig om natten, lover arbeidsminister Anniken Hauglie (H).

Publisert: 19.04.2017 08:56

I et større intervju med [Dagbladet](#) lover Hauglie at regjeringen vil trappe opp kampen mot de kriminelle i norsk arbeidsliv.

De skal jages fra skanse til skanse, ifølge arbeidsministeren.

Regjeringen har de siste blant annet etablert sentre mot arbeidslivskriminalitet i Norges største byer. Sentret i Oslo opplytter i mars at de hadde arbeidst 11 kriminelle nettsverk som operer i hovedstadens arbeidsliv.

Nylig meldte også Fæderlandsveieren at 319 staver i Agder-

Stor hyttebygger får kritikk

Byggmesteren. 18.04.2017 12:44. Oppdatert 14:45

Christopher Kunøe

Arbeidstilsynet er misfornøyd med lønninger, stillaser og andre forhold på flere av FH Gruppens byggeplasser i Hallingdal og Trysil.

Men til Dagens Næringsliv sier daglig leder og gründer Torbjørn Kaarud i FH Gruppen at de nå har løst problemene.

Lang vei til toaletter

Funn fra mange tilsyn gjør at Arbeidstilsynet varsler at hyttemarkedet vil bli fulgt tettere fremover gjennom det etablerte samarbeidet med skattemyndighetene, politiet og Nav - det såkalte a-krim senteret.

Ifjor avdekket tilsyn at litauiske håndverkere på oppdrag i Trysil måtte kjøre over to kilometer til toaletter. FH Gruppen var uenig i anmerkningene om dette, men direktoratet for Arbeidstilsynet opprettholdt sitt vedtak.

- Arbeidstilsynet har også flere ganger i tilsyn gitt pålegg fordi toalettforhold og spisebrakker ikke er ivarettatt på en akseptabel måte på byggeplasser hos FH Gruppen. Det stilles ikke krav om at spiserom og toalett må være på arbeidsstedet, men slike fasiliteter må være hensiktsmessig plassert i nærheten, sier Kjell Haugen, som er regiondirektør for Indre Østland, til DN.

FH Gruppen har også fått flere vedtak om stans på grunn av farlige arbeidsforhold, manglende tilgang på varmebrakke og lønnsvilkår.

I en rapport fra fjoråret heter det at Etter vårt syn er dette en del av det vi legger i begrepet sosial dumping med hensyn til arbeidsforhold for arbeidstagerne fra andre land Svertes av Arbeidstilsynet

FH Gruppens gründer og daglige leder Torbjørn Kaarud er uenig i mange av Arbeidstilsynets funn og konklusjoner. Men at det har vært for lang vei til toaletter, er han enig i. Problemet er løst, sier lederen til DN:

- Vår ordning er godkjent av Arbeidsdirektoratet sentralt, men vi ønsker ingen krangel med Arbeidstilsynet lokalt. Vi har derfor gått til innkjøp av 40 spesialtilpassede mannskapsvogner. Dette er en kombinasjon av stillasjehengere, mannskapsbrakke og toalett, sier Kaarud.

- Vi er utsatt for grundig misunnelse fra Arbeidstilsynet, sier daglig leder Torbjørn Kaarud. (Foto: FH Gruppen)

Arbeidstilsynet har også gitt FH Gruppen pålegg om forholdene rundt utbetalt lønn og arbeidstid. Selskapet har fått en måned på seg til å dokumentere rutiner for føring av arbeidstid.

Ifølge Arbeidstilsynet har utbyggeren urealistiske tidsskjemaer og bruker frivillig overtid for å ferdigstille

prosjekter innen kontraktfestet dato for ferdiggjøringen. Da utbetales det ifølge tilsyn en bonus.

Kaarud mener at akkord ikke er uvanlig i byggebransjen, og særlig ikke i hyttemarkedet.

- Jeg synes ikke det gir noe press - vi har heller ikke fått tilbakemeldinger fra de ansatte på at de ikke ønsker dette. De får betalt for dagene de skal ha, og blir de ferdig før tiden uten feil, så får de bonus, sier Kaarud til Dagens Næringsliv.

Kaarud sier at FH Gruppens prosjekter i gjennomsnitt leveres seks uker før kontraktsfestet overlevering, derfor er det ikke behov for mye overtid.

- Vi er et selskap der vi betaler alle norsk tariff. Jeg kjenner til at snekkere hos andre utbyggere får dårligere betalt, og får sin lønn gjennom utenlandske selskaper, sier Torbjørn Kaarud til DN.

På et uanmeldt tilsyn i Trysil ifjor fant Arbeidstilsynet at selskapets litauiske håndverkere måtte kjøre fem kilometer for å gå på do. (Illustrasjonsfoto: FH Gruppen)

© Byggmesteren

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/IEhNjvE5>

10 kriminelle aktører slått ut

Agder Flekkefjords Tidende. 10.04.2017. Side: 12,13

ut - Arbeidskriminalitets-senteret i Kristiansand har nå vært operativt i ett år og erfaringene så langt er svært lovende, sier talsperson for a-krim Agder, Marianne Pedersen.

I løpet av det første året har de slått ut 10 kriminelle aktører. Det har skjedd som følge av aktivitetene til a-krim senteret, som er et tett samarbeid mellom Arbeidstilsynet, Skatt Sør, Agder politidistrikt, NAV, interkommunal arbeidskontroll i Agder og Kemneren i Kristiansandsregionen.

Det første året har kontroller av byggebransjen og bilverksteder vært spesielt prioritert, og etatene har lagt ned en betydelig innsats for å kartlegge de kriminelle virksomhetene.

- Vi ser nå synlige resultater av samarbeidet. I 2016 ble 10 kriminelle aktører satt ut av spill. Når useriøse aktører forsøker å omgå regelverket, får det direkte konsekvenser for de som ønsker å drive seriøst, sier Pedersen.

Totalt gjennomførte a-krim Agder seks større aksjoner i 2016, og i alt 319 bedrifter og virksomheter ble kontrollert. A-krim senteret har avdekket sosial dumping, skatte- og avgiftsunndragelser, dokumentforfalskning, trygdesvindler og utnyttning av arbeidstakere. To personer er utvist for brudd på utlendingsloven.

© Agder Flekkefjords Tidende

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/kGo4QAex>

- Håndverkerne ser det vi ikke ser

Byggmesteren. 07.04.2017 10:29

Christopher Kunøe

- Tips fra de seriøse håndverkerne er veldig viktig for oss, sier Kenneth Tønnessen fra Arbeidstilsynet. Nå skal A-krimssenteret i Kristiansand øke innsatsen på privatmarkedet i Agder.

A-krimssenteret i Kristiansand har nå vært operativt i ett år og erfaringene så langt er svært lovende, sier talsperson for a-krim Agder, Marianne Pedersen i en pressemelding.

Synlige resultater

Etatene i samarbeidet har fått utrettet mye på kort tid og ønsker å videreutvikle samarbeidet. I 2016 avdekket senteret ni kriminelle nettverk.

- Det første året siden oppstarten har vi brukt mye ressurser på å kartlegge markedet og blinke ut de som ikke driver etter regelverket. Vi tar mange, men det dukker stadig opp aktører som forsøker å omgå regelverket. Derfor fortsetter vi innsatsen med uforminskert styrke, sier Pedersen.

Tips fra håndverkere og andre har bidratt positivt til oppklaringene, sier koordinator Kenneth Tønnessen fra Arbeidstilsynet. Han bekrefter at samarbeidet med Kristiansand Håndverkerforening er både viktig og godt:

- Vi har hatt veldig god nytte av deres hjelp. Håndverkerne er ute og ser det vi ikke ser, sier Tønnessen til Byggmesteren.

Kenneth Tønnessen i Arbeidstilsynet. (Foto: Privat)

- De gir oss veldig konkrete tips som vi raskt kan handle etter. Her får vi treff hver gang, sier Tønnessen. Samarbeid er helt nødvendig

Koordinator ved A-krimssenteret er fornøyd med det første årets drift.

The screenshot shows the homepage of 'BYGGMESTEREN'. At the top, there is a banner asking 'Kjøper deres bedrift vinduer fra utlandet?' with a link to 'Se deres forpliktelser her'. Below the banner is the website's navigation menu with categories like NYHETER, TILBUD, REPORTASJE, PRODUKTER, KOMMENTARER, JOBB, SPANLEREGISTER, and MAGASINER. The main content area features a large photo of two construction workers in high-visibility vests. Below the photo is the article title 'Håndverkerne ser det vi ikke ser' and a sub-headline: 'Tips fra de seriøse håndverkerne er veldig viktig for oss, sier Kenneth Tønnessen fra Arbeidstilsynet. Nå skal A-krimssenteret i Kristiansand øke innsatsen på privatmarkedet i Agder.' The article is attributed to Christopher Kunøe. To the right of the main article, there are sections for 'Siste artikler', 'Mest Lest', and 'Nyhetsbrev'.

- Det har vært spennende og helt nødvendig. Skal vi få bekjempet de kriminelle i arbeidslivet, så er disse samarbeidsteamene helt nødvendig, sier Tønnessen til Byggmesteren.

- Vi kan bruke alle etatenes midler i fellesskap. Arbeidstilsynet kan stanse farlige arbeider, politiet kan bortvise, kemneren kan ta beslag ute hos oppdragsgiver eller den utførende. Skatteetaten kan raskt begjære konkurs, noe som også er et effektivt virkemiddel, sier Kenneth Tønnessen.

Tar grep om privatmarkedet

A-krimssenteret varslar nå at de økende grad kommer til å rette aksjonene og oppmerksomheten mot byggbransjen i privatmarkedet.

- Det er mye grums i privatmarkedet. Det sier ikke bare

noe om omfanget av arbeidslivskriminalitet, men at noen av oss som privatpersoner faktisk inviterer kriminelle til å utføre arbeid for oss, både med fullt overlegg og uten å være klar over det. Alle gode krefter må samles, og alle kan bidra til å bekjempe denne typen kriminalitet mot fellesskapet, sier Marianne Pedersen.

Totalt gjennomførte a-krim Agder 6 større aksjoner i 2016, og i alt 319 bedrifter og virksomheter ble kontrollert. A-krimssenteret har avdekket sosial dumping, skatte- og avgiftsunndragelser, dokumentforfalskning, trygdesvindler og utnyttning av arbeidstakere. To personer er utvist for brudd på utlendingsloven.

- Der man finner brudd på én etats regelverk finner man ofte brudd på andres. For eksempel hadde vi en sak der en virksomhet unndro både skatt og avgift. I tillegg utnyttet de arbeidstakere og opererte med tredoble timelister for å skjule det for myndigheter og entreprenører. Vi har også registrert at norske arbeidstakere blir sagt opp til fordel for utenlandske arbeidstakere som blir ansatt med minstelønn, forteller Pedersen.

Resultater a-krim Agder 2016:

8 personer anmeldt for a-krim

9 nettverk kartlagt

693 personer kontrollert

319 foretak kontrollert

10 aktører er satt ut av stand til å fortsette virksomheten.

3,6 millioner kroner avdekket i skatte- og avgiftsunndragelser

502 HMS-kort kontrollert

Kontroll på byggeplass. (Foto: Arbeidstilsynet)

© Byggmesteren

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/BrIeMAYI>

Nytt samarbeid mot a-krim dro inn 60 millioner i 2016

Ukeavisen Ledelse. 24.03.2017. Side: 22-23

Magnus Peter Harnes

Et samarbeid mellom tunge offentlige etater mot kriminalitet i arbeidslivet ble trappet kraftig opp fra 2015 til 2016. Det ga tydelige resultater, viser årsrapporten som nå foreligger. Etatene selv er redd de bare skraper i overflaten.

Så sent som i 2015 ble samarbeidet mellom Arbeidstilsynet, Nav, Politiet og Skatteetaten «for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet» formalisert, blant annet gjennom opprettelsen av såkalte «arbeidsmarkeds kriminalitetsentre» (a-sentre) i flere store norske byer. Senere har også Tolletaten sluttet seg til samarbeidet.

Fra 2015 til 2016 økte antallet aksjoner gjennomført i regi av det tverretatlige samarbeidet fra 12 til 100. Omtrent 6.400 personer ble kontrollert.

I deres årsrapport for 2016 kommer det frem at «beløp sikret gjennom arrest og utlegg,» samt «gjennom beslag og inndragninger» til sammen ble 58,6 millioner kroner.

I tillegg kan det være betydelige verdier som er inndratt i straffesaker som følge av arbeidslivskriminalitet, uten at det inngår i rapporten.

Nettverk

Det nye samarbeidet avdekket også en rekke kriminelle nettverk i løpet av fjoråret. Tidligere i mars ble det rapportert at a-senteret i Oslo hadde avslørt elleve kriminelle nettverk i arbeidslivet, mot fire-fem året før. Årsrapporten viser at antallet nettverk avslørt i Hordaland er 37.

Aktørene påpeker at tallgrunnlaget må tolkes med forsiktighet, fordi det rapporteres på forskjellig måte og med forskjellige definisjoner av for eksempel «nettverk», «saker» og «aktører» fra de ulike sentrene. I rapporten skrives det imidlertid at de har identifisert «254 nettverk/saker» på landsbasis.

I Oslo innebærer de elleve avslørte nettverkene hele 70 underliggende saker. I tillegg har senteret sendt informasjon om seks nettverk med 60 underliggende saker til «linjen for videre oppfølging» - altså politiet og andre oppfølgingsinstanser.

Graver dypt

I Hordaland er 72 personer anmeldt etter fjorårets aksjoner, og 37 personer er utvist fra landet. Koordinator for A-krim Hordaland, Kunt Andreas Lervåg, er langt fra overrasket over omfanget.

- Det er vanskelig å sammenligne med tidligere, fordi samarbeidet er så nytt. Men det handler nok bare om at vi graver dypere. Jo dypere vi graver, jo mer finner vi, sier han.

Det er i byggebransjen og ved serveringssteder hovedvekten av arbeidslivskriminaliteten finner sted, ifølge rapporten. I Hordaland har samarbeidsetatene avdekket ulovlig arbeidskraft, manglende rapportering av skatter og avgifter og arbeidstakere som ikke mottar lønn fra virksomheten, men har inntekt fra ulike former for trygdeordninger ved slike arbeidsplasser.

I tillegg har Arbeidstilsynet til sammen stanset arbeidet på 29 byggeplasser grunnet fare for liv og helse.

Likevel sier hele 44 prosent av ansatte i byggebransjen at de oppfatter arbeidslivskriminalitet i bransjen som et problem, ifølge en spørreundersøkelse gjennomført i 2016. Sammenlignet med en nullpunktmåling gjennomført høsten 2015 var svarene omtrent identiske (Enig = 0,2%). I den samme undersøkelsen svarer like mange (35%) at det er vanlig med arbeidsmarkeds kriminalitet i byggebransjen, som de som mener det er uvanlig (36%). Det var imidlertid en liten endring i positiv retning (Vanlig = -1,5%) sammenlignet med nullpunktmålingen fra 2015.

Tilpasningsdyktige

Selv om hyppigere kontroller hindrer kriminelle i å operere i fred, står a-sentrene overfor enorme oppgaver også fremover.

- Vi opplever de kriminelle som tilpasningsdyktige. Generelt ser vi at mange kriminelle aktører og nettverk beveger seg på tvers av bransjene. For eksempel har vi funnet illegalt bilverksted med tilknytning til et byggeforetak, sier talsperson for A-krim Hordaland, Øystein Andersen.

Han mener det er klare tegn på at de kriminelle foretakene «profesjonaliserer seg» i større grad for å unngå oppfølging fra myndighetene, og for lettere å selge inn sine tjenester til forbrukere.

- Vi tar mange, men det dukker stadig opp aktører som forsøker å omgå regelverket. Derfor fortsetter vi innsatsen med uforminsket styrke, sier Andersen.

Lovende, men krevende

I januar kom regjeringen med sin reviderte strategi for bekjempelse av arbeidslivskriminalitet. I den sammenheng gjennomførte Rokkansenteret en kartlegging av samarbeidet mellom politiet, skattemyndighetene, Arbeidstilsynet, NAV og andre etater.

Der konkluderes det med at satsingen på tverretattlig samarbeid mellom statlige aktører i bekjempelsen av

arbeidslivskriminalitet «i store trekk er lovende og at det er oppnådd viktige resultater».

- Tverretattlig samarbeid er imidlertid utfordrende og problemene med arbeidslivskriminalitet endres stadig, påpeker regjeringen i strategidokumentet.

De viser også til at forskerne ved Rokkansenteret i rapporten «Innsats mot arbeidslivskriminalitet» skriver at de framover står overfor en avveining mellom videreføring av «unike lokale samarbeidstiltak» på den ene siden og «ønsket om standardisering av innsatsen» på den andre siden.

Samtidig ser etatene at kriminelle aktører forsøker å være i forkant når det gjelder utvikling av metoder for å unngå kontroll og sanksjoner.

-Det er stadig flere som tilpasser seg myndighetenes ulike formkrav ved hjelp av uriktige opplysninger og forfalsket eller fiktiv dokumentasjon, heter det i samarbeidspartenes årsrapport.

Det rapporteres også om at utenlandske kriminelle virksomheter i økende grad knytter til seg profesjonelle medhjelpere, for eksempel advokater, regnskapsførere og konsulenter. Disse bistår virksomhetene både med å få størst mulig profitt og med å unngå oppfølging fra myndighetene.

-Dette utgjør en utfordring for etatene da medhjelperne bidrar til å skjule spor og trenere saker, heter det i rapporten.

"Vi tar mange, men det dukker stadig opp aktører som forsøker å omgå regelverket"

Talsperson for A-krim Hordaland, Øystein Andersen

"Det handler nok bare om at vi graver dypere. Jo dypere vi graver, jo mer finner vi"

Koordinator for A-krim Hordaland, Kunt Andreas Lervåg

Resultater fra A-krimssamarbeidet

2015 2016

Aksjoner 12 100 Virksomheter kontrollert 1500 3200

Arbeidsplasser kontrollert 1200 2300 Personer

kontrollert 5700 6400 Bortvisning jf.

politiloven 80 93 Bort- eller utvisning jf.

utlendingsloven 107 165 Endring i støndasforhold 50

Vedtak om stans ved overhengende fare eller som

pressmiddel 352 Vedtak om tvangsmulkt 92

Avdekkingskontroller 374

Beløp sikret gjennom arrest og utlegg 55 mill Beløp

sikret gjennom beslag og inndragning 3,6 mill

Det er på byggeplasser og i byggebransjen, samt i restaurant- og serveringsbransjen at flest lovbrudd i arbeidslivet avdekkes.

© Dagens Perspektiv

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/ksbp715z>

254 kriminelle nettverk og saker er avdekket

LO-Aktuelt. 22.03.2017. Side: 29

TORGNY HASÅS

- Det bekymrer meg at omfanget er så stort, sier arbeidsminister Anniken Hauglie.

Sentrene som jobber mot arbeidsmarkeds kriminalitet, a-krimsentrene, avdekket i fjor 254 kriminelle nettverk og saker. Dette kommer fram i den ferske felles årsrapporten.

Både arbeidsminister Anniken Hauglie og direktøren for Arbeidstilsynet er godt fornøyd med det arbeidet sentrene utfører, men er bekymret over omfanget av arbeidsmarkeds kriminalitet.

- Arbeidslivskriminaliteten er, ifølge tilsynsetatene, blitt mer omfattende, grovere og mer sammensatt, og denne utviklingen går raskt. Derfor blir innsatsen nå forsterket og mer koordinert. I tillegg blir dialogen mellom etatene som samarbeider mot arbeidslivskriminalitet og partene i arbeidslivet styrket, skriver Hauglie.

6 400 personer

Hun mener kampen mot arbeidslivskriminalitet er en felles kamp for arbeidstakere, de seriøse virksomhetene og myndighetene. Derfor er dialog og samarbeid med partene i arbeidslivet sentralt i strategien mot arbeidslivskriminalitet. Regjeringen er takknemlig for det store engasjementet LO, NHO og andre organisasjoner på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden viser i dette arbeidet.

Det er fem a-krimsentre rundt i landet. To nye er under oppstart. I a-krimsentrene samarbeider Nav, Arbeidstilsynet, Skatteetaten, politiet og andre offentlige kontrolltater for å redusere kriminaliteten i arbeidsmarkedet.

Til sammen har de gjennomført 100 aksjoner og kontrollert rundt 3 200 virksomheter. Til sammen 6 400 personer har blitt kontrollert.

Norsk arbeidsliv:

254 kriminelle nettverk og saker er avdekket

- Det bekymrer meg at omfanget er så stort, sier arbeidsminister Anniken Hauglie.

TEKST: TORGNY HASÅS
torngny@l0media.

Sentrene som jobber mot arbeidsmarkeds kriminalitet, a-krimsentrene, avdekket i fjor 254 kriminelle nettverk og saker. Dette kommer fram i den ferske felles årsrapporten.

Både arbeidsminister Anniken Hauglie og direktøren for Arbeidstilsynet er godt fornøyd med det arbeidet sentrene utfører, men er bekymret over omfanget av arbeidsmarkeds kriminalitet.

- Arbeidslivskriminaliteten er, ifølge tilsynsetatene, blitt mer omfattende, grovere og mer sammensatt, og denne utviklingen går raskt. Derfor blir innsatsen nå forsterket og mer koordinert. I tillegg blir dialogen mellom etatene som samarbeider mot arbeidslivskriminalitet og partene i arbeidslivet styrket, skriver Hauglie.

6 400 personer

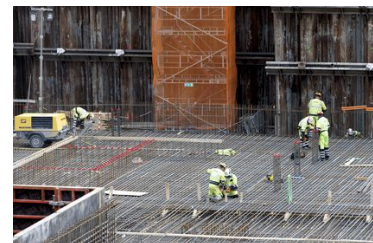
Hun mener kampen mot arbeidslivskriminalitet er en felles kamp for arbeidstakere, de seriøse virksomhetene og myndighetene. Derfor er dialog og samarbeid med partene i arbeidslivet sentralt i strategien mot arbeidslivskriminalitet. Regjeringen er takknemlig for det store engasjementet LO, NHO og andre organisasjoner på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden viser i dette arbeidet.

Det er fem a-krimsentre rundt i landet. To nye er under oppstart. I a-krimsentrene samarbeider Nav, Arbeidstilsynet, Skatteetaten, politiet og andre offentlige kontrolltater for å redusere kriminaliteten i arbeidsmarkedet.

Til sammen har de gjennomført 100 aksjoner og kontrollert rundt 3 200 virksomheter. Til sammen 6 400 personer har blitt kontrollert.

Suksessfaktor

Direktøren for Arbeidstilsynet, Trude Vollheim Webb, mener at samarbeidet på tvers av bransjene er en suksessfaktor.

ILLUSTRASJONSFOTO: GORM KALLESTAD / NTB SCANPIX

ARBEIDSMINISTER: Anniken Hauglie besøkte A-krim-sentrene hos Skatt i Oslo for å bli orientert om hvordan de jobber med arbeidslivskriminalitet. FOTO: SISSEL M. RASMUSSEN

- Det at vi jobber sammen i disse a-krimsentrene gjør at vi jobber mye mer målrettet enn det vi gjorde før. Vi blir bedre til å finne aktører, gjennomføre aksjoner og vi har mange flere virkemidler å bruke, sier Webb.

Også direktøren for Arbeidstilsynet synes 254 saker og nettverk er et stort tall.

- Vi ønsker at tallet skal være null. Det som er bra nå, er at vi har begynt å kartlegge nettverkene, for det er ti-talls milliarder kroner som går gjennom disse, sier Webb.

Ikke gjennomkriminalisert

Men selv om det er mange kriminelle aktører avviser hun at det norske arbeidslivet er gjennomkriminalisert.

- Det aller meste skjer lovlig, men det er visse bransjer og områder hvor kriminaliteten er et problem, sier hun.

Erfaringene fra samarbeidet viser at de kriminelle aktørene har blitt mer tilpassningsdyktige. Metodene de kriminelle bruker tilpasser og utvikles fortløpende for å forhindre at de blir oppdaget. For etatene blir derfor etterretningsarbeid viktig for å observere og forstå de kriminelles oppførelse.

Alle bransjer

I alle deler av landet har det vært mye oppmerksomhet rundt byggebransjen. To andre bransjer som har hatt hyppige kontroller er serveringsbransjen og bilveskeder og bilpølse. Men a-krimsentrene har også gjennomført kontroller i bransjer som renhold, transport, frisør, matbutikker og massasjeinstitutter.

I Nord-Norge har de hatt spesiell oppmerksomhet knyttet til forholdene i fiskeindustrien, og her har de samarbeidet med Fiskeridirektoratet. Et nytt funn er at kriminalitet også kan forekomme på tvers av bransjer. ■

6/2017 LO-AKTUELT 29

Suksessfaktor

Direktøren for Arbeidstilsynet, Trude Vollheim Webb, mener at samarbeidet på tvers av bransjene er en suksessfaktor.

- Det at vi jobber sammen i disse a-krimsentrene gjør at vi jobber mye mer målrettet enn det vi gjorde før. Vi blir bedre til å finne aktører, gjennomføre aksjoner og vi har mange flere virkemidler å bruke, sier Webb.

Også direktøren for Arbeidstilsynet synes 254 saker og nettverk er et stort tall.

- Vi ønsker at tallet skal være null. Det som er bra nå, er at vi har begynt å kartlegge nettverkene, for det er ti-talls milliarder kroner som går gjennom disse, sier Webb.

Ikke gjennomkriminalisert

Men selv om det er mange kriminelle aktører avviser hun at det norske arbeidslivet er gjennomkriminalisert.

- Det aller meste skjer lovlig, men det er visse bransjer og områder hvor kriminaliteten er et problem, sier hun.

Erfaringene fra samarbeidet viser at de kriminelle aktørene har blitt mer tilpasningsdyktige. Metodene de kriminelle bruker tilpasses og utvikles fortløpende for å forhindre at de blir oppdaget. For etatene blir derfor etterretningsarbeidet viktig for å observere og forstå de kriminelles oppførsel.

Alle bransjer

I alle deler av landet har det vært mye oppmerksomhet rundt byggebransjen. To andre bransjer som har hatt hyppige kontroller er serveringsbransjen og bilverksteder og bilpleie. Men a-krim senteren har også gjennomført kontroller i bransjer som renhold, transport, frisør, matbutikker og massasjelinstitutter.

I Nord-Norge har de hatt spesiell oppmerksomhet knyttet til forholdene i fiskeindustrien, og her har de samarbeidet med Fiskeridirektoratet. Et nytt funn er at kriminalitet også kan forekomme på tvers av bransjer.
a

ILLUSTRASJONSFOTO: GORM KALLESTAD |
ARBEIDSMINISTER: Anniken Hauglie besøkte A-krim senteret hos Skatt øst i Oslo for å bli orientert om hvordan de jobber med arbeidslivskriminalitet.

© LO-Aktuelt

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/Pg1xaGeo>

De jakter på kriminelle i arbeidslivet - og avdekket 254 kriminelle nettverk og saker i fjor

🌐 FriFagbevegelse.no. 17.03.2017 14:56. Oppdatert 17:45

Torgny Hasås

- Det bekymrer meg at omfanget er så stort, sier arbeidsminister Anniken Hauglie (H). Sentrene som jobber mot arbeidsmarkeds kriminalitet, a-krimsentrene, avdekket i fjor 254 kriminelle nettverk og saker.

Dette kommer fram i den felles årsrapporten som ble offentliggjort torsdag.

Både arbeidsminister Anniken Hauglie og direktøren for Arbeidstilsynet er godt fornøyd med det arbeidet sentrene utfører, men er bekymret over omfanget av arbeidsmarkeds kriminalitet.

- Det bekymrer meg at omfanget er så stort, skriver arbeidsministeren i en e-post.

- Arbeidslivskriminaliteten er ifølge tilsynsetatene blitt mer omfattende, grovere og mer sammensatt, og denne utviklingen går raskt. Derfor blir innsatsen nå forsterket og mer koordinert. I tillegg blir dialogen mellom etatene som samarbeider mot arbeidslivskriminalitet og partene i arbeidslivet styrket, skriver Hauglie.

* Så lenge lever folk i ditt yrke

6400 personer

Hun mener at kampen mot arbeidslivskriminalitet er en felles kamp for arbeidstakere, de seriøse virksomhetene og myndighetene. Derfor er dialog og samarbeid med partene i arbeidslivet sentralt i strategien mot arbeidslivskriminalitet. Regjeringen er takknemlig for det store engasjementet LO, NHO og andre organisasjoner på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden viser i dette arbeidet.

Det er fem a-krimsentre rundt i landet. To nye er under oppstart. I a-krimsentrene samarbeider Nav, Arbeidstilsynet, Skatteetaten, politiet og andre

offentlige kontrolltater for å redusere kriminaliteten i arbeidsmarkedet.

Til sammen har de gjennomført 100 aksjoner og kontrollert rundt 3200 virksomheter. Til sammen 6400 personer har blitt kontrollert.

Suksessfaktor

Direktøren for Arbeidstilsynet, Trude Vollheim Webb, mener at samarbeidet på tvers av bransjene er en suksessfaktor.

- Det at vi jobber sammen i disse a-krimsentrene gjør at vi jobber mye mer målrettet enn det vi gjorde før. Vi blir bedre til å finne aktører, gjennomføre aksjoner og vi har mange flere virkemidler å bruke, sier Webb.

Også direktøren for Arbeidstilsynet synes 254 saker og nettverk er et stort tall.

- Om det er 200 eller 300 er ikke avgjørende. Vi ønsker at tallet skal være null. Det som er bra nå er at vi har begynt å kartlegge nettverkene, for det er ti-talls milliarder kroner som går gjennom disse, sier Webb.

Ikke gjennomkriminalisert

Men selv om det er mange kriminelle aktører avviser hun at det norske arbeidslivet er gjennomkriminalisert.

- Det aller meste skjer lovlig, men det er visse bransjer og områder hvor kriminaliteten er et problem, sier hun.

Erfaringene fra samarbeidet viser at de kriminelle aktørene har blitt mer tilpasningsdyktige. Metodene de kriminelle bruker tilpasses og utvikles fortløpende for å forhindre at de blir oppdaget. For etatene blir derfor etterretningsarbeidet viktig for å observere og forstå de kriminelles oppførsel.

Et trekk som de har observert er at kriminalitet skjer på tvers av bransjer. I 2016 har a-krimsentrene hatt størst oppmerksomhet på bygg og anlegg, men det innebærer at de har kunnet følge kriminaliteten over i andre bransjer. A-krimsentrene har kommet over flere eksempler der byggefirmaer kombineres med ulovlige bilverksteder.

* Ny strategi mot arbeidslivskriminalitet

Ikke bare bygg

I alle deler av landet har det vært mye oppmerksomhet rundt byggebransjen. To andre bransjer som har hatt hyppige kontroller er serveringsbransjen og bilverksteder og bilpleie. Men a-krimsentrene har også gjennomført kontroller i bransjer som renhold, transport, frisør, matbutikker og massasjeinstitutter.

I Nord-Norge har de hatt spesiell oppmerksomhet knyttet på forholdene i fiskeindustrien og her har de samarbeidet med Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet mener det er risiko både for ulovlig, urapportert og uregistrert omsetning av fiskeressurser. I stor grad benyttes det utenlandsk arbeidskraft i hele verdikjeden, og etatene ser flere risikoområder i bransjen.

Siden a-krimsentrene har personer fra ulike etater har de en lang rekke sanksjonsmuligheter. Politiet har mulighet for å bortvise personer. Arbeidstilsynet kan stoppe virksomheten. Skatteetaten kan ta pengene som er tjent. Årsrapporten oppsummerer at etatene i sum kan forstyrre og gjøre det vanskelig for de kriminelle aktørene å drive virksomhet, selv om de enkelte virkemidlene hver for seg ikke er så alvorlige.

Ulovlig kjøtt

En rekke kontroller har vært gjennomført sammen med andre etater. Brannvesenet og el-tilsynet har for eksempel vært med på kontroller i forbindelse med ulovlige bilverksteder. Da har verkstedene blitt stengt både på grunn av brannfare, men også ulovlige elektriske anlegg.

Mattilsynet har samarbeidet om kontroller i serveringsbransjen, og ulovlige virksomheter har blitt stengt på grunn av dårlig hygiene og mistanke om smuglerkjøtt.

* - Regjeringen gjør for lite med arbeidskriminalitet

Arbeidsminister Anniken Hauglie besøkte A-krim senteret hos Skatt øst i Oslo for å bli orientert om hvordan de jobber med arbeidslivskriminalitet. Sissel M. Rasmussen

Image-text:

Illustrasjonsfoto.

© FriFagbevegelse.no

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/b0TbC34T>

Tar flere kriminelle i arbeidslivet

🌐 Retailmagasinet. 17.03.2017 11:45. Oppdatert 13:46

Odd Henrik Vanebo

Ved a-krim-senteret i Oslo, har de bare det siste året avslørt 11 kriminelle nettverk gjennom tett samarbeid mellom flere etater. Det er likevel mange som slipper unna, tror administrerende direktør i Virke, Vibeke Hammer Madsen.

© Retailmagasinet

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/igbPvxUW>

RETAIL magasinet

På tide å **bytte fraktleverandør?**
Vi ekspressleverer dine pakker før frokost 6 dager i uken **heltrykk**

HELE / NYHETSBREV / THE FLERE KRIMINELLE I ARBEIDSLIVET

Vibeke Hammer tror mange slipper unna. (Foto: NTB)

Tar flere kriminelle i arbeidslivet

Ved a-krim-senteret i Oslo, har de bare det siste året avslørt 11 kriminelle nettverk gjennom tett samarbeid mellom flere etater. Det er likevel mange som slipper unna, tror administrerende direktør i Virke, Vibeke Hammer Madsen.

Av **Odd Henrik Vanebo** | Publisert 17.03.2017 11:45

Nå tilbyr vi også løsninger for nettbasert handel
Tradebit, et selskap i Visma, er Norges ledende
 fraktleverandør av nettbasert handel på Magento.
 Sammen kan Visma Retail og Tradebit tilby en
 komplett portefølje - fra online handel til kundemottak,
 samt prosessene for ordre og levering.
 Visma Retail - En fullt ferdig leverandør av IT-løsninger
 innen detaljhandelen - www.visma.no/retail

VISMA

Har oppdaget 11 kriminelle nettverk i byggebransjen

🌐 VVS-forum. 14.03.2017 08:57

VVSForum

- Det utøves fortsatt mye grov arbeidsmarkeds kriminalitet i byggebransjen i Oslo-området, sier koordinator for a-krimsentret i Oslo, Bjørn Marhaug. 30 personer er så langt anmeldt som følge av de 11 nettverkene senteret har avdekket.

© VVS-forum

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/iKPfHypD>

The image shows a screenshot of a news article on the mfort website. The article title is "Har oppdaget 11 kriminelle nettverk i byggebransjen". The article text states: "- Det utøves fortsatt mye grov arbeidsmarkeds kriminalitet i byggebransjen i Oslo-området, sier koordinator for a-krimsentret i Oslo, Bjørn Marhaug. 30 personer er så langt anmeldt som følge av de 11 nettverkene senteret har avdekket." The website header includes "mfort" and "VVSFORUM". The article is dated 14.03.2017.

Skatteetaten: Har oppdaget 11 kriminelle nettverk i byggebransjen

Byggeindustrien. 14.03.2017 08:30

- Det utøves fortsatt mye grov arbeidsmarkeds kriminalitet i byggebransjen i Oslo-området, sier koordinator for a-krimsentret i Oslo, Bjørn Marhaug.

© Byggeindustrien

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/GQYZ7NJy>

EN NY EPOKE FOR ALUMINIUMSPROFILER TIL DØR OG VINDU ER I GANG

Modulbygg

SPILKA

GILJE

Byggeindustrien bygg.no

Bygg Anlegg Eiendom Arkitektur Kådgivere Byggesaker Østige A 10 Å

Skatteetaten: Har oppdaget 11 kriminelle nettverk i byggebransjen

- Det utøves fortsatt mye grov arbeidsmarkeds kriminalitet i byggebransjen i Oslo-området, sier koordinator for a-krimsentret i Oslo, Bjørn Marhaug.

30 personer er så langt anmeldt som følge av de 11 nettverkene sentret har oppklart.

A-krimsentret i Oslo

SikaHyflex 250 facade

Har anmeldt tre personer fra 11 kriminelle byggenettverk

VA Nytt. 14.03.2017 08:20

Arbeidstilsynet har stanset 16 byggeplasser grunnet fare for liv og helse, eller som pressmiddel grunnet manglende dokumentasjon. 20 prosent av de kontrollerte arbeidstakerne manglet gyldige HMS-kort.

© VA Nytt

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/pje1oERT>

The screenshot shows the VA Nytt website interface. At the top, there are banners for 'OVERVANN SEMINAR 2017' and 'Klimaeendringene skaper overvannsproblemer'. Below the banners is the VA Nytt logo and navigation menu. The main content area features a large image of construction workers in safety gear. The article title is 'Har anmeldt tre personer fra 11 kriminelle byggenettverk'. The article text states: 'Arbeidstilsynet har stanset 16 byggeplasser grunnet fare for liv og helse, eller som pressmiddel grunnet manglende dokumentasjon. 20 prosent av de kontrollerte arbeidstakerne manglet gyldige HMS-kort.' The page also features a sidebar with 'RELATERTE ARTIKLER' and 'LEDSAG STYLLINGER'.

NTB

Har oppdaget 11 kriminelle nettverk i byggebransjen

NTBtekst. 14.03.2017

- Det utøves fortsatt mye grov arbeidsmarkeds kriminalitet i byggebransjen i Oslo-området, sier koordinator for a-krim senteret i Oslo, Bjørn Marhaug. 30 personer er så langt anmeldt som følge av de 11 nettverkene senteret har avdekket.

I løpet av 2016 kontrollerte a-krim senteret i Oslo 398 virksomheter med 1162 arbeidstakere i Oslo-området. De fleste av disse kontrollene var rettet mot byggebransjen.

Samarbeidet i Oslo består av Skatt øst, Arbeidstilsynet, politiet, kemneren, tolletaten og NAV. – Der vi finner kriminalitet innen arbeidsmiljø eller skatt, er det gjerne også trygdekriminalitet, og vi finner igjen bakmenn og nettverk som strekker seg over flere bransjer, forteller Marhaug.

Underbetalte og dårlige arbeidsvilkår

Arbeidstilsynet har stanset arbeidet på 16 byggeplasser grunnet fare for liv og helse, eller som pressmiddel grunnet manglende dokumentasjon. 20 prosent av de kontrollerte arbeidstakerne manglet eller hadde ugyldige HMS-kort. I tillegg er det flere saker der arbeidstakerne ikke har fått utbetalt den lønnen de har krav på. NAV har også avdekket flere saker med mistanke om trygdesvindler.

- Vi opplever de kriminelle som tilpasningsdyktige. Det handler om opplevd oppdagelsesrisiko og tilgang til raske penger. De kriminelle er tilpasningsdyktige, og flytter seg til bransjer hvor det er lavere risiko for å bli oppdaget og tilgang til offentlige midler.

Resultater fra a-krim samarbeidet i Oslo i 2016

I tillegg har a-krim senteret vært en vesentlig bidragsyter ved avdekking av for lite innrapportert inntekt og avgift innen bygg og anlegg i Skatt øst:

A-krim senteret i Oslo

**** Dette stoff formidler NTB for andre - se www.ntbinfo.no ****

Se hele pressemeldingen på NTB info her:

<https://www.ntbinfo.no/release?releaseld=14512197>

LogoSkatteetaten, Arbeidstilsynet, politiet, NAV kontroll og kemneren er oftere sammen ute på kontroll. Det gir gode resultater i kampen mot arbeidsmarkeds kriminalitet, (Foto: Bård B. Løvvig, Skatteetaten)

© NTBtekst

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/HTxXzl6W>

De beskrives som mafialiknende og multikriminelle. Nå mener A-krimsenteret å ha avslørt 11 nye nettverk

Dagbladet Pluss. 14.03.2017 01:48

Yngve Olaussen

Når de kriminelle nettverkene blir avslørt i én bransje, beveger de seg til den neste, ifølge A-krimsenteret. Oslos senter mot arbeidslivskriminalitet, A-krimsenteret, avslører stadig flere kriminelle nettverk.

© Dagbladet Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/NDbpHeF7>

Dagbladet HENVOLD + VIDEO FLISSE + ARBEI UTSARVEIER + BLINDERN [Logg inn](#) [Søk](#)

+ LUKK [Hjem](#) [Sak-anke](#) [Kultur](#) [Nyheter](#) [Sport](#) [Utsis](#) [Om](#) [Kundenservice](#) [NYHETSSIDE](#)

MANNSKONTROLLE: A-krimsenteret er oppe ute på tilsyn for å fange opp og stanse kriminelle nettverk. Her fra en kontroll i 2016. Foto: Skatteetaten.

Arbeidslivskriminalitet:

De beskrives som «mafialiknende» og multikriminelle. Nå mener A-krimsenteret å ha avslørt 11 nye nettverk

Når de kriminelle nettverkene blir avslørt i én bransje, beveger de seg til den neste, ifølge A-krimsenteret.

14.03.2017 kl. 1:48 [DEL PÅ FACEBOOK](#)

Av Yngve Olaussen

11 LUKK DE 11 HISTORIENE PÅ DAGBLADET PLUSS

Dagbladet Pluss – de beste historiene

Adresseavisen

Hentet inn 4,8 millioner kroner i unndratt inntekt

🌐 Adresseavisen. 04.03.2017 18:38

Linda Haugen

I tillegg ble 49 aktører stanset og 16 anmeldt av A-krimssenteret Trondheim i 2016. - Vi var aktive i 2016, og det gir gode resultater. Tallene for unndratt inntekt og mva.

er i realiteten enda større fordi mange av a-krimsakene sendes videre til Skatteetaten, og er derfor ikke med i denne oversikten, sier felles talsperson Stian Tingstad for A-krimssenter Trondheim.

Senteret er et tverretattlig samarbeid mellom Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten, NAV Kontroll, Trondheim kemnerkontor og Tolletaten.

Bodde i kjeller

I 2016 kontrollerte a-krimssenteret 197 virksomheter og selskaper. I september omtalte Adresseavisen blant annet at åtte arbeidere måtte bruke et kjellergulv som toalett.

Tingstad forteller også at mange arbeidstakere fordekkes som enkeltpersonforetak, slik at arbeidsgiver unngår minstelønn og andre plikter.

- De unngår tariffen som gjør at de kan underbetale enkeltpersoner. Det er i realiteten sosial dumping, og da kan seriøse aktører bli utkonkurrert, sier Tingstad.

I tillegg erfarer senteret at færre bedrifter driver helsvart. Når den svarte delen av virksomheten kombineres med den hvite, blir det vanskeligere å avdekke og bevise kriminalitet.

Tingstad forteller at det er vanskelig å finne de verste aktørene.

- Det er vanskelig å ta tak i de viktigste sakene. Vi lurer hele tiden på om vi jobber med de riktige sakene, eller om det finnes aktører vi ikke finner. Vi jobber

The screenshot shows the top of a news article on the Adresseavisen website. The header includes the 'ØKONOMI' logo and navigation links like 'LOGG INN', 'SILABONNEMENT', 'SØK', and 'NYTT'. The main headline reads 'Hentet inn 4,8 millioner kroner i unndratt inntekt'. Below the headline, a sub-headline states: 'I tillegg ble 49 aktører stanset og 16 anmeldt av A-krimssenteret Trondheim i 2016.' The article text begins with: '- Vi var aktive i 2016, og det gir gode resultater. Tallene for unndratt inntekt og mva. er i realiteten enda større fordi mange av a-krimssakene sendes videre til Skatteetaten, og er derfor ikke med i denne oversikten, sier felles talsperson Stian Tingstad for A-krimssenter Trondheim.' A sidebar on the right lists 'Resultater i 2016' with bullet points: '197 virksomheter og selskaper er kontrollert', '794 personer er kontrollert', 'Cirka 600 HMR-kort er kontrollert', and 'Fire store skatteoppgaver der samtlige skatter er med. Tre av skatteoppgavene står over 100 millioner.' Below the main text, there is a section titled 'Bodde i kjeller' with a sub-headline: 'I 2016 kontrollerte a-krimssenteret 197 virksomheter og selskaper. I september omtalte Adresseavisen blant annet at åtte arbeidere måtte bruke et kjellergulv som toalett.'

kontinuerlig for å bygge kunnskap, slik at vi fremover jobber med de riktige sakene.

Bedre for byggebransjen

Senteret, som ble samlokalisert på Brattørå i mai 2016, har særlig fokus på byggebransjen i Trondheim. Det gir resultater.

I en utspørring i forbindelse med årsrapporten svarte byggebransjen at konkurranseforholdene er blitt bedre. A-krimssenteret er imidlertid forsiktig med å ta all æren.

- Vi er spesielt fornøyd med tilbakemeldingene fra byggebransjen. Det skyldes nok summen av vårt arbeid, at bransjen selv tar ansvar og at de har en egen uropatrolje, sier Tingstad.

Han sier de vil fortsette med samme fokus i 2017.

- Fortsatt utpeker byggebransjen seg som en bransje med stor risiko. Vi kommer til å jobbe med stort fokus på dem, men også andre bransjer som restaurant og servering, bilverksteder og renhold. Skattejegerne i Ukeadressa

Stor bedring i 2016

Etter at de 14 ansatte ble samlokalisert har arbeidet skutt fart. Resultatene (se faktaboks) begynte for alvor å komme siste halvår i fjor.

- Vi leverte også en årsrapport for 2015, og ser at resultatene er langt bedre i 2016 på alle områder. Det var stor aktivitet i 2015 også, men ingen straffesaker.

I 2016 kan senteret vise til 16 anmeldelser og 13 forelegg. Målet med samarbeidet er blant annet å utnytte virkemidlene i de ulike etatene på best mulig måte.

- Samarbeidet fungerer veldig godt. Vi har holdt på en stund og lært hverandre å kjenne. Vi prøver å bruke de virkemidlene som er enklest og billigst, uavhengig om det er fra Arbeidstilsynet, Skatteetaten eller politiet. Det har vi ikke kunnet gjøre tidligere. Da har for eksempel vi i Skatteetaten kjørt tunge bokettersyn som har tatt lang tid, sier Tingstad, som også er underdirektør ved Avdeling for Skattekrim i Skatt Midt-Norge.

Villig politi

De involverte etatene har også ansatte som jobber med arbeidslivskriminalitet utenfor senteret. I mars skal en ny politietterforsker dedikeres til senteret, i tillegg til de to som har jobbet der siden høsten i fjor.

- Det ser vi frem til, vi har så mye å gjøre at vi trenger en til, sier Tingstad. Han anslår at de jevnlig jobber med 10 til 15 saker samtidig.

I en pressemelding i fjor viste Riksrevisjonen til at manglende etterforskningskapasitet i politiet har vært

en utfordring for a-krimsentre i andre byer.

- Hvordan opplever dere politiets kapasitet i Trondheim?

- Innenfor a-krimområdet kjenner vi oss ikke helt igjen i oppsummeringen fra Riksrevisjonen. Politiet har vist stor vilje og evne til å jobbe med a-krim, og det er vi glade for, sier Tingstad.

Underdirektør Stian B. Tingstad, ved Skattekrim i Skatt Midt-Norge, er koordinator for den tverrfaglige arbeidskriminalitetssenheten i Trondheim. Foto: Terje Visnes

I september 2016 avdekket Arbeidstilsynet et knippe arbeidere ble tvunget til å bruke kjellergulvet i boligen de bodde i som toalett. Foto: Arbeidstilsynet

I desember 2016 slo A-krimgruppen til mot 24 restauranter, utesteder og kiosker i Trondheim. Foto: Leikny Kristine Havik Skjærseth

Resultater i 2016

197 virksomheter og selskaper er kontrollert.

794 personer er kontrollert.

Cirka 600 HMS-kort er kontrollert.

Fire store aksjoner der samtlige etater er med. Tre av aksjonene gikk over flere dager.

34 aktører er satt ut av spill.

16 anmeldelser.

15 stans av arbeid grunnet overhengende fare.

13 forelegg.

23 biler er avskiltet.

Stans av to stønader fra NAV.

Etterberegnet 4,8 millioner kroner i unndratt inntekt, over 1 million kroner i unndratt mva. og 8,8 millioner kroner i grunnlag for arbeidsgiveravgift.

9 utlegg på til sammen cirka 3,7 millioner kroner.

Disse tallene gjelder kun resultater fra A-krimssenter Trondheim. Saker som er oversendt til andre etater er ikke inkludert.

Kilde: A-krimssenter Trondheim

A-krimssenterets oppgaver

Dette skal senteret avdekke:

Brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven

Ulovlig arbeid

Menneskehandel for utnyttelse til tvangsarbeid

Skatte-, avgifts- og trygdekriminalitet

Kamouflering av straffbare handlinger i lovlig virksomhet

Dette skjer gjennom å innhente og dele informasjon om arbeidslivet, aktører og aktuelle objekter i Trøndelag mellom etatene

Det skal planlegges felles aksjoner, gjennomføres kontroller og annen oppfølging i arbeidslivet

© Adresseavisen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/muuHmIYw>

Tønsbergs Blad

Tønsberg får regionalt senter

□ Tønsbergs Blad. 15.02.2017. Side: 9

TRULS LIAN

Politiet, Skatteetaten, Nav, Arbeidstilsynet og andre offentlige myndigheter samlokaliserer.

Kampen mot arbeidslivskriminalitet styrkes ved å etablere et nytt samlokalisert senter med de nevnte etatene i Tønsberg.

De to siste årene er det etablert slike sentre hvor etatene samarbeider i Oslo, Stavanger, Bergen, Kristiansand og Trondheim. I år er det besluttet å etablere to nye i Bodø og Tønsberg. Senteret i Tønsberg blir et regionalt samarbeid som også dekker Buskerud og Telemark fylker.

Regjeringen har satt av 25 millioner kroner til etableringen av de to sentrene, og midlene kom i budsjettforliket med KrF og Venstre. Etter planen vil senteret bli etablert i mai, opplyser Arbeids- og sosialdepartementet.

Fokus på svart arbeid

Det er anslått at det utføres svart byggearbeid for ti milliarder kroner i året bare i Vestfold. I Vestfold har holdningskampanjen #Medbyggerne bidratt til å rette fokus mot arbeidslivskriminalitet det siste året. Med et tipsamarbeid om brudd på arbeidsmiljøloven har dialogen mellom aktørene blitt tettere.

Prosjektet springer ut fra A-krim Vestfold, et samarbeid mellom fylkesmannen, fylkeskommunen, Skatt Sør, Arbeidstilsynet, politiet, KS, KIV, NHO, LO og byggebransjen i Vestfold.

- Det vil være en kjempefordel for oss at senteret ligger i Vestfold og Tønsberg. Vi ser at tipsene blir håndtert bra. De som har #Medbyggerneklistermerket på bilene sine er seriøse aktører som man kan stole på, sier Rolf-Geir Hillestad i Fellesforbundet.

TØNSBERGS BLAD Onsdag 15. februar 2017 NYHETER 9

Tidens januar måned på Torp

Vekst på hele 31,5 prosent sammenlignet med 2016.

TRULS LIAN [truls.lian@ntb.no](#) 31.12.16

Året har startet på best tenkelig vis for Torp Sandefjord lufthavn. I januar hadde flyplassen 127.437 reisende, en kraftig økning fra samme måned i fjor. Torp har opplevd en kraftig økning i trafikken etter at Moss lufthavn Rygge ble lagt ned i fjor høst. Økningen skyldes ikke bare flere ruter, men også at flyene i større grad blir fylt opp enn tidligere.

Øi er veldig glade for at trafikken på Torp har smudt. Det betyr et november og desember, og nå får vi vår beste januar noensinne, sier markedsjef på Torp, Tine Kleiv-Mathisen, som også ser lyst på fortsettelsen.

Det er på utenlandsturer at flyplassen vokser. Innenlandstrafikken hadde en nedgang på 8,3 prosent, men viser man det opp mot utenlandstrafikken, som økte med hele 43,9 prosent sammenlignet med januar i fjor, gjør det januar til en bygget måned for flyplassen.

Det som januar, blir 2017 et rekordår for Torp.

Tønsberg får regionalt senter

Politiet, Skatteetaten, Nav, Arbeidstilsynet og andre offentlige myndigheter samlokaliserer.

TRULS LIAN [truls.lian@ntb.no](#) 31.12.16

Kampen mot arbeidslivskriminalitet styrkes ved å etablere et nytt samlokalisert senter med de nevnte etatene i Tønsberg.

De to siste årene er det etablert slike sentre hvor etatene samarbeider i Oslo, Stavanger, Bergen, Kristiansand og Trondheim. I år er det besluttet å etablere to nye i Bodø og Tønsberg. Senteret i Tønsberg blir et regionalt samarbeid som også dekker Buskerud og Telemark fylker.

Regjeringen har satt av 25 millioner kroner til etableringen av de to sentrene, og midlene kom i budsjettforliket med KrF og Venstre. Etter planen vil senteret bli etablert i mai, opplyser Arbeids- og sosialdepartementet.

Fokus på svart arbeid

Det er anslått at det utføres svart byggearbeid for ti milliarder kroner i året bare i Vestfold. I Vestfold har holdningskampanjen #Medbyggerne bidratt til å rette fokus mot arbeidslivskriminalitet det siste året. Med et tipsamarbeid om brudd på arbeidsmiljøloven har dialogen mellom aktørene blitt tettere.

Prosjektet springer ut fra A-krim Vestfold, et samarbeid mellom fylkesmannen, fylkeskommunen, Skatt Sør, Arbeidstilsynet, politiet, KS, KIV, NHO, LO og byggebransjen i Vestfold.

Det vil være en kjempefordel for oss at senteret ligger i Vestfold og Tønsberg. Vi ser at tipsene blir håndtert bra. De som har #Medbyggerneklistermerket på bilene sine er seriøse aktører som man kan stole på, sier Rolf-Geir Hillestad i Fellesforbundet.

30 år siden Casino feires med: -30% kjells markiser på bestilling! til 24.03. GRATIS levering tilbud 815 00 770 kjellmarkiser.no

SKIPAKKE I ITALIA Skiferie direkte fra TORP. Følges med bil og 4 netter i/halvpris, 3 dager i skipet. Fra kr 4 200,-

TORP Booking -vårt eget reisebyrå! Tlf: 33 42 70 80 E-post: reise@torp.no

UTFORDRING: Det anslås at det blir utført svart arbeid for ti milliarder kroner i året bare i Vestfold.

ILLUSTRASJON: NTB SCANPIX

© Tønsbergs Blad

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/p5ksTJO1>

Regionalt senter skal bekjempe arbeidslivskriminalitet i Vestfold

Jarlsberg. 10.02.2017 16:43

Truls Lian

Politiet, Skatteetaten, Nav, Arbeidstilsynet og andre offentlige myndigheter samlokaliserer. Kampen mot arbeidslivskriminalitet styrkes ved å etablere et nytt samlokalisert senter med de nevnte etatene i Tønsberg.

De to siste årene er det etablert slike sentre hvor etatene samarbeider i Oslo, Stavanger, Bergen, Kristiansand og Trondheim. I år er det besluttet å etablere to nye i Bodø og Tønsberg. Senteret i Tønsberg blir et regionalt samarbeid som også dekker Buskerud og Telemark fylker.

Regjeringen har satt av 25 millioner kroner til etableringen av de to sentrene, og midlene kom i budsjettforliket med KrF og Venstre. Etter planen vil senteret bli etablert i mai, opplyser Arbeids- og sosialdepartementet.

LES FLERE SAKER FRA VESTVIKEN24.NO

Fokus på svart arbeid

Det er anslått at det utføres svart byggearbeid for ti milliarder kroner i året bare i Vestfold. I Vestfold har holdningskampanjen #Medbyggerne bidratt til å rette fokus mot arbeidslivskriminalitet det siste året. Med et tipsamarbeid om brudd på arbeidsmiljøloven har dialogen mellom aktørene blitt tettere. Prosjektet springer ut fra A-krim Vestfold, et samarbeid mellom fylkesmannen, fylkeskommunen, Skatt Sør, Arbeidstilsynet, politiet, KS, KIV, NHO, LO og byggebransjen i Vestfold.

- Det vil være en kjempefordel for oss at senteret ligger i Vestfold og Tønsberg. Vi ser at tipsene blir håndtert bra. De som har #Medbyggerne-klistremerket på bilene sine er seriøse aktører som man kan stole på, sier Rolf-Geir Hillestad i Fellesforbundet. - Mer målrettet og

The image shows a screenshot of a Jarlsberg advertisement and a news article snippet. The advertisement is for a smart home alarm system, featuring a camera and a smartphone, with text: "Boligalarmen med smarte løsninger for hjemmet" and "Beregn din pris her". Below the advertisement is a news article snippet with the headline "Regionalt senter skal bekjempe arbeidslivskriminalitet i Vestfold" and a photo of a construction site. The article snippet includes the author "Av TRULS LIAN" and the date "10. februar 2017, kl. 16:43".

systematisk

Arbeidsminister Anniken Hauglie (H) sier det allerede etablerte samarbeidet er en medvirkende årsak til at senteret får base i Tønsberg.

- Fagetatene har selv gjort vurderingen om hvor sentrene bør ligge. Tønsberg-området har mange innbyggere, byområdene fra Skien til Drammen er i vekst og med relativt kort reisevei byene mellom langs E18. Dessuten har etatene allerede et godt samarbeid og lagt grunnlaget for et godt senter, sier statsråden til Vestviken24.

Målet er at et tettere samarbeid skal styrke kampen mot de kriminelle aktørene i arbeidslivet.

- Sentrene er laget for å få mer målrettet, systematisk og slagkraftig arbeid mot kriminelle aktører.

Tilbakemeldingene er at etatene får mer slagkraft når de jobber sammen. Med samordnet tilsyn oppnår de mye mer, og i tillegg kan de lære av hverandre. Det er en ordning etatene er fornøyde med, sier Hauglie.

Image info:

UTFORDRING: Det anslås at det blir utført svart arbeid for ti milliarder kroner i året bare i Vestfold.

(Illustrasjon: Jarl Fr. Erichsen / Scanpix)

ALLEREDE ET GODT SAMARBEID: Statsråd Anniken Hauglie sier etatene selv har anbefalt hvor senteret bør ligge.

© Jarlsberg

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/MYDdx0E1>

- Banket på dørene til rike villaeiere og fikk jobb

Bergensavisen Pluss. 20.11.2016 08:38. Oppdatert 11:22

Advokater, direktører og ressurssterke villaeiere i bergensområdet er blant dem som har benyttet seg av omreisende irske steinleggerne.

På et orienteringsmøte med representanter fra skattemyndighetene, Nav, kommunen, Arbeidstilsynet og politiet fikk statsminister Erna Solberg fredag høre hvordan etatene arbeider for å avdekke arbeidsmarkeds kriminalitet.

Statsministeren fikk blant annet innsyn i en fersk sak som har vært til behandling i Tinghuset i Bergen de siste to ukene.

En 25 år gammel mann - en lederfigur for en gruppe irske omreisende steinleggere - har stått tiltalt. De har banket på dører og fått jobb hos folk i villastrøk i Bergens-området og i Sogn og Fjordane.

Hvitvasking av penger

Det har ikke vært noen klager på arbeidet, og mye fintfolk, ressurssterke mennesker som for eksempel direktører og advokater, er blant dem som har benyttet seg av de rimelige tjenestene, får BA opplyst.

Villaeierne har ikke gjort noe ulovlig, fått faktura med moms og betalt for jobben steinleggerne har utført. Men påtalemyndigheten mener å ha avdekket at 25-åringen har hvitvasket penger og ikke betalt avgifter videre til statskassen.

Tiltalen lød på momsunndragelser for 600.000 kroner og for hvitvasking og unndragelser av ytterligere to millioner kroner i perioden 2015-2016.

Da saken ble avsluttet i Nordhordland tingrett fredag, påsto aktor fengsel i ett år og ti måneder for 25-åringen, som delvis har erkjent straffskyld.

Verken statsministeren eller de andre som deltok på møtet, ønsker å kommentere den pågående straffesaken.

Erna Solberg mener det gjøres mye bra politiarbeid i Bergen. Hun har inntrykk av at det felles arbeidskriminalitetssenteret i byen fungerer godt.

- Bevisst strategi

Regiondirektøren i Arbeidstilsynet, Borghild Lekve, sier etatene har hatt en bevisst strategi opp mot arbeidsmarkeds kriminalitet i flere år. Senteret i Bergen var det første som ble etablert i Norge.

- Dette er en kamp vi ikke kan vinne alene - vi er nødt til å jobbe sammen, sier Lekve.

- Hva med informasjonsflyten. Er det full åpenhet mellom alle etater i jakten på de store kjeltringene?

- Det er klart at vi kan ikke bryte regelverket knyttet til taushetsplikten. Vi er opptatt av å bruke mulighetene

som finnes innenfor det eksisterende regelverk, sier Lekve.

- Hvilke arbeidskrimområder har dere størst fokus på?

- Både svart arbeid, skatt, trygdekriminalitet, brudd på arbeidsmiljø samt uverdige arbeidsforhold, sier Lekve.

95 personer anmeldt på halvannet år

I 2015 og første halvår 2016 har det tverrfaglige a-krim-samarbeidet kontrollert totalt 736 virksomheter.

Ti virksomheter er blitt satt ut av stand til å fortsette i arbeidsmarkedet. Disse har vært fordelt mellom bygg- og anleggsbransjen (7), serveringsbransjen (2) og transportbransjen (1), får BA opplyst.

Totalt er 95 personer politianmeldt, mens politiet har utvist 23 personer fra landet. I samme periode har totalt 13 personer har fått stans i stønaden fra Nav, og totalt 1,6 millioner kroner er blitt krevd tilbake.

Arbeidstilsynet har gitt 977 pålegg, mens Skatteetaten melder om to millioner kroner i økt moms og 3,5 millioner i økt skattegrunnlag.

Kemneren i Bergen rapporterer om fem millioner i økt arbeidsgiveravgift og 27 millioner kroner i økt skattegrunnlag, som resultat fra a-krim saker.

Organisert kriminalitet

Kriminelle nettverk opererer ikke bare i én bransje. Målet deres er å få stoppet dem. Etatene har ulike virkemidler. Skattesiden kan eksempelvis beslaglegge penger og Nav kan stoppe stønader.

Bergenspolitiet har et eget team som arbeider opp mot arbeidsmarkeds kriminalitet. Men politimester Kaare Songstad ønsker ikke å rangere dette opp mot andre krimområder.

- Den skalaen finnes ikke. Dette er organisert kriminalitet, og illustrerer hvilke utfordringer vi har når

vi skal dimensjonere oppmerksomheten mellom ulike kriminalitetsformer. Er dette viktigere enn narkotika osv.? Det er nesten umulig å svare på, sier Songstad til BA.

Den siste uken har bergenspolitiet måttet tåle mye kritikk for manglede innsats mot narkotikaforbrytere (se faktaboks under).

Avventer granskningen

Statsminister Erna Solberg ønsker vil ikke sette seg til doms over byens politikorps.

- Jeg mener vi skal vente å se hva Spesialenheten sier om de påstandene som nå har vært fremme, om særlige saker som ikke skal ha vært etterforsket og beslag som ikke skal være gjort. Det er viktig ikke å sette seg til doms bare fordi noen medier har skrevet veldig mye om saker, sier Solberg til BA.

- Men det er klart, når du har fått et varsel så skal varselet behandles ordentlig. Man må se: om både innholdet er riktig og hva som er gjort og hvorfor det er gjort, legger Solberg til.

Image info:

Irske steinleggere som snyter staten for skatter er en av mange grupper etatene avslører. Bildet er fra en tidligere aksjon mot steinleggere i Bergen. FOTO; BA ARKIV

God Stemning: Politimester Kaare Songstad i Bergen har måttet tåle mye kritikk i mediene etter den nye varslings-saken som dukket opp forrige helg. Fredag møtte han blant andre statsminister Erna Solberg da de sammen med ulike etater diskuterte kampen mot arbeidsmarkeds kriminalitet. I bakgrunnen regiondirektør i Skatt vest, Karl Husabø. FOTO: ARNE RISTESUND

Fact-box:

VARSLER-SAKEN

Lørdag avslørte VG at bakmenn kan operere nærmest fritt i Bergen, fordi politiledelsen skal ha gitt beskjed om at narkotikakriminalitet, også alvorlig, må legges bort.

Dette kom frem i en 52 sider lang varslerrapport fra en ansatt ved Seksjon for bekjempelse av organisert kriminalitet i Vest politidistrikt.

I rapporten lister varsleren opp en rekke eksempler på at politifolk har fått direkte ordre om ikke å arrestere kjente langere og beslaglegge stoffet deres.

Hendelsene betegnes som mulige lovbrudd, og i motstrid til Riksadvokatens rundskriv som presiserer at alvorlige narkotikalovbrudd skal prioriteres.

Flere jussprofessorer mener denne praksisen strider mot loven da påtalemyndigheten har en plikt til å forfølge straffbare forhold.

Målet for bergenspolitiet er 110 grove narkotikasaker i år. Etter årets første ni måneder er status 41.

Varsleren er klar på at han ikke har tillit til måten politimesteren håndterte varselet på.

Byrådeleder Harald Schjelderup (Ap) krever svar fra både justisministeren og politiet. Han sier det er uholdbart for bergenserne at grove narkosaker ikke blir grepet fatt i.

Justisminister Anders Anundsen (Frp) bekrefter å ha mottatt brev fra varsleren. Anundsen er enig med varsleren i at behandlingen av varslingssaken har tatt for lang tid, og sier tidsbruken bekymrer ham. Justisministeren vil imidlertid ikke uttale seg om innholdet i varselet.

Spesialenheten for politisaker starter etterforskning mot Vest politidistrikt for mulige lovbrudd i form av brudd på tjenesteplikten.

Nedprioritering av narkotikakriminalitet i 2016 er den

tredje varslingen om alvorlige forhold i politidistriktet de siste årene. Først gjaldt det manglende kriminalitetsbekjempelse i 2013, og deretter Monika-saken i 2014.

© Bergensavisen Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/liv5qMnZ>

Skatteetaten skal ta disse takket være tettere samarbeid

🌐 Vestby Avis Pluss. 11.06.2016 11:00

Nytt tverretatlig senter for etterretning og analyse skal skjerpe politiets og kontrollatatenes kamp mot arbeidsmarkeds kriminalitet og annen økonomisk kriminalitet. Slik deler du abonnementet ditt med andre i husstanden!

Senteret er lokalisert hos Økokrim i Oslo og elleve medarbeidere fra politiet, Skatteetaten, NAV, Arbeidstilsynet og Tolletaten skal sammen utarbeide nasjonale trussel- og risikovurderinger for å hjelpe etatene å prioritere innsatsen mot a-krim.

Senteret er en del av regjeringens storsatsing mot arbeidsmarkeds kriminalitet. Statssekretær Gjermund Hagesæter fra Justis- og beredskapsdepartementet åpnet torsdag denne uken senteret. Han understreket i sin åpningstale at analyse- og etterretningssenteret forventes å bli en sentral del av satsingen, og at statsminister Erna Solberg har store forventninger til etableringen.

Skattedirektør Hans Christian Holte mener senteret vil gi de forskjellige etatene mye læring på tvers både om arbeidsmetoder og etatenes forskjellige perspektiver på økonomisk kriminalitet.

- Jeg har forventninger til at senteret vil gi oss konkrete produkter som vil hjelpe oss i vårt arbeid for å krysse handlingsrommet til de kriminelle, sier Holte.

Assisterende politidirektør Vidar Refvik understreket også viktigheten av å jobbe sammen for å forhindre økonomisk kriminalitet.

- Dette er et unikt etatssamarbeid som vi har tro på vil utgjøre en stor forskjell i bekjempelsen av alle typer økonomisk kriminalitet, men spesielt arbeidsmarkeds kriminaliteten som har elementer av menneskehandel og grov utnyttelse av arbeidskraft, i tillegg til skatte- og avgiftsunndragelser, sier Refvik.

Senteret har 11 medarbeidere. Det er fire fra politiet, fire fra Skatteetaten, og en hver fra NAV, Tolletaten og

VestbyAVIS Kun 49 kroner de første 8 ukene
Få tilgang til alle nyheter på vestbyavis.no

Nyheter | Om Vestby | Sport | Bildearkiv | LØRDAG 11. JUNI 2016 | 80 abonnent | Meny

÷20 til 40% PÅ ALLE HAGEBOLLER

SUPERWEEKEND
8.-11. juni
KLIKK HER FOR Å SE ALLE TILBUDENE

BOHUS HANDELSSENTER AS • T: 54 87 81 80 • 10 21 216 196
BOHUS BOKS AS • T: 49 20 90 90 • 10 20 216 175

Bohus

NYHETER POLITIKK ØKONOMISK KRIMINALITET

Skatteetaten skal ta disse takket være tettere samarbeid

Av MIKIAS MELLOQVIST 11. juni 2016, kl. 11:00

Nytt tverretatlig senter for etterretning og analyse skal skjerpe politiets og kontrollatatenes kamp mot arbeidsmarkeds kriminalitet og annen økonomisk kriminalitet.

DEL: Slik deler du abonnementet ditt med andre i din husstand. Slik deler du abonnementet ditt med andre i husstanden!

Senteret er lokalisert hos Økokrim i Oslo og elleve medarbeidere fra politiet, Skatteetaten, NAV, Arbeidstilsynet og Tolletaten skal sammen utarbeide nasjonale trussel- og risikovurderinger for å hjelpe etatene å prioritere innsatsen mot a-krim.

— Jeg har forventninger til at senteret vil gi oss konkrete produkter som vil hjelpe oss i vårt arbeid for å krysse handlingsrommet til de kriminelle, sier skattedirektør Hans Christian Holte

Byggerundersøkelsen 2013
12. juni 2013

Arbeidstilsynet. Senteret skal utarbeide overordnede trusselvurderinger og etterretningsrapporter som gir grunnlag for rettet innsats mot kriminelle aktører og nettverk.

Image info:

- Jeg har forventninger til at senteret vil gi oss konkrete produkter som vil hjelpe oss i vårt arbeid for å krysse handlingsrommet til de kriminelle, sier skattedirektør Hans Christian Holte

Fact-box:

Fakta

Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter er etablert som et samarbeid mellom politiet, Skatteetaten, Tolletaten, NAV og Arbeidstilsynet.

Senteret skal:

- Utarbeide nasjonale trussel- og risikovurderinger som grunnlag for strategiske beslutninger om tiltak innen økonomisk kriminalitet, inkludert arbeidslivskriminalitet.

- Utarbeide etterretningsrapporter som gir grunnlag for innsats mot kriminelle aktører og nettverk.

Senteret er etablert som et av tiltakene i regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet som ble presentert i januar 2015.

© Vestby Avis Pluss

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/G2L3TVKM>

Skjerper kampen mot a-krim

Skatteetaten. 10.06.2016 15:19

Nytt tverretattlig senter for etterretning og analyse skal skjerpe politiets og kontrolletatens kamp mot arbeidsmarkeds kriminalitet og annen økonomisk kriminalitet.

© Skatteetaten

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/KmeIEUEN>

Person Bedrift og organisasjon Rådgiver Om Skatteetaten

Skatteetaten

Skatteetaten

Skjerper kampen mot a-krim

PRESENTERING Publisert 10.06.2016

Nytt tverretattlig senter for etterretning og analyse skal skjerpe politiets og kontrolletatens kamp mot arbeidsmarkeds kriminalitet og annen økonomisk kriminalitet.

Senteret er lokalisert hos Økokrim i Oslo og elevene medarbeidere fra politiet, Skatteetaten, NAV, Arbeidsdirektoratet og Tollvesen skal sammen utarbeide nasjonale trossen- og risikovurderinger for å hjelpe etaten å prioritere innsatsen mot a-krim.

Senteret er en del av regjeringens satsning mot arbeidsmarkeds kriminalitet. Statssekretær Øyvind Hagesæter fra Justis- og beredskapsdepartementet åpnet forslag denne uken senteret. Han understreket i sin åpningstale at analyse- og etterforskningscenteret forventes å bli en sentral del av satsingen, og at statsminister Erna Solberg har store forventninger til etableringen.

Skattedirektor Hans Christian Holte mener senteret vil gi de forskjellige etatene nye læring på tvers både om arbeidsmetoder og etatens forskjellige perspektiver på økonomisk kriminalitet.

– Jeg har forventninger til at senteret vil gi oss konkrete produkter som vil hjelpe oss i vårt arbeid for å krysse handlingsrommet til de kriminelle, sier Holte.

Assisterende politidirektør Vidar Falvik understreket også viktigheten av å jobbe sammen for å forhindre økonomisk kriminalitet.

– Dette er et unikt etats samarbeid som vi har tro på vil utgjøre en stor forskjell i bekjempelsen av alle typer økonomisk kriminalitet, men spesielt arbeidsmarkeds kriminaliteten som har elementer av menneskehandel og grov utnyttelse av arbeidsløse, i tillegg til skatte- og avgiftsundersøkelser, sier Falvik.

Senteret har 11 medarbeidere. Det er fire fra politiet, fire fra Skatteetaten, og en hver fra NAV, Tollvesen og Arbeidsdirektoratet. Senteret skal utarbeide overordnede trossen- og risikovurderinger og etterforskningsrapporter som gir grunnlag for rettet innsats mot kriminelle aktører og nettverk.

Fakta

Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterforskningscenter er etablert som et samarbeid mellom politiet, Skatteetaten, Tollvesen, NAV og Arbeidsdirektoratet.

Senteret skal:

- Utarbeide nasjonale trossen- og risikovurderinger som grunnlag for strategiske beslutninger om tiltak innen økonomisk kriminalitet, inkludert arbeidslovs kriminalitet.
- Utarbeide etterforskningsrapporter som gir grunnlag for innsats mot kriminelle aktører og nettverk.

Senteret er etablert som et av tiltakene i regjeringens strategi mot arbeidslovs kriminalitet som ble presentert i januar 2015.

[Lær ned bilde av skattedirektøren](#)

Fant du det du lette etter?

Ja Nei

Hva ville du eller?

SVAR

Jakter på bakmenn i Oslo

Byggmesteren. 12.05.2016 12:58. Oppdatert 15:30

- Her er det nok å ta av, sier Bjørn Marhaug som er koordinator for samarbeid mot a-krim i hovedstaden. Nå økes innsatsen mot kriminelle bakmenn og nettverk i byggebransjen.

Dette er en del av hverdagen for den tverretatlige samarbeidsenheten mot arbeidslivskriminalitet, skriver Arbeidstilsynet på sine nettsider.

Til daglig befinner de seg "midt i smørøyet" på Oslo City, med kort rekkevidde til mange useriøse aktører innen bygg- og anleggsvirksomhet i Oslo-området.

- Vi skal skape uro og trøbbel for de useriøse, sier koordinator Bjørn Marhaug. En viktig del av samarbeidet er å avdekke mulige nettverk og bakmenn.

Finner nettverk

Siden oppstart for vel ett år siden, har samarbeidet identifisert 4-5 nettverk som det arbeides videre med. Beløpsmessig dreier seg om minst 60 millioner kroner i uteholdt omsetning, ulovlig utbytte og urettmessig føring av fradrag.

- Samarbeidet gir oss et godt utgangspunkt for å velge det mest hensiktsmessige virkemiddelet, sier Marhaug. Dette kan være i form av pålegg fra Arbeidstilsynet, bokettersyn fra Skatteetaten, konkursbegjæring og mulige anmeldelser.

- Vi jobber etterretningsbasert og innhenter store mengder data og informasjon som bearbeides videre. - Vi kartlegger nettverk ved hjelp av pengestrømsanalyser og supplerer dette med informasjon som vi henter fra de ulike etatenes registre, samt fra åpne kilder sier Marhaug.

- På den måten ønsker vi å ramme det øverste og mest effektive leddet i kjeden: Bakmennene som trekker i trådene, og som profiterer på utnyttning av arbeidskraft og annen ulovlig aktivitet.

The screenshot shows the homepage of the website 'BYGGMESTEREN'. At the top, there is a red banner with the text 'Prøv oss gratis' and 'BYGGMESTEREN Det beste verktøy / 2016'. Below the banner, the website's navigation menu includes 'NYHETER', 'TILBUDER', 'REPORTASJE', 'PRODUKTER', 'KOMMENTARER', 'JOBBS', and 'BRANNSERVIKER'. The main content area features a large article titled 'Jakter på bakmenn i Oslo' with a photo of Bjørn Marhaug. To the right of the article, there are sections for 'Siste artikler', 'Mest Lest', and 'Finner nettverk'. The 'Finner nettverk' section contains text about identifying networks and the challenges of the work. The 'Mest Lest' section lists popular articles like 'Byggingen som ble avlyst' and 'Byggingen som ble avlyst'. The 'Siste artikler' section includes 'Byggingen som ble avlyst' and 'Byggingen som ble avlyst'. The bottom of the page features a 'VINDTETTINGSØK MED DIN LOGO' advertisement and a 'Lytferd' advertisement.

Gode resultater

I 2015 gjennomførte den tverretatlige satsingen fire store aksjoner og om lag 520 selskaper ble kontrollert. Innsatsen i 2016 skal ikke bli mindre.

- Her er det nok å ta av, sier Bjørn Marhaug. Hittil i år har vi vært ute hos 65 virksomheter. En mulig ny trend er at visse grupperinger får kjøpt eller fått utdelt ferdige "pakker" med ny identitet i form av pass, arbeidskontrakt og bankkonto.

Marhaug understreker at det er viktig at politiet er aktivt med i samarbeidet. Det gir større nedslagskraft og styrke. Tall fra politiets innsats på senteret viste i fjor at det er foretatt sju anmeldelser. Sju er siktet, hvorav fire utviste fra riket og en etterlyst.

Arbeidstilsynet stanset i løpet av aksjonene arbeidet

på 25 byggeplasser, enten grunnet fare for liv og helse eller fordi virksomhetene ikke kan vise frem arbeidskontrakter, lønns slipper eller annen lovpålagt dokumentasjon.

Skatteetaten og Oslo kemnerkontor avdekket rundt 240 millioner i inntekt og nesten 62 millioner i merverdiavgift.

Senter mot arbeidslivskriminalitet i Oslo-området

Består av Skatt øst, Arbeidstilsynet, NAV kontroll, Tolletaten, Kemneren i Oslo og Oslo politidistrikt.

Har samlokalisert senter i Oslo City

Til sammen rundt 20 medarbeidere

Er del av regjeringas strategi mot arbeidslivskriminalitet

Åpnet i februar 2015

Kontaktpersoner

Bjørn Marhaug, koordinator for samarbeid mot a-krim i Oslo-området, tlf: 990 24 385

Karin Trandheim Røn, tlf: 977 89 425

Eva Barth Haakensen, tlf: 92 44 30 88

© Byggmesteren

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/qfh4bLsU>

Jakter bakmenn

Arbeidstilsynet. 10.05.2016 09:01. Oppdatert 11:10

Arbeidstakere som bor på byggeplasser under kummerlige forhold. Manglende registreringer i skatteetatens registre og mistanke om massivt svart arbeid og trygdesvindel.

© Arbeidstilsynet

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/cCSuw9zY>

The screenshot shows the website of Arbeidstilsynet (The Labour Inspectorate). The page title is "Jakter bakmenn". The article text is as follows:

10.05.2016 **Arbeidstakere som bor på byggeplasser under kummerlige forhold og gjøttatte lovbrudd på Arbeidstilsynets vedtak om stansning. Manglende registreringer i skatteetatens registre og mistanke om massivt svart arbeid og trygdesvindel.**

Dette er en del av forberedelsen for den berørte samarbeidsforholdet med arbeidstakerne i Oslo-området. Til daglig befinner de seg "med i smørøyet" på Oslo City, med kort reiseavstand til mange utleier av leiligheter innen bygg- og anleggsvirksomhet i Oslo-området.

- Vi skal skape om og treffe på de utleierne, sier koordinator Bjørn Marhaug. En viktig del av samarbeidet er å etablere mulige nettverk og bakmenn.

Finder nettverk

Siden oppstart for vel ett år siden, har samarbeidet identifisert 4 – 5 nettverk som det arbeides videre med. Selskapsnettverket driver seg om mer enn 60 millioner kroner i ulovlig omsättning, ulovlig utlyste og ulovlig leasing av frakt.

-Samarbeidet gir oss et godt utgangspunkt for å følge det mest berørte nettverket videre, sier Marhaug. Dette kan være i form av pålegg fra Arbeidstilsynet, bokførings- og Skatteetatens, konkurstiltak og mulige anmeldelser.

-Vi jobber etterretningbasert og forventer store mengder data og informasjon som bearbeides videre. - Vi kartlegger nettverk ved hjelp av pengestrømsskisser og supplere dette med informasjon som vi henter fra de ulike statens registre, samt fra egne kilder sier Marhaug. På den måten ønsker vi å samle del av verdien og med effektive ledet i sjelden. Bakmennene som trekker i trådene, og som profitterer på utnyttning av arbeidskraft og annen ulovlig aktivitet.

Gode resultater

I 2015 gjennomførte den berørte selskaper fra store selskaper og om lag 525 selskaper ble kontrollert. Innvalgt i 2016 skal bli 60 mindre. - Her er det nok å si at, sier Bjørn Marhaug. 3000 i år har vi vært ute hos 85 virksomheter. En mulig ny trend er at visse grupperinger tar kjøp eller litt ulovlig "pakker" med ny identitet i form av pass, arbeidskontrakt og bankkonto.

Marhaug understreker at det er viktig et politisk arbeid med i samarbeidet. Det gir større rettshåndtering og styrke. Tall fra politiets innvalgt på samarbeid viser i fjor at det er foretatt 7 anmeldelser. 7 er siktet, hvorav 4 utvalgt fra siktet og 3 etterlyst.

Skatteetaten skal ta flere skurker i arbeidslivet

FriFagbevegelse.no. 29.02.2016 18:00

ANNE SIRI RENÅ

BIBLIOTEK: Om noen år vil et nytt Deichmanske bibliotek være reist på denne plassen i Bjørvika. Offentlige bygherrer - som Oslo kommune i dette tilfellet - samarbeider med Skatteetaten om å gjennomføre svære prosjekter frie for kriminalitet.

Pål Fosterud og Heidi Husom trekker i viktige tråder.

Ole Palmstrøm

Nå som seks offentlige etater har slått seg sammen i kampen mot arbeidslivskriminalitet, loves det fart i avsløringene. Vi har møtt kontrollører i Skatteetaten.

MOT A-KRIM: Seks samarbeidende etater er på plass i tolvte etasje i Oslo City-bygget. NTL-medlemmene Heidi Husom og Per Fostervold tilhører Skatteetaten.

Anne Siri Renå

- Vi skal skape uro og trøbbel, de som opptrer ulovlig i arbeidslivet skal få slite, sier Heidi Husom, spesialrevisor ved skattekontoret på Hamar.

Flere ganger i uka reiser hun inn til hovedstaden og Oslo City-bygget, dit også NTL-Magasinet har orientert seg fram til en anonym inngang.

Ingen ringeklokke, ikke så mye som et lite klistremerke tyder på at her ligger et offentlig samarbeidende organ mot arbeidslivskriminalitet. Men så tar vi heisen opp til tolvte etasje, og der står folderen med logoen til de seks etatene som har ført noen av sine kloke hoder sammen.

Senteret ble offisielt åpnet av daværende arbeidsminister Robert Eriksson i fjor vinter.

Best med samarbeid

Her oppe i høyden er de overbevist om at kampen mot de useriøse aktørene best vinnes sammen, på tvers av

FriFagbevegelse

Hva har en offiser og en postmann til felles?

Nytt senter mot arbeidslivskriminalitet

Skatteetaten skal ta flere skurker i arbeidslivet

BIBLIOTEK: Om noen år vil et nytt Deichmanske bibliotek være reist på denne plassen i Bjørvika. Offentlige bygherrer - som Oslo kommune i dette tilfellet - samarbeider med Skatteetaten om å gjennomføre svære prosjekter frie for kriminalitet.

Nå som seks offentlige etater har slått seg sammen i kampen mot arbeidslivskriminalitet, loves det fart i avsløringene. Vi har møtt kontrollører i Skatteetaten.

ANNE SIRI RENÅ www.annemagasin.no

– Vi skal skape uro og trøbbel, de som opptrer ulovlig i arbeidslivet skal få slite, sier Heidi Husom, spesialrevisor ved skattekontoret på Hamar.

Flere ganger i uka reiser hun inn til hovedstaden og Oslo City-bygget, dit også NTL-Magasinet har orientert seg fram til en anonym inngang.

Ingen ringeklokke, ikke så mye som et lite

Senter mot arbeidslivskriminalitet

- Består av Statistisk sentralbyrå, Arbeidstilsynet, NAV, Skatteetaten, Kommuner i Oslo og Oslo politidistrikt.
- Har samarbeidsnettverk i Oslo City.

etater og fagfelt. Samarbeidet er forankret hos landets politiske ledelse, som har lansert en egen strategi for å styrke innsatsen mot useriøse aktører i arbeidslivet.

- Vi vil bekjempe arbeidslivskriminalitet gjennom et bredt samarbeid mellom offentlige myndigheter og arbeidslivets parter, har statsminister Erna Solberg sagt i en regjeringssuttalelse.

De ulike etatene har ulike hjemler. Mens Arbeidstilsynet kan stenge en arbeidsplass umiddelbart, kan politiet utvise folk. Skatteetaten avdekker avvik mellom selvangivelser og andre innberetninger opp mot faktiske forhold på en arbeidsplass. Etaten vurderer også sanksjoner som tilleggsskatter- og avgifter, og eventuelle anmeldelser.

MOT A-KRIM: Seks samarbeidende etater er på plass i tolvte etasje i Oslo City-bygget. NTL-medlemmene

Heidi Husom og Per Fostervold tilhører Skatteetaten.
Anne Siri Renå

Viktig oppgave

Mens revisor Heidi Husom altså pendler til og fra Oslo, har seniorrådgiver Pål Fosterud fast kontor ved senteret. Begge er ansatt i Skatteetaten og NTL-medlemmer. Hovedoppgaven er å krympe handlingsrommet til de useriøse og bidra til at ulovlige nettverk i det norske arbeidslivet faller sammen.

Samtidig legger de til rette for de lovlidige.

Ingen liten jobb, for kriminaliteten blir stadig mer omfattende, selv om stadig flere lovbrudd avsløres.

- Arbeidet er spennende, samfunnsoppgaven viktig, sier Pål Fosterud.

Uventede besøk

Senteret har både et analyseteam og en uropatrolje. Sistnevnte oppsøker arbeidsplasser både helt uanmeldt og etter avtale. De er på jakt etter falske identiteter, fiktive ansettelsesforhold, fiktive faktureringer, svarte avlønninger. En gang kontrollerte de en byggeplass i hovedstaden der det var oppgitt å være 26 arbeidere, mens det reelle tallet var 76. Byggherren plikter å vite hvem som til enhver tid er på plass - uten at et avvik her nødvendigvis trenger å bety sosial dumping.

Ole Palmstrøm

De offentlige

Oslo kommune er en av landets største byggherrer, som setter svære oppdrag ut på anbud til entrepenører. Som byggingen av nye Deichmanske bibliotek i Bjørvika. En avtale som skal gjøre det vanskelig for ulovlige aktører å tre inn i prosessene er nå inngått mellom Oslo kommune og Skatt øst. Heidi Husom jobber også opp mot andre offentlige byggherrer, som Statsbygg og Forsvarsbygg. Husom

mener offentlige aktører kan være eksempler til etterfølgelse for andre. Det ligger mye å hente i gode rutiner og god internkontroll, mener hun. Det er ikke alltid en løftet pekefinger og strenge kontroller er de beste virkemidlene for å forebygge.

- Det er viktig å heve blikket og se på helheten, og ta i bruk en miks av virkemidler, sier Husom.

Banebrytende

En ny avtale sikrer at Skatteetaten nå kan dele informasjon med Oslo kommune om aktuelle aktører i byggebransjen. For eksempel kan byggherren få vite dette: malerfirmaet har 25 mann i arbeid, mens Skatteetatens registre viser innberettet lønn på kun fem. Informasjonen skal bidra til å gi riktige avgjørelser når jobber settes ut på anbud. Denne opphevede taushetsplikten beskrives som banebrytende fra Skatteetatens hold.

Skatteetaten er den største av de seks etatene og legger til rette for samarbeidet i Oslo City, med Bjørn Marhaug som koordinator. Han er også seksjonssjef i Skatt øst. Når en strekker hals og titter ut fra kontoret hans i tolvte etasje, kan blikket fort falle på aktører som driver ulovlig. Særlig holdes bygg- og anleggsbransjen under lupen. En kontantdrevet og uoversiktlig bransje med mange underleverandører, som tiltrekker seg en god del folk uten formell kompetanse. Selv om en anleggsplass ser pen ut fra utsiden, kan den være en versting på for eksempel lønns- og arbeidsforhold. Bилpleie-, serverings- og transportbransjen har også mange useriøse aktører, ifølge Marhaug.

- Vi sitter midt i smørøyet, mye kriminalitet foregår innenfor en kilometers radius, sier han.

Noen blir lurt

Bjørn Marhaug viser fram et digitalt kart over et kriminelt nettverk, med tråder hit og dit til ulike ledd og leverandører. Han understreker at akkurat dette er av et lite format, men for en utenforstående ser det uoverkommelig svært ut.

- Å sette bakmennene ut av spill er det viktigste. De utnytter så mange, det er så store pengesummer i omløp. I dette landskapet finnes både ofre og noen som skor seg svært godt, og det kan være vanskelig å vite hvem som blir lurt. Vi skal få de kriminelle til å føle risikoen for å bli tatt, sier Bjørn Marhaug.

KONTROLLERER: Byggenæringen er en av bransjene som Senter mot Arbeidslivskriminalitet følger med på. Skatteetaten

Måpende revisorer

Bjørn Marhaug mener vi nordmenn kan være i overkant godtroende, at vi inngår svarte avtaler uten å vite at det er nettopp det vi gjør. Å handle riktig må bli enklere, sier han. Flere sjokkerte ansikter er å se under Skatteetatens årskonferanse for revisorer og regnskapsførere, skal vi tro Marhaug. Disse yrkesgruppene havner ofte i skvisen hvis det viser seg at oppdragsgiveren er en uærlig aktør. Mange revisorer og regnskapsførere har vært uvitende om dette, og blir etter hvert medspillere med de statlige etatene, ifølge Marhaug.

Han mener det synd at bakmennene ikke bruker kapasiteten sin på ærlig arbeid. Marhaug kaster et blikk ut av kontorvinduet.

- Dette er spennende og frustrerende. Én ting er iallfall sikkert; vi blir ikke arbeidsledige med det første, sier Bjørn Marhaug.

* Består av Skatt øst, Arbeidstilsynet, NAV kontroll, Tolletaten, Kemneren i Oslo og Oslo politidistrikt.

* Har samlokalisert senter i Oslo City.

* Rundt 20 medarbeidere fra etatene.

* Er del av regjeringas strategi mot arbeidslivskriminalitet

* Åpnet i februar 2015.

© FriFagbevegelse.no

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Se webartikkelen på <http://ret.nu/wa5q8uMe>

i sentrum Kriminalitet

NTL Magasinet. 17.02.2016. Side: 38,39,40,41

Nå som seks offentlige etater har slått seg sammen i kampen mot arbeidslivskriminalitet, loves det fart i avsløringene. Vi har møtt kontrollører i Skatteetaten.

•Arbeidet er spennende, samfunnsoppgaven viktig.

Pål Fosterud, seniorrådgiver i Skatteetaten

- Vi skal skape uro og trøbbel, de som opptre ulovlig i arbeidslivet skal få slite, sier Heidi Husom, spesialrevisor ved skattekontoret på Hamar.

Flere ganger i uka reiser hun inn til hovedstaden og Oslo City-bygget, dit også NTL-Magasinet har orientert seg fram til en anonym inngang. Ingen ringeklokke, ikke så mye som et lite klistremerke tyder på at her ligger et offentlig samarbeidende organ mot arbeidslivskriminalitet. Men så tar vi heisen opp til tolvte etasje, og der står folderen med logoen til de seks etatene som har ført noen av sine kloke hoder sammen. Senteret ble offisielt åpnet av daværende arbeidsminister Robert Eriksson i fjor vinter.

Best med samarbeid. Her oppe i høyden er de overbevist om at kampen mot de useriøse aktørene best vinnes sammen, på tvers av etater og fagfelt. Samarbeidet er forankret hos landets politiske ledelse, som har lansert en egen strategi for å styrke innsatsen mot useriøse aktører i arbeidslivet.

- Vi vil bekjempe arbeidslivskriminalitet gjennom et bredt samarbeid mellom offentlige myndigheter og arbeidslivets parter, har statsminister Erna Solberg sagt i en regjeringsuttalelse.

De ulike etatene har ulike hjemler. Mens Arbeidstilsynet kan stenge en arbeidsplass umiddelbart, kan politiet utvise folk. Skatteetaten avdekker avvik mellom selvangivelser og andre innberetninger opp mot faktiske forhold på en arbeidsplass. Etaten vurderer også sanksjoner som tilleggsskatter- og avgifter, og eventuelle anmeldelser.

Viktig oppgave. Mens revisor Heidi Husom altså pendler til og fra Oslo, har seniorrådgiver

Pål Fosterud fast kontor ved senteret. Begge er ansatt i Skatteetaten og NTL-medlemmer. Hovedoppgaven er å krympe handlingsrommet til de useriøse og bidra til at ulovlige nettverk i det norske arbeidslivet faller sammen. Samtidig legger de til rette for de lovlidige.

Ingen liten jobb, for kriminaliteten blir stadig mer omfattende, selv om stadig flere lovbrudd avsløres.

- Arbeidet er spennende, samfunnsoppgaven viktig, sier Pål Fosterud.

Uventede besøk. Senteret har både et analyseteam og en uropatrolje. Sistnevnte oppsøker arbeidsplasser både helt uanmeldt og etter avtale. De er på jakt etter falske identiteter, fiktive ansettelsesforhold, fiktive faktureringer, svarte avlønninger. En gang kontrollerte de en 40 | NTL-MAGASINET | 2-2016 byggeplass i hovedstaden der det var oppgitt å være 26 arbeidere, mens det reelle tallet var 76. Byggherren plikter å vite hvem som til enhver tid er på plass - uten at et avvik her nødvendigvis trenger å bety sosial dumping.

De offentlige. Oslo kommune er en av landets største byggherrer, som setter svære oppdrag ut på anbud til entreprenører. Som byggingen av nye Deichmanske bibliotek i Bjørnvika. En avtale som skal gjøre det vanskelig for ulovlige aktører å tre inn i prosessene er nå inngått mellom Oslo kommune og Skatt øst. Heidi Husom jobber også opp mot andre offentlige byggherrer, som Statsbygg og Forsvarsbygg. Husom mener offentlige aktører kan være eksempler til

etterfølgelse for andre. Det ligger mye å hente i gode rutiner og god internkontroll, mener hun. Det er ikke alltid en løftet pekefinger og strenge kontroller er de beste virkemidlene for å forebygge.

- Det er viktig å heve blikket og se på helheten, og ta i bruk en miks av virkemidler, sier Husom.

Banebrytende. En ny avtale sikrer at Skatteetaten nå kan dele informasjon med Oslo kommune om aktuelle aktører i byggebransjen. For eksempel kan byggherren få vite dette: malerfirmaet har 25 mann i arbeid, mens Skatteetatens registre viser innberettet lønn på kun fem. Informasjonen skal bidra til å gi riktige avgjørelser når jobber settes ut på anbud. Denne opphevede taushetsplikten beskrives som «banebrytende» fra Skatteetatens hold.

Skatteetaten er den største av de seks etatene og legger til rette for samarbeidet i Oslo City, med Bjørn Marhaug som koordinator. Han er også seksjonssjef i Skatt øst. Når en strekker hals og titter ut fra kontoret hans i tolvte etasje, kan blikket fort falle på aktører som driver ulovlig. Særlig holdes bygg- og anleggsbransjen under lupen. En kontantdrevet og uoversiktlig bransje med mange underleverandører, som tiltrekker seg en god del folk uten formell kompetanse.

Selv om en anleggsplass ser pen ut fra utsiden, kan den være en versting på for eksempel lønns- og arbeidsforhold. Bilepleie-, serverings- og transportbransjen har også mange useriøse aktører, ifølge Marhaug.

- Vi sitter midt i smørøyet, mye kriminalitet foregår innenfor en kilometers radius, sier han.

Noen blir lurt. Bjørn Marhaug viser fram et digitalt kart over et kriminelt nettverk, med tråder hit og dit til ulike ledd og leverandører. Han understreker at akkurat dette er av et lite format, men for en utenforstående ser det uoverkommelig svært ut.

- Å sette bakmennene ut av spill er det viktigste. De utnytter så mange, det er så store pengesummer i omløp. I dette landskapet finnes både ofre og noen som skor seg svært godt, og det kan være vanskelig å vite hvem som blir lurt. Vi skal få de kriminelle til å føle risikoen for å bli tatt, sier Bjørn Marhaug.

~ ANNE SIRI RENÅ (tekst) OLE PALMSTRØM (foto)
anne.siri.rena@lomediamedia.no, ole@lomediamedia.no
Måpende revisorer. Bjørn Marhaug mener vi

nordmenn kan være i overkant godtroende, at vi inngår svarte avtaler uten å vite at det er nettopp det vi gjør. Å handle riktig må bli enklere, sier han. Flere sjokkerte ansikter er å se under Skatteetatens årskonferanse for revisorer og regnskapsførere, skal vi tro Marhaug. Disse yrkesgruppene havner ofte i skvisen hvis det viser seg at oppdragsgiveren er en uærlig aktør. Mange revisorer og regnskapsførere har vært uvitende om dette, og blir etter hvert medspillere med de statlige etatene, ifølge Marhaug.

Han mener det synd at bakmennene ikke bruker kapasiteten sin på ærlig arbeid. Marhaug kaster et blikk ut av kontorvinduet.

- Dette er spennende og frustrerende. Én ting er iallfall sikkert; vi blir ikke arbeidsledige med det første, sier Bjørn Marhaug.

Senter mot arbeidslivskriminalitet ~ Består av Skatt øst, Arbeidstilsynet, NAV kontroll, Tolletaten, Kemneren i Oslo og Oslo politidistrikt. ~ Har samlokalisert senter i Oslo City. ~ Rundt 20 medarbeidere fra etatene. ~ Er del av regjeringas strategi mot arbeidslivskriminalitet ~ Åpnet i februar 2015. KILDE: ARBEIDSTILSYNET.NO

BIBLIOTEK: Om noen år vil et nytt Deichmanske bibliotek være reist på denne plassen i Bjørvika. Offentlige byggherrer – som Oslo kommune i dette tilfellet – samarbeider med Skatteetaten om å gjennomføre svære prosjekter frie for kriminalitet. Pål Fosterud og Heidi Husom trekker i viktige tråder. MOT A-KRIM: Seks samarbeidende etater er på plass i tolvte etasje i Oslo City-bygget. NTLmedlemmene Heidi Husom og Per Fostervold tilhører Skatteetaten. FOTO: ANNE SIRI RENÅ KONTROLLERER: Byggenæringen er en av bransjene som Senter mot Arbeidslivskriminalitet følger med på. ARKIVFOTO: OLE PALMSTRØM Bjørn Marhaug

© NTL Magasinet

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefordles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/8qBSYvDo>

